SB2811 R7.1.4 R1 / ZOONOMIA S
— BERTACHINUS

S-51-2

£30|-|-

Solēnis et hodierne practice ꝙ cōmodissimus Tractatus/ vectigaliū gabellarūve casus etiam quotidianos decidens/per egregium Juris vtriusqz lumē. d. Jo. Bertachinū de firmo editus: nunczqz primū summarijs numeratim auctus: curaqz nō mediocri repurgatus hic habetur..

1533

Index Alphabeticus Summariorum

numeris prenotatorum singulares materias in hoc excellenti opusculo iuris studiosis vtilitatem non paruam allaturo contentas distincte continens. Et primo.

De litera A.

Absolutio sacerdotis in cõfessione non valet sine forma.in tertia parte octaue partis prin.nu.29. fo.xlv.

Accusatio pro qua debetur gabella diuersimode venit cõsideranda. in quinta parte prin.nu.7. fo.xxv.

Accessoriũ semper sequitur principale.in.vj.pte prin.nu.2. fo.xxvj.

Additio ad libellũ an debeat imitare gabellã.i.v.pte pn.nu.19.fo.co.

Alienatio rei ecclesiastice vel ciuitatis forma iuris nõ seruata habetur nulla.in.iij.parte.viij.partis princi.nu.29. fo.xlv.

Alienationis nomine continetur omnis contractus dominij translatiuus:etiam transactio.in tertia parte.viij.partis.nu.7. fo.xlj.

Ambasiatores an & pro quibus rebus teneantur soluere gabellas.in.vij.parte principali.numero.23. fo.xxxij.

Ambasiatores an possint cõueniri in loco ad quẽ vadũt.in.vij.pte prin.nu.24.fo.xxxij.

Appellatione lapidũ nõ veniunt lapides pretioli.in.ij.pte.viij.par.pn.nu.10. fo.xxxviij.

Appellatiõe mancipiorũ an veniat ptus.in.j.parte.viij.partis prin.nu.vj. fo.xxxvj.

Appellatione alienationis an veniat res habita pro derelicta.in.iij.parte.viij.partis principa.numero.9. fo.xlij.

Nomine alienatiõis que veniant.in.iij.parte.viij.partis princ.nu.9. fo.xlij.

Appellatione emptionis an contineatur permutatio:aut contractus dominij translatiuus aut quelibet alienatio.in.iij.parte.viij.partis prin.nu.3. fo.xlj.

Appellatione cõtractus an veniat simplex renunciatio.in.iij.parte.viij.partis princ. numero.46. fo.xlvij.

Augusta vel fiscus an teneantur ad vectigalia.in.vij.parte prin.nu.16. fo.xxxj.

De litera B.

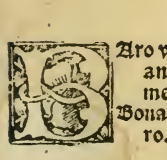

Baro vel communitas habentes ius exigendi gabellas in territorijs suis an teneantur custodire territoria sua.in quarta parte principali. numero.8. fo.xxj.

Bona fides non patitur bis idem exigi.in quinta parte principali. numero.6. fo.xxiij.

De litera C.

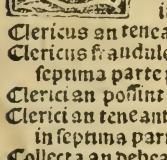

Catus ad locũ pestiferũ non tenetur comparere: nec potest dici contumax.in secũda parte prin.nu.26. fo.xv.

Ciuis vnius ciuitatis si vendat rem in alia ciuitate in qua soluere debeat gabellam.in.vj.parte prin.nu.4. fo.xxvij.

Ciuitates an possint imponere gabellas aut pedagia aut alia iura sibi indicere.ibidem. nu.5.

Clericus an teneatur ad collectas.in septima parte prin.nu.12. fo.xxx.

Clericus fraudulenter deferens res alienas an sit exempt⁹ a solutione gabellarũ. in septima parte prin.nu.29. fo.xxxij.

Clerici an possint gabellas conducere.in.iij.parte prin.nu.29. fo.xvij.

Clerici an teneantur ad solutionẽ gabellarum vigore statuti tã de cõtractibus q̃ reb⁹. in septima parte prin.nu.8. fo.xxix.

Collecta an debeat solui pro re prophana facta ecclesiastica:aut ecõuerso pro ecclesiastica facta prophana.in septima parte prin.nu.12. fo.xxx.

Collector pedagij an & quo casu possit prohiberi.in.j.parte prin.nu.24. fo.x.
Colonus an teneatur soluere gabellas de rebus quas defert ad domũ dñi sui.in.vij. parte prin.nu.10. fo.xxix.
Coloni an possit regulariter imponi collecta.in.vij.parte.nu.11. fo.xxx.
Communitas vel dñs territorij an post locationẽ gabellarũ teneant ad solutionẽ gabellarum.in.vij.parte prin.nu.15. fo.xxxj.
Concessio pedagij quid importet aut cõprehendat.in.j.pte prin.nu.21. fo.xx.
Concessio vsusfructus alicuius castri an cõprehendat etiã dominiũ.in.j.parte punc. numero.22. fo.xx.
Conciliũ aliquod legitimũ totũ populũ representat.in.j.parte prin.nu.6. fo.v.
Conducens gabellas an illarũ ius emẽdo liberetur a debito cõductiõis.in.ij.pte prin. nume.17. fo.xiij.
Conducens gabellas vno anno an possit cogi ad conducendũ anno sequẽti.in.ij.pte prin.nu.5. fo.xij.
Cõductor gabellarũ si propter iniustã exactionẽ a trãseuntibus deterreat eos vt de cetero pretimore nemo trãsire velit p illud territorij vñ communitati preiudiciuz affert an teneatur ad interesse.in.iij.pte princi.nu.9. fo.xxj.
Cõductori fundi realiter fit remissio propter sterilitatem.in scõa parte princip.numero.27. fo.xvj.
Conductore gabellarum illas alteri locante si illum primum contingat fugere aut effici non soluendo an in subsidium erit contra scõm conductorem agendum de pretio cum primo conducto.in.ij.pte prin.nu.12. fo.xiij.
Conductores gabellarũ diuidentes societatẽ & administrationẽ gabellarum qualiter fisco soluent debitũ aut contra quem aget fiscus ad pretium.in.ij.parte princi. numero.14. fo.xiij.
Contractus venditionis plurium rerum an plures gabellas exigat.in.v.parte prin. numero.15. fo.xxvj.
Contractus vel obligatio an valeant inter patrem et filium.in.vij.parte princi.numero.30. fo.xxxiij.
Contractus censualis quis et quare dicatur.in preludijs.nu.7. fo.j.
Contractus quando dicatur nullus.in.iij.parte.vij.partis prin.nu.17. fo.xlij.
Contractus de quo soluenda est gabella etiam sub pena an per non solutionem gabelle reddatur nullus.in.iij.parte.vij.partis prin.nu.32. fo.xxv.
Contractus iuxta formam statuti non obseruatus an ipso iure sit nullus.in.ij.pte vij.partis prin.nu.26. fo.xiiij.
Contractus an videtur si pro illo soluatur gabella minus debita.in.iij.parte.vij. partis princi.nu.7. fo.xlvij.
Contractu in vno loco celebrato instrumentum aũt in alio in quo soluenda sit gabella.in.vij.parte prin.nume.3. fo.xxvj.
In contractu locationis gabellarũ que veniãt.in.ij.parte prin.nu.23. fo.xv.

Delitera D.

Decima papalis potius dicenda est collecta q̃ tributũ.vide in preludijs numero.12. fo.ij.
Deferens res communes si fraudet gabellam an res absentis et inscij incidãt in cõmissum.in.ix.pte prin.nu.26. fo.lj.
Doctor conductus ad legẽdum p certo salario an p illo teneatur ad gabellã.in.iij.parte princi.nu.24. fo.xxiij.
Doctor legens an teneatur soluere gabellam pro salario recepto.in.vij.pte princi.numero.39. fo.xxxiiij.

Dñs an teneat pro famulis soluere pedagiū.in.vij.pte prin.nu.19. fo.xxxj.
Dñs an teneatur p damno dato a famulo.in.vij.pte prin.nu.19. fo.xxxj.
Donum debitoris gabelle existentis non soluendo an pro solutione possit destrui.in iij.pte prin.nu.12. fo.xxj.
Donatio inter patrem et filium an sit valida:et an donatio filio p patrē facta possit in legitimā cōputari.in.vij.pte prin.nu.3. fo.xxxiij.
Donatio an veniat appellatione venditionis.in.iij.parte.viij. partis princi p.numero.4. fo.xlj.

De litera E

Dictū de publicanis in quibus locum habeat et an in venetis. in preludijs.nu.14. fo.v.
Edificiū in mari situatū cedit edificāti et est liberū.in.j.pte prin.nu.7. fo.v.
Ementes salinas in terris ecclesie aut sal deferētes p terras ecclesie ante antur ad gabellas.in.vij.pte prin.nu.21. fo.xxxij.
Emptori vel locatori gabellarum an propter guerrā fiat ptij remissio.in.ij.pte.princi. nu.24. fo.xv.
Emptori pedagij an fiat remissio propter paucitatem transeuntium.in.ij.pte princi. nu.29. fo.xvij.
Error in scriptura gabellarij an debeat nocere mercatori bona fide versato.in.ix.pte prin.nu.29. fo.lj.
Exceptio nō solute gabelle de cōtractu ex forma statuti soluende an possit inter mercatores obijci.in.iij.pte.viij.ptis.nu.19. fo.xliij.
Excusatio competens principali competit etiam fideiussori.in.iiij.pte.viij.ptis princi. nu.9. fo.xlviij.
Excusatio nō solute gabelle contra executionem guarentigie opposita qualiter:per quem sit probanda ibidem.nu.10.
Exemptio de non soluendo gabel.in eundo ad nundinas an intelligenda sit etiā in redeundo.in.vij.pte prin.nu.46. fo.xxxv.

De litera F

Fiscus vel cōitas infra ēctum tempus possit res in cōmissum rōne gabelle non solute vēdicare.in nona pte prin.nu.5. fo.lj.
Forēsis cōtrahēs in loco statuti disponentis solui gabellas de contrahentibus an teneatur ad solutiones illarū.in.vij.parte prin.nu.6.fo.xxviij.
Forēsis quis dicatur et an illi possit impoi collecta.in septima parte princi.numero.7. fo.xxix.
Forēsis intrās portā ciuitatis cū reb⁹ de quib⁹ solui dz gabella an teneat illas p̄senta re gabellarijs: q̄ si nō faciat an dicat fraudē ꝑmittere.in.ix.pte pri.nu.19. fo.lj.
Forma a lege tradita nō seruata vitiat act⁹ quidē de forma a principe data.i.iij.pte. vij.partis prin.nu.28. fo.xliij.
Fraudare gabellas an sit licitum.in.ix.pte prin.nu.j. fo.l.
Fraudās gabellas qua pena sit puniendus.in.ix.pte prin.nu.4. fo.lj.
Fraudās gabellas an possit capi pro represaliis.in.ix.parte prin.nu.17. fo.lj.
Cōtra fraudāem gabellas an possit ferri sniā diffinitiua lite nō cōtestata.in.ix.parte prin.nu.20. fo.lj.
Pro fundo descripto in catastro emptoris t vēditoris an diuersa sit soluēda gabella.in.v.parte prin.nu.18. fo.xxvj.
Fur penitēs et restituēs rem furtiuā an euitet penā.in.iiij.parte prin.nu.7. fo.xxj.

Babella pro fructibus a colono soluta an iterū veniat a dño pro pensione fundi soluēda.in.v.pte princi.nu.j. fo.xxiij.
Babella soluta de promissione de vendēdo an iterū sit de venditione soluēda.in.v.parte prin.nu.3. fo.xxiij.
Babella soluta de cōtractu promissiōis an debeat etiā solui pro adiudicatione bonorū.in.v.parte. prin.nu.4. fo.xxiiij.
Babella soluta in cōtractu an etiā sit solnenda in distractu.in quinta parte princip. numero.5. fo.xxiiij.
Babella pro vna re semel soluta nō est iterū pro eadē si reficiatur soluēda.in.v. parte prin.nu.6. fo.xxiiij.
Babella contractus conditionalis in quo loco sit solnenda.in septima parte principa. numero.1. fo.xxvj.
Babella statutaria venit in loco statuti soluēda.in.vij.pte prin.nu.6. fo.xxvij.
Babella an sit in mari soluēda.in.vij.parte prin.nu.7. fo.xxvij.
Babella an sit pro cadauere soluenda.in secunda parte octaue partis principa. numero.15. fo.xxxix.
Babella an sit soluēda pro rebus emptis in nūdinis.in.ij.parte octaue partis princi. numero.16. fo.xxxix.
Babella an sit soluēda pro rebus ad culturā necessarijs.in.ij.pte octaue partis princi.numero.17. fo.xxxix.
Babella an sit soluēda de rebus necessarijs ad fabricationē vel refectionē domus.in ij.parte octaue ptis princi.nu.18. fo.xxxix.
Babella an sit soluēda pro rebus in portū illatis vi tēpestatis vel incursu hostiū vel piratarū.in.ij.pte octaue ptis prin.nu.7. fo xxxviij.
Babella an sit soluēda de rebusque portantur in exercitū vel fiscū.in.ij.parte octaue parte prin.nu.9. fo.xxxvij.
Babella an sit soluēda de anulis et vestibus quas portāt.in.ij.pte octaue partis princi.numero.2. fo.xxxvj.
Babella an debeat solui de re inestimabili.in.ij.pte octaue ptis prin.nu.3. fo.xxxvij.
Babella soluēda pro quātitate an extendatur ad rem petitā.in.ij.pte octaue partis prin.nu.4. fo.xxxviij.
Babella an sit soluēda pro re habita pro derelicta.in secūda parte octaue partis principa.nu.5. fo.xxxvij.
Babella soluta de cōtractu cōditionali tēpore cōtractus an iterū debeat solui tēpore existētis cōditiōis.in.v.pte prin.nu.11. fo.xxv.
Babella soluta de cōtractu vēditiōis facte procuratori emptoris vigore statuti an iterū solui debeat de cessione sequēte vēditionē.in.v.pte prin.nu.12. fo.xxv.
Babella vel vectigal pro quibus bonis sit soluenda.in preludijs nu.5. fo.j.
Babella an sit de animalibus p transitū ductis soluenda.in.j.pte octaue ptis princi. numero.1. fo.xxxvj.
Babella an possit p barones imponi.in.j.pte prin.nu.4. fo.iij.
Babella et vectigal an sunt equinoca.in preludijs.nu.2. fo.j.
Babella soluēda de omnibus animalibus an comprehendat animalia mortua.in j. pte octaue partis prin.nu.7. fo.xxvj.
Babella soluta de animali vēdito si reddatur animal vēditori an reddēda sit et gabella .in.j.pte octaue ptis prin.nu.8. fo.xxxvij.
Babella pluribus debita an possit a quolibet in insolidum exigi.in.iij.parte principa. numero.13. fo.xxij.
Babella soluenda de quolibet animali an intelligatur de nondum parto.in.j.par-

te octaue partis princi.numero.5. fo.xxxvj.
Gabella de legato repudiato a legatario per quem solui debeat.in quinta parte.viij. partis princi.numero.12. fo.xlix.
Gabella an sit soluēda de legato male ablatorum incertorum ibidem.numero.15.
Gabella an sit soluenda de legato vel donatione vel alio actu liberali in quinta parte.viij.partis prin.nu.14. fo.xlix.
Gabella an sit pro alimentis legatis soluenda ibidem.nu.15.
Gabella an possit per statutum imponi pro dotibus in secunda parte octaue partis numero.26. fo.xxxix.
Gabella soluenda de compra an habeat locum in permutatione.in tertia parte.viij. partis prin.nu.5. fo.xl.
Gabella pro contractu conditionali soluenda an tempore contract⁹ aut tempore euenientis conditionis sit soluenda.in tertia parte octaue partis principalis numero.33. fo.xlv.
Gabella a statuto pro contractibus imposita an solui debeat pro contractibus extra territorium celebratis.in tertia parte octaue partis principalis nu.45.fo. xlvij.
Gabella an sit soluenda pro datione insolidum.in tertia parte octaue partis principalis numero.5. fo.xlj.
Gabella an sit pro contractu nullo soluenda in tertia parte octaue partis principa. numero.16. fo.xlij.
Gabella an sit soluenda de fructu hominis.in secunda parte octaue partis princi.numero.20. fo.xxxix.
Gabella pro vsufructu deducto in contractu per contractum constituto qualiter sit soluenda ibidem numero.47.
Gabella pro litibus a statuto imposita an solui debeat pro litibus ad pias causas.in quarta parte octaue partis principalis nu.4. fo.xvij.
Gabella pro debito soluenda qualiter sit exigenda in quarta parte octaue partis principalis.numero.6. fo.xlvij.
Gabella soluenda pro libello an comprehendat additionem ad libellum: et pro illa additione sit soluenda nona gabella.in quarta parte octaue partis principalis numero.12. fo.xlix.
Gabella soluta per emptorem an repeti possit ibidem.nu.3.
Gabella de vltimis voluntatibus an de iure communi sit soluenda in quinta parte octaue partis principalis numero.j. fo.xlix.
Gabella qualiter sit de legato soluenda ibidem.numero.2.
Gabella an et quo casu sit pro instrumento soluenda in tertia parte octaue partis principalis.nu.10. fo.xlij.
Gabella an sit soluenda de lucro meretricum in.ij.parte octaue partis principalis numero.22. fo xxxix.
Gabella an cōputetur in legato in quinta parte.viij.ptis prin.nu.9. fo.xlix.
Gabella de annuo legato qualiter sit soluenda.in.v.pte.viij.ptis prin.nu.4. fo.xlix.
Gabella an sit de legato inutili soluēda ibidem.nu.5.
Gabelle pro quanto tēpore locari possint in.ij.pte prin.nu.6. fo.xij.
Gabelle an plus offerenti in subhastatione sint locande in ecunda parte principali numero.8. fo.xiij.
Gabelle an possint locari vel vendi extra modum consuetum in secunda parte princi.numero.3. fo.vij.
Gabelle an regulariter possint ab omnibus conduci.in tertia parte principali.numero.j. fo.xvij.
Gabelle an possint emi vel conduci salua conscientia conductoris.in secunda parte prin.nu.19. fo.xiij.

Gabelle locatio an comprehendat campanam in qua consueuit exigi pedagium.in secunda parte prin.nu.34. fo.xvij.
Gabelle an possint conduci ab illo qeas anno preterito cõduxit.i.ij.pte.j.n.3. fo.xvij.
Gabelle an possint imponi per ciuitatem aut populi adunatiõ.in.j.pte prin.nu.6. fo.v.
Gabelle an possint per castella vel villas ciuitati subiectas imponi vel indici.in prima parte prin.nu.8. fo.v.
Gabellam non soluens in causa appellationis quam tamen ex forma statuti soluere debet an si non possit soluere incurrat damnuz desertionis.in quarta parte.viij.partis principa.nume.3. fo.lviij.
Gabellam quis fraudare dici possit.in nona pte prin.nu.2. fol.lj.
Gabellis locatis si comitatus aut introitus augeatur an et augenda erit pensio vel pretium.in secunda parte principa.nu.22. fo.xv.
Gabellarius in iudicio conuentus an possit vnum autorem nominare.in prima parte prin.nu.10. folio.ix.
Gabellarius exigens gabellam iniustam qua actione teneatur.in quarta parte prin. numero.5. fo.xxj.
Gabellarius auferens merces nõ portatas illicite tenetur vi bo.rap.z actione furti in quarta parte prin.nu.6. fo.xxj.
Gabellarius restituens res per eum vi ablatas anteq̃ conueniatur:an sit puniendus in quarta parte prin.nume.7. fo.xxj.
Gabellarius quid probare debeat casu quo agit rei vendi. ad res que inciderunt in fideicommissum.in quarta parte prin.nu.18. fo.xxij.
Gabellarius an teneatur pro sua familia committente fraudem in exigendo gabellas vel pedagia.in quarta parte prin.nu.1. fo.xxij.
Gabellarius an possit agere ad penam contra heredem fraudantis.in quarta parte prin.nume.20. fo.xxiij.
Gabellarius an habere debeat debiti remissionẽ ppter guerrã:pestem:vel sterilitatẽ in quarta parte prin.nu.22. fo.xxiij.
Gabellarius vnius territorij stans in confinibus an debeat excipere pedagium anteq̃ mercator exeat de territorio suo et intret territorium vicinum.in sexta parte prin.nu.10. fo.xxvij.
Gabellarius exigens a clericis gabellas in casibus prohibitis an z qua pena sit punẽdus.in septima parte prin.nu.11. fo.xxx.
Gabellarius inuentens mulum oneratum sine ductore transeuntem an possit illum capere z cõfiscare in nona parte prin.nume.23. fo.j.
Gabellarius an possit vendere rem que incidit in commissum.in nona parte principali.nume.8. folio.lj.
Gabellarius an teneatur interpellare transeuntes cum mercibus vt soluant gabellã in nona parte princi.nu.15. fo.lj.
Contra gabellarium contumacem qualiter sit procedendum in quarta parte princip. nu.23. fol.xxiij.
Gabellarij quo iure agere debeant contra debitores gabellarum ad solutionem in quarta parte prin.nu.1. fo.xx.
Gabellarij an teneantur ad onera ciuitatis.in quarta parte principa.nu.10. fo.xxj.
Gabellarij non habentes vnde soluant an liberentur cedendo bonis.in quarta parte princi.nu.11. fol.xxj.
Gabellarij proprie qui dicantur.in secunda parte prin.nu.18. fo.xiij.
Gabellarij non dicuntur publice persone licet:sint publice electi.in quarta parte principali.nume.1. fo.xx.
Gabellarij fraudem in exactione gabellarum committentes an possint in solidum conueniri.in quarta parte prin.nu.14. fo.xxij.

Gabellarij an ad pretium communi psoluendum possint vel debeant insolidum conueniri in quarte parte prin.nu.15. fol.xxij.
Gabellarij quo iure agere debeant ad res q̃ ceciderunt in commissum.in quarta parte prin.nume.17. fol.xxij.
Gabellarij an teneãtur edere libros suos.in.iiij.pte prin.nu.4. fo.xxj.

De litera H.

Habiti pro ciuibus ex forma statuti an tencantur ad gabel.ciuibus impositam.in septima parte prin.nu.27. fo.xxxiij.
Heres an teneatur pro male cõmissis in officio gabellionatus.in.iij.parte princ.numero.21. fo.xxij.
Heres apud quem remanet legatum repudiatum an teneatur ad solutionem gabelle.in.vij.parte prin.nu.43. fo.xxxv.
Heres fraudãtis gabellas an possit puniri a fisco vel gabellario.in nona parte principali.numero.6. folio.lj.

De litera I.

Idictũ ꝛ superindictum quid dicãtur.in ꝑlud.nu.9. fo.ij
Impropriatio verborũ diuersimode cõsiderat.in.j.pte ꝑn.nu.1. fo.x.
Iudeus an possit cõducere gabellas.in.iij.parte prin.nu.7. fo.xix.
Iudeus non potest deputari ad officium publicum inter christianos exercendum.in.iij.parte prin.nu.7. fo.xix.
Iudeus de loco a gabellis exempto an sit etiam exemptus ab illarum solutione.in septima parte prin.nu.26. fo.xxxij.
Iudei vnde ꝛ a quo dicti sunt.in.iij.parte prin.nu.8. fo.xix.
Iudei an ligentur statutis christianorum: ꝛ an delinquentes a christianis puniantur.in.vij.parte prin.nume.26.. fo.xxxij.
Iuder laicus an sit sufficiens aut cõpetens inter clericum ꝛ laicum in causa gabelle. in.vij.parte princ.nu.14. fo.xxxj.
Iuramentum et confessio equiparata habent vim sententie.in quarta parte octaue partis prin.numero.1. fo.xlviij.
Iurisditio cõcessa baroni an trãseat ad filios.in.j.pte prin.nu.15. fo.vij.
Ius exigendi vectigal alicui a principe concessum an transeat ad heredem.in.j.parte princ.numero.14. folio.vij.
Ius gabelle an trãseat ad emptorem territorij in quo soluebatur gabella.in.j.parte principali.nu.16. folio.viij.
Ius gabelle alicui per principem concessum an possit vendi seu alienari sine concedentis licentia.ibidem.nume.17.
Ius exigendi gabellas duobus modis a principe cõcessum: an vno mociente transeat in totum in superstitem.ibidem.nume.18.
Ius gabelle an possit pignorari aut locari.ibidem.nume.19.
Ius imponendi vel exigendi gabellas quibus competat.in prima parte principali/ numero.1. folio.ij.
Ius gabellarum in aliquem pro certo tempore alienatum an censeatur vel vẽditum vel locatum.in secunda parte prin.nu.1. fo.x.
Ius gabellarum an stante tempore locationis possit vendi: ꝙ si vendatur cui erit pretium soluendum an emptori an locatori.in.ij.parte prin.nu.16. fo.xiiij.
Ius gabelle quod exigitur in via communi inter duo territoria per quem possit locari.in secunda parte prin.nu.21. fo.xiiij

Jus exigendij pedagium habens si eo spoliatur qua actione aget.in quarta parte. principali.numero.16. fo.xxij.
Jus pedagij ecclesie competens an possit locari ad vitam per prelatum ecclesie.in secunda parte prin.nu.35. fol.xviij.
Jus exigendi gabellas vel pedagia an possit alicui populo vel priuato per principem concedi.in .j.parte prin.nume.10. fo.v.
In cōcessione castri an veniat illius iurisditio non expressa.
Jus colligendi pedagia vel gabellas an possit queri prescriptione vel consuetudine. in.j.parte prin.nu.11. fo.vj.
Jus pedagij plurib⁹ cōe an possit diuidi.in.j.pte prin.nu.23. fo.ix.

De litera L.

Lapides siue pretiosi siue non cōputantur inter mobilia.in secunda parte octaue partis prin.nu.11. fo.xxxviij.
Legatū purū debetur heredi legatarij.in.j.pte pn.nu.14. fo.vij.
De legato remissionis an sit soluenda gabella statuto disponente de quolibet legato gabellā soluēdā.in.v.pte.viij.ptis prin.nu.10. fo.xlix.
Pro legato facto pauperi an debeat solui gabella: dicēte statuto solui debere de quolibet legato.in.v.pte.viij.ptis prin.nu.8. fo.xlix.
Lenones an teneātur soluere gabellas de lucris meretricum.in septima parte princi. numero.37. fo.xxxiij.
Libellus locationis gabellarum qualiter sit concipiendus.in secunda parte princi. numero.2. folio.xj.
Liber fiscalis an pbet solutionē fisco factā.in.iiij.parte.prin.nu.3. fo.xx.
Libri mercatorum an pro ipsis probent.in.iiij.parte prin.nu.3. fo.xx.
Libris gabellariorum an sit credendum.in.iiij.parte prin.nu.2. fo.eodē
Licentiam habens extrahendi seu deferendi certas res si plures deferat an omnes cadent in comissum.in nona parte prin.numero.9. fol.lj.
Locans gabellas an possit ratione pretij debito tempore non soluti locationem renouare.in secunda parte princip.numero.15. fo.xiij.
Locans gabellas an propter pestem interuenientem liberetur a pretio.in secunda parte princip.numero.25. fol.xv.
Locatio vel venditio gabellarum an requirat subha stationem.in secunda parte principali.numero.7. fo.xij.
Lucrum ex conductione gabellarum per filiumfamilias factum an dicatur aduentitium.in secunda parte principa.numero.31. fo.xvij.

De litera M.

Mercator transiens cum mercibus per viam cōem duobus dñis diuersorū territorior⁹ an debeat gabellā ambob⁹.in.v.pte pn.nu.16.fo.xxvj.
Miles an teneatur soluere gabellas vel collectas.in septima parte principali.numero.42. fo.xxxv.
Minor an teneat soluere gabellas.in.vij.parte prin.nu.32. fo.xxxiij.
Mulio an teneatur soluere gabellam pro mulo: aut pro mercibus quas portat mulus eius.in septima parte princip.nu.3. fo.xxviij.
Mulio an teneatur ad penam et interesse fraudate gabelle.in septima parte princip. numero.4. folio.xxviij.
Mulio deferens merces mercatoris priuilegiati an possit absente mercatore molestari.in nona parte princip.numero.7. fol.lj.

Alphabeticus:

Mulier denuntians fraudatorē gabelle an possit esse testis p gabellario accusatore cō tra fraudantem.in nona parte prin.nu.28. folio.lj.
Munus ordinariū dd fit z in q differat ab extraordiario,in pludijs.nu.9. fo.ij.
Munus extraordinariū quid sit.in pludijs.nu.11. fo.ij.

De litera N.

Nauta an teneatur soluere gabellas pro rebus quas defert in naui:aut etiam pro naui.in septima pte principali.nu.5. fo.xxviij.
Negotiari qñ quis dicatur,in septima pte prin.nu.9. fo.xxix.
Nouitates in ciuitatibus nō sunt inducende in prima parte principali. numero.5. fo.vj.
Nouitij per statutum a gabellis exempti qui dicantur.in septima parte principalis.nume.40. fo.xxxv.

De litera O.

Oblatione pretij facta in gabellarum subhastatione an possit dari se cunda dilatio ad plus offerendum ab alio.in scōa parte principali.nu mero.4. fo.xiij.
Offerens in subhastationibus an possit penitere.in secunda parte prin. nume.9. fo.xiij.
Offerens in subhastatione gabellarū an preconi vel notario obligetur. in scōa parte prin.nu.10. fo.xiij.
Officiales cōmunis quorum presentia requiritur in locationibus gabellarum an pos sint ipsas gabellas conducere.in tertia parte pun.nu.5. fo.xvij.
Officiales an z quando possint contrahere in loco officij.in tertia parte. nume.6. fo.xix.
Officiales an teneātur soluere gabellas de rebus quas secū portant pro vsu suo.in.vij. parte pun.nu.22. fo.xxij.

De litera P.

Pactū an cursu tpis interuallo cēseat interruptū.i.vij.pte pn.nu.44.f.xxxv.
Pacta deducta in contractu locationis gabellarū inter communē z ga bellarios an afficiant totum populum et singulares psonas.in secūda parte prin.nume.32. fo.xvij.
Pams appellatione an veniat frumentum aut econuerso,in secunda par te octaue partis.nu.13. fo.xxxviij.
Paria delicta mutua compēsatiōe tollunt.i.ij.parte.viij.ptis principa.nu.18. fo.xlij.
Pecunia communis mutuata an debeat gabellā stāte statuto q gabella debeatur pro pecunia in cōmuni reposita.in scōa pte octaue ptis.nu.21. fo.xxxix.
Pedagium in aliquo pōte solui solitum an ipso ponte rupto solui debeat.in sexta parte prin.nu.9. xxvij.
Pedagium a quo dicatur.in preludijs.nu.3. fo.j.
Pensio z census in quo differant.in pludijs nu.8. fo.j.
Pena statuti de alienāte gabella nō soluta an habeat locum in alienante fideicōmissu restitutioni subiectum.in.ij.pte.viij.ptis prin.nu.87. fo.xlvj.
Pena legalis an pro facto inualido committatur.ibidem.nu.38. fo.j.
Pena imposita ratione alicuius actus deficientis cōmittitur etiam si actus interuenit inualidus.ibidem.nume.39.
Pene fraudantium gabellas an veniant in venditore vel locatore:vt ille debeātur ga

bellarijs. in secunda parte principali.nu.20. fo.xiiij.
Portantes aliqua ex necessitate puta famis vel guerre ꝛc.an teneantur ad gabellas. in secunda parte octaue partis principa.nu.8. fo.xxxviij.
Possessio qualiter fit in soluenda pro ea gabella estimanda. in quarta parte octa.partis principalis.nu.8. fo.xlviij.
Pluribus simul maleficium committentibus ꝛ vno libello comprehensis an sufficiat vna gabella soluenda.in quinta parte princi.nu.9. fo.xxv.
Prescriptio tanti temporis cuius initij memoria non habetur habet vim priuilegij: et talis consuetudo dicitur principis potestate gaudere.in prima parte principali.numero.12. fo.vj.
Prescriptio nō procedit contra principem absentem ꝛ insciū.ibidem.nu.12.
Prescriptio iuris vectigalium an procedat in rebus non consuetis gabellarij.ibidem. numero.13. fo.vij.
Priores ciuitatis prouidendi super necessitatibus illius arbitrium habentes an possint nouas gabellas imponere.in prima parte prin.nu.9. fo.v.
Priuilegium principis de non soluendo gabellas an totaliter excuset. in septima pte principali.nu.17. fo.xxxj.
Promittēs an debeat soluere gabellam.in vij.parte prin.nu.45. fo.xxxv.
Publicani qui dicantur in preludijs.nu.13. fo.ij.

¶ De litera R.

Reddit⁹ gabellarum an transeat in vxorem marito emptore mortuo illa relicta vsufructuaria omnium suorum bonorum.in scōa pte prin. numero.33. fo.xvij.
Reformatio aut alius actus facta statuti forma non obseruata an sint valida.in tertia parte.viij.partis prin.nu.30. fo.xlv.
Res qñ ꝛ quō dicatur incidere in commissum.in nona pte prin.nu.3.fo.lj.
Res que portantur a transeuntibus an sint gabellarijs assignande.in nona parte principali.nu.25. fo.lj.
In eadem re non possunt plures cause lucratiue concurrere.in nona parte principali.numero.24. fo.lj.
Resistens gabellario nolens pati se a bullo perscrutari an dicatur fraudare gabellam in nona parte principali.nu.16. fo.lj.
Rex an possit in suo regno nouas gabellas instituere.in.j.parte.prin.nu.12. fo.iij.

¶ De litera S.

Scholaris an teneatur soluere gabellas de libris.in septima parte princ. numero.38. fo.xxxiij.
Sententia diffinitiua quibus casibus lata lite non contestata valeat.in nona parte principali.nu.20. fo.lj.
A sententia lata in curia francie non appellatur: quia rex francie nō recognoscit superiorem.in prima parte principali. numero.3. fo.iiij.
Spoliatus iure pedagij an et quo interdicto possit petere se restitui.in.j.parte principali.numero.25. fo.x.
Stante statuto q̄ de quolibet contractu soluenda sit gabella illa venit soluenda in loco destinate solutionis.in sexta parte prin.nu.5. fo.xxvij.
Stante statuto q̄ de rebus emptis et venditis soluatur gabella an ad illam teneantur emptor et venditor.in septima parte prin.nu.1. fo.xxviij.
Stante statuto quod de contractu debiti soluatur gabella quis ad illam tenea-

tur an creditor an debitor in septima pte prin.nu.2. fo.xxviij.
Stante statuto q̄ accusator teneatur soluere gabellam an accusans pluribus noīb⁹ teneatur ad plures gabellas.in.v.parte prin.nu.10. fo.xxv.
Stante statuto q̄ de alimentis legatis soluatur gabella an teneatur heres aut legatarius.in.vij.pte.prin.nu.25. fo.xxvij.
Stante statuto q̄ pellipiarius vendens pelles pellipiario non teneatur ad gabellā: an habeat locū in creditore pellipiarij.in.vij.pte prin.nu.35. fo.xxviij.
Stante pacto q̄ non obstante quocunq; priuilegio quilibet teneatur ad gabellas an etiam inclusum censeatur priuilegium in corpore iuris clauso.in.vij.parte princi. numero.18. fo.xxix.
Stante statuto q̄ mercatores venientes ad nundinas ciuitatis et tenentes merces in platea venales teneantur ad gabellam:an etiam teneantur secum portantes res venales p plateas in cassa ꝛc.in.vij.pte prin.nu.41. fo.xxv.
Stante statuto q̄ de quolibet pretio soluatur gabella de quo sit intelligendum.in.iij. parte.viij ptis prin.nu.6. fo.xlj.
Stante statuto q̄ de quolibet contractu alienationis soluatur gabella an sit de pmutatione soluenda.ibidem nu.6.
Stante statuto q̄ de quolibet contractu vel testamento infra mensem non insinuato soluatur gabella infra certum tempus alias nulla sint:an possit mora purgari. in.iij.pte.viij.partis prin.nu.35. fo.xlv.
Stante statuto de gabella soluenda pro petitione in iudicio an illa non soluta reddat ipsum iudiciū nullū.in.iiij.parte.viij.partis prin.nu.5. fo.xlviij.
Stante statuto q̄ pro quantitate in iudicio petita soluatur gabella quid pro re ipsa erit petendū in.iiij.pte.viij.ptis princi.nu.2. fo.xlviij.
Statutum imponens gabellam contractibus an locū habeat in donationibus.in.iij. parte.viij.partis prin.nu.12. fo.xlvij.
Statutū prohibituum donationis comprehendit donationem causa mortis:nō aūt statutum permissiuum ibidem.nu.13.
Statutū imponens gabellā pro quolibet cōtractu ex quo ius oritur an includat promissionem de vendendo ibidem.nu.14.
Statutū imponens gabellam pro contractu an habeat locū in distractu ibidē.nu.15.
Statutū disponens q̄ de animalibus soluatur gabella qualr sit intelligendū.in.j.pte viij.partis prin.nu.2. fo.xxvj.
Statutum de ouibus an habeat locum in agnis.in.j.parte octaue partis principa. numero.2. fo.xxvj.
Statutum de soluenda gabella pro armentis an comprehendat pecudes.in.j.parte. viij.ptis principalis.nu.3. fo.xxvj.
Statutum de soluenda gabella p quolibet fetu cuiuslibet animalis an extēdatur ad fetum extra territorium partum.in prima parte octaue partis principa. numero.4. fo.xxvj.
Statutū prohibens extractionem rerum sine solutione gabelle sub pena confiscationis an extendatur ad res alienas.in.ix.pte prin.nu.10.fo. fo.lj.
Statutum puniens fraudantem gabellas qualiter sit extendendū vel limitandum ibidem nu.11.
Statutum de curru mercium cōfiscando an comprehendat animalia currum trahētia ibidem nu.12.
Statutum de confiscando blado vel farina an includat saccū ibidem nu.13.
Statutum penale est odiosum nec extendendū ibidem.nu.13.
Statutum de soluendo gabellam pro re alienata vel donata an comprehendat occupantem rem habitam pro derelicta in.vij.pte prin.nu.20. fo.xxvij.
Statutum de soluendo pro quolibet testamento gabellā qualr sit intelligendum.in.v.

parte.viij.partis prin.nu.7. fo.xlix
Statutum disponens de soluenda gabella pro frumento ex aliquo loco extracto qualiter sit intelligendum.in.viij.pte prin.nu.17. fo.xxvj.
Statutum disponens forēses teneri ad gabel.an habeat locū in hoīes de castro subdicto episcopatui.in.vij.parte prin.nu.33. fo.xxxiij.
Statutum disponens mercatores et negotiatores teneri ad gabellas an comprehendat legatariū in.vij.pte prin.nu.34. fo.xxxiij.
Statutū eximēs personas miserabiles a gabellis qualr sit intelligendū.in.vij.parte princi.nu.36. fo.xxxiij.
Statutum de soluenda gabella pro qualibet re an etiam intelligatur de rebus necessarijs ad victū r vsum.in.ij.pte.viij.partis prin.nu.1. fo.xxxvij.
Statutū de gabella soluenda pro lapidibus an intelligatur etiā de preciosis.in.ij.pte viij.partis prin.nu.10. fo.xxxviij.
Statutū de gabella soluēda p aīali vaccino an cōprehēdat vitulū lactētē.i.j.pte.viij. partis prin.nu.9. fo.xxxvij.
Statutum de soluenda gabella pro fructibus an comprehendat expensas in.ij.pte. viij.partis princ.nu.6. fo.xxxviij.
Statutum de soluenda gabella pro frumento an intelligatur etiam de farina.in.ij. parte.viij.ptis prin.nu.12. fo.xxxviij.
Statutū imponens gabellā pro depositō an habeat locū in omni depositō.in.iij.parte viij.partis prin.nu.20. fo.xliij.
Statutum annullans contractum propter gabellam non solutam an habeat locum in testamento ibidem nu.21.
Statum annullans instrumentum contractus propter gabellam non solutam de contractu an etiam ipsum contractum annullet.in.ij.parte.viij.partis principa. nume.23. fo.xliij.
Statutum quod de transactione soluatur gabella an locum habeat in compromisso ibidem.nu.24.
Statutum imponens gabellam pro quolibet instrumento an habeat locum in instrumento legitimationis ibidem.nu.25.
Statutum de alienatione an locum habeat in vsucapione aut prescriptione aut pignoratione reali aut promissione.in.ij.pte.viij.ptis prin.nu.8. fo.xlij.
Statutum de soluenda gabella pro vino an extendatur ad acetum.in.ij.parte.viij.partis prin.nu.19. fo.xxxix.
Statutū de soluenda gabella pro fructibus simplr an intelligatur etiā de quotidianis distributionibus.in.ij.pte.viij.ptis prin.nu.23. fo.xxxix.
Statutum de pomis an extendatur ad glandes.in.ij.parte octaue partis principa. numero.24. fo.xxxix.
Statutum de soluenda gabella pro officijs an intelligatur etiā de procuratorio.in.ij.pt. viij.ptis prin.nu.25. fo.xxxix.
Statutū loquēs de soluēda re gabella pro permutatione an habeat locū si res pro re detur.in.iij.pte.viij.ptis.prin.nu.2. fo.xl.
Statutum disponens solui gabellas de quacunq; venditione et emptione an locum habeat in permutatione.in.iij.pte.viij.partis princi.nu.3. fo.xlj.
Statutum disponens nō audiri cum qui non soluit gabellas qualiter sit intelligēdū in.iiij.parte.viij.ptis prin.nu.11. fo.xlviij.
Statutum de soluenda gabella pro litis estimatione qualr sit intelligendum.in.iiij. pte.viij.ptis prin.nu.7. fo.xlviij.
Statutum disponens non audiri in iudicio fraudantem gabellas an habeat locū in criminalibus.in.ix.pte prin.nu.18. fo.lj.
Statutum disponens solui gabellas pro sala an locum habeat in iuramēto vel con-

fessione iudicialib⁹.in.iiij .pte.viij.ptis.prin.nu.1. fo.xlviij.
Statutū de soluēda gabella ꝑ quolibet ℨctu an hēat locū in contractu inter patrez ⁊ filium.in.iij.pte.viij.ptis prin.nu.27. fo.xlv.
Statutum ꝙ accusator fideiubeat de prosequendo intelligendū est ꝙ nisi fideiubeat accusatio sit nulla.in tertia parte. viij.ptis princi.nu.27. fo.xliij.
Statutum de soluenda gabella contractus an habeat locum inter patrem ⁊ filium cōtrahentes.in septima parte principali.nu.30. fo.xxxiij.
Statutum ꝙ ciues non teneantur ad gabellas an habeat locum in habitis pro ciuibus.in septima parte prin.nu.28. fo.xxxiij.
Statutum ꝙ de quolibet contractu soluatur gabella an procedat in dote pro qua datur res estimata.in quinta parte prin.nu.13. fo.xxv.
Statutum ꝙ colonus teneatur ad gabellas pro dño vel ecclesia an sit validuz.in septima parte prin.nu.10. fo.xxix.
Statutū de soluendo gabellā pro legato an extendatur ad legatum liberationis.in ḋn tā parte.viij.ptis.prin.nu.3. fo.xlix.
Statutum de mercatore vt eius libro credatur habet locum in illo qui fuit mercator.licet nūc nō sit.in scōa pte prin.nu.18. fo.xiij.
Statutum de gabella soluēda pro donatione an habeat locū in instōne heredis vel remuneratione.in tertia pte.viij.ptis prin.nu.40. fo.xlvj.
Statutum de gabella soluenda pro pena sicut pro sorte qualiter sit intelligēdum.in tertia pte.viij.ptis prin.nu.34. fo.xlv.
Statutū de soluenda gabella pro cōtractu an locū habeat in contractu imperfecto.in tertia parte.viij.partis prin.nu.48. fo.xlvij.
Statutū de ḋcto ℨctu soluēdo gabellā qualiter sit intelligēdū.ibidē.nu.49.
Statutū de fraudātibus pecunias cōis an locū habeat in fraudāte gabellas a cōitate vel fisco vēditas priuate psonę.in nona pte prin.nu.27. fo.lj.
Statutū de soluenda gabella de quolibet instro an habeat locū in apodissa.in tertia ꝑ te octaue partis prin.nu.42. fo.xlvj.
Statutū ꝙ de quolibet instro soluatur gabella an locū habeat in instro electionis pauperū facte ꝑ executores testi ad bōa testatoris.in.iij.pt.viij.ptis ꝑn.nu.44.fo.xlvij.
Statutū de nō audiendo in iudicio fraudātem gabellas qualiter sit intelligendum.in nona pte prin.nu.2. fo.lj.
Statutū disponēs ꝙ de quolibet legato soluatur gabella an extendatur extra terminum statuti respectu gabelle nō solute,i termio.in.v.pte.viij.ptis prin.nu.11.fo.xlix.
Statutū ꝙ de qualibet hereditate soluaṫ gabella an locū habeat in hereditate patris filio delata.in quinta parte.viij.ptis prin.nu.16. fo.xlix.
Statuto dicēte ꝙ de quolibet testō soluatur gabella an ꝑ eodē testō pluries scripto solu uende sint plures gabelle.in.v.pte prin.nu.1. fo.xxiij.
Statuto disponente ꝙ de quolibet cōtractu soluatur gabella an viro cū consensu vxoris vendēte debeatur duplex gabella.in.v.pte prin.nu.14. fo.xxv.
Statuto dicēte ꝙ de quolibet ℨctu soluatur gabella an cōprehendatur trāsactio aut stipulatio:aut laudum aut arbitramentum.in.iij.pte.viij.ptis prin.nu.11. fo.xlvj.
Statuto disponēte ꝙ de quolibet legato soluaṫ gabella si longo tpe fiat locatio quāter erit gabella soluēda.in.iij.pte.viij.ptis prin.nu.36. fo.xlv.
Statuto disponēte ꝙ de ℨctib⁹ soluaṫ gabella an solui debeat de simplici renūtiatiōe: aut ꝙsi ℨctu:aut incluso vel trassuso vel accessorio.i.iij.pte.viij.ptis ꝑn.n.46.f.xlvij.
Soluta gabella ꝑ colonū de fructib⁹ an ctiā solui debeat ꝑ dñm de pecunia sibi soluta ꝑ pēsione fundi.in.ij.pte.viij.ptis prin.nu.14. fo.xxxix.
Sterilitas an sit causa sufficiēs remissionis ꝓcij emptoribus vel locantibus gabellas in.ij.pte prin.nu.27. fo.xv.
Sterilitas quid dicatur:⁊ q̄d vbertas.in.ij.pte prin.nu.28. fo.xvij.

Index Alphabeticus.

¶De litera T.

Tempora apud grecos computabantur per quadriennia: qō tempus dicebatur olimpias.in preludijs.nu.10. fo.ij.

Transiens cum mercibus sine bulleta per viam non rectam ꝛ inusitatam an dicatur fraudare gabellam.in nona parte princi.nu.14. fo.lj.

Tributum quid sit: ꝛ vnde dicatur: et an sit de iure diuino: ꝛ in quo differat a collecta.et nu.8.in preludijs.nu.6. fo.j.

Tributum potest large et stricte accipi in preludijs.nu.8. fo.j.

Tutor vel curator an possint gabellas conducere.in.iij.parte princ.nu.4. fo.xviij.

¶De litera V.

Vectigal quid sit ꝛ vnde dicatur: ꝛ an edictum de vectigalibus habeat locum in rebus que de loco ad locū non vehuntur.in preludijs.nu.1.fo.j.

Vectigalis nomine an proprie comprehendatur tributum.in preludijs. numero.4. fo.j.

Vectigalia seu gabelle dicuntur munera personalia.in preludijs.numero.12. fo.ij.

Vendens vel locans gabellas si expellatur de terra cui erit soluendum.in secunda parte prin.nu.30. fo.xvij.

Vendens acetum vel aquatitium pro vino an dicatur fraudare gabellā.in nona parte principali.nu.30. fo.lj.

Vendens fundum pro.x.qui valebat.xx.pro quo precio teneatur ad gabellam.in q̄nta parte octaue partis prin.nu.6. fo.xlix.

Vendita gabella contractuum an censeatur vendita gabella testamentorum. in tertia parte octaue partis principalis.nu.22. fo.lvij.

Venditio conditionalis purificatur adueniente conditione.in sexta parte principali. numero.2. fo.xxvj.

Venditio facta per creditorem habetur perinde ac si facta esset per debitorem. in.vij. parte princ.nu.35. fo.xxxiij.

Veneti an possint gabellas imponere pro mercibus maritimis.in prima parte principali.numero.7. fo.v.

Verbum donatio non comprehendit remunerationem, ꝛ quid sit remuneratio.in. xij. parte.viij.partis prin.nu.41. fo.xlvj.

Verba ista vendidit vel locauit gabellas quid importēt aut significent.in secunda pte principali.nu.4. fo.xij.

Unica gabella an possit solui in diuersis locis.in.vj.parte prin.nu.8. fo.xxvij.

Unius libelli vigore an possint plures gabelle solui. in.v.parte prin.nu.8. fo.xxv.

Uno ex pluribus gabellarum conductoubus decedente tempore conductionis an illi heres in societate succedet.in scōa parte principali.nu.13. fo.xlij.

¶Finit Index Alphabeticus.

Incipit solēnis

ꝛ pernutilis tractatus de gabellis seu de vectigalibꝫ per Clarissimū .J. U. doctorem dominum Joānem Bertrachinum de Firmo Aduocatum consistoriale editus nūc primū summarijs diserctissime decoratus.

¶ Proemium.

Nimaduertens sepenumero Reuerendissime domine vectigaliū seu gabellarum materiā esse quotidianam vtilem et a nemine docto. vnq̄ seriose tractatā. Cōstituj cāz aggredi seriosiusq̄ q̄ plerīq̄ fecerit pertractare. Qui velut alta maria siccis vt ita dixerim pedibus: vel vt Cayus inquit in.l.j.ff.de orig.iur. illotis manibus pertransierūt. Multi varias iuris ciuilis ac pontificij materias varijs et quidem studiorum laboribus modisq̄ varijs collegerunt. Alij de testibꝫ. Alij de arbitris. Alij de iudicijs. Alij de questionibus. Alij de sindicatu rectorū. Alij de maleficijs. Alij de statutis. Alij de legitimationibus illegitimorū. Alij de vltimis volūtatibus. Alij de societatibus plene scribentes. Eorum quisq̄ laudandus est ac a posteris iuris professoribus percolendus: quia leuius in addiscendo passurus sit onus qui collectas in vnam materias lectitabit. Negitur et gabellis videatur defuisse scriptorem que nedum in latino sed in toto fere orbe terrarum habentur in vsu libens earū ,puinciā ingeniolo calamoq̄ meo componendam cōmisi: vt non tam mihi q̄ plurīes prefui gabellarū muneribus q̄ alijs qui de vectigalibus iudicaturi sunt ,pdesse possim. Ztaq̄ sub hoc breui cōpendio claudens omnē fere gabellarum materiā per tot iuris voluminapassim dispsaz. Primo ponā preludia quedam vt melius intelligantur ea que in ceteris opusculi partibus tractabuntur. Tractatum deinde peragā in nouē partes principales diuisum: quaq̄ quālibet explicabo per questiōes. Primo namq̄ videbiꝫ a q̄bus vectigalia imponātur. Secūdo de locatione seu vēditione eorundem. Tertio qui possint vel non gabellas conducere. Quarto qūo agant vel cōuentantur gabellarij ꝛ ad quid. Quinto quotiens sit soluenda gabella. Sexto vbi vel q̄ loco debeat solui gabella. Septimo qui teneantur vel nō ad solutionem gabelle. Octauo de quibꝫ rebus sit soluenda gabella vel non. Sz hanc partē octauā distinguā in quinq̄ cū vnisormiter tractari nō possit. Primo namq̄ de gabella rerū aiatarū vel animalium tractabo. Secundo de gabella rez maiatarū quarūcūq̄. Tertio de gabella Zctuum vel instrumentorū. Quarto de gabella iudiciorꝫ vel litis. Quinto de gabella vltimarū voluntatum: sicq̄ pars octaua plenius absoluetur. Nono vero ꝛ vltimo de fraudibus gabellarū plene cēsui differendum ac quicquid in singulis partibꝫ singulisq̄ partū questiōnibus dixero cuiusuis dicti non inuidi iudicio correctionj sponte subijcio.

¶ Summarium.

1 ¶ Vectigal quid sit ꝛ vnde dicatur: ꝛ an dictum de vectigalibus habeat locum in rebus que de loco ad locum non vehuntur.
2 Gabella et vectigal an equiuoca sint.
3 Pedagium a quo dicatur.
4 Vectigalis nomine an proprie comprehendatur tributum.
5 Gabella vel vectigal pro quibus bonis sit soluenda.
6 Tributum quid sit: et vnde dicatur: et an sit de iure diuino: et in quo differat a collecta. ꝛ numero. 8.
7 Contractus censualis quis ꝛ quare dicatur.
8 Pensio et census in quo differant.
9 Tributum potest large et stricte accipi.
10 Munus ordinarū quid sit et in quo differat ab extraordinario.
Zudictum et superindictū quid dicant.
Tempora apud grecos computabant per quadriennia: quod tempus dicebatur

tur olimpias.
11 Munus extraordinarium quid sit.
12 Decima papalis potius dicēda est collecta q̄ tributum.
13 Vectigalia seu gabelle dicuntur munera personalia.
13 Publicani qui dicantur.
14 Edictum de publicantis in quibus locū habeat et an in venetis.

¶ Preludia.

TRactatur de vectigalibus imitatio iurisconsulti Paulum patauinū qui volens docere de mutuo mutuum ante omnia diffinuit in l. ij. §. appellata. ff. si cer. pe. Idem volens de instrumentis tractare vocabulū prius fuit interpretatus in l. j. de fi. instru. Imperator etiaz tutelas declaraturus p̄misit tutele diffinitionē insti. de tu. §. est aūt. Idē nō omisit agnationis interpretationē cum eius materiam aggrederet. insti. de legi. ag. suc. §. nos vero. ¶ † Premittendum est igitur q̄ vectigal q̄nq; ōr pensio fundi. l. lex vectigali. cū glo. ff. de pig. sed i materia nostra vectigal dicitur octaua pars eius quod vehitur: que pars fisco p̄statur nomine vectigalis. l. vniuersi. z in. l. a legatis. z. l. ex p̄statiōe. C. de vec. z cōmi. z glo. in. l. j. §. hoc titu. ff. de pub. l. ij. C. de eunu. Azo in summa. de vect. z glo. in. l. cum qui vectigal. de verb. sig. z Saly. in l. vectigalia. C. vt no. vec. hoc prior auxit Caius Caligula ex gerulorum q̄stib⁹ diurnis teste Suetonio de vita. C. Caligule. ver. vectigalia noua ibi ex gerulorum diurnis questibus. Edictum tamen de vectigalibus seu gabellis locuz habet etiam pro rebus que non vehuntur de loco ad locum sed que sunt intra ciuitatem vel oppidum ob rationis idētitatē fm Saly. in. d. l. vectigalia. in p̄nc.

2 ¶ Nomini vectigal equinoctium est gabella a communi vsu loquendi quo etiā iura municipalia conuntur. ¶ Hoc vectigal quandoq; dicitur Archimandia fm vnam expositionem quaz ponit Bald. in. c. j. in p̄nc. q̄ sunt regal. in vsib. feud. quandoq; dicitur teolonia a tollendo. d. c. j. z ibi Bal. quandoq; dicitur portorium fm glo. in. c. super quibusdā. de verb. sig. vbi etiaz vide de salinarijs que dicantur. de quo ibi per glo. Hostiē. Innocen. z Abb. sicū. ¶ Pedagium vero a pede dictum est quod a transeuntibus soluitur. d. c. super quibusdā. §. preterea. z ibi glo. z doc. z no. in. c. quanq;. de cens. lib. vj. z ibi Joan. and. in nouel. z Abb. in. c. innouamus. eo. tit. z. d. c. super quibusdam. ¶ Est et guidagium quod datur alicui vt tutum conducat per loca alterius. fm glo. et Abb. vbi supra.

4 ¶ Itē p̄mitto q̄ nomine vectigalis etiam tributum cōprehenditur non tamen proprie. vt per glo. docto. z Ang. de periglis in. l. imperatores. ff. de publi. dicitur autem proprie tributum quod fisco vel principi soluitur pro bonis immobilibus. l. ij. §. si quid. ff. de here. vel act. vend. z glo. vj. q. j. si tributū. z glo. in. c. generali. de elec. in. vj. z Bar. i. l. placeti. C. de sac. san. ec. z qō per Bal. in. l. nemi-nem. co. tit. no. in. l. ij. z ff. C. sine cēsu. vel reli. z glo. in. d. §. hoc titu. l. j. z. ij. C. de anno. z tribu. li. x. ¶ † Sabella vero vel vectigal soluitur p̄ bonis mobilibus. i. pro his que vehunt. d. l. vniuersi. cum sint. §. alle. z sunt. dici prediū vectigale qō p̄stat vectigal fisco. l. etiam cū glo. de p̄di. meno. ff. si ager vec. per totū. l. lex vectigali. de pig. Sed Archi. in. c. si in morte. §. j. xxiij. q. vlt. dicit tributū esse qō soluitur p regiones: sed vectigal dicitur quod datur p̄ his que vehuntur per patrias: vel dicitur tributum quod domi soluitur: vectigal vero qñ ad domū vehit: vt in glo. ad romanos. c. xiij. ¶ † Et dicitur tributū a tribuo. is vel a tribu: qz prius soluebat per singulas tribus fm Isidorū. Inde z tribuni dicebantur qui preerāt trib⁹ partib⁹ populi romani: cuius sumptus appellabantur tributa: fm Archi. vbi supra. ¶ Et adde q̄ tributū cōsignū subiectionis non tamē plena probatio. c. recipimus. de priui. z gl. in. c. magnum. xj. questione. j. z Inno. in. c. p̄terea. de trāsa. quem sequitur Bald. in margarita

versi.census.z in.l.iij. z ibi Ange. C.de nat.lib.z in.l. data opera.xvj. colum. C. qui accu.non pos.z no.in auc. quib.mo. natu.effic.sui-ℌ.siquis.z in.c.ij. vbi etiaz docto.z Abb.sicu. de censi. z Alexan. de imo.in consi.xxxiij.quarta parte. z glo. in.c.tributum.xxiij.questione.viij. Fuit autem primo statutum tributum a Cesare augusto vt continetur in euãgelio. exijt edictũ a Cesare augusto vt describeretur vniuersus orbis ꝛc. ſm Archi. in.d.c. magnum. vbi etiam dicit Christum precepisse solui tributum cesari: quinetiam christus ipse soluit tributuz cesari. vt dicit ibi tex.ver.ſi enim censum filius dei soluit. z tamẽ nemini fuit subiectus secũdũ glo.ibi.in ver. omnis. an autem ecclesia teneatur ad tributa: dicetur infra.vij.parte.pro materia autẽ tributi vide glo.ordina.in rubrica.C.de an no.z tribu.libro.x. z adde q̃ sinonima sunt tributũ census pensitatio z annua prestatio ſm glo. in.l.j.in hoc titu. de publi. quod verum est ſm Bart.z docto.ibi. z Abb.in.d.c.innouamus. quando debetur fisco non quãdo priuato vel
7 ecclesie: ⊦vnde ex verbis Bart.vbi.ℌ. sumitur q̃ contractus censualis proprie dicitur per quem omnes ius transfertur in censuarium hoc acto quod aliquid soluatur nomine census: quo casu censuarius non soluens nõ cadit a iure suo qz potest moram purgare.c. constitut⁹. de relig.domi. Sed presumitur infidelis sicut qui soluit censum presumitur fidelis: ſm Bal in marga.ver.census. hic dicitur q̃ non soluere census est vsurpare libertatem: vt inquit Bald. in.l. plures.C.de fide instru.⊦ Quãdo autem cõcedens retinet sibi aliquod ius vt directum dominium prout facit domin⁹ emphi. dicitur proprie pẽsio vel cano. z non census: z tunc non soluẽs cadit.c.potuit. de loca. z.l.ij.C. de iure emphi. Quid autem differat tributum a collecta Bald. in.l. neminem. C. de fac. sanc. eccle. dicit collectaz ex estimo communis prouenientem esse munus ordinarium non autem tributum: quia non continet vniforme z certum ſm Spe. in tit. de cle. coniu. Sz vide melius per Bald. z Salu. in.l. fina.

C. sine cen. vel reli. ſvbi Salic. latius loquens dicit latius esse vocabulum publice pensitationis q̃ tributi strictius et proprie loquendo non large: tunc em quicquid tribuitur dici potest tributũ. Stricte vero tributum non est id quod iure emphi. fisco debetur et tamen est
9 publica pẽsitatio. ⊦ Sunt enim ſm Salice. et docto. multe munerum species: quedam sunt mere personalia vt que indicuntur personis propter personas z consistunt in labore persone: quedam sunt mere realia que rei imponunt propter rem z que rei possessorem comitantur: que tributa nuncupantur: z faciũt dici predia tributaria: quedã sunt mixta consistentia in labore persone z in rebus: vt q̃ quis vadat cum bobus mulis vel curru in exercitum: vel q̃ rustici conducant lapides vel calcem ad castellanum: quedam sunt neutralia ad predicta licet in rebus consistant z horum aliqua inducunt psone z ꝓpter psonã vt si psona laboret sed vt soluat p persona publica solidum annuum pro quolibet z hec capitatio nuncupatur. l. fac. san. C. de fac. san. eccle. l. fi. C. si ꝓpter publi. pensi. Aliqua inducũtur persone nõ propter personam ſz propter res possessas vt sunt collecte z hoc munus quandoq̃ dicit ordinarium quandoq̃ extraordinarium. Ordinarium est qõ z indictum appellatur ſm tex. z Bar. in.l.j.C. de indic. li.x. quando precedit lex vel p̃uisio generalis q̃ singulis mensibus vel annis quisq̃ alligatus soluat vnum solidum pro libra: tunc quia tractuz habet successiuum z regulatum z non concernit tps presens dicitur ordinariũ sicut quando prouinciales soluebãt aurũ vel ferrũ vt no. an rub. C. de indic. ℌ. alleli. x. z si huic vnico solido ordinario adiũgatur aliquid singulis temporibus soluendũ vt facit quãdoq̃ cõmunitas nostra firmana cũ ponit duplũ z quãdoq̃ decuplũ quolibet mense vocat supindictũ qõ est ordinariũ est: qz totiens soluitur cũ ordinario quotiens z ordinariũ. C. de indic. l. j. li. x. z extra ordine ponat er necessitate ſz glo. z Bar. i. l. j. C. de supindi. eo. lib. Illud singulariter no. in propoſi-

to q nō poteſt;indicium ſeu munus ordinarium ſeu collecta imponi niſi populus populus notificetur vt ſe preparent.caſus eſt not.ſm Barto.in.l.ij.C.de indic. lib.x.ꝛ ibi etiā ponitur forma notificationis dicto caſu ſiende.qō tamē hodie nō ſeruatur ab inducto traxit nomen indictio que erat apud romanos cōputatio temporum.ſ.annorum.xv. quibus tri- 12
partitis per luſtra.i.p quinquēnia ſoluebaſ imperatori aurum argentūꝫ ferrū.xt p glo.ordi.in.j.conſti.C.ꝛ in rubr. C.de indic.li.x.ꝛ plenius p Spe. de inſtru.edi.§.j.ver.poſt annos.ꝛ ver.breui
10 ter ꝛ ſe.† Apud grecos vero tpa cōputa bātur per quadriēnia:qō ſpaciū appellabaſ olympias dicta eo qō in olympo monte ſpectaculū fiebat in quarto anno q ſic filius herculis ludum inſtauraut qui ab hercule quolibet anno exercebantur in olympo vt docet Solinus poſt principium. Incepit prima olympias poſt deletam troiam anno. ccccviij.ante vrbem vero conditam anno.xxviij.ab helieñſibus inſtituta.vt ibi per Solī.quo tēpore regnabat rex Joatham et Romulus et Remus generati ſunt ex matre ylia.vt legitur in hiſtoria ſcholaſtica.ij.regum.c. anno ſcō pha-
21 ree regis ꝛc. ¶ † Extraordinarium vero munus eſt quando eius impoſitio non fit ex prouiſione vel.l. generali ſeu regulari. nec ob cauſam ordinariam et ſucceſſiuam ſed ob cauſam extraordinariam occurrentem vt pro haſtiludijs vel pro latrunculis ne damna inferant vel ob aliam ſimilē cauſam momentaneam que reiterationem non ſpectat.ꝛ ſic debet intelligi glo.in.l. reſcripto.§.fi.ff.de mune.ꝛ hono.ꝛ in.l.placet.C.de ſac.ſanc.eccle.que dicit collectā eſſe munus extraordinarium.qō etiam tenet Barto.in conſi.punctus queſtionis talis eſt quidam legitimus ꝛc.per l.j.C.de vaca.mu.libr.x. dicit ergo poſt Sali.vbi.§.q omnia que ordinarie debentur reipublice penſitationes publice nuncupantur. Tributa vero que non debentur ex predijs vel ex capitibus vel que non a ſingulis perſonis ſed a ciuitatib⁹ vel baronibus debentur tarari ſiue in auro ſiue in ſpeciebus in ſignum ſubiectionis que etiam cenſus vulgo nuncupantur.ꝛ vide Bald.in.l. ij.C.ſine cenſu vel reli.et qō per Barto.in.l.ij.ff.de iure immu.et in Specu. de cle.coniu.Arch.ꝛ Joan.an.in.c.j.de immu.eccle.in no.lib.vj.et per Barto. in.l.j.vlti.colum.C.de mul.ꝛ in quo lo. libr.xj. ¶ † Nec omitto q decima papalis accedit potius collecte q̄ tributo: et ideo debet ſolui potius indictione eccleſie q̄ regum.ſm Bald.in.l.neminem.C. de ſac.ſanc.ec. Premitto vlterius q vectigalia ſeu gabelle dicuntur munera perſonalia que imponuntur perſone pro rebus vt tenet Barto.in.l.j.§.hic titu.ff.de publi.et ſicut intelligitur qō dicit Barto.in.l.j.x.colum.C.de muli.et in quo lo.libr.xj. vbi dicit eſſe munus reale.per.l.ij.C.de primile.vete.et.l.fin. C.de cano.lar.lib.x. Sed qr.ſ. pluries fiet mentio de nouo vectigali ſcias illud dico ſiue de nouo imponatur ſiue vltra ſolitum augeatur vel minuatur.l. vectigalia.in princi.ff.de pub.et Salic. poſt Azo.in ſum.eo.titu.in.l. vectigalia. C. no.ve.impo. ¶ Ultimo premittendū eſt q publicani dicuntur qui publica vectigalia habent conducta.l. quante.§. fi.ff.de pub.ꝛ talis fuit ſanct⁹ Matthe⁹ a poſtolus:vt dicit glo.in.l.cum qui vectigal.ff.de ver.ſig.ꝛ in.d.l.j.§. hic titu. dicūtur ergo publicani q publico fruūt ſiue fiſco ſoluant vel pendant vectigal vel etiam tributuꝫ conſequanť.ꝛ oēs q̄ aliquid a fiſco conducūt recte publicani appellanť.d.§.hic ti.licet largo modo dicūtur publicani q̄ſi publice peccātes ſm Abb.ſic poſt Joan.and.in.c. no luit.de indi.ſuper glo.ꝛ ethnicus.v. loquitur de monte ethna ſiculo ignem vomente dicens ibi eſſe os et ſignum inferi:proprie tamen dicuntur publicani hi qui habent conductum vectigal a populo romano impropie vero qui ab
14 aliis ciuitatibus vel municipijs.d.l. eū qui.† et ideo directū edictū de publicanis habet locum in publicanis populi romani ſed vtile in aliis.l.ſed et hi §. preterea.ff.de publi.l.j.§. eo.titu. quod tamen in venetis non ꝓcedit qui cū nō

recognoscūt superiorē: vt tenet Bal. in l. j. ff. de rerū diui. ⁊ qō p Sali. in. l. iij. ff. de nau. feno. et dicetur. j. prima parte prin. dicuntur habere ſrempu. ſicut romani. ⁊ in eorū publicanis locꝰ eſt dicere to edicto nōvtili. vt tenet. d. meus Bar. Cepol. in. d. l. eū qui vectigal. in. ij. not. ſz qz ſupra dixi de gauidagijs addo qō ea licite recipiuntur cum dentur propter locationem operarum ad tute ducendum. ſm Joan. an. ⁊. Abba. ſicu. in. c. ſuper quibuſdam. ℣. preterea. deverbo. ſignī. nunc deo duce aggrediamur primam partem tractatus ſecundum ordinem. ℣. propoſitum.

¶ Summarium.

1 Jus imponēdi vel exigendi gabellas quibus competat.
2 Rex an poſſit in ſuo regno nouas gabellas inſtituere.
3 A ſententia lata in curia francie nō appellatur quia rex francie non recognoſcit ſuperiorem.
4 Gabella an poſſit per barones imponi.
5 Ciuitates an poſſint imponere gabellas aut pedagia aut alia iura ſibi indicere.
Monitates ꝫ ciuitatibꝰ nō ſūt inducēde.
6 Gabelle an poſſint imponi per concilium aut populi adunantiam.
Concilium aliquod legitimum totuz populum repreſentat.
7 Uenci an poſſint gabellas imponere pro mercibus maritimis.
Edificium in mari ſituatum cedit edificanti et eſt liberum.
8 Gabelle an poſſint per caſtella vel villas ciuitati ſubiectas imponi vel indici.
9 Priores ciuitatis prouidendi ſuper neceſſitatibus illius arbitrium habentes an poſſint nouas gabellas imponere.
10 Jus exigendi gabellas vel pedagia an poſſit alicui populo vel priuato p principem concedi.
Jn conceſſione caſtri an veniat illius iuriſdictio non expreſſa.
11 Jus colligendi pedagia vel gabellas an poſſit queri preſcriptione vel conſuetudine.
Preſcriptio tāti tpis cui⁹ initij memoria nō habetur hz vim priuilegij: ⁊ talis cōſuetudo vt principis ptāte gaudere.
12 Preſcriptio non procedit cōtra principem abſentem ⁊ inſcium.
13 Preſcriptio iuris vectigalium an procedat in rebus nō conſuetis gabellari.
14 Jus exigendi vectigal alicui a principe conceſſum an tranſeat ad heredem.
Legatum purum debetur heredi legatarij.
15 Juriſditio conceſſa baroni an tranſeat ad filios.
16 Jus gabelle an tranſeat ad emptorem territorij in quo ſoluebatur gabella.
17 Jus gabelle alicui per principem conceſſum an poſſit vendi ſeu alienari ſine concedentis licentia.
18 Jus exigendi gabellas duobus a principe ſcilpe conceſſum an vno moriēte tranſeat in totum in ſuperſtitem.
19 Jus gabelle an poſſit pignorari aut locari.
20 Gabellarius in iudicio conuentus an poſſit ſuum autorem nominare.
21 Conceſſio pedagij quid importet aut comprehendat.
22 Conceſſio vſufructus alicuius caſtri an cōprehendat etiam dominium.
23 Jus pedagij pluribus cōmune an poſſit diuidi.
24 Collector pedagij an et quo caſu poſſit prohiberi.
25 Spoliatus iure pedagij an et quo interdicto poſſit petere ſe reſtitui.

¶ Prima pars de impoſitiōe gabellaꝝ.

1 PRima parte aggrediēs ꝓpoſiti ſcro cui ꝓpetat ius imponendi vel exigendi gabellas ſeu vectigal. Rñ. q; ſoli principi vt dño orbis p. l. deprecatio. ff. ad. l. rhod. de ia. ⁊. l. bñ a zenone. C. de quadri. pſcr. cū ius vectigalū ſit de maximo impio: pp qō inferior a principe nō pōt illud imponere. l. vectigalia. ⁊ ibi Saly. in prin. ⁊ Ab. 30. C. noua vecti. ⁊ l. nō ſolēt cū glo. ⁊ doc. ⁊. l. ſi. C. eo. ti. facit

l.⁊ ideo.ff.de legi.l.in rebus cũ glo.ff.de consti.prin.l.quicquid.C.de vecti.⁊ cõ. in Spec.de causa pos.⁊ ppri-§.j.ver qd de colligentibus cle.fi.⁊ ibi doc.⁊ Car. zaba.de censu.c. super quibusdam-§. preterea.⁊ ibi doc.⁊ glo.de ver. signifi. vbi Hosti. dicit verũ in rege romanor. q dñs est orbis.S.nõ in alijs regib⁹.fm Card.vbi.§.in vno no.⁊ in.vij.q.de quo tamẽ infra dicetur.ij.q.⁊ tenet Abb.in d.c.super quibusdam vbi dicit q hodie de facto omnes reges ciuitates italie ⁊ qõ plus est oẽs castellani imponũt pe dagia qõ fieri non dz: sed an peccent qui vectigal imponunt cũ non possint dicetur.j.eo.pe.q.Et pdicta vera nisi in inferioribus a principe concedatur: vt.j. dicetur in seq.q.que per ordinem subijcientur. ¶+Scõo quero an rex in suo regno possit nouas gabellas instituere.respon.distinguendum esse an recognoscat imperatorem in suũz superiorẽ vel non primo quidem casu non potest cum soli principi tale ius competat. vt §.j.q.ostendimus.⁊ idem dico si de facto non recognoscit.vt tenet Sali.in.d. l.vectigalia.ij.colum.secundo vero casu.s.quando rex de iure non recognoscit superiorem potest inducere nouas gabellas.vt ibi firmat Salice.ponens exẽplum in rege francorum licet ipse fm quosdam sit subditus imperatori de iure per text.in proemio.ff.et in rescrip.ff. et.C.et probatur.vij.q.j.in apibus. et in.d.l.depcatio ad.l.rhodi.de iac.l. bene a zenone.de quadrien. prescriptio. et.l.leges.C.de leg.et no.in.l.in nomine. de offic.prefec.pteto.affric.⁊.l.fi.C. de censi.⁊ Old.consi.lxix.⁊.j.dicetur.Quez regem francie subditum fuisse olim nõ hodie imperio romanorum tenet Bal. post glo.in.c.j-§.j.de pace iur.fir.in vsi. feu.⁊ Bar.in.l.si duas-§.grãmatici. de excu.tuto.Bald.vero.in.c.j.de inuesti. in.mari.fac.in vsib.feu. tenuit simpliciter regem francorum non recognoscere superiorem. Jdeoq in causis suis posse constituere iudicem ordinarium. sed omnes reges subditos esse pape tenet Jnnocen.in.c.per venerabilem. qui filij sint legi.et ibi Abb.sicu.Jdeoq tenentur tueri papam ⁊ ecclesiam romanam.xxij.q.v.de forma.sed di.adrianus cum glos.et tenet Car.in clemen.j-§.j. de iureiur.Subsunt etiam imperatori. l.in nomine.Oldra.vbi.§.cũ simi. Jmperator enim est supremus omnium ergo regũ.l.pe.⁊ ibi Bal.C.de bonisq lib. imo etiam pape ergo in temporalibus non in spiritualibus not.in.c.felite. de maio.⁊ obe.l.j.C.de summa trinita.cle. pastoralis-§.deniq.de re iudi.c.ad honorem.de vsupal.⁊ glo.no.⁊ ibi Car.et clemen.j.in princi.iij. opp. de iureiur.

Quia etiam imperator in temporalibus preest omnibus etiam ecclesiasticis personis non rebus et terris donatis dudum ecclesie romane.vt per Jnno.in c.nouerit.de sen.excommuni.⁊ gl.in.l.j. §.cũ orbem.ff.de offi. prefec.vr.⁊ Bald. in marga.ver.imperator.versi.iij.hinc dicit glo.in aut.vt eccle.roma.§ fi.in fi. q imperator non potest donare res ecclesie romane donatas a Constantino tanq in eis nullum ius habeat nec potest disponere contra indulta ecclesie romane dudum per imperatores concessa que varia sunt fm Jnnocen.vbi.§. ⁊ adde ad id qõ supradixi reges omnes subditos esse imperatori qõ idẽtenet glo.ordi.sed di.adrianus.scõo que dicit verũ nisi reges probent se exemptos.xxiij.q.viij.§.ecce.quinimmo etiã p capite suo tenent ad tributũ imperatori nisi doceant de exemptione.fm.d.glo. per.l.fi.ff.de censi.⁊ gl.in.d.c.adrianus intulit hec procedere etiam in rege frãcie ⁊ in rege hispanie: vt subsint imperatori.licet in fi.dicat q reges hispanie nõ subsunt imperatori qz regnum ab hostium faucibus eruerunt.et per Abb. in.c.nouit.de iudi.Cardi.vero Zaba. in.d.clemen.j.in princi.iij.op.de iureiran. tenuit q nec de iure rex francie subsit imperatori: quia carolus magnus in cuius personã fuit translatus imperium in germanos non videtur verisimiliter suum temporale patrimonium quod erat regnum francie voluisse subijcere alteri quinimmo in quasi possessione diuturna libertatis fuit dictus rex: hec autem translatio fuit fa-

cta ex causa quia imperator grecorum tunc existens in ciuitate Constantinopolitana requisitus a papa vt tueretur ecclesiam romanã aduersus Astulphum regem lõgobardorum recusauit propter qõ papa eum priuauit imperio qõ transtulit ad germanos conferẽdo eis potestatẽ eligendi alium imperatorem deputatum electionarios archiepiscopum maguntinum colonien'sem et treuerien'sem comitem ac Reni ducẽ Saxonie marchionem brandaburgen'sem ac regem boemie.vt refert glos.in.c. ad apostolice.de re iudi.in.vj.ac Bald.in titu.de pace cõstan.ſin ciuitate.et Cardi.in clemen.j.de iureiuran.fuit q; tunc electus carolus rex francie filius pipini regis quem zacharias papa substituerat loco Ludouici regis francorum per ipsum papam depositi.xv.q.vj.alĩ. vt per glo.ac Abb.in.c.venerabilem. de elec.ac dicit ibi glo.dictam translationẽ fuisse factam anno domini.ccccccclxxvj. sed laudu.dixit fuisse factam anno domini.ccc.l.ſm Cardi.in.d.clemen.j. vbi ipse dicit fuisse anno domini.ccclxij. pro quo facit ad predicta opi.Spe.titu.de appel.ſ.iij.ver.pe. † vbi dixit q; a sententia lata in curia francie non appellatur cum rex ipse in temporalibus non recognoscat superiorem.c.per venerabilem.q. filij sint legi.ac dicit sic de facto seruari. Idem etiã tenet ipse spe.eo.titu.ſ.iij. post pũn.ac est glos. singu.ſm Abba. in.d.c.per venerabilem.que dicit q; rex francie de iure subest pape ac nõ imperatori.licet. Hosti.ſm eum dicat contrarium in rege francie hispanie ac anglie.q; glo.in.d.c.adrianus licet de facto non obediant nec propter ea peccant sed a peccato excusantur dum imperator ab eis non exigit obedientiam. ſm Abb.arg.c.cum omnes.de deci. vbi etiam subdit idem Abba.q; dicti reges contra imperatorem possunt prescribere libertatem ac exemptionẽ ſm Car. zaba.contra Io.an.ac Anto.de bu. qui contrarium tenuerunt:rex vero Sicilie subest pape:q; sicilia est patrimoniũ ecclesie roma.vt in clementi.j.ſ.j.ac ibi Cardi.de iureiuran.et Abb.in.c.fi dilecti 5

genti in prin.de prescrip.ac no.in.c.mandata.de presump.ac in clementi.pastoralis.ac in.c.ad apostolice.de re iudi.in.vj.

¶Et quia supra tetigi de donatione facta ecclesie roma.per Constanti.imperatorem scias contra illos qui dicunt eam probari aliquo iure q; pbatur in d.c.per venerabilem.circa medium ſm Abb.ibi.ac in.c.fundamenta.de electio. in.vj.ac in.c.constãtinus.xcvj.di.vbi ponitur eius forma ad verbum ac pbatur in.c.translato.de consti.ac in clemen.romani.ver.potro.q; Car.zaba.de iureiu. vbi plene.et in clemen.j.de summa trini.ac fide catho.probatur etiã in pe.ver. his offerre.ſm Bal.ibi.C.de bonis q; lib. ac in.c.j.ad fi.de iureiu. vt per Pau.de ca.consi.lxxij.ac per Bal.ac doc.in prima constit.C.ac in Spe.de instru.edi.ac ibi Bald.in.ver.papę et imperatori.et per Bar.in.j.cõsti.ff.ac in.l.omnibus ad tre. ac in.l.j.in pri.ac ſ.j.de offi.presi.post glo. ibi.ac and.prohibere.ſ.plane.ff.quod vi aut clam.ac in.l.hostes.ff.de cap.et in l.j.ſ.differentia.de acquir.pos.ac Bald. in.c.j.si de feu.fue.centro.ac in.l.barbarius.ad fi.de offic.presi.et per Joan.an. in addi.Spec.de iurisdi.om.iudi.ſ.j. et in addi.vidisti duas opi.ver.habeo consilium Dy.vbi etiam dicit q; dicta donatio comprehendit etiam merum imperium terrarum donatarum.ponunt etiam moder.ac Aleran.de imo. in.l.ſ.ff.de verb.obligatio.ac in.l.legatus.de offic.presi.et in.ſ.constitutio.ff. post Bartol.et iterum Bald.in prelud. feu.xij.colum.doc.in.c.cr ore de his que fi a ma.par.ca.cr in.c ex insinuatione. de simo. Uerba autem formalia dicte donationis sunt registrata.lxvj.distin.constantinus. Sed eius confirmatio ponitur.lxij.ego Ludo.vbi etiã dicit glo.q; illa donatio reuocari non posset per imperatorem.de qua etiam loquitur Ludo.ro.in.l.is qui heres.in princip.ff.de acquir.here. ¶Predictis addo q; donatio de romandiola ac de bononia facta p Redul.regem alamanie etiam nondum coronatum valuit de iure scõm Bald.in additio.Spec. de reseri.plen.ff.võatio.post Spe.ibi i.ſ fi.ff.

item q obtentū. Quinetiā valuit lex nō
insinuata tam illa q alia facta p Con-
stan. vt tenet Bal. & moder. in. d. j. cōsti.
ff. & no. in auten. item & a primatis. & ibi
Bal. C. de dona. & Bal. & Ange. in. l. filio
quem pater. de libe. & posthu. & Bald. in
prima constitutio. C. & in. l. si certarum. & 5
ibi Ange. de testa. ma. per gl. in. l. j. ff. de
iureiuran. & in Specu. de instru. edi. d.
§. nunc autez. versi. ſi. qō etiam procedit in donatiōe que fieret ecclesie priua-
te ſm Barto. contra Bald. in. l. illud. C.
de sacrosanc. ec. & gl. in auten. de nō alie.
§. sancimus. & probatur in. l. sancim⁹. §.
exceptis. C. de dona. & tenet Pau. de ca-
stro in cōſi. xxx. de redeundo autem ad
propoſitū. q. de gabella vt etiam p re-
gem nō recognoſcentem imperatorem
in dīm & superiorez imponi poſſit. Ad-
do q idē est in quolibet rege ſubdito do
mino pape: qz in coz coronatione vide-
detur papa ꝓcedere eis oia regalia ſm
Bal. in. c. j. in fi. que ſint reg. in vſi. feud.
vbi concludit oībus regibus competere
ius imponendi gabellas ſaltem ex vi
generalis conceſſionis regaliū inter q
tale ius numeratur: vt in. d. c. j. & idē fir-
mat domi. meus Bar. cepo. in. d. l. enim
qui. de ver. ſigni. & in tracta. de ſer. ruſt.
c. de portu. pro qua opi. facit quia rex in
regno ſuo dicit imperator: vt tenet Bald.
in. l. nec exemplo. C. de probat. Item rex
imperatori aſſimilatur ſm Bal. in. c. j. §.
ſi vaſallus. de pace iur. fir. & Old. conſil.
ccl. & maxime ſi ſit comes vt inquit Bal.
in. l. receptitia. C. de pe. ¶ Quinetiā rex
poteſt aliis concedere iura vectigaliuz.
per. d. c. ſuper. §. preterea. de verb. ſigni
fica. vt tenet Barto. in. l. ſi publican⁹. §.
in omnibus. ff. de pub. & Specu. de cau-
ſa poſ. & proprie. §. j. verſic. quid de colli-
4 gētibus. que omnia tene mēti. ¶ † Ter-
tio quero quid de barone. reſpon. q cuz
recognoſcat ſuperiorem: ſcz regem non
poteſt indicere nouas gabellas in baro
nia ſua: vt tenet Sali. in. d. l. vectigalia.
ij. colum. C. noua vectiga. pro quo facit
quia non poteſt ſubditos grauare plus
ſolito etiam ſi ipſe plus ſolito grauetur
a rege: vt dicit no. Floria. i. l. filia nuptu-
ra. ff. famil. herciſcun. ſtatuta vero & cō
ſtitutiones poſſunt barones facere in
ſua baronia ſicut comites in comitatu
ſuo ſm Bart. in. l. omnes populi. iij. q.
prime principalis. ff. de iuſti. & iure. in. l.
j. in principio. ff. quod quiſq; iur. per.
c. ij. de maio. & obedien. & c. ij. de de cōſti.
in. vj. ¶ † Quarto quero nūquid ciuita-
tes habeant iura gabellarum & peda-
giorum. reſpon. ſic ſi ſunt tales que non
recognoſcāt ſuperiorem vt ſunt ciuita-
tes tuſcie & Lōbardie habentes meru
imperium ex preſcriptione ſm Bald. in
c. j. de pac. teſi. in vſi. feu. & in. l. ſi. C. de ve-
cti. & cōmi. & Ant. de bu. in. d. c. ſuper. §. p̄-
terea. de ver. ſigni. & Ang. in. l. illud. j. ff.
de ap. poſt glo. in auten. de defen. ciuita.
§. iuſiurandū. & Sali. in dicta. l. vectiga-
lia. ij. col. & d. meus Jo. de porto vicenti-
nus in conſi. omnipotentis dei poſtula-
to &c. Idem dico in alijs ciuitatibus ha
bentibus merū imperium ex priuilegio
principis vel ex conſuetudine vel ex cō
ſtitutione. de pace cōſtan. vt tenet Ar-
un. l. preſidis. C. de epiſc. aud. & in. l. quo
minus. ſcōa qōne. ff. de flu. & Car. zaba.
in cle. ſi. vij. qōne de cē. & Bartolo. Cep.
in tractatu. de ſer. ruſti. c. de flumine. Ci
uitates vero de facto non recognoſcen-
tes ſuperiorem nouas gabellas nō poſ-
ſunt indicere de iur. de facto tamē indi
ctio ſeruaretur ſicut & cetera geſta. ſm
Sali. ſed ſi de iure ciuitas ſuperiorez re
cognoſcat vt ſunt ciuitates marchie an
conitane & aliarum prouinciarum ſa-
cro ſancte romane eccleſie ſubditarum
non poſſet inſtituere nouas gabellas ſi
ne ſuperioris autoritate et licentia. dic-
ta. l. vectigalia. & ibi docto. et. l. non ſo-
lent. & ibi Bald. in fine. & l. j. & ibi Salice.
eodem titulo. & tenet Barto. in. l. ſi pu-
blicanus. ff. de publica. per dictam. l. ve-
ctigalia. & ita loquitur Specu. de cauſa
poſſeſſio. & proprieta. §. primo. §. in omni
bus. verſicul. quid de col. ¶ Quinetiam
ſi noua gabella erigatur debet reſtitui
tanq; exacta indebite. dicta. l. non ſo-
lent. cum gloſ. et docto. non enim noui-
tates in ciuitatibus ſunt inducende. di
cta. l. vectigalia. et ibi Salicetus. j. colū
na. et. l. penultima. ff. de decre. ab ordi.
fac. quod eſt verum ſm eum etiam ſi

cōmunis vtilitas nouitatū inductionē fuaderet nisi tūc superior cōsolatur.d.l. j.C.no.vec.impo.non pos. ¶Quod dixi de ciuitatibus ⁊ lombardie addo q̄ ille fiscum habere dicuntur:ideoq̄ succedūt in bonis vacantibus:vt tenet Barto.in l j.C.de bo.va.lib.x.⁊ in.l.item venunt. ·§·ait senatus.ff.de peti.here.⁊ Bald.in l.j.C.de heredi.decur.quod secus esse di cimus in ciuitatibus marchie superiorem recognoscentibus:quia fiscum non habent nisi ecclesiam romanam que fiscus est et superior cui talia bona sunt applicanda:vt inquit ibi Barto.et in.l. hostes.ff.de capti.vbi etiam dicit q̄ ciuitas non recognoscens superiorem habet fiscum ⁊ tenet locum principis.quod etiam tenet Bald.in.l.hereditas.in fine C.ad sil.⁊ Pau.de castro in.l.j.·§·huius studij.ff.de iusti.et iur.idem in alijs ciuitatibus habentibus merum imperium ex priuilegio vel consuetudine ſm Bal. in.l.j.viti.colum.C.de here.institu.et in marg.ver.ciuitates.ver.ij.Et ideo Jo. andr.scōm Abba.sicut.in.c. super quibusdam.de verb.signifi.dicit q̄ de facto videmus post factam pacem constantie ex qua ciuitates Italie receperunt merum et mixtum imperium vsurpauerūt sibi de facto ius imponendi vectigalia. Idem tenet Car.in dicta cle.fin.vij.q.de cen. ¶Predictis adde q̄ statutum ciuitatis imponens gabellas est stricti iuris et stricte debet intelligi scōm Bald. in.l.contractus .C.de fid.instrumen.ſ.

6 ¶†Quinto quero quomodo intelligatur quod diximus.ſ.preced.q.ciuitates posse inducere nouas gabellas? Rñd.q̄ 7 intelligi debet id fieri posse in casibus permissis:vt.ſ. per adunātiam populi generalem non autem per ordinem decurionum nec per cōcilium populi cum adunantia generalis sit superior et habeatur loco imperatoris nisi concilium populi haberet autoritatem vel potestatem ab adunātia generali per.l.prohibite ·§· plane .ff. quod vi aut clam. Ita determinat Salice.in dicta.l.vectigalia.puncta col.pro quo facit quia cōcilium generale potest committere certis conciliarijs aliquid faciendum et quod per illos fit a concilio fieri dicitur.l.illud ·§· si decuriones.⁊ ibi Bart.ff.quod cuiⁿ vni.no.Et ita quotidie practicaſ in populis facientibus remissiones pnoubⁿ vel adunantie particulari. ¶Cōcilium vero populi totum populum representat.glo.est in rub.C.que sit lon.consue. Intellige tamen vt gesta per concilium populi non valeant nisi eo conuocato in publico ⁊ solito loco.sono tube vel campane de mandato potestatis iuxta not. per Barto.in.l.ij.C.de decur.lib.x. et in l.omnes populi.ij.q.prin.ff.de inſ.et iur. ad minus due partes eius conuenerint l.nulli.cum glo.ff.quod cuiusſ.vni.no.l. nominationum.C.de decur.lib.x.⁊ Bartol.in.l.quod maior.ff.ad muni.et in.l.ij. de decre.ab or.fa.et in.l.aliud.·§· refertur.ff.de iur.fiſ.⁊ in dicta.l.omnes populi.ij.q.prin.v.colum.⁊ in.l.curiales.C.de pœdi.curia.lib.x.vbi etiaz singulariter dicit q̄ non potest concilium conuocari ad sonum tabelle sicut faciunt hodie ecclesie in die lamentationis: scilicet die veneris sancta nisi tunc due partes sint presentes quo casu valeret conuocatio non ratione citationis tanꝫ facte illegitime propter inhabile instrumentū sonandi sed vi presentie.ar.no.q̄ Bald. in.l.j.ff.de fer.⁊ in.l.j.ff.de in ius vocan. ¶Adde q̄ conciliarij dicuntur decuriones.glo.est et Barto.in rub.C.de decu. li.x.⁊ Bar.in.d.l.nulli.⁊ l.non ambigiſ. ff.de leg.per not.in rub.C.que sit lō.consue.⁊ in.l.j.C.de decu.Qui quidē a iure in quo habitant reuocari possunt ad ciuitatem:als multanſ.l.j.⁊ ibi Bart.C. curia.reli.ciui.rus ha.lib.xj. ¶†Sexto quero quid de ciuitate venetiarū. Rñd. q̄ potest pro mercibus maritimis gabellas imponere scōm Bald.in rub.ff. de rerum diui.et Barto.cep.in tract.de serui.rusti.ti.de mar. Ratio est quia ciuitas est libera cum sit in mari fundata in quo edificium factum cedit edificanti:vt per Bald.debet etiam solui pedagium in mari sicut in terra si est impositum per dominū maris:vt dicunt Bal. et Sali.in.l.ij.C.de nau.feno.Quinimo dicit ibi Sali.valere statutum venetorum disponens q̄ omnes merces por-

tentur venetiis et ibi soluant datia vel gabellas: quia veneti ex consuetudine sunt domini maris adriam et possunt statuere super gabellis maris. Et sciendum q̄ littora victi maris adriani sunt venetorum in genere sed in particulari; sunt ciuitatum vicinarum: vt tenet Bald. in l. penul. vj. colū. C. de cond. infer. vide Bar. in dicta l. quominus ij. q. de fiumi. et in l. sane. ff. de iure. ¶ Septimo quero an castella vel ville ciuitati subiecte possit indicere nouas gabellas. Respond. non quia superiorem recognoscūt per ea que diximus. S. in. iij. q. et sequen. et tenet Bald. in l. fin. C. no. vect. ¶ Collecte vero possunt imponi scōm Ange. post glo. in aut. q. qui. mod. nat. effi. sui. §. si quis igitur. secundo. et Angel. et moder. presertim do. Bald. super cole. de perusio nostri temporis doc. insignis in l. iiij. §. actor. ff. de re iudica. quod verum est non sponte sed pro necessitate: vt tenet Joan. de imo. in dicto §. actor. per. c. j. que sunt rega. et Bald. in l. etiam. C. de exec. rei iudi. et in l. ciuitas. ff. si certum petatur. ¶ Qui etiaz possunt commitatini habentes ius imponendi collectas p necessitatibus suis vt. S. dictum est etiam mulctas seu penas apponere contra non soluentes: q̄ possunt omnia facere consequentia ad illud. l. j. ff. de iurisdi. om. iud. et ita firmat Barto. loquens de prioribus ciuitatis habētibus potestatem ad aliquid faciendum: quia videtur etiam eis concessa potestas faciendi illud etiam p penarum adiectionem p. l. j. in fi. ff. si quis ius di. nō ob. l. ambitiosa. uij. col. ver. tertia regula est de dec. ab or. fa. quod tenet ad multa. ¶ Octauo quero nunquid priores ciuitatis habentes arbitrium prouidendi super necessitatibus possint imponere nouas gabellas? Rñ. sicz in casibus in quibus ciuitas possit: vt supra diximus in. iij. questione. Et si talis ciuitas consueuit imponere gabellas et necessitas immineat ciuitati. Si vero ciuitas non consueuerit imponere nouas gabellas nō possunt priores eius nisi fuerit eis specialiter permissum a populo sm Barto. in l. ambitiosa. ver. item an possint vigore alicuius arbitrij. ff. de decre. ab or. fa. prō quo facit quia priores habentes arbitrium prouidendi ad necessitates communis z super bono statu ciuitatis possint accipere pecuniaz mutuo z obligare vniuersitatem. Itez possunt statuere quod mercatoribus reddatur ius summariū et q̄ salariati possint seruire per substitutum soluendo certam summam cōmuni. Item possunt imponere penas vt eorum dispositio fortiatur effectū sm Bar. in. d. l. ambitiosa. vbi plene ponit de arbitrio z potestate priorum z antiquoz populi. ¶ Et adde notanter q̄ priores habentes arbitriū a statuto possunt facere quicquid eis placet arbitrio tñ boni viri sm Bar. in l. cū pponas. C. de fideicom. lib. nam verbum placet regulat arbitrio boni viri vt ibi. z tenet Bar. in l. j. §. si plures. vlti. colum. ff. de exercit. et in l. creditor. §. lucius. ff. mandā. z in l. si sic. de leg. j. z in l. alio. ff. de alimen. et cibaria lega. ¶ Possunt etiam priores facere fieri bannum vel proclama q̄ solutibus antiquas collectas remittat pena iam commissa: vt tenet Barto. in l. fina. C. de vesti. olobe. et aur. lib. z non tamen possunt statuta corrigere nisi sit eis expresse commissum vel nisi superueniat noua causa correctionis. vt inquit Barto. in j. cōsti. C. §. quib⁹. ¶ Item nec possunt facere gratiam cōdemnatis sine cōsilio vt tenet Bal. in l. presses. C. de transact. et quod no. in l. ciuitas. ff. si cer. pe. ¶ Item nec possunt absoluere officiales a sindicatu scōm Bald. in l. inan. C. de ser. fug. ¶ Item nec possunt remittere debitum communis nisi habeant speciale mandatum. no. in. l. item magistri. ff. de pact. et in l. impatores. eo. tit. et in. d. l. preses. quod est verū nisi intersit reipu. l. cōtra iuris. §. fi. ff. de pac. Item nisi negligēdo vt currat prescriptio sm Bald. et docto. in dicta l. impatores. que omnia bene not.

¶ Nono quero an ius exigendi gabellas vel pedagia possit concedi per principem alicui populo vel priuato? Respon. sic vt. d. c. super quibusdam. §. preterea. de verbo. signi. z tenet Bal. in l. si plures. pe. col. C. de pdi. infer. z ticet.

j. Idem tenet Spe. in titu. de causa possessio. ꝛ proprie. ℣ j. versi. quid de colligẽtibus. vbi etiam dicit ius predictum cõcedi posse auctoritate concilij lateranensis ꝛ regum p. d. ℣ preterea. et facit q̃ põt princeps concedere per priuilegiũ iurisdictionẽ nõ habenti tam expresse q̃m tacite. s. concedendo castrũ. vt tenet Barto. ꝛ Ange. in. l. ij. in fi. de bo. vacã. libro. x. ꝛ in. l. ij. de verb. signifi. ꝛ in. l. j. de offi. prefec. vr. ꝛ in. l. j. de iurisdi. omn. iudi. ꝛ Bal. in c. j. de contro. innest. in vsi. feu. ꝛ in. c. j. de capi. qui curi. ven. ꝛ in. c. j. ℣ item si quis qui. mo. feu. amit. ꝛ Pau. de cast. consilio cxxxij. sed idem Bald. in. c. j. ℣ ad hoc. de pace iura. fir. in. iij. col. dicit q̃ in cõcessione castri non venit iurisditio tacite nisi sit in eodem loco prescripta. vide Inno. in. c. ex literis. de iurepatro. ꝛ qõ p Barto. in. l. ꝛ procuratore. C. manda. vbi dicit qõ in venditione fundi cum omnib⁹ iuribus non venit iurisditio cohærens fundo in quo furce sunt erecte quod no. ¶ Illud autem tene menti perpetuo q̃ tale priuilegium exigendi gabellas vel collectas concessum a principe non potest reuocari qui a transiunt in vim pacti vel conuentionis. l. quod semel. ꝛ ibi Barto. ff. de decre. ab ordi. faci. ꝛ in. l. hi qui. in fi. ff. de iur. mu. Et idem in priuilegio ne teneatur ad collectas. fm Bart. in dicta. l. qõ semel. ꝛ Barto. tenet idem in. l. omnes populi. de iusti. ꝛ iur. ꝛ Bald. in. l. cum nihil. ff. de dolo. ꝛ Inno. in. c. nouit. de iudi. ꝛ Jo. an. in addi. Spe. de cen. ℣ nunc dicendum. versi. quid si inuiuersitas. ꝛ de instru. edi. ℣. nũc vero aliqua in addi. hic omnino. Anto. de but. in. c. cũm. ꝛ in. c. que in ecclesiarum. de censu. ꝛ Archid. xj. q. j. quicũq̃. ꝛ Abb. sicu. in. c. suggestum. de dec. ꝛ Alexan. de imol. in consil. ccv. qõ est signanter notandum. Sed quero incidenter nunquid valeat concessio iuris pedagij facta per principem alicui loco grauato alijs pedagijs. Respon. non. quia priuilegium est furre ptitium si fuit impetratum hoc tacite. s. q̃ locus erat grauatus pedagijs: princeps enim certificatus non concessisset nouum grauamen. de rescriptis. c. super literis. ℣ si vero. et. c. postulasti. in fine. de pactis. C. cum pridez. in fine. ꝛ de legatis scdo. l. ℣ titia que in vita. ff. de in ius vocan. l. sed si hac. ℣ patronum. per glo. ꝛ docto. et in. l. prescriptione. ꝛ ibi docto. C. si contra ius vel vti. publi. vbi etiã Bartol⁹ ꝛ l. penult. de do. pel. xxv. questione secunda. prescriptione. xij. qõne tertia. quisquis. de crimi. falc. c. j. l. si putas. C. de peti. heredi. ¶ Pro quo facit quia gratia impetrata a papa scribente p aliquo in ecclesia granata dicitur surreptitia co nõ expresse de rescriptis. c. mandatum. ꝛ se. ꝛ seq. ꝛ. c. duobus. eodem titulo. libro sexto. qõ verum nisi pnceps motu. ppio hoc cõcesserit. c. si motu. de prebendis. in sexto. ꝛ in clementi. si romanus. eodem titulo. Sed tũc posset adiri princeps concedẽs vt reuocet grauamen quod ignorauit per. l. neratius. in fine. ff. de regulis iur. l. ex facto. in principio. de vulgari ꝛ pupillari. in autenti. de nup. post principium. Item ꝛ eius successor qui potest reuocare concessionem predecessoris. c. j. de prohi. sequest. possess. ꝛ fruc. Ita dicit Jo. andr. singulariter in additio. specu. de causa possessio. ꝛ proprieta. ℣ primo. versicu. quid de colligẽtibus. ¶ † Decimo quero an ius colligẽdi pedagia vel gabellas possit queri prescriptione vel consuetudine. Sicut priuilegio ꝛ q̃ius exactio gabellarum sit a iure prohibita. l. j. et per totum titulum. C. noua vectiga. ꝛ omnis locus sit liber nisi is cui ius pedagij sit iniunctum ex priuilegio fm Bald. in. l. si plures. p col. C. de cõdi. inser. ꝛ dixi. ff. proxime. q. tñi. Idem est dicendum in consuetudine qõ in priuilegio fm Bald. ibi ꝛ est casus in dicto. c. super. ℣ preterea. ꝛ ibi docto. de verbo. ℣ significatiõe. ꝛ in. c. innouamus. decem. et Barto. in repetitione. l. vectigalia supra allega. ꝛ Hostiẽ. in summa de censi. versi. ex quibus. et Barto. in. l. si publicanus. ℣ in omnibus. ff. de publi. ꝛ Bald. in. l. finali. C. de vectiga. et commi. et in. c. primo. ij. col. que sunt rega. et glo. in. l. domini. C. de agricol. et censi. libro vndecimo. et Salicetus in dicta. l. vectigalia. et in. l. ij. C. de nau. feno. contra Bartolum in. l. si prouincialium. C. noua vectiga. ¶ Et intelligeverũ in pre-

11

scriptione tanti tẽporis q̃ nõ sit memoria in cõtrarium. d. §. preterea. et docto. vbi. ſ. Talis enim cõsuetudo habet vim priuilegij. l. ij §. Ductus a que. ff. de aqua quoti. ⁊ est. ⁊ glo. ⁊ doct. in. d. §. preterea. ix. q. vlt, seruitũ. iij. q. vj. hoc quippe. ix. q. iij. conquestus. et Bald. in. c. j. ij. col. q̃ sint. rega. ⁊ in. l. ij. de nau. fen. ⁊ in. l. si solẽnibus. C. de fide instru. ⁊ in suo tractatu de tabel. ij. q. princip. ¶ Ite habet talis cõsuetudo principis potestatem. l. dñi prediorum. C. de agri. ⁊ censi. li. xj. et Bald. in. d. l. ij. ⁊ in. l. nec exemplo. C. de proba. Intellige tñ q̃ consuetudo tanti temporis sufficiat sine iussu vel licentia principis: nec requirit concursus vtriusq; cũ alterum sufficiat. ſ. vel principis permissio. d. l. vectigalia. ⁊ l. seq. ⁊ l. j. co. titu. ⁊ ſ. plene tetigi. ix. q. vel consuetudo de per se. licet glos. in. l. minus. ppie. de ver. signi. dixerit vtrũq; requiri copulatiue. que glo. reprobatur cõmuniter ⁊ maxime per Bart. in. l. si publicanus. §. in omnibus. de publi. ⁊ Salice. in d. l. vectigalia. ij. col. ⁊ Cyn. in. l. ij. C. noua vecti. per. d. c. super. §. preterea. ¶ Item intellige verum de prescriptione tanti temporis quando quis vult acquirere ius erigẽdi gabellas nemini alteri que situm in illo loco. secus vero q̃n esset ius alteri prius quesitũ quo casu minus tẽpus sufficit ad prescribendũ habita distinctione an prescribens habeat titulũ vel nõ ⁊ an habeat bonam fidẽ vel malam. sicut dicit in prescriptione vsusfructus. vt tenet Bar. ⁊ doc. in. d. §. in omnibus. ⁊ Sali. in. d. l. vectigalia. iij. colũ. de qua distinctione vide plenius per eum in. l. ij. C. de serui. ¶ Et sci. q̃ dicitur memoriam hominũ nõ extare per lapsum centũ annorum. vt tenet Bald. in. l. fi. C. de lon. tẽpo. pre. et Cyn. in. l. ij. ix. q. C. de seruitu. flouia. in. l. seruitutes. xviij. col. ff. de seruit. ⁊ Barto. cepol. in tracta. de seruit. vba. cpix. ⁊ ad probationem talẽ requiruntur testes maiores. xl. annis. qui de visu deponant per dictum tempus. et de audito pro residuo temporis. tu etiã vide in Specu. de proba. §. j. vlti. queritur. ⁊ seq. ⁊ ibi Bald. in addi. ver. qualiter probetur. vide etiam Barto. l. ij. §. pe. ff. de aqua plu. arcen. ⁊ q̃ ó per Inno. ⁊ Hostien. in. c. quid per nouale. de ver. signi. ⁊ Joan. and. in. c. j. de prescriptio. ¶ Sed dubitari potest cuius sciẽtia requiratur in prescriptiõe dicti iuris exigendi gabellas per exactionem tanti temporis quod non sit memoria in contrarium. Respon. fm Bartol. in. d. § in omnibus. et Sali. in. d. l. vectigalia. ver. sed pro predictorum ⁊c. q̃d si prescribitur cõtra principatum habentẽ tale ius apud se sufficit eius scientia ⁊ patientia et in hoc oẽs concordant. sed si tale ius nulli cõperit q̃d alter vult acquirere per cõsuetudinem varie sunt opiniones. Nam Bal. vbi. §. dicit sufficere scientiã eius iudicis in cuius territorio vectigal nouum exigitur per. l. ij C. noua vecti. vnde si nullus inde fuit in preuincia nõ procedit prescriptio. ⁊ ponit Barto. exemplum in ciuitatibus tuscie contra quas ponit cõclusionẽ quod non habẽt legitimum ius gabellarum. † Et quo in tuscia nunq̃ fuit preses vel rector pro uincie ergo cõtra principem absentẽ et inscium prescriptio non procedit. Alia fuit opi. d. Signo. de homode. qui tenuit requiri scientiam imperatoris que non presumitur nisi probetur per. c. j. de cõstitu. in. vj. ⁊ arg. l. verius. ff. de proba. et hoc verius videtur fm Sali. vbi. §. quia requiritur scientia illius qui habet potestatem concedendi tale ius. l. ij. C. de seruit. sed imperator vt supra dictum est habet dictã potestatem. ⁊ nõ iudex prouincie. d. l. ⁊ l. vectigalia. C. noua vecti. ⁊ l. vectigalia. de pub. ergo ⁊c. Nec procedit arg. l. nõ solent. eo. titu. qui non sequitur iudex curare debet ne quid illicite exigatur ergo eo sciẽte prescribo ius exigendi. Nã et iudex debet prouidere ne quis inuito domino iter faciat per fundum alienum vel plaustrũ ducat: et tamẽ si iudex patitur inscio domino predij non potest queri ius seruitutis. d. l. ij. C. de seruit. ¶ Predictis addo q̃ talis scientia imperatoris requiritur neduz semel et in principio prescriptionis: sed etiam semper ⁊ perseuerans. q̃ et eius patientia nõ autem sola scientia requiritur sicut dicitur in prescriptionibus

12

aliorum iurium.vt per doct.in.d.l.ij.C. de seruit.& in.d.l.seruitutes.la grande.& ibi Flo.ff.de seruit.& tenet Salice.in.d.l. vectigalia.vbi dat cautelam quod quis alleget titu.parnum concessionis a principe facta de exigendis gabellis deinde probet exactione tanti temporis.s.x.vel xx.an.quia licet titulus allegatus non probetur sufficit probare quasi possessionem exigendi.que cautela probatur per glo.Barto.& Flori.in.d.l.seruitutes.& in l.cum de in rē verso.de vsur.per Bart.& in.l.j.§.fin.& ff.de aqua quoti.& esti.vbi etiam Joan.de imo.& in.l.qui aliena.§. j.& ibi Joan.de imo.& Ludo.pon.de acq. here.& glo.in.l.si quis diuturno.si seruj. ven.Ange.are.instit.de acti.§.eque.et Bar.cepol.in tracta.seruit.vrba.c.xix.et in cautela.cxcv.quod limita verum si titulus allegetur habitus ab eo qui potuerit ius ipsum concedere:non si ab alio.fm Joā.and.in addi.spec.de causa poss.et proprie.§.j.ver.quid de colligentibus.vbi dicit vtrumq; dictum.& Paul. de cast.in.d.l.seruitutes.¶Et quod supra dixi scientiā superioris requiri est verum licet Bal.in.c.j.ij.columna.que sint rega.in vsi.feu.contrarium dixerit. ¶Et subdit et Salice.vbi.§.quod contra ius exigendi gabellas aliqui competens currit prescriptio longissimi tēporis sicut in seruitutibus: vt quia steterit per.xxx.vel.xl.annos quod non exegerit.l.ij.C.de seruit.et tenet Barto.in.l. licitatio.ver.earum.& ibi not.ff.de pub. & alias.j.dicetur.Nec omitto quod consuetudo exigendi gabellas acquirit dictum ius territorio non personis.vt tenet Bald.in.d.c.j.ij.colū.que sint regal. ¶Quin etiam addo quod vectigal respectu directi dominij non potest prescribi:sed respectu vtilis & datur publiciana.l.cum sponsus.§.in vectigalibus. & ibi Barto.ff.de pub.¶Illud etiam est hic subdendū quod quasi possessio exigendi gabellas vel iurisditionis retinetur animo & dicitur habere causam cōtinuam.vt tenet Barto.in.l.iusto.§.non mutat.ff.de vsucap.Et est mirabile et speciale in tali iure habente causam cōtinuam quod requiratur prescriptio tanti temporis quod nō sit memoria in contrarium cum alias secus sit.sam seruitutibus realibus habentibus causaz continuam in quib⁹ sufficit prescriptio lōgi temporis.d.j.& ij.& ibi doc.& Bar.C. de seruit.Sed in habentibus causam discontinuam requiritur prescriptio tāti temporis quod non sit memoria in contrarium.secundum doc.ibi.& Bald.in.l. j.C.de anna.excep.& l.sicut.per Bal.C. de prescrip.xxx.an.& in.l.fina.C.de lon. tempo.prescrip.l.fozamen.& ibi Barto. ff.de seruit.vrb.predi.et not.in.l.seruitutes.ff.de seruit.pau.de castro consilio.v. ¶Addo etiam singulariter ad predicta quod tolerantia superiorus non iustificat gestum quantocq; tempore in his que non sunt quesibilia sine principis cōcessione.vt tenet.d.Domi.de sancto gemi.in.c.ij.de prebē.in.vj.in antepe.colum.vbi infert quod cūtuncunq; papa toleret quod decime per laicos non soluantur non tamen videtur posse per laicos queri ius non soluendi decimas.quod perpetuo tenendū est cordi. ¶Undecimo quero post predicta.Sūquid prescriptio iuris vectigalium causata ex consuetudine exigendi per tantum tempus quod non sit memoria in contrarium.vt.§.procedat generaliter de omnibus rebus etiam de alijs q; cōsuetum sit exigi vectigal.Respon.non sed tantum procedit de rebus de quibus exigi consuevit secūdum Barto.in l.si publicanus.§.in omnibus.in fi.ff.de pub.& quod Barto.in.l.licitatio.§.earū. co.titu.et melius in.l.j.§.hoc interdicto. ff.de iti.actuq; priua.& Salic.in.d.l.vectigalia.in fin.facit quod not.in.c.auditis.& ibi per Inno.de prescrip.¶Accedunt quia iurisditio non prescribitur ex actibus exercendi eam nisi in illis tantum in quibus sit exercitata.secundum Barto.in.d.§.si quis hoc interdicto.& in l.cū de in rem verso.vlti.col.de vsur.sed Flo.in.l.seruitutes.ff. qui.mo.ser.amit. dicit post Innocentium in.c.dilectus.de cupel.mona.quod generalis quasi possessio iurisditionis acquiritur etiam si vnicus actus iurisditionis exerceatur. predicta vero sunt in acquirenda iuris-

ditione. Sed in retinenda secus est cum tota retineatur etiam per vnicum actū exercitatū: vt inquit Barto. in l. arboribus. §. de illo. ff. de vsufruc. ¶ Quinetiā si quis exerceat iurisdictionem accusando non inquirēdo dicitur quasi possessio ēt totius iurisdictionis retineri vt non curat contra eū prescriptio. fm Barto. in l. si vnus. & in l. si vnus. & in l. vna est via ff. de serui. rusti. predio. vbi etiam Flori. idem tenet & in l. si sic constituta. ff. quē ad. serui. amit. vbi etiam dicit non prescribi iurisdictionem que in vno loco tā tum est exercitata & nō in alio. ad quod vide no. in. c. cum olim. & in. c. auditis. de prescrip. & glos. in reg. odia libro. vj. & in cle. j. de renun. & in Spe. de prescrip. §. j. ver. Sed pone mules. & in tit. de iurisdi. om. iudi. ver. illud. et in. c. cū ptingat. de decī. & in. c. cum ex inuncto. de heredi. et 15
14 ibiq; per doc. ¶ † Duodecimo quero si ius exigendi vectigal alicui nobili concessum a principe vel ex consuetudine quesitum legatum alicui an trāseat ad heredem. Respon. sic secundum Bald. in l. j. §. exceptio. C. de cadu. tol. nec mirū quia legatum purum debetur etiā heredi legatarij. vt dicit Bald. in l. si quis. in lec. anti. C. de iure delī. et in l. quoniā in ea. lec. eo. tit. & in l. j. C. de his qui ante aper. tab. et in. d. §. exceptio. adde glos. licet reprobatam. & Bal. in l. is cui. ff. de act. & obli. & glo. in l. fcius saturninus. ff. ad treb. & Bald. in l. si cui. in fi. de leg. j. l. ex facto. & ibi Bal. ff. de heredi. institu. quod verum est etiam in estimatione quoniam res legata tradi non potest. l. mortuo. §. j. & ibi Barto. de le. ij. idem in legato seruitutis predialis: sed secus in legato pro militia secundum Bal. in. d. §. excepto. ¶ Sed an sit idem in legato conditionali si legatarius moriatur cōditione pendente. Barto. tenet qō non nisi sit adiectum verbum exnunc in l. is qui pro emptore. xvij. col. de vsuca. vide Bar. in. d. l. is cuius. legatū vero facti. i. quod legatario liceat aliquid facere nō trāsit ad heredem. l. apud iul. §. si quis alicui. de le. j. & l. auguste. de leg. ij. ¶ Et limita verū nisi legatario sit facta substitutio in legato: quia subintelligitur conditio si sine filijs decesserit. l. generaliter. §. cum autem. C. de inst. et substi. sub condi. fac. vnde legatum debet filio legatarij licet de filio non fuerit habita mentio non autem substituto vt ibi in fi. ¶ Jus autem patronatus in testamento relicti alicui transit ad heredes. glo. in. l. si operarum. ff. de ope. lib. et Bald. in. c. decedenti. ij. columna. qui feu. dare pos. & in. l. vnica. C. de in ius vo. glossa. et Arch. xvj. q. vij. considerandum. Inno. in. c. j. de iurepa. & doc. post glos. in cle. fi. eod. titu. Ad filium vero non heredem. Item ad filiam dotatam per statutum excluſam a successione non transit ius patronatus ecclesie secundum Fede. de sen. in consilio. cxxxix. quod incipit tē filius &c. Sed ad bonorum possessorē trā sit vt tenet idem Fede. consilio. cxxvij. si opt. Joan. &c. ¶ † Et adde quod iurisdictio concessa baroni transit ad filios. baltenet in l. j. ix. colum. C. de eman. lib. et in l. mandatum. iij. colum. C. man. quod tamen non procedit in imperio qđ queritur per electionem non per successionem hereditariam: vt dicit Barto. in l. non ambigitur. ff. de legi. et Bald. in l. j. vij. columna. C. de oper. lib. ¶ Predicta vero sunt etiam si simpliciter sit facta concessio quia et alias in contractibus heres subintelligitur etiam si de eo non sit dictum expresse. l. si pac. ff. de proba. l. veteris. C. de contrahen. & cōmit. stip. l. si necessarias. §. de vendendo. de pign. act. l. ij. & ibi glos. & Bald. C. de pac. inter emp. & ven. & Bald. in addi. spe. de emp. & ven. ver. iij. post spec. ibi & Barto. in l. si marito. §. si pater. ff. solu. ma. l. si vxor & ibi glo. & Barto. C. de pigno. vbi heredi debet pignus reddi licet de herede dictum non fuerit in contractu. l. sicut. §. si debitori. et ibi Barto. ff. qui. mo. pig. sol. vbi creditor consentiens debitori alienandi pignus videtur consentire etiam eius heredi sed non extraneo. d. l. §. fin. ¶ Predicta vero sunt in transitorijs ad heredes als non: vnde constitutus se foturum pro alio etiā heredes eius obligare videtur. l. j. & ibi Bald. C. de cōsti. pecu. & stipulans sibi videtur etiā heredibus stipulari. Bal. in. l. j. vlti. colum. C.

per quas perso. nobis acquir. secus in stipulatione vsufructus que non comprehendit heredem nisi actum sit. l. stipulatio. §. si quis ita. de ver. ob. ¶ Item vera sunt nisi in pacto negatiuo quod ad heredem non transit nisi actum sit: vt tenet Bar. in. l. qui in futurū. §. j. ff. de pactis. ¶ Item verum est etiā in inuestitura que extenditur ad filios etiam de quibus in ea non fit dictum: si tamen in feudatione actum sit secundum Bal. in. c. j. in fi. qui. mo. feu. consti. potest post glossabi in vii. feu. et probatur in. c. j. de duo. fra. a capi. inuenit. et Bartol. cepan c. j. de cogni. feu. in. j. concor. in vii. feud. ¶ Item verum est etiam in sit apposita dictio taxatiua. s. dūtaxat vel solūmodo quia subintelligitur persona heredis cum persona extranei censeatur exclusa ꝛ nō persona heredis secundum Bald. sing. in. l. fi. C. de actio. emp. per. l. stipulatio ista. §. sed ꝛ si se. ff. de ver. obli. ¶ tē verum etiam in statutis in quibus heres subintelligitur secundum Bart. in l. postulante. in prin. ff. ad tre bel. vbi loquitur in statuto de captura debitoris secus est in pacto quod quis capi possit secundum Bartol. in. l. si decesserit. qui satisf. co. ¶ Item verum etiam in testamentis in quibus certo casu filius subauditur. l. cum acutissimi. C. de fideico. ꝛ l. generaliter. §. cum autem. C. de insti. et substi. sub condi. fac. l. cum duos. de con. ꝛ de. Item in legatis: vt diximus. §. cod. nisi in legatis factis quibus heres excluditur si de eo non fiat expressa mentio. l. apud iul. §. si quis alicui. de lega. j. ꝛ ibi doct. ꝛ Bartol. ꝛ in. l. si augustē. de leg. ij. ¶ Et scias quod quando in legato est datus substitutus intelligitur. s. si sine filijs decesserit. l. generaliter. §. cum autem. in fine. C. de insti. ꝛ substi. vbi de hoc est casus ab alijs nō bene ponderatus. ¶ Sed quid si quis pmittat facere compromissum toties quoties heres erit finita. an heres teneatur ad compromittendum. Paul. de castro no. consuluit quod non in consil. xxix. quod no.

16 ¶ † Tertiodecimo quero vtrum emptor territorij in quo venditori competebat ius exigendi gabellas possit eas exigere sicut poterat venditor. Respōdetur quod non etiam si fundum vel territorium vendidit cum omnib⁹ eius: quia tale ius in venditionem non venit sed remanet apud venditorem qui potest exigere et vti campanis vel domibus sitis in dicto territorio pro exactione gabellarū dumtū emptor soluat pensionem dictarum domorum: vt tenet singulariter Bald. in. l. a procuratore. C. mandā. quod est mirabile cum secus dicatur in iurisdictione: que venit in concessione castri vel territorij: vt tenet Bart. in. l. j. in fine. ff. de iurisdictio. omnium iud. cum. ꝛ in. l. j. §. cum videm. de officio præfec. vrb. et in. l. si quando. C. de bo. vacan. libro. x. ꝛ in. l. inter. de acq ren. rerum dom. ꝛ in. l. j. §. damus. ꝛ ibi Dy. ff. de suspec. tu. ꝛ Paul. de castro cōsilio. cxxij. ꝛ Bal. in. c. j. de cap. qui curi. ven. et in. c. j. de centro. inue. et in. c. j. §. Item si quis quib. mod. feu. amit. ꝛ in. c. j. §. ad hec. de pac. in fir. in vii. feud. ꝛ in l. penul. ij. col. C. de con. inser. ꝛ dicit Bal. in dicto. §. ad hoc verum esse quando talis iurisdictio est præscripta in illo fundo vel castro. Alias non nisi expresse concedatur. Idem Bald. in dicta. l. a procuratore. dicit q⁹ vendito fundo cum omnib⁹ iuribus non venit iurisdictio coherens fundo in quo erecte sunt furce in signum iurisdictionis: furcarum enim erectio pbat iurisdictionem sm Bal. in dicta. l. et in. c. j. v. colum. quid sit inue. ꝛ in. l. arboribus. §. de illo. ff. de vsufru. vbi Flo. dicit verum etiam si per centum annos in illis non fuerit aliquis homo suspensus. per glo. in capitulo. cum ecclesie. de causa possessio. et ibi pacta. facit quod notatur per Bartolum in. l. cum in filijs. C. de decurio. l. bro decimo. et Innocentiū in capi. cum dilectus. de capell. monachorum. et Flor. in. l. seruitutes. la grande. ff. de ser. et in. l. si partem. in principio ff. quem ad modum ser. amitta. vbi singulariter loquitur: et dicem⁹ infra. vij. pte. vi. q. ¶ Predictis adde q⁹ ēt ius patronatus venit in venditione et feudo et emphyteosi ville non autem in loca

tione ſm Pau.de caſt.cõſi.lv. ¶Item in qualibet alienatiõe vniuerſali.l.cũ vniuerſitate non autem in ſpeciali: quia donari vel vendi ſpãliter non poteſt ſine auctoritate epi dioceſani.c.er lris.z Innoc.z Abb.z doct.z.c.de iur.z.c.cũ ſcõm.de iurepa.z Bal.in.l.j.ad fill.C.de bo.que lib.z in.l.cum nõ ſolum. in princ. eod.titu.z in.l.fina.penul.col.C. de edic. diui adrian.tol.vbi dicit illud non venire in donatione omnium iurium donãtis. ¶Quinetiam ſubdit poſt Innoc.in.d.c. ex literis. quod ius patronatus tranſit per pactum ſpeciale. Item dicit Bald. ibidem quod ſi eccleſia ſit in fundo venditio nõ venit in venditione etiam ſi aditus ad eam ſit ex fundo: quod etiam tenet Barto.in.l.ſi mercedem.§.j.ff.de ac. empt. adidem quod ſupra diximus de iurepatronatus adde quod idem tenet Paul.de caſt.in.l.j.in fi.punct. ff. de offi. eius cui manda.eſt iurisdi.ar.l. quedaz. de acquiren.rerum do.z per Bartol.in l.hanc legem.ff.de contrahen. empt. vt dicit ius patronatus tranſire cũ vniuerſitate bonorum vendita non autem in venditiõe rei ſingularis vt.§.z vide gl.
17 in cle.fi.de iurepatro. ¶Quartodecimo quero vtrum ius eligendi gabellas conceſſum per principez alicui nobili in aliquo territorio poſſit alteri vendi ſine cõſenſu principis concedentis. Reſpon. q non ſm Barto.in.l. in diem. in fi.punct. ff.de aqua plu. arcend.ar.d.l.ſed ſe. ibi non firmat: ego credo pro nunc dictum eius eſſe verum. pro quo facit quod dixi ſupra proti.q.vez quod tale ius nõvenit in venditione fundi ſed remanet apud venditorem fundi: vt dixit Bal.in.d.l. a procuratore.C. mandati. cuius deciſionis ratio poteſt eſſe dictum Bar. vbi ſupra: vez qõ expreſſe non poteſt vendi tale ius: vt ibi per Barto. ergo nec muz ſi nec tacite ſm Bal.vbi ſupra. Item p deciſione Barto. melius facit: quia emphiteota non poteſt rem emphiteoticã alij concedere ſine conſenſu domini.l. fi. z ibi docto.C.de iure emphi.z Barto.in l.penul.ff.de pact. z Specu. de loc.§. vj. in multis.ver.z Pau.de ca.cõſi. cxxiij. niſi cum clauſula ſaluo iure domini ſm Bal.in.c.j.§.donare qui. vltima colum. qualiter olim feu.poſ.alie. z in additio. Spec.de loca.verſi.nunq̃.§.et in titu. de pace conſtan.§. libellarie. xxv. colum.et in.d.l.fina.de iure emphi. z Jaco. de alua.in.c.j.antepenul.colũ.de prohi. feu. alie.per Fed.qõ verum eſt niſi fiat traditio quo caſu dicta clauſula ſola non ſufficit niſi addatur clauſula z nõ aliter nec alio modo ſm Bal.in. c.j.§.fi. que ſit prima cauſa benefi.amit.licet aliter loquatur in.l.is qui.C. de his q̃ pene no. vel niſi cum clauſula ſaluo honore domini ſm quoſdam: quod tamen reprobat ſingu.Poſt.ſm Joan.and.in.c. eam te. de iureiu.vt refert Lud.põta. in ſingu. xſi.tu habes qõ ſi vaſall⁹ ꝛc.de his tũ vi de plenius per Barto. Cep. in cautela xlv.cum tribus ſeq. ¶Et aduerte ad p poſitam.q.q ſi conceſſum eſſet per principem ius gabel.alicui nobili pro ſe vel alio cuiq; voluerit concedere crederem indiſtincte dici poſſe venditionem ab eo fieri poſſe ſine principis conceſſu. per no.per Jſnol.in.l.iij.§.fi.de ſer.ruſt.pred. vbi dicit emphiteotam recipientem ſub tali forma fundum in emphi. poſſe illud conceſſum domini concedentis qõ not. Idem crederem ſi conceſſio facta fuiſſet pro ſe z heredibus z ſucceſſoribus quibuſcunq; quia tunc intelligeretur etiã de ſucceſſore particulari z ſic de emptore ſm Bald. ſing.in. c.j.vj. col.verſi. ſed quid ſi conceſſum.de prohi. feu.alie. per Jſede.per not.in.l. quedam.§. is autem. ff.de eden. Idem tenet do.meus Alexã. de neuo de vincentia in.c.potuit.vj. qõ. de loca.extra predictos vero caſus non recederem a deciſiõe Bar.in.d.l.in dic. pro quo etiam facit: quia beneficiũ vni conceſſum non poteſt alteri concedi ab eo cui conceſſum fuit: vt tenet Barto. in l.j.C.de pen.bono.ſubla.lib.z facit etiam c.quod in dubijs.de renũ. Item facit qõ dicitur in vſufructuario: qui non poteſt vſufructum alteri concedere.l. arboribus.§. vſufructuarius. ff. de vſufr.z tenet Bar.in.d.l.j.z qõ not.inſti. quibus mo. vſuf.amit.§. finitur.z Bal.in.l.volũtas.C.de fideicom.z in.l.quod in rep.§. j.de leg.j. ¶Ultimo facit pro opi.bar.qz iuriſdictio

iurisdit[10] vni concessa nõ põt vendi per eũ in auc. vt iud. sine quo. suffr. ℣. cogitatio vt tz Bal. in. c. j. col. de feu. march. z in. c. ex eadem. de lege corne. z in. c. j. ℣. ad hec in. j. col. de pace iur. fir. z in. c. j. in fi. que sint rega. in vſi. feud. z glo. z doct. in. c. j. ne prela. vic. suas. sed contra Barto. facit q; cessionarius potest alteri cedere ius sibi cessum: vt tenet ipse Bart. in. l. modestinus ad fi. ff. de solu. z gl. bar. Bal. et doct. in. l. emptor. in fi. C. de here. vel ac. ven. ℣ go autem vt tollat omnis disceptatio do pro cautela. s. q; volens alienare patiatur illud cõtra se preſcribi ab eo in quem dictum ius cupit trãſferri: q; ꝓcedit preſcriptio: vt. ℣. dixi in x. q. z tenet Bart. in. l. licitatio. ℣. earũ. de publi. z. l. fi. C. de serui. naz etiam iurisdictio preſcriptibilis est ſm Bart. in. l. j. ℣. ſi quis. ff. de iti. actuq; priua. z in. l. fi. ff. vti poſ. z in. l. sequitur. ℣. ſi viã. ff. de vſuc. z in l. ſi aliena z in l. iuſto. ℣. non mutat. eo. ti. z in ſuo cõſi. qõ icipit primo queritur an iurisditio ꝛc. z Bal. in. l. j. C. de man. li. et Pau. de ca. in conſi. cxxxij. ℂ Et hic oino adde not. per Car. zab. in cle. fi. vij. q. de cenſi. vbi dicit preſcriptibile q; quis nõ ſubſit imperio licet non ſit preſcriptibile q; quis nõ ſubſit pape: vt in extrauagã. Bonifa. octaui que incipit. vnã ſanctã. z Inn. in. c. bone. ij. de poſt. ꝓtel. Ratio primi est q; imperator habet iurisditionez a populo romano z exercitium. xcij. di. legitimus: nõ a deo immediate licet omnis põs ſit a deo ad Romã. c. xij. xxij. q. j. quid culpatur. xxij. q. iij. queſitum. Hodie aũt habet in eccleſia romana cui fidelis est cle. romani. de iureiur. z habet etiam ſine ꝓiudicio eorum que sibi non ſubſunt: ſicut rex francie. c. per venerabilem. qui fi. ſint leg. z ſimiles qui remanent qua ſui iuris ratione ſuperioritatis tñ ſunt ſub ptãte pape. de priui. cũ pſone. ſed in eo quod dicit preſcribi poſſe q; quis nõ ſubſit imperio cõtrarũ tenet ☞. in. l. ꝓpetit. C. de pſcrip. xxx. an. z pe. de anc. in. d. cle. fi. q; contra obedientiã actiue nõ preſcribitur. Sed paſſiue. c. cũ nõ liceat. de pſcrip. ℂ Et ideo Card. vbi ℣. ſubdit poſt Pau. q; ꝓſuppoſito q; iurisditio imperatoris pendeat a papa põt

papa pſcribere ſubditũ imperatoris: ✠ immediate ſubſit ſibi ita q; nõ imperator nõ ecõtra. p not. in. c. bone. ij. de poſtu. ꝓtela. Ex quo iurisditio imperatoris dicat dependere a papa. z vide p Abba. Car. in. c. venerabilẽ. de elec. z de iudic. in. c. nouit. z tene menti. ℂ Et hinc est q; imperator hodie põt ex cauſa deponi p dominum papam vt tenet Bal. in. l. fi. z ibi Bar. C. de legi. gl. in. c. ad apoſtolice. de re iudi. in. vſ. xv. q. vſ. alius. z Car. in cle. j. ℣. ſi. i fi. de iureiu. xcvj. di. duo. z ſeq. papa enim est ſupra imperatorem propter ſacerdotij dignitatẽ: q; ꝓualet ptãti temporali ſicut ſol lune ſm glo. xcvj. di. duo ſunt. z pbat in. d. c. ad aplice. z in. c. venerabilẽ. z ibi doc. z Abb. de elec. z plenius per Abb. in. c. nouit. de iudi. Itẽ z q; ad papã ſpectat approbatio non ꝑfirmatio impatoris elec. Itẽ vnctio: itẽ coronatio. vt plene habetur in. d. c. venerabilẽ. z in. d. c. ad aplice. Quinimo imperator: ſubeſt cõ ꝓprio. d. c. duo. et tenet Abb. in. d. c. venerabilem. imo etiaz minuno ſacerdoti ſm Abb. ibi per. c. nõ ab hoie. de iudi. et ideo gloſſ. in. d. c. duo dixit nullam eſſe dignitatem tpalem ſacerdotio ſimilẽ. ℂ † Quintodecimo q̃ro ſi duob⁹ est cõceſſum a principe ius exigẽdi pedagiũ et alter moriatur an habeat locũius accreſ. ita q; alter poſſit in totũ exigere. Jſta q̃ est ſubtilis z noua: quã format do. meus monarcha ſui tẽporis Anto. roſel. Areti. in. l. j. C. q̃ non pe. par. z poſt cũ ſolẽnis doc. Recolende memorie do. meus in legibus. di. Frãci. de capitibus liſte de padua in. xij. carta. ver. z circa premiſſa dicẽs q; aut illi duo habuerũt ex cauſa oneroſa: z tũc habet locũ ius accreſ. per. l. fundus ille. ff. de cõtrahẽ. emp. q; intereſſet ꝓcedẽtis impleri totũ cõtractũ vt ibi aut ex cauſa lucrativa et tũc ſi cõceſſio fuit realis vt q; fuit facta eis hoibus territorij aliq̃ p no. in. l. vectigalia. C. noua vecti. lz Bar. dubitauerit i. l. cotẽ ferro. de publi. in ℣. qui maximos. facit q̃ not. per Bart. in l. pater. de lo. ꝓle. z in. c. cũ veniſſent. de inſti. concludit ipſe quod habet locum ius non decreſ. quando portio vni⁹ deficit ante conſtitutionem iuris et acqui-

stionē oblatiōis.per.l.proprium.ff.cōia
predio.Sed si oblatio est acqsita duob⁹
non tamē confirmata:z tūc si ius vnius
perdat ex obligatiōe fundi vel ptis siue
totū ius perimitur.l.ppterea.de serui.si
vero deficit ppter sententiā tunc alteri
nō fit preiudiciū.l.si de cōi.si serui.ven.z
nō decrescit cōsocio nisi quo ad cōmodi
tates diuisibiles.Sed quo ad ipsum ius
quod est indiuiduum sic.per.l.si duo.de
iureiuran.z.l.si aquam.in fi.quēadmo-
dum serui.amit.perdendo autem rē vel
partē rei fuerit dicit q perderet ius colligē
di pedagiū:z tñ nō accresceret coniūcto
cū illud ius nō defecerit in re cui debe-
bat:sed acqrit acqrēti rē:qñ vero cōfes-
sio esset psonalis z sine territorio: vt qz
facta esset psonis ppter ipsas vel esset
electa industria personarum z tunc cōsi
deranda essent verba cōcessiōis:qz si est
cōcessum ius exigēdi pedagiū etiaz post
acqsitionē hz locū ius accres.cū illud sit
incorporale personę coherens.p.l.cōsi li-
berto.de oper.liberto.z.l.vtrū.de affi.li-
be.de hoc tñ vide plenis per eos vbi su-
pra.Cuius dictis ad propositū addo q
in iurisditione ordinaria habet locum
ius accres.nō aūt in delegata vel inter
arbitros sm Bal.in. d.l.j.xij.q.C.qñ nō
pe.par.per.l.j.de offi.cōsul. z ideo Bal.
in.l.j.§.in pūn.pe.col.C.de cad.tol. dicit
q inter fratres Comites vel Marchio-
nes vel barones hz locum ius accres.in
primilegijs vero non sm Bal.in.l.pe.vij.
col.C.de condi.inser.Sed in decreto iu-
dicis iterposito sup parte locū habet vt
ad totuz trahatur:vt tenet.Bar.in.d.l.
j.in pūn.qñ nō pet.par. q oia bene sunt
not.¶†Sextodecimo q̄ro vtrū ius exi-
gēdi pedagij pcessuz alicui nobili possit
p eū pignorari.Jta q creditor habens
in pignus possit exigere pedagiū Bar.i
l.si is q̄ §.iura pdiorum.ff.de pigno. dicit
q sic si ex eo principatur commodū pecu
niariū alias secus:idem dicit in iurepa-
tronat⁹ ecclesie:sed de eo dic vt in.c. cuz
bertoldus.z ibi doct.de re iud.qz pignor-
atum tale ius non trasit in creditorē.
vt ibi.¶Usufructus aūt pōt pignorari
tam per ppietariū q̄m p vsufructariū.l.
si is qui §.an vsufruc.z ibi Bar.ff. de pi
gno.z Flor.in.l.arboribus.§.vsufructua-
rius.ff.de vsufru.¶Et in proposito tene
mēti q ius imponēdi collectas nō cadit
in tenutā nec pignorari pōt creditoriꝰ
ab vniuersitate:sed cōmoditas sic vt te
net bal.in.l.etiā.vj.col.C.de execu.rei iu
di.¶Sz an ius pedagij possit locari dic
q sic.l.fi.z ibi Bald.C.de vect.z com.l.lo
carc.ff.loca.z.l. cotē.§.qui maximos. de
pub.z Flo.in.l.arboribus.§. vsufructua
rius.ff.de vsufruc.z dicetur infra.ij.par
te.in primo.¶†Decimoseptimo quero
vtrū gabellarius vnius baronis habē-
tis ius gabellarū cōuētus in iudicio ab
alio possit iudicio nominare autorē suū
p quo exigit:Bal.in.l.ij.xiij.col.C. vbi in
rem actio.tenet q sic.ex quo not.q etiaz
in iuribus incorporalibus potest quis
alium in iudicio nominare qō etiā tenet
ibi.z Jnno.in.c.qñ frequenter.vt lit.nō
contest.Idē in conuento rei ven.d.l.ij.es
ibi glo.z doct.z Bart.in.l.officium.ff.eo-
tit.¶No.tñ q nominator tenet in sub-
sidium p nominato.l.notator.z ibi bal.
C.de pigno.¶Et sci.q quis tenetur au
torē suuz in iudicio notare ad euitādā
suspitionez de ipso.l.ciuile.z ibi Bal. C.
de furtis.¶Quid autez in emphiteota
vide in Spec.de primo.z secundo decr
to.§.ij.ver.sed numquid est.¶†Decimo
octauo q̄ro si princeps cōcessit alicui pe
dagiū quid videatur ei pcessisse. Rñ.q
ius exigēdi illud:vt tz Bar.in.l. aquili⁹.
ff.de dona.vbi etiam dicit qō pcessio ha
bitatiōis intelligit de facultate habitā-
di.¶Et subdit quod cōcessio talis iuris
cōprehendit etiam modum commodius
vtendi iure concesso.l.quint⁹.z ibi Flo.
de serui.vrba.pdio.¶Et intelligitur in
dubio factapcessio.de toto iure concedē
tis.l.qui taberna.ff.de cōtrahen.emp.z
Bal.tenet in.l.j.pe.col.C.qñ nō pe.par.
¶Cōcessio aūt vsufructus castri com-
prehēdit etiam dominiū.vt tenet Flo.in
l.penū.ff.de vsufru. Jllud etiā scias q cō
cessio iuris pedagij nō tz nisi pket de ia
re pcedētis.l.si mihi.z ibi Dy.et Barto.
de leg.j.legaui.de libe.lega.quod not.
¶Decimonono q̄ro an duo nobiles ha
bentes cōmune territoriū possint inter
se illud diuidere vt qlibet possit exigere.

19

20

21

22

23

credo qđ sic: ꝛ vnus dicitur per alterum vti iure pedagij ſm Bar.in l.cū cōſtet.§. inter duos.ff.de aqua quoti. ꝛ eſt. facit l.tres tutores.de admi.tuto.Sed itellige q̄ iuriſditio nō poſſit diuidi: ſed eius exercitiū vel adminiſtratio.ſ. per loca ꝛ tempora.vt not.Bar.l.inter tutores.eo. ti.ꝛ tenet Flor.in.l.quotiēs. de vſufruc. dicens conſenſu partiū quarū verſetur vtilitas diuidi poſſe exercitium iuriſditionis.ꝛ ſic intellige qđ dicit bar.in.l.ar bor.§.iuder.ff.cōi diuidū. vbi dicit q̄ iuriſditio coherens territorio venit in iudicio cōmuni diui.non autē coherens perſone. ¶Sed an diuiſo exercitio iuriſdictionis poſſit alter alterum in ſua parte delinquētez punire. Bar.tenet q̄ nō.in d.l.inter tres.qr iuriſditio delinquentis eſt ꝛ in illa parte territorij in quo deliqt ꝛ que ſocio cōtigit in diuiſione et q̄ pōt ſuperior exequi extra bona vtriuſq; etiā pro delicto vnius tātū:ſed idem Bar. tenet cōtrariū in primo dicto punitiōe.in l.cū ex oratione.in fi.de excu.tuto.Bald. vero in.c.ꝓterea.de ꝓhi.feu.ali.per Fe- 1
de.dicit ſibi nō placere dictū bar.in. d.l. inter tres.Ideo aliter diſtinguit dicas vt ibi per cū.et per bar.i.l.fi.ff.de re.di. et in Specu.de ſe.diri plene in tractatu de cēſo.in.iiij.libro.¶Illud tñ no.q̄ iuriſ 2
ditio trāſit cū qualibet parte territorij diuiſi.ſ.inſolidū.vt tenet Paul.de ca.ꝓſi. 3
exrij.¶Credo tñ in ꝓpoſita qōne q̄ lz quilibet poſſit exigere pedagia vel ga- 4
bellas.ſ.quilibet in pte ſua nō pōt ꝙquilibet exigere inſolidū.ſ.tantum quantū 5
ſimul exigebāt tpe cōionis:ſed pro dimidia vt ſic iter ambos exigāt tātūdē quā- 6
tū prius: quia diuiſio eoꝝ nō debet ꝓiudicare tertijs qui nō debēt plus ſoluere 7
duobꝰ in bina ſolutione q̄s ſoluebāt priꝰ ambobus ſimul exiſtentibus:alias eſſet 8
noua gabella nō eadē ꝓpter augmētū per no. p Azo.in ſumma.C. noua vecti. ꝛ Salice.in.d.l. vectigalia.in princip.ꝛ diri.ſ.an ꝓcluſ. pro quo facit q̄ diuiſa 9
hereditate inter heredes creditoris vel debitoris non multiplicabitur debitꝫ 10
cōtra debitores hereditarios:ſz ꝓrata ſolui debet cuilibet heredū nō cuilibet ſolidū ar.l.ꝓ hereditarijs.C. de here. act. 11

¶Vigeſimo ꝛ vltimo q̄ro ſiq̄s colligit pedagium in loco aliquo cum tale ius non habeat an poteſt prohiberi a domino territorij.Rñ.ſic per interdictū negatorium ne pedagiū colligat ſm Spe.de cauſa poſ.ꝛ ꝓpre.§.j.ver.q̄dde colligentibꝰ qđ intelligo ſm Jo.an.ibi in addi.q̄n exigens fundat ſe ſolum in tpe nō ſi in tpe et titulo allegato lz non ꝓbato de quo pleniꝰ diri.ſ.r.q.¶Itē talis exigens incidit excōicationem ꝛ peccat mortaliter ꝛ tenet ad reſtōnē:nec pōt de eo eleemoſinā facere.c.innouamus.et ibi tz Abb. ſicu.de cenſibus.¶Sed quid ecōtra an ſpoliatus iure pedagij petat ſe reſtitui. Rñ.ſic.ſ. vtili interdicto,vnde vi.et vel vtili actio.ſurrogata eius loco vel vtili conſtitutione.l.ſiquis in tantaz.C.vnde vi.ſm Spec.in ti.de reſti.ſpoli.§.ij.ver. ſed,ſi aliquis.ꝛ dicetur plenius infra in quarta parte princi.vbi vide.

¶Summarium.

☞Jus gabellarum in aliquem ꝓcerto tempore alienatuꝫ an cenſeatur vel venditum vel locatum.
Impropriatio verborum diuerſimode conſideratur.
Libellus locationis gabellarum qualiter ſit concipiendus.
Gabelle an poſſint locari vel vendi extra modum conſuetum.
Verba iſta vendidit vel locauit gabellas quid importent aut ſignificent.
Conducens gabellas vno anno an poſſit cogi ad conducendum anno ſequēti.
Gabelle pro quanto tempore locari poſſint.
Locatio vel venditio gabellarum an requirat ſubhaſtationem.
Gabelle an plus offerenti in ſubhaſtatione ſint locande.
Offerens in ſubhaſtationibus an poſſit penitere.
Offerens in ſubhaſtatione gabellarum an preconi vel notario obligetur.
Oblatione precij facta in gabellarum ſubhaſtatione: an poſſit dari ſecunda dilatio ad plus offerendum alio.

12 Conductore gabellarum illas alteri locante si illum primum contingat fugere aut effici nō soluendo an in subsidiū erit contra scōm conductorem agendū de pretio cum primo conducto.

13 Uno ex pluribus gabellarum conductoribus decedente tempore conductionis an illi⁹ heres in societate succedet.

14 Conductores gabellarum dividentes societatem et administrationem gabellarum qualiter fisco soluent debitū aut contra quem aget fiscus ad pretium.

15 Locans gabellas an possit ratione pretij debito tempore non soluti locationē reuocare.

16 Jus gabellarum an stante tempore locationis possit vendi: q si vendatur cui erit pretium soluendum an emptori an locatori.

17 Conducens gabellas an illarum ius emendo liberetur a debito conductiōis.

18 Gabellarij proprie qui dicantur. Statutum de mercatore vt eius libro credatur habet locū in illo qui fuit mercator licet nunc non sit.

19 Gabelle an possint emi vel conduci salua conscientia conductoris.

20 Pene fraudantiū gabellas an veniāt in venditore vel locatore: vt ille debeātur gabellarijs.

21 Jus gabelle qō exigitur in via communi inter duo territoria per quem possit locari.

22 Gabellis locatis si comitatus aut introitus augeatur an et augenda erit pensio vel pretium.

23 In contractu locationis gabellarum q̄ veniant.

24 Emptori vel locatori gabellarū an ꝓter guerram fiat pretij remissio.

25 Locās gabellas an propter pestē interuenientem liberetur a pretio.

26 Citatus ad locū pestiferū nō tenet cōparere: nec potest dici contumax.

27 Sterilitas an sit causa sufficiens remissionis pretij emptoribus vel locātibus gabellas.
Cōductori fundi realiter fit remissio ꝓpter sterilitatem.

28 Sterilitas q̄d dicat: et q̄d vbertas.

29 Emptori pedagij an fiat remissio propter paucitatem transeuntium.

30 Uendens vel locans gabellas si expellatur de terra cui erit soluendum.

31 Lucrum ex conductione gabellarū p filiūfamilias factum an dicatur aduentitium.

32 Pacta deducta in contractu locationis gabellarum inter cōes gabellarios an afficiāt totū populum et singulares personas.

33 Redditus gabellarum an transeat in vxorē marito emptore mortuo illa relicta vsufructuaria oīm suoꝝ bonorum.

34 Gabelle locatio an comprehendat cāpanā in qua cōsuenit exigi pedagium.

35 Jus pedagij ecclesie cōperēs an possit locari ad vitam per prelatū ecclesie.

¶ Secūda ps de locatiōe gabellaꝝ.

SEcundo loco vidēdū est de locatiōe seu vēdicatiōe gabellarū† Circa qō primo q̄rit. ¶ An gabelle dicāt vēdi vl locari q̄n ciuitas vl baro habēs ius gabellarum alienat in aliquē dictū ius ꝑ certo tpe. Rñ. q̄ ꝓprie talis ꝓtract⁹ dr locatio ꝓbatur i.l. penes. et in.l.fi. et ibi Bar. C. de vecti. et ꝓmi. et ibi tz Sali. Idē tz Bar. i.l. locare. ff. loca. et Flo. in.l. arboꝝ. §. vsufru. ff. de vsufru. Bar. ibi in.l. cotē ferro. §. q̄ maximos. ff. de pub. mirtim loq̄t vidifferēter q̄ sit locatio et q̄ sit venditio per ter. ibi ex redemptione et ibi locari. et dicit ibi Bar. q̄ exponit vēditio ꝑ locatione adeo q̄ si pro gabellis fit solutio pretij annuatim dr locatio vel si est emptio iudicat vt locatio. Idē ctiā tz Bar. no. et cū sequit Sali. in.l.j. ff. oppo. C. de iure emphi. dicēs q̄ vbi annua quātitas dz solui locatio est iudicāda ēt si in ꝑctu sit verbū vēdidit. qz ipropriat et exponit. i. locauit vt ibi p gl. arg. l. isula. de ꝑscrip. ver. et no. i.l. si tibi pecuniā. et ibi Bar. ff. si cer. pe. tz Bar. i. q. publican⁹ etc. nā ptū ꝓprie dr qō i vnica solutiōe ꝙsistit. gl. ē et ibi Bar. i.l. j. §. j. ff. de supfi. iūcta gl. i.l. j C. de iure emphi. Qñ aūt dicat emptio.

¶ vēditiōr qñ locatio: vide in l. qñcit. ff. ō Jhē. emp. ¶ in l. ij. §. adeo. ¶ ibi Bar. ff. loca. ¶ in l. itē quare. §. quotiēs ¶ ibi Bar. co. ti. ¶ Ad materiaz autem impropriationis verboꝝ addo q̄ in ꝓtractu actoric vel sindicatus verbum actor exponitur ꝓ sindico qñ sindicus dz constituī et econtra ſm Bar. in l. j. §. j. ff. qō cuius. vnt. no. ¶ in l. neq; C. de procu. gl. ¶ doc. in. c. cū post electionē. ¶ Item ponit curatoꝛ ꝓ tutoꝛe in. c. j. cū glo. de obli. ad rō. l. pater seuerinꝰ. §. cōductionū. de cō di. ¶ demō. Item ꝓcuratoꝛ ꝓ actoꝛe. c. petitio. de procu. ¶ Idem dicim⁹ in iuramēto cuius verba impropriantꝰ qñ ꝓ prie nō possunt intelligi. l. sed ¶ si possessoꝛi. §. item si iuramento. de iureiuran. ¶ Itē in libellis tradit ꝓ eoꝝ sustentatione ſm Bar. in. d. §. si iurauero. Jo. de imo. in. c. cū berroldus. de re iudi. ¶ in. c. cum ad sedez de resti. spo. ¶ Bal. in rub. C. de iure emphi. in fi. ¶ in l. ij. C. de for. ¶ Bar. in. l. scare de ver. ob. ¶ in. l. si olei. C. loca. ¶ in. l. j. ¶ ibi doc. ¶ Pau. de ca. C. de vsufru. et Pau. de ca. in consi. vij. et Bar. in. l. minoꝛ. §. si seruꝰ ad fi. ff. de euic. vbi dicit q̄ si in libello dꝛ iure dominij vel quasi sufficit ꝓbatio de prescriptione qz exponit iure dñij vel quasi. i. directi vel vtilis qō etiam tenet Bar. in. d. l. C. de vsufru. ¶ Idem si in lit̄ illo dicitur possedit iura qz valet iz iura non possideantꝰ ſm Abba. sic. in. c. olim inter. de resti. spo. ¶ Idem si libellus cōtinet q̄ patronꝰ ecclesie elegit rectoꝛē qz intelligitur. i. presentauit qō prius est ſm Abba. i. c. ij. de iurepa. ¶ Adde ꝓdictis q̄ libellus in officio iudicis valet quāuis nō narreť in eo iudicem teneri ad id faciendū sed partem cū ꝓtrariū debeat in eo dici ſm Bar. in. l. j. ff. de iurisd. om. iud. vt ibi tz Dlexan. de imo. in antepe. col. ¶ Jo. an. in rub. de offi. om. iud. i addi. spe. ¶ Spe. de lib. cōcep. §. fi. ver. sis ēt cautus. ¶ Idem econtra si debens ꝓponere actionē implorat officium iudicis qz vz ¶ intelligiť de officio mercenario ſm Ant. de bu. ¶ Jo. de imo. i. c. er literis de pigno. ꝓ illū tex. ¶ Ant. i. c. examinata. ix. col. de iudi. ¶ Bal. in. l. si sine. C. advelť. ¶ Itē libellis de dñio intelligiť ēt de vtili: vt tz Jo. de imo. in. c. ij. de libel. obla. ¶ Bar. in. l. mater. §. candē de execu. rei iudi. ¶ plenꝰ ꝓ Alex. in. l. j. ff. si ager vecti. ¶ Itē verbū dare in libello exponiť ꝓ restituere. ſm Bal. in. l. subtracto. C. de fur. item in instrumento quādoq; impropriať dare ¶ ꝓ tradere. in spe. de em. et ven. §. j. x. primo aūt ¶ glo. ¶ Bar. in. l. a substituto. §. j. z de leg. j. Bar. ¶ Flor. in. l. ſ stipulatus. ff. de vsur. ¶ Bar. in. l. exemꝓto. de ac. ēp. ¶ in. l. fi. ff. de ꝑdi. ob causaz. ¶ Item verbum ſm formā iuris i libello criminali intelligitur. s. iuris municipalis qñ actus est criminosus ex forma statuti tm̄ vt exactio frumenti de territorio. ſm Bal. in. l. j. C. de confes. ¶ Ludo. pon. in rub. de arbi. viij. col. ¶ Idem si iudex dicit do. T. agnatuz in tutoꝛem exponiť. i. datum cōfirmo. ſm Bart. in. l. j. C. de neg. gest. ¶ Alex. de imo. in consi. xlij. in. iiij. parte cōsilioꝝ. vbi etiā ponit multa exempla ad ꝓbandū verba impropriari vt actus valeat. ¶ Item verbū reddere exponiť ꝓ dare. ſm doc. et Bal. in. l. cū etiā. C. de re. cre. ¶ iureiurā. ¶ in addi. spe. de emp. ¶ ven. ver. verbum dare. ¶ Itē verbū mutuauit exponitur ꝓ commodauit ¶ econtra in attestationibus. l. fi. ¶ ibi Bartol. C. de his qui ex pub. rō. lib. x. ¶ Itē locatio ꝑ conductionē accipiť ſm Cy. ¶ Bar. post glo. C. de loca. ¶ Itē locatio in emphiteosim ponit ꝑ concessiōe in emphiteosim ſm Jo. an. in addi. Spe. de loca. §. v. in princi. ¶ Itē verbum heres in libello eius qui successit de iure pretorio exponiť ꝑ bono rū possessoꝛe. ſm Bal. in. l. j. C. vnde liberi. ¶ Item verbū vendidit qñq; ponit ꝓ pmutauit ſm Bal. in. l. j. C. de rerum. pmu. Itē si in libello cōfessorie dico mihi seruitutē deberi exp̄iť. i. fundo meo. Barto. not. in. l. ſ. ff. si serui. ven. ¶ Idem in verbis sententie: qz impropriantꝰ ne sentētia ruat. ſm glo. ¶ Bal. in. l. ¶ puta §. j. ff. fami. herc. ¶ Bal. in. l. cūvirū. C. de fideiuſ. ¶ in. l. sicum ante. C. de do. ante nup. ſm bar. in. l. j. de neg. ge. ¶ in. l. nō solum. §. sinaūt. C. de bo. que lib. x ¶ in. l. ij. si serui. ven. ¶ Itē in verbis testamēti ne relictum pereat glo. est. in. d. l. ¶ puto. l. titia. §. lucius. ¶ ibi glo. ¶ bar. de lega. ij

l.fi.ꝛ ibi bar.C.de poſt.here.inſti. vnde legatum ꝓ falcidia exponitur ꝑ falcidia.ſm Bal.in.l.imperator.ff.de ſtatu ho. ¶Item legatū filie iure reſtitutiōis intelligiť.i.inſtitutionis.ſm Bal.in.d.l. ſi cū ante.C.de do.ante nup. ¶Item inſtitutio in hereditate intelligiť.i.in bonis cū hereditas nō appellať viuentis:vt tz Bar.in.l.j.iiij.q.de ſacroſan.eccle.Idē in donatione hereditate facta per viuentez de bonis ſuis ſubvocabulo hereditatis vt dicit Bar.poſt glo.in.l.queſi tū.§.cū ſeruus.de leg.j. ¶Item ſi tutor in teſtamēto detur vſq; ad.xx.annos.intelligiť.l.tutor vſq; ad.xiiij.annos.ꝛ abinde ſupra intelligiť curator ſm Ang.in l.ij.C.de cōfir.tu.Adde oio cōſiliū Pau. de ca.conſi.xviij.q; verba teſtatoris impropriank i exēplo ibi poſito:qr dictio alter partitiua duoꝝ tm̄ ponit ꝑ dictiōe alius qō eſt partitiuū pluriū duob⁹ vt ibi p eū:qō no.ad deſtructionē doctrine quā tradit Bal.in.l.ancille.C.de fur.vbi dixit q; irritať inq̄ſitio in q̄ō alterū alteri auxiliuz p̄ſtitiſſe ſi inq̄ſiti ſunt tres vel vlti.qr ad eā ſaluandā exponi dz alter ꝓ alius:vt cōcludit ꝑ au. de caſt. vbi ſupra. Idē dicim⁹ de verbo ali⁹ poſito in reſcripto qr impropriatur ſi non licite importat eandē qualitatē:vt ſi papa appellat cardinales fratres deinde ſubdatꝛ alios ꝓlatos nō itelligiť appellare alios ꝓlatos ffres.qr eēt illicita ꝛ impropria locutio:vt dicit no.Car.3ab.in cle.j.§.vlt.ꝛ ibi no.de reliq.ꝛ vene. 2 ſan.papa enim loquēs de cardinalibus ſimul vel ſcribēs eis appellat eos fratres ſz ſeparatim appellat cardinales eꝓs etiā fratres:eꝓs vero appellat filios ſm glo.in.c.j.de offi.dele.in.vj.ꝛ no. Car.3ab.in ꝓoe.de.in prin.ꝛ i de.j.§.j.de iureiur.ꝛ i.d.de.j.§.j.de reli.ꝛ vene. ſan.ꝛ Abb.ſicu.in.c.quam graui.de cri. fal.vbi papa regē appellat filiū.qō etiā ꝑbaťin.d.de.j.§.j.ꝛ ibi Car.de iureiur. Ad idē qō ſupra dictū eſt q; dictio alius impropriať qñ licite nō pōt importare eandem qualitatē ſm Car.vbi.§. facit exemplum illud crucifixus eſt xp̄s ꝛ alij duo latrones:quia dictio alij niſi impropriaret inferret q; xp̄s fuerit latro: qō eſt hereticū:vt ē̄gl.ꝛ doc.in auť.ex teſtō. C.de colla.ꝛ per Abba.ſicu.in.c.accedens.de preben.de cuius verbi natura ꝓpria eſt importare ſimilitudinē vt ibi.ꝛ tenet Bal.in.l.cōuenticulam.v.col.C. de epiſ.ꝛ cle.ꝛ in.l.ſi fugitiui vlti.col.C. de ſer.fugi.ꝛ in.l.j.C.de his qui a nō do. ꝛ Bar.in.l.ſed ꝛ reꝓbari.de excu.tu. l.argento.§.margarita.de aur.et arg. leg.ꝛ in ſpe.de ſpon.in prin.ver.quid ſi ita. ¶Quandoq; tamen impropriať vt ſ.ꝛ ideo dñi de rota in deci.lxviij.Si clericus ꝛc.in nouis tenēt q; reſcriptū contra laicos ꝛ quoſdā alios includit etiaz clericos ſz clerici nō ſint ſimiles laicis. ¶Redeundo ad materiā ꝓpriatiōis verborū in teſtamētis adde q; ſi teſtator dicit ꝛ ſi nullus dictoꝝ heredū decedat ſine filijs ꝛc.exponiť.i.ſi aliquis ſm Bar.ſingu.in.ꝑſilio vccIarellus quōdā cichi ꝛc.item inſtō intelligiť ſubſtitutio qñ poſt teſtm̄ ꝓtinens inſtitutionē extra nei ſupnaſcať filius teſtatoriꝛ ſic inſtitutio reſoluiť in fideicōmiſſum ſz Pau.de ca.cōſi.lxvj.ꝛ ſeq. ¶Ad.q.vero ꝓpoſitā redcūdo cias q; Jo.de imo.in.l.cotē.§. qui maximos de publi.dicit eſſe vendi tionē ꝛ nō locationē:qō etiā ſentit Bal. in.l.eden.C.loca.ꝛ in.l.licet co.ti. effect⁹ aūt eſt qr ſi ē emptio nō fit remiſſio pretū ſecus ſi eſt ꝓductio vt ibi p doc. ¶Sed do.Ang.de perigl.in.d.§.qui maximos dicit poſt Bal.q; eſt emptio ꝛ fit remiſſio extra Jo.de imo.de hoc tñ.j.plen⁹ dicit & in alia q̄ſtiōe vbi videbis. ¶ †Scōo quero de forma cōtractus locatiōis gabellarum.ꝛ dic ſm Spe in ti.de loca.§. j.ver.porro.q; dz ſic concipi vz.Ā.ꝓceſſit ꝛ locauit.B.recipiēti ꝓ ſe ꝛ ſuis heredibus tale pedagiū ſuū cū oibus ſuis iuribus prouentibus ꝛ vſibus ſuis ꝑtinentibus in tali loco leuari ꝛ ꝓcipi cōſueuit vſq; ad annū integrum ꝛ cōpletū die tali inchoandum.dans eidē.B.plenā ꝑtez ꝛ liberā licentiā colligēdi leuādi ꝛ percipiendi per ſe vel p aliū dictū pedagiū in loco ꝓdicto ꝑmiſitq; dictus.Ā.ꝓ ſe et ſuis heredi.ꝛ ſucceſſoribus dictum pedagium ꝛ ius dicto.B. defendere et autorizare et eius prouentus contra quālibet vnīuerſitatē ꝛ ꝑſonā ac facere

ꝛ curare q̄ dictus. b. ꝛ eius nūtij illud leuare colligere ꝛ pcipere poterūt libere ꝛ expedite vsq; ad dictū tp̄s. ꝛ ei nihil supīpōere nec ipedire nec ibrigare. Idē vero. b. ꝓmisit dicto. a. dictū pedagiū fideliter ꝑt consuetū est colligere et ab insolitis ꝛ indebitis exactionibus abstinere ꝛ pro ipso pedagio ciusq; puenīcti bus ꝛ vsibus locatis dare ꝛ soluere sibi centum. Que oīa et singula dicte partes inter se ꝓmiserūt attendere et obseruare sub pena dupli: hec est forma ſm Spe. vbi. ℣. Sed alij faciūt in forma vēditionis. ſ. q̄ vēdat fructus redditus ꝛ prouentus pedagij vel gabellarum. alij addunt verbū vsufructus: quo casu debet exponi. i. cōmoditas ꝛ vtilitas: qz vsufructus nō cadit in incorporalibus ꝛ inritus ſm ibi notata in addi. i ver. j. vbi ponit effectum differētie circa formas vez de remissione pretij vel pensiōis. ¶ Tertio quero an gabelle possint locari vel vendi p officiales ad hoc deputatos cum alijs pactis q̄ ꝙsuetis. Rñ. q̄ nō qz vī ei ꝓcessa potestas locādi more solito ꝛ nō aliter nisi expressius alio actum sit in concessione. l. j. ꝛ ibi Barto. C. de pascu. pub. li. xj. ¶ Quinumo in dubio in ipso contractu ꝛ quolibet alio censetur repetita consuetudo ꝛ stipulatum censet quicq̄d est cōsuetū ſm Bal. in. l. fi. iij. col. C. de iur. edic. p. l. q̄ si nolit. ℣. si ardua. ff. de edili. edic. idem tenet Bald. in. l. j. ij. q. C. pro socio. p. l. lz. C. loca. facit q̄ no. Bald. in. l. incendiū. C. si cer. pe. et Barto. ibi. l. errores. C. de testa. quod est notandū ꝓpter. ¶ Quarto q̄ro q̄d intelligat locatū vel vēditū p dicta verba. vēdidit vel locauit gabellas vel pedagiū. rñ. q̄ ℞uis dici possit q̄ ipm ius pcipiēdi cēseat locatū p no. in. l. vectigalia. ff. de pub. et. C. no. vectigal. in rub. et in tex. in. l. dotis fructus. ℣. fi. cū. l. seq. de iure do. Tamen ipsa commoditas percipiendi videt vendita vel locata per. l. si vsufru. ff. de iure do. de qua per. et cōm. rei ven. l. si necessario. ℣. fi. cum glo. ꝛ. l. arboribus. ℣. vsufructuarius de vsufru. l. a q̄ lius ꝛ ibi glo. Jac. de aret. ꝛ Barto. ff. de do. ꝛ Barto. in. l. cotem. ℣. qui maxios. iij. q. ff. de pub. et dixi. ℣. in prima par. xviij. q. ¶ Adde etiā post Bar. i. d. ℣. qui maximos ſm Angel. de periglis ibi q̄ ꝓsupposito iure vectigalium q̄ cōpetat ciuitati vel domino vēdenti vel locanti illud alteri transfertur in emptorez vel cōductorē ius vtile. ¶ Quinto q̄ro an gabellas cogatur cōducere is qui cōduxit anno precedēti. Rñ. q̄ sic si anno precedēti lucrū fecit ex eis. casus est not. in. d. l. cotem. ℣. qui maximos. ꝛ ibi docto. de publica. ꝛ Bald. tz in. l. j. C. de here. vel acti. ven. q̄ est verū alio non offerēte tāndē: vt in. d. ℣. ibi doc. ¶ Ego ita crederem esse verum rebus sic stantibus ꝛ nō mutatis de primo anno ad alium. alis aūt mutatis rebus vt qz bellum vel pestis vel alia iusta causa de nouo orta esset impediētia verisimiliter redditum gabellarū ꝓ anno futuro teneo primum conductorē nō cogēdū recōducere pro anno seq. arg. not. p glos. in. d. l. q̄ seruus. ꝛ ibi doc. ff. de ædi. ob cāz. vbi no. q̄ clausula rebus sic stantibus subditus in omni cōtractu. ¶ Itē ꝛ in iuramēto. l. fi. ꝛ ibi doct. ff. qui satisda. cog. c. breui. de iureiur. ꝛ gl. i. c. quēadmodū. co. ti. et Bal. in. l. clari. C. de fideicō. l. cū q̄bus. in pūcti. de sel. ꝛ Anto. bu. in. c. cum. ꝓ. de renun. vbi dicit q̄ iuramentum scholaris de non se doctorādo alibi q̄ bononie intelligitur reb⁹ sic stantibus. Itē facit glo. in. c. ne ds. xxij. q. ij. q̄ depositio gladij pence titiū cū onere restituēdi intelligit nisi tutius efficiat furiosus. Ad idez bene facit consiliū. ccxvij. Fede. de se. et quando plenius p doc. ꝛ Sali. in. l. fi. C. de nō nu. pe. ꝛ per Host. ꝛ Jo. an. in nouel. in. c. significauit. de cēsi. Ideo Fede. de se. consi. ccxcix. tenuit q̄ debitor iurās soluere infra annū nō est periurus si nō soluat creditori interim publicatio ¶ Subauditur etiam dicta clausula in vltimis volūtatib⁹ Bar. tz in. l. quoties. ℣. si duo. de here. instit. l. paulo. ℣. j. de le. iij. ꝛ in. l. meuia. ℣. fi. de annu. leg. Adde etiā exēpla posita in. l. fi. cōm. mādo. ff. de confir. tut. facit. l. quero. ℣. inter locatorē ff. loca. ꝛ. l. si cōuenerit ꝓsocio. ꝛ. fuggestum. de deci. vbi etiā in priuilegijs subauditur clausula rebus sic stantib⁹. de qua ēt p Alex. de imo. in. l. q̄ rome. ℣. duo

fratres. vlt. col. ff. de ver. obli. ¶ Conductor vero domus seu inquilinus nō cogitur recōducere pro āno seq. imo nec volens pōt cogere locatorē ad sibi relocādū nisi sit sibi ꝓmissa relocatio. l. ne cui. ꝛ ibi Bal. ꝛ Sali. C. loca. dz tñ de vrbanitate relocare eidē fm Ānto. de bu. post Hoſt. ꝛ Jo. an. in. c. j. de loca. ¶ Si tñ fiat relocatio simpliciter intelligitur. s. ꝓ eodē ꝓtio etiaz si de domo recesserit finita prima locatione vt dicit notabiliꝝ Bal. in. l. etiā ad fi. C. de iure do. vbi dicit idē in famulo qō etiam tz Bar. cepol. in singula. suis. ver. x. ¶ Item intelligitur facta sub eisdez pactis pignoribus penis renūtiationibꝰ ꝛ clausulis: de q̄bus in. l. fm Bal. in. l. legē. C. loca. ꝛ no. in. l. item quare. §. qui impleto. ff. loca. ¶ † Sexto quero ꝑ quāto tpe possint locari gabelle. Rñ. q̄ de iure cōi pro triennio. ꝛ nō ꝑ maiori tpe. l. penes. ꝛ ibi Bal. ꝛ doc. C. de vecti. ꝛ cōmi. rō est fm Sali. ibi quia in locationibus fit remissio propter sterilitatē. l. licet. C. loca. l. ex cēducto. ff. eo. tit. ꝛ ex vbertate alterius anni cōpensatio d. l. licet. ꝛ. l. si vno. ff. eo. titu. Sed si locarentur pro vno anno tantū fiscus locās esset subiectus remissiōi mercedis ꝛ nō haberet quid ratione vbertatis compēsare posset cum nihil esset. Jdeo pro anno vno tātū ꝓhibetur locatio sed ꝓtriēnio ꝓmittitur infra qō si cōtingat sterilitas pōt etiā contingere vbertas ex qua poterit fieri cōpensatio: qō no. ¶ Finito aūt triennio debēt iterū gabelle subhastari: ꝛ do fisco statim solui prętiū adeo q̄ nec momēto dz expectari emptor vel cōductor ad soluendū: vt ibi est tex. no. ꝛ doc. ꝛ Bald. in. d. l. penes. Rō est qz subhastator vendens non potest habere fidem de ꝓtio. l. a diuo. §. sed si emptor. ff. de re iudi. ꝛ Bar. in. l. j. ad fi. C. de fide instr. ꝛ iure haste fisca. lib. x. ꝛ ideo Pe. papiē. in practica tit. de exec. in. ver. per publicū nūciū ꝛ infra dicē. ¶ † Septimo q̄ro an reqratur subhastatio in locatione vel venditione gabellarū. Rñ. sic. d. l. penes. ꝛ ibi doc. ꝛ. l. licitatio. in prin. ff. de pub. ꝛ dixi. §. pri. q. ¶ In alijs vero rebꝰ fisci vel ciuitatis locādis acquirat subhastatio. vide glo. in. l. q̄uis. C. de vend. rerum ciui. li. xj. ꝛ. l. iij. C. de fun. patri. eo dē li. que distinguit inter locationē perpetuā ꝛ tpalez. Et dz talis subhastatio fieri ꝑsentibus officialibꝰ cōis. l. fin. ꝛ ibi Bal. C. noua vecti. impo. nō pos. ꝛ ita seruatur in practica. ¶ Jllud etiā no. in ꝓposito q̄ nō pōt subhastator rerum fiscaliū transacta re ante. xx. dies ꝛ sic aſſer minū a lege taxatum quo durare debēt subhastationes rerū fisci ꝛ minoris ꝛ eccle. an auten. hoc ius porrectū. C. ō sacro san. eccle. ꝛ Bar. in. d. l. licitatio. ꝛ Ange. in auten. de alie. ꝛ emphi. §. hec etiā. col. ix. ꝛ Bar. in. l. si tempora. ad fi. C. de fide instru. ꝛ iure haſt. fisca. lib. x. ꝛ ibi dicit illud tēpus augeri posse non minui ꝓ officiales cōis ꝛ hec de iure cōmuni. sed statuta ꝛ consuetudo aliter prouident que sunt seruanda. l. oēs populi. de iusti. ꝛ in re. et. l. de his. et. l. minime. ff. de legi. Jn alijs vero est arbitrariū tēpus fm Bar to. in. l. alio. de alimen. ꝛ ciba. lega. ꝛ in. l. ait prętor. §. hodie. ff. de mino. Ange. in auten. de alie. ꝛ emphi. §. hoc etiam. col. ix. qō est verū de iure ciuili fm Bald. in d. auten. hoc ius porrectum. Sed de iure cano. nō reperitur q̄ subhastatio reqratur in vēditione bonoꝝ eccle ꝛ minorum. vide Bar. in. l. j. C. de ꝓhi. vit. li. xj. qui dicit ibi ꝙ bre subhastationē requirit in rebus tēporꝝ. sed Bald. in. d. auten. hoc ius porrectū dicit valere alienationez rex eccle ꝛ minoꝝ sine subhastatiōe qō intellige de iure cano. vt. §. ō fur. dici pōt idē de iure canonico ex quo d. auten. est canonizata ꝛ incorpata iuri canonico. x. q. ij. hoc ius cogita. ¶ Tē requiritur subhastatio in alienatiōe rerū q̄ fiat ꝓpter collectas nō solutas nisi sint mobilia. Bal. tz in. l. j. C. si ꝓpter publi. pensi. Jtem reqrit in vēditiōe pignorum etiam facto pacto in Jusiz. l. fi. ꝛ ibi Bal. C. de iure do. impe. Debet aūt fieri subhastatio seruata forma statuti als est nulla: vt dicit Bal. in. l. ordo. C. de exe cu. rei iud. Et si qd ꝓmittatur cū fit subhastatio censetur repetitū in contractu postea sequente fm Bar. in. l. sciendum. §. deinde. ff. de edil. edic. Et sci. q̄ subhastatio non probat iustum prętium fm Bart. in. l. j. C. de prescrip. triginta āno.

¶Que aũt sit forma subhastationis de iure cõi: vide in spec. de cita. §. iiij. n. si vero, & tit. de primo et scõo dec. §. v. ver. sed qualiter, & seq. titu. de emp. & ven. §. iiij. ver. hoc quoq; & Barto. in. l. licitatio in prin. de pub. & Ange. in. d. §. hic etiã. vbi dicit fieri debere cũ tribus respectibus: scilz respectu loci vt fiat in loco publico vno vel pluribus, p cõsuetudine. Itẽ respectu modi qz subhastator dz dicere q dabitur plus offerenti. Itẽ respectu tẽporis qz durare dz. xx. dies qũ not. sed serua cõsuetudinẽ & statuta locorũ. vt. §.

8 ¶† Octauo quero an gabelle sint locã de plus offerenti in subhastatione? Rñ. sic. l. penes. & ibi doct. C. de vec. & com. qđ est verum si plus offerens non tñ calore iracundie pñtet idoneum fidemissorẽ al's vt ibi per glo. Barto. & Sali. in. l. licitatio. in prin. de publi. Imo eo non satisfãte scõus licitator etiam minus offerens non est liberatus. l. qđ aũt sabinus. ff. de in diẽ adic. nisi expẽssum actum sit de contrario. l. sabinus. ad fi. co. tit. Talis em̃ cõditio semp inest. f. vt primus offerẽs liberet eum. Scõus plus offerens securũ fecerit fiscũ vel cõe. d. l. qđ aũt. vt tz Bar. in. d. l. licitatio. & Sali. i. d. l. penes. quod not. perpetuo. Et tene mẽti post predicta q minus offerẽs cogit emere si plus offerens nõ sit idone⁹ vt cõsulnit Bal. in cõsi. In xpi nole amen. Sup puncto. & tenet Barto. cep. in sing. ver. xxxvij. Si est etiã q qñ subhastatio fuit facta simpliciter q quicũq; vult emere vel ꝺducere gab. ad offerẽdum nõ cogit subhastator 11 dare plus offerẽti nisi fuerit dictũ q ꝺabit plus offerenti: vt signãter dicit Bar. in. d. l. si tpa. & in. d. licitatio. Sed limitat ibi Bar. verũ si fisc' expedit dari plus offerenti: quia tũc dari debet al's secus vt quia magis interfit dari plus offerẽti quia tutior sit vt magis idoneus per l. iiij. in fi. de in diem adic. cũ simi. quod tene mẽti. ¶Res vero ecclesie debet vẽdi offerenti pñtũ iusto nõ aũt plus offerẽti. glo. est sing. in. c. hoc ius porrectũ. x. q. ij. et ibi Archi. et tenet Bar. cep. in trac. de ℨcti. fil. ij. pñsump. et Bal. in. l. in cen. §. pe. ff. de mino. et Ludo. pon. & sing. §. tu 9 scis q res &c. vbi vide. ¶† Nono quero vtrũ offerẽs in subhastationibus possit penitere. Bar. in. d. l. licitatio. in prin. tenet q sic si publice ita peniteat sicut publice ꝓmisit per. l. sed si pupillus. §. prescribere. ff. de instit. qđ non placet Ange. cum emptio sit pfecta a qua nõ licet discedere. ar. l. sicut. C. de ac. & ob. l. j. & ij. C. qñ li. ab em. di. l. ij. de rescin. ven. l. ab emp. de pac. Tu dic fm Ange. de pigtis post Bart. in. d. l. licitatio. q opi. Barto. potest esse vera si expedit reipu. al's secus qđ not. Si tñ q ceteris paribus in offerendo loc⁹ est gratificationi vt tenet Bal. in. l. fi. C. de man. te. facit glo. in. c. venerabilem. de elec. & in. l. fi. §. j. de reli. et sum. sune. que ponit an & qñ sit loc⁹ gratificationi sui pioris de quo etiã in Spec. de dila. §. quid si actor. & de sen. §. ij. ver. xij. & seq. et de inci. ĩsti. ver. qđ si plures. de quo etiã p gl. in. c. venerabilẽ. de elec. l. di. fideli. & Archi. xij. di. nos cõsuetudinem. & in. c. statuum⁹. lxj. di. ¶† Decimo quero vtrũ offerens in subhastatione gabellarũ notario vel precoui obliget Bar. tenet q sic i. d. l. licitatio. in prin. qđ est mirabile q p positionẽ edictivel bãnimẽti pficiat ℨctus & obligatio cause cũ al's requirat pñtia partiũ et tẽporũ cõtinuitas. l. j. §. j. ff. de ℨ. ob. sed mirabilius est q ℨctus valeat cũ in circa pena ℨ l. in mentis. de ℨhen. emp. & tñ in casu subhastationis nõ dr fil⁹ cr interuallo qđ sit ultra tpa subhastationũ nec requirit pñtia pone cũ sufficit ire ad pconẽ vel illũ de quo dr i pconio. & hoc firmat Bar. in. d. l. si tpa. j. q. ¶† Undecimo ẽro si qs obtulit in prima subhastatiõe vel termino vtrum sit dãda scda dilatio vt alius possit plus offerre. gl. ij. i. d. l. si tpa. tenet q nõ qđ Bar. ibi dicit verũ oñ i prio termino is obtulit cui ius erat q̃situ. ¶Itẽ dicit verũ nisi in secũdo termino compareat pona q restitui possit in integrũ vt maius tps apponat in subhastatiõe p l. & si sine. ff. de mi. & tz Bart. in. l. licitatio. in fi. prin. de pu. ¶Ex quo no infert Bar. q etiã terminus extraudicialis sit pemptorius etiã si nõ dicat & probat in. l. titia. §. vsuras. de leg. ij. in iudicialib⁹ vero idẽ est vt tenet glo. in. c. j. de dolo. et ꝛtu. i. vj. Lmãcipioq. & ibi Bar. de optio.

les. Inn. in. c. p tuas. de app. ⁊ Bart. in marg. ℣. terminus. ℣. tertio dicēs verum in termino dato a iudice i quo tñ tenet cōtrariū Pau. de ca. in. l. cū oratione. in fi. ff. de feri. Itē ⁊ q̄libet terminus est pēptorius. c. pia. de exc. c. frequēs. de resti. spo. in. vj. Bal. in. l. cōtractibus. C. de nō nu. pec. in p̄n. ⁊ in marga. vbi. ℣. ver. vij. post Inno. in. c. cōsuluit. de offi. dele. gl. in cle. j. de exc. ⁊ in Spec. de dila. ℣. ver. et no. in. ℣. videndum. ver. quid sit data. idē in termino iuris q̄ perēptorius intelligit nisi p̄hibeā legitimū impedimentum ſm Bald. in. c. fi. de proh. feu. alie. p Fede. doct. ⁊ Ange. in. l. fi. C. de dila. vbi dicit verū ſme sit p̄cisus a iure cōmuni ſme a ſtatuto q̄ etiaz tenet do. meus Jo. de porto. vicētinus in. l. ſi inſulā. in fi. de ver. obli. ⁊ Innoc. in. c. cum in tua. qui matri. accu. poſ. hic dicit q̄ terminus iuris est i prorogabilis et p̄cisus. vt inquit Bal. in. c. j. ij. col. quo tpe mules. ⁊ in ti. de pace conſtā. ℣. in cauſis. ⁊ Bald. in addi. Specu. de ſnia. ℣. terminus. ¶Idem in termino ad excipiendū q̄ dicit peremptorius glo. est ⁊ doc. in. d. cle. j. de excep. ⁊ Bal. in. l. cōſentaneū. iij. col. C. quomodo ⁊ q̄n iudex. ¶Idē in termino ,pbatorio Bar. in. l. fi. ff. de fer. in prin. Idem in termino cōuentionali ſm Inno. in. c. ſuper eo. de appel. ⁊ Bal. in. d. ver. terminus in marga. ℣. xj. Secus est tñ in termino ante lit. cōte. vel añ litis ingreſſum q̄ nō dicit peremptoriꝰ niſi ex numero edictoꝝ vel niſi exprimat. ſed poſt litis ingreſſum quilibet terminus dicit pemptorius ſm Bald. in addi. Specu. de cita. ℣. ante lit. ingreſſum. et ibi Spec. ℣. viſo. ℣. dicit etiā q̄ dam. ⁊ Bal. in. l. fi. ij. col. ff. de fer. et Specu. in titu. de dila. ℣. j. et ibi
12 Bal. in addi. ver. poſt lit. cteſt. ¶†Duo decimo quero pone q̄ emptor vel conductor gabellarū locet vel vendat alteri et primus conductor fugiat vel factus sit nō ſoluēdo an cōitas in ſubſidiū agat cōtra ſcōm cōductorē vel emptorē ad pretiū? Rñ. ſic ar. l. j. de inſti. cū. l. ſeq. ⁊ tenet do. Pet. de vbal. in tracta. ſocietatis. x. parte. j. col. ad fi. vbi etiā dicit q̄ ſi ſecūdus cōductor aufugiat vel fiat non ſoluēdo tenet primus qui non liberatur ꝛc dendo cōitati iura ⁊ actiones ꝓtra ſm per. l. de illo. in prin. ff. pro ſocio. pōt ergo conductor gabellarū cos alteri locare per predicta ⁊ pbaſ in. l. nemo. C. loca. quod verum ſm doct. poſt glo. ibi dūtamen locatio fiat alteri eque idoneo alias pōt expelli ſecūdus cōductor per locatorē vt ibi ⁊ tenet Spec. tit. de iudi. ℣. ij. ver. circa hoc q̄ no. ¶†Tertiodecimo q̄ro an vnus ex pluribꝰ conductoribꝰ gabellaꝝ moriaſ durante tpe cōductionis heres eius i ſocietatē ſuccedat? Rñ. ſic ꝛ aliis ſocietatibus ſecus ſit in q̄bus heres nō ſuccedit. l. adeo. ⁊ ibi Bart. ff. p ſocio. vbi dicit Bart. verum ſi heres est idoneus ⁊ de eo ſit dictū in cōtractu alias nō q̄ etiā tenet glo. in. l. j. in p̄n. ff. q̄ cuiuſ. vni. no. ⁊ Bald. in rub. C. pro ſocio. ⁊ Pet. de vbal. in. d. tracta. ſocieta. xj. parte. et in prin. xiij. q. ⁊ ſic patet q̄ p̄nt eſſe plures ſocij in gabel. vt ibi. ⁊ est tex. ⁊ gl. in. d. l. j. in pri. ff. q̄ cuiuſ. vni. no. Nā dicta societas gabellarū trāſit ad heredē heredis ꝛ trāſeat ad heredē. glo. est no. in. l. nulla. ff. p ſocio. ſed ibi Bald. innuit ℣ium. Ego vero ſequerer opiñ. dñi Pet. in. d. xiij. q. vbi dicit gl. eſſe veram niſi fauore reipu. verteret vt ad heredem heredis tranſiret ipa ſocietas: cū heredis appellatione etiā heres heredis ꝓtineat. l. in annalib⁹. C. de leg. ſm. cū tu adde idem ,pbari in. l. fi. C. de here. inſti. ⁊ ibi p Bal. in. xxj. q. ⁊ ſeq. vbi in penalibus cōtrariū dicit. Sz ꝓtra facit. l. q̄ liberis. ℣. hec verba. ℣. neq; heredis heres. de vul. ⁊ pup, ſed in. l. ſi cs filium. ℣. fi. de acquir. here. Bar. bñ loquitur ad ,ppoſitū. ⁊ i. l. filius. ℣. diui. de lega. j. et in. l. pſtami. de vul. et pup. ⁊ in. l. j. de cōſti. prin. et quod habet in. l. qui p ſucceſſorē. de reg. iur. in. l. ſcien dū. de verb. ſigni. ⁊ l. ij. cum glo. ⁊ l. ij. et ibi Bart. ff. de peti. here. ¶Ad materiā adde q̄ heres heredis nō venit iudicio teſtatoris: ſed legis ſm Bald. in. l. quidā elogio vlti. char. C. de iure deli. ſed Bal. in. l. ab eo. C. de fideico. dicit eum venire iudicio tranſmiſſionis nō iudicio principali. vide Bart. in. l. ſi fuerit. ℣. j. de le. ij. ¶Item adde q̄ heres heredis ſuccedit in beneficium auꝫ. res q̄. C. cōia dele. ſm Bal. ibi in. j. col. Item ſuccedit in benefi-

cium.l.edicto.C. de edic.diui adria.tol. fm Bar.ibi.vij.col. ¶Sed an succedat in ius arbitrādi cōmissum defuncto.vide Pal.in.l.voluntatis.pcn.col.C. de fideicō.& in.l.fi.ff.v.q.C.de cōtrahē. emp. sed an in ius arbitrādi cōmissuꝫ heredi bal.ponit in.d.l.volūtatis.pe.col. Item an in officiū exequēdi cōmissum heredi. bal.tz q nō in.l.fi.ff.vj.q.C.de here.inst.

14 ¶Quartodecimo q̄o si plures cōductores gab.diuidant societatē & administratiōe quō teneant fisco ad ptiū. Rn. qō diuiserūt sine ꝓsensu fisci tenent qlibet insolidū & alter ꝑ altero.sivero cum cōsensu fisci periculū & lucrū quēlibet sequitur in parte sua.l.licitatio.ff.socij. et ibi doc.de pub.vbi etiā dicit Ang. de piglis.& Jo.de imo.q si diuiserunt animo dividendi societatē nō tenet vnus lucrū cōicare alteri secus si gratia cōmodioris administratiōis ꝓ no.in.l. gaius.de lega.ij.& in.l.ij.C.de admi.tuto. & tz Pet. de ybal.in.d.trac.societatē.rj.parte.xix.q. ¶Sed an domino inter debitores facta noceat creditoribus an possint insolidū agere contra quēlibet.vide Spe.de iudi.§.quarto.ff.poteſt esse ꝓ Bart.in.l.fi. §.j.ff.si cer.pet.l.si creditores cum glo. C.de pac.ꝓ Bar.in.l.inter eos.de fideic.

15 ¶Quintodecimo quero an locās gabellas possit renocare locationē ex causa ptiꝫ nō soluti debito tpe. Rn.q̄ sic.al's non.l.vectigalia.§.nō solutis.& ibi doc. & Bar.de pub.& Barto.in.l.fundum vectigalem.C.de iur.reipu.lib.xj.vbi .pbatur.& in.l.qō semel.ff.de decre.ab ordi.faci.facit.l.cesar.ff.ō pub. Possunt autē cōductores gabellarum etiā ante tps constitutū cogi ad soluendū pretiū si fisco nec cessitas immineat fm Bald.in.l.j.C. de condi.ex lege. ¶Conductor etiā domus vel fundi non soluens pēsionem pōt expelli statim & potiuari cōmoditate fruendi re cōducta.l.edē.& ibi docto.C. loca.l. vtiq.de dā.infec.& Bar.in.l.ij.C. de iur. emp.& in.l.iij.v.q.prin.C.de pig.vbi ex ꝑdicit etiam ꝓpria autoritate.& tz Bal. in.l.certa.C.vt in pos.leg.sed aliter loqtur in.l.edem.C.loca.vide glo.& bal.in.l. siquis in tantam.C.vñ vi.bar.in auten. qui rē.C.de sacrosan. eccle.& in.d.§. non

solutis.& in Spe.de loca.§.postq̄.ff. sed nunqd.& Bal.in margari.ff. cōducēs.ff. fi.& nihilominus in expulsis tenetur ad pēsionē.l.colonus.in prin.& ibi bar.ff.loca.qō dicit verū etiam ad integrā & proto tpe qr culpa sua expellitur.& tz gl. Bar.& doc.in.d.l.edem. ¶Et no.q si cōductor locauit alteri qui secūdus conductor soluit pensionē primo conductori a quo ipse cōduxit nō pōt expelli scōs conductor a primo locatore dño rei fm bal. not.in.d.l.edem. Adde no.per Bal.in.l. certa.C.vt in pos.leg. Item dic verū esse etiā si secundus conductor defecit in solutione vnius nummi fm Bal. in.dicta l.edē.sez post duos mēses.& Bar.in.l.ij. C.de iur.emphi. Casus aūt expellēdi cōductorē ponit Spe.ti.de actore.ff. itē excipit cōtra locatorē & doct. in.d.l.edem. ¶Sed quo tpe sit soluendū ptiū gabellarū cōitati vendenti vel locanti. Rn. q statim cū de ptio fides haberi non possit fm Bar.in.j.l.ad fi.C.de iur. hast. fisca. lib.x.& als supra dixi in materia subhastationū qō est verū nisi aliud tps sit ptium solutioni.l.penes.C.de vecti.& comi. Pensio vero solui debet locatori per conductorem in fi.anni fm glo.& doct.in l.defuncta.ff.de vsufructu in.l.diuortio. §.j.solu.ma.in.l.sed addes.§.sidꝫ cū.et ibi bar.ff.loca.& ꝓ Barto.in.l.j.ff.de mugra.& ꝓ glo.in.l.quero.§. inter loca.& in d.l.edem.vbi doc.& Bal.dicunt verū nisi consuetudo se aliter habeat que seruanda est.& tenet Ange.in aut.de nō alie.§.

16 scire.colū.ix. ¶Sextodecimo q̄o si nobilis hns ius gabellarum postq̄ eas locauit alicui ꝓ certū tps vendat illud ius alteri durante tpe locationis an sibi vel emptori solui debeat ptium. Rn. q emptori soluendū est ꝓ rata temporis: scilz post venditionē ei factam & sic pro futuro nō ꝓ ꝑterito tpe ꝓ quo spectat advē ditorē per no.per Bar.in.l. valerius.§. triphonio.de iure fisci.& qd ꝓ Bal.in.l. j.iij.col.C.de vsur.& fruc.lega. Sed ad materiā vide oino Bal.vbi.§. & tex. glo. & Bald.in.l.iulia.§.si fructibus.ver.si locā.ff.de actio.emp.& in.l.insulā.in princi. & ibi Bar.co.ti.& per bal.in.d.l.j.& in.l.si traditio.in fin.C.de act.emp.& intellige

hanc questionē qñ nobilis vendēs vendit cū consensu principis, alias questio nō procederet per no. s. in prima parte, xvij. q. 2 per Bar. in l. in die in fi. princi.

17 de aqua plu. arcē. ¶ † Sed q̄ro quid si emat ius ipsum ipse idē qui eas cōduxit. Rñ. q̄ liberat a pensione seu pretio cōductionis per l. si qs fun. s. fi. 2 ibi bar. ff. loca. 2 pbatur in. d. s. si fructib⁹ prio rñ. q̄ō est verū. s. pro tpe futuro non pro preterito ante emptionē vt ibi cū. l. seq.

¶ Itē verū si pretiū emptiōis soluerit. l.

18 sicut. s. fi. cū. l. seq. 2 ibi Bar. ff. loc. ¶ † De cimoseptimo q̄ro qui dicant ꝓprie gabellarij vt scias intelligere statuta de illis loquētia. Rñ. q̄ illi ꝓprie dicūtur q̄ de ꝑsenti habēt principaliter cōductas gabellas nominibus eorū in ℨctu deductis nō aūt participes gabellarū nec eorū fideiussores. Itē nec qui in preteritū cōduxerūt si conductio sit tpe finita. l. eū qui vectigal. ver. qui cōductū 2 ibi doc. 2 Bar. cepo. ff. de ver. sig. ꝑ quo facit q̄ artifex ōr qui artē exercet per se nō per aliū. l. fi. 2 ibi Bar. 2 Mico. de nea. in lec. Bar. ff. de excus. tuto. Itē 2 ille quē vulgus vocat artificē ſm Bart. in. j. cōsti. ff. 21 2 Bal. in l. sciendū. s. illud. ff. de edil. edic. vbi etiā dicit et illū dici artificē qui habet peritiā artis. Iurta predicta scias q̄ statutū repellens notariū a decurionatu habet locū etiā in eo qui fuit notarius sed post fecit se cassari de matricula. l. fi. 2 ibi Bart. C. de primicer. libr. xij.

¶ Nec omitto q̄ statutū de mercatore vt eius libro credat intelligit etiā de eo qui fuit nō tñ de presenti est merca. ſm docto. moder. per. l. pretor. s. sed is. ff. de edē. 2 gl. in aut. de s. pe. 2 Ja. bu. in. phe. ff. publicani vero qui dicant dixim⁹. s.

19 ſin prelu. vbi vide. ¶ † Decimooctauo q̄ro vtrū gabelle possint conduci vel emi salua cōscientia cōductoris. Bal. tenet q̄ sic in. c. j. que sint rega. in vſi. feu. 2 in l. j. 2 ibi Ang. ff. de rerū diui. 2 in l. veluti de iusti. 2 iure in spe. de censi. s. ex q̄bus ver. exactiones aūt pedagioum. Pe. de anch. in reg. possessor. iiij. q. lib. vj. 2 dicetur. J. in materia fraudū vltima parte.

¶ Idē dicimus in impresitis mōtis venetiarū que licite 2 sine suspitione vsurarum emuntur ſm Pau. de ca. in cōsil. cclxxxiij. post Bal. in l. cūctos populos vj. col. C. de sum. tri. 2 fide cat. 2 in l. hac edictali. s. his illud. C. de secū. nup. et in l. j. C. de exec. rei iudi. 2 Joā. de imo. in l. si maritus solu. ma. et Joan. de prato dñs meus in l. si quis nec cām. ff. si cer. pet. 2 docto. canoni. in. c. in ciuitate. de vsuris.

20 ¶ † Decimonono quero vtrum pene fraudantiū gabellas veniant in venditione vel locatione gabellarū vt ille debeantur gabellarijs. Rñ. sic ſm Cy. in. l. creditor. s. j. ff. de ac. emp. in princip. in addi. 2 bal. in. c. ij. de feu. cogni. in vſi. feu. l. si qs. 2 ibi bal. 2 Sal. C. de vec. 2 cōmi. 2 Bal. in. l. j. iij. col. C. de fruc. 2 lit. exp̄ē. 2 Barto. cepo. in. l. inter pub. s. pu. iiij. q. de ver. sig. q̄ est verū etiā si in ℨctu nihil fuerit dictū dūmodo ℨcuum nō sit cautū. ſm Sali. vbi supra. ¶ Quin nō valeret rescriptū in cōtrarium vt ibi per Sali. nec mirum q̄ gabellarij dicunt habere ius in re ſm Bart. in l. vectigalia. s. non solutis. ff. de publi. 2 glo. 2 Bar. in l. j. ff. de loco publi. fruen. et in l. j. s. q̄ō aūt. de superfi. et. j. dicetur in. iij. q. vlti. partis.

¶ † Vigesimo q̄ro per quē possit locari ius gabelle que exigitur in via cōi inter duo territoria. Rñ. q̄ ꝑ vtrunq; dñm territoriorū adeo q̄ vtriq; soluēdū ē q̄ō exigit vt cōiter diuidat ſm Bal. in l. pe. vj. col. C. de cōdi. inser. 2 firmat Petrus de vbal. in tractatu societa. xj. parte. xxiij. q. ¶ Idē dicit in maleficio cōmisso in via cōi ad duo territoria vt p vtrūq; sindicū denuntietur. s. in vtroq; foro per quēlibet in suo ꝓprio ſm. d. pe. vbi supra. 2 Bald. in l. ij. C. vbi de cri. agi oz. Alias vteriq; tenetur ad penā statuti vt ibi. 2 tenet Ang. are. in tracta. maleficiorum. ver. ad denuntiā. viij. col. ¶ Itē dō vteriq; iudex de dicto crimine cognoscere 2 cōdēnare q̄ cuiuscūq; territorij maiestas offendit ſm domi. pe. vbi. s. post Ober. de cremo. Itē tenet Dyn. 2 Bar. in l. iurisperitos. s. cū oriundus. de excu. tu. 2 Bal. in l. pe. v. col. C. de condi. inser.

¶ Ad idē facit q̄ vtraq; villa tenet ad emendā dāni illati in. d. via cōi vigore statuti. s. insolidum: vna tñ soluente altera liberat vt dicat do. pet. vbi. s. 2 Bal.

in.d.l.pe.v.col.adde etiā not.per Bal.in l.ex maleficijs.ff.de ac.et ob.qō intellige pro rata territoriorū si vnum sit maius altero.vt tenet Spe.in titu.de raptore. ver.sed pone.¶ Aluus tñ fluminis non est cōis inter duas ciuitates: vt tenet Bal.in.c.j.in prin.q̄ sint rega.in vsi.feu. Sed idē bal.tenet ꝫiuim in.c.ex literis pe.col.de ꝑba.z bar.in tractatu de alluuio.j.li.vj.carta ver.Itē videdū est vtrū. z Bar.cepo.in tractatu de serui.rusti.c. lxxv.z in ti.de fluminibus.tenet q̄ iurisditio cōpetit vsq; ad mediū fluminis vicinis ab vtraq; parte ſm Bart.vbi.ſ.z q̄ in dubio flumē est cōe vtriq; ciuitati quarū quelibet hz iurisditionē vsq; ad
22 mediū vt ibi.¶ † Vigesimoprimo q̄ro si locatis gabellis augeat comitatus z p cōsequēs introitus earū an augēda sit etiā pensio vel prætū.Rñ.sic ſm Ange. no.per illū text.in aut.vt deter.sit numeri.in fine.vbi auctis operib⁹ ecclesie dz augeri numerus clericorū eius.facit l.ite si fundi de vsufru.q̄ loquit de augumento vsufructus q̄ cedat vsufructuario.Colono aūt non potest augeri ex eo quod lucratus sit ex casu inopinato.l.si merces.ſ.vis maior.de loca.Idē in emphyteota cui canon nō debet augeri ex melioratione fundi ſm Bal.in.l.cū fundus.C.de solu.z in.l.fin.C.de alluuio.et Bart.in.l.j.C.de iure emphy.z in.l.quicunq;.C.de omni agro deser.li.xj.¶ Sz tene menti singulariter qō pro insolito fortune incremento z nō cogitato potest augeri canon non aūt pro solito vel pro incremento ex operis vel alio de quo debuerit cogitari: qz ratione soliti non fit remissio nec augumētū sed rōne insoliti. gloss.est not.in.d.ſ.vis maior.quā tenet etiā Bal.in addi.spe.de loc.ver.emphyteota gaudet.vbi etiam allegat Azo.et Cy.Sed quid si conduxit molendinū cū quatuor rotis p.xx.An sit augēda pensio ꝓpter aliā rotā additā.rñ.q̄ nō ſm Alb.de ro.in.l.rutilia.ff.de ꝟhen.emp.z Bar.cepol.in trac.de serui.vrba.c.L.z in ti.de fur.qō no.¶ Ex decisione.q.nostre colligere q̄ illud augmētū gabellatum cedit ad cōmodum cōductoris non aūt ad cōmodū locātis ex quo dictuz est augeri pretiū vt sic sentiat cōmodū qui sentit onus: vt in respectu iuris z in.l.j. ſ.pro scō.z ibi gloss.Bald.C.de caduc.tol.qō facit ad.q.Cy.in addi.in.l.vt ibi. ff.de petit.hereditz ibi Bal.z per Flo.in l.vbi.ff.de vsufru.San auctis gabellis in duplum ꝓpter aduentū curie lucrum illud debeatur cōductoribus gabellarum vel cōtati locanti.¶ † Vigesimosc̄o quero quid veniat in cōtractu locationis gabellarū.respon.id videri actū ne quid fiat per cōitatem vel dominū locantē in preiudiciū conductoris propter qō impediatur redditus gabellarum: puta q̄ statutum faciat q̄ granū vel graffia nō extrahatur de territorio vel q̄ nundine nō fiāt tpe consueto z similia.possunt em̄ gabellarij cōtradicere pro interesse suo z illud petere aduersus cōe. Ita singulariter dicit Flo. per illū text.not.in.l.proculus.ſ.fi.ff.de vsufru.vbi vsufructuarius agit ꝫ dñm non patiente frui operis pro rata tpis quo fuit impeditus ꝓpter qō Flo.ibi infert ad materiā gabellarū q̄ cōductores earum impediti facto vel culpa locantis agunt ad interesse ꝫ cōitatem locantem: nec ipsis inuitis cōcedi pōt restauratio tpis vt qz impediti per annū nō cogunt recipere fructū alteri⁹ anni q̄ no.¶ Facit optime q̄ cōitas vēdens redditū molendinorum tenet ad interesse si cursum aque impediat ſm Flo.in.d.l.peulus. ſ.fi.de vsufru.Adde tñ q̄ colonus impeditus colere fundū in prin.anni agit ad interesse totius anni.l.ij.ff.de annu. le.l.si in lege.ſ.colonus.ff.loca.Sciē. est etiā q̄ conductori impedito vtire cōducta sine culpa locatoris fit remissio mercedis: sed si culpa eius sit impeditus agit ad interesse totale contra eū.l.si fundus quem.in prin.z ibi Bart.ff.loca.z in.l.si quis domum.ſ.j.z ibi Bar.eodem titu. Nec omitto hic q̄ si locator q̄ potest ꝓpter necessitatē sibi incumbentē ante tē pus finitum expellere inquilinū.p.t.edē. C.loca. prerendat falsam cām ex qua eum repellat eamq; alteri locet tenet ex pulsio ad interesse vl domū ei ad habitā dū restituere: vt ibi q̄ Bal.qō bene nor. ¶ Ad materiam etiam subdo q̄ condu

ctor impeditus vti re conducta ob volũ
tariam domini refectionẽ reipub. domi.
Agit ad interesse ℈ locatorẽ secus si ob
necessariã: quia tũc ei fit remissio necessi
tatis pro rata nõ aũt datur actio ad in=
teresse. l. qui in sulã. in prin. ℟ ibi Bar. ℟. l.
habitatores. ff. loc. vnde si necessaria sit
refectio cogitur cõductor exire de domo
donec reficiatur domus vt ibi. ℟. l. edem
co. ti. ℟ glo. ℟ Bart. in. l. si duo. §. cũ inqui
linus. ff. vti pos. ¶ Qualiter autem agat
gabellarius impeditus. vide in Spe. de
24 cã pos. ℟ ppue. §. iij. ver. xj. ¶ † Uige=
simotertio quero an emptor gabellarũ
vel cõductor fiat remissio pretij ꝓpter
guerrã. Rñ. q nõ sine emerit vel condu
xerit pro anno tñ siue pro pluribus: tñ
vnica solutio pretij fit facienda. vt qꝫ
quis cõduxerit pro. x. annis ꝓ mille du
catis vel ꝓ vno anno pro centũ vt tenet
Bar. in. l. cotẽ. §. qui maximos. de pub. ij.
℟. iij. q. ℟ in suã. q. publica ꝛc. ratio est ꝙm
eum qꝫ emptus vꝫ futurus euentus seu
alia presupposita forma ℈ctus vt per
ceptio seu cõmoditas empta fit. l. si ia
ctum. ff. de acti. emp. tũc em periculũ est
emptoris vt ibi. et Bald. in addi. spe. de
loca. ver. j. ℟ in. l. si ea. C. de vsur. ℟ no. in
l. necessario. ff. de peri. et cõmo. rei ven.
qõ limita verũ esse ꝙm Bart. vbi. §. ℟ in
l. si merces. §. culpe loca qñ guerra non
est illata ex cã cuitatis que vẽdidit ga
bellas. Alias secus vt. d. §. culpe. ct. l. fi.
fol. ma. Idẽ tenet bal. in. d. l. si ea qꝫ si lo
catur res corporalis fit remissio ꝓpter
guerrã superuenientem nõ si guerra iã
cepta erat ante locationẽ. Sed ꝓ re in=
corporali puꝫ pedagio tenetur emptor
qꝫ debuit cogitare nisi culpa vẽditoris
guerra proruperit. Si aũt pro gabellis
esset faciẽda solutio ꝑ annuatim cẽse=
ret locatio etiã si in cõtractu cẽt ꝙd vẽ
didit ℟ cẽseret de ea ꝓut de locatiõe i q̃
fieret remissio ꝙm Bar. in. d. §. qui maxi
mos. ij. q. ℟ in. q. publicanus ꝛc. ℟ Bald.
in addi. vbi. §. et in. l. licet. iij. q. C. loca. et
qõ per Bar. in. l. j. C. de iure emp. ℟ dixi.
§. ea. parte. j. q. ¶ Emphyteote vero ꝓ
pter guerrã impedito fit remissio cano
nis ꝙm doc. Bar. Bal. ℟ Sali. in. l. j. C. de
iure emp. glos. ℟ Ange. in auꝫ. de nõ alie=
nã. §. quia vero. ℟ glo. in auꝫ. si quas. C.
de sacrosan. eccle. ℟ Bal. in titu. de pace
constã. §. vasalli. vbi idẽ dicit de treuga.
Idem etiã tenet Paul. ardizo. in consil.
25 vtrũ emphyteota. ¶ † Uigesimoquarto
quero quid si fuerit pestis. Rñ. idẽ qꝫ de
guerra cõclusimus. §. pri q. qꝫ cogitare
debuit qui emit ale am vel futurũ euen
tum. d. l. si iactum. et firmat Bal. in. l. lz.
iij. q. C. loca. ℟ ita cõsului ꝓ cõitate mon
tis alti qõ ꝓcedit in emptione iuris in
corporalis vt in pedagijs ℟ si. qꝫ ius per
cipiẽdi cõmoditatẽ vẽditur. d. l. si iactũ.
℟. l. nec emptio. §. fina. de cõtrahen. emp.
Idco tunc periculũ est emptoris vt ibi.
secus si res corporalis vt notanter de=
terminat Bar. in. d. §. qui maximos. ℟ in
d. q. si publi. ℟ Bal. in. d. l. si ea. adde etiã
no. per Bar. in. l. si in lege. §. si domus. in
fi. ff. loc. vbi dicit pestẽ esse iustã causam
recedẽdi de domo cõducta ante tempus
vt ad pensionẽ pro residuo tẽporis non
teneat. ℟ tenet Bar. in. l. j. §. si pensio. ff.
de migrã. et Abb. sicu. in. c. si ꝓpter post
Jo. an. ibi de loca. qui tñ dicit qꝫ licet hoc
sit de iure verũ vix tñ posset in practica
obtineri. Idẽ etiã tenet Ray. in. l. recu
sare. §. si qs alio. ad treb. loquẽs in scho
lare cõducente domũ sed non audet fir
mare vt refert Alex. de imo. in. l. si vno.
ff. loca. Idẽ tenet do. Philip. de frã. doc.
perusinus in. c. ex parte. de app. ego tñ
in locatione domorum vtor cautela ad
euitãdum scrupulos opinionũ: qꝫ facio
in ℈ctibus exprimi qꝫ conductor teneat
26 ad pensionẽ etiã pro tpe pestis. ¶ † Pre
dictis addendum est quid si locus pestilens
nõ est tutus ad cõparendũ. ideoqꝫ cita
tus nõ tenetur cõparere. d. c. ex parte. ℟ ibi
doc. Bal. Abb. ℟ Philip. ℟. l. recusare.
§. fi. ℟ ibi Bal. ℟ moder. ff. ad trebel. ℟ qõ
not. in. l. de pup. §. si quis rinos. de ope.
no. nũ c. ad supplicandũ. cũ glo. de re. et
glo. xxij. di. cõis filius. Nec põt dici con
tumax si nõ cõpareat qꝫ nõ põt reputa
ri cõtumax qui citatus non tenet cõpa
rere ꝙm bal. in. l. gñaliter. ij. col. C. de epi.
℟ clc. qõ no. ꝓ statuto nostro firmano ve
tante ꝓtumacẽ in criminalibꝫ reputa
re. qꝫ intelligit de eo ꝙ tenet cõparere ℟
nõ cõparet nõ de citato ad locũ pestifer=

rum per p̄dicta. Si tñ in loco pestilenti
ius reddit et decreto vel statuto specia
liter facto nō excusaret̄ citatus ſm Ant.
de bu.no.in.c.cū dilecti.de dolo ⁊ contu.
vbi etiā de materia plenius vide.et ibi
per Jo.an.⁊ doc.⁊ tenet Ale.de imo.in.l.
ij.ff.ſi.q̄s.ff.ſi.q̄s cau. Illud etiā no.q̄ tpe
pestis currit instantia sed dañ restitutio
in integrū.vt tenuit notāt̄ solēnis do.
cōpatriota tuus.d.Mar.Soz.ſenē.i.c.
pe.ver.circa.xxiij.⁊c.de iu. ¶Itē currūt
fatalia appellationū nisi pacto partiū
actū sit ꝛiū gl.est in cle.cōdiu.de appel.
q̄ est verū si iam pius cepit currere cū
pestis exoriret vt dicit Jnn.in.c.ex trāſ
missa de ꝓscrip.⁊ Philip.de fran.in.c.ex
ratione.iij.q.de app.ver.circa.v.impe
dimentū. ¶Sed pestis superueniēs in
terrūpit prescriptionē ſm Bar.in.l.na
turaliter.§.j.ff.de vſucap.vbi idem dicit
de guerra.vide Bal.in.l.cū notiſſimi.§.
ſimo.C.de prescri.xxx.anno.doct.cano.in
d.c.ex trāſmiſſa dicūt prescriptionē dor
mire tpe pestis ⁊ belli q̄bus cessantibus
tēpora cōtineañ:vt ibi per Jnn.⁊ abb.
dicētes idē in ferijs repentinis. Sed ibi
Ant.de bu.Joā.de imol.⁊ Bene.capta.
dicūt esse tutius tenere q̄ currat sed de-
tur restitutio.secus vero in alijs ferijs
cōſuetis ſm doct.⁊ Sicu.⁊ do.Balio.de
peruſio ibi.p̄dicta tñ nō ꝓcedūt in pre
script.xxx.an. vel statutaria surrogata
loco illius q⁊ habet tpa continua: q⁊ cū
sit mere odiosa currit qualitercūq; im
peditis ſm Paul.de ca.ſing.in conſilio.
ccxcvij. ¶Et quia incidēter occurrit hic
mētio de peste scias eā antarios popu
los aufugisse p.xxij.dictas:celtas vero
vſq; ad pireneos mōtes:vt refert Apia
nus alexādrinus in.v.li.de bellis ciuili
bus in.j.car.vbi etiā in Jllyria dicit fuis
se maximā pestilētiā ex multitudine ra
narū ⁊ garatax ex pluuia vel cū pluuia
causatā:q̄ exēplus facit ꝛnos italos q̄
ex ciuitatib⁹ pestilētib⁹ fugim⁹ inuillas
earū ⁊ in castella vicina ꝓpter q̄ fuga
parū prodest. Nec omitto q̄ morbosus
potest licite expelli de loco ne sanos in
ficiat:q⁊ morbida facta pecus totū cor
rumpit oule.⁊ illud ouidij.sed immedi
cabile vulnus ense recidēdum ne pars
sincera trahatur.⁊ ita firmant Guil.de
cu.Bal.⁊ Pau.de ca.in.l.ij.C.de sum tri.
⁊ fide ca. per tert.in aut.ut ſiunt andū q̄
ꝓsta.ab his.§.ſi.⁊ bar.cep.de ſer.ruſti.
titu.de pascuis.vj.q.principali.⁊ Alexā.
de Jmol.in.l.casu.C.de testa. ¶Ultimo
circa materiam pestis scire debes q⁊ ſi
ex forma statuti requirañt duo notarij
in cōfectione instrumenti ſufficiet vnus
notarius tpe pestis vt dicit ſing.Ange.
in.§.q̄d aūt.in aut.de non alie. ¶Item
ſufficit notarius nō matriculatus licet
statutū requirat notariū esse matricu
latū ſm Ang.no.in.l.ſi vacātia.§.ſi.ver.
itē patet ex p̄dictis.C.de bo.vacā.lib.x.
Nō tñ valet testū tpe pestis in loco pe
stilenti conditum cū minori numero.vij.
testium requisito a iure cōi ſm opi.doc.
in.l.ſi.C.de testa.vbi Ange.Rapha.ſulp
go.⁊ Pau.de cast.⁊ Alexā. de imo. ſic te
nent cōtra Bal.ibi.⁊ est de mēte bart.in
l.j.C.de bo.poſ.ex te.mili.⁊ Ludo.pō.in
aūten.ſimiliter in.ij.ſpāli pie cāe.C.ad l.
fal.⁊ Alex.de imo.in cōſi.clxxvj.in.iij.co
lū.ij.pte ꝑſi.niſi q̄n testator esſet in loco
pestilenti ex cā reipu.ſm Alex.in.d.l.fi.q̄
ſic ſaluat opi.cōtrariā.⁊ vide que dicen
tur.j.pri.q. ¶Vigeſimoquinto quero 27
an ꝓpter sterilitatē fructū fiat remiſ
ſio p̄tij emptoribus gabellax.Rñ. q̄ nō
ex eadē rōne de qua.§.in p̄cedentibus
p.d.l.ſi iactum.de ac.emp.⁊ colligitur ex
no.p Bar.in dicto.§.qui maximos. Sed
ſi esſet factus cōtractus locationis eax
ſicret remiſſio ſicut in alijs locationib⁹
vt semp concludit Bar.in.dicto.§. qui
maximos.⁊ in.q.publicanus ꝛc.⁊ in.l.j.
C.de iure emphy.⁊ Salic.in.l penes.C.
de vec.dū reddit rationem quare ꝓ trie
nio ad minus locande sunt gab.⁊ ꝓbat
in.l.ſi vno.vbi ⁊ in vectigali.ff.loca.vt di
xi.§.vj.q. ¶Scias tamen q⁊ conductori
hoſpitij impedito ꝓpter guerras vel pe
ſtem vel alia ſimilē cām fit remiſſio pen
ſionis ſi ꝓductor nullū fructū percepit: ſe
cus ſi recepit fructū aliquē, ltz parū vt
q⁊ ipe habitauit niſi cōſtet q⁊ ꝓ ſola ha
bitatione ſua nō ꝓduxiſſet: ſed cā hoſpi
tandi vt q⁊ erat ſolitus retinere hoſpi
tiū vel domus erat ſoluta locari ꝓ hoſpi
tio:vt ltz Bar.no.in.l.cū plures.in p̄in.

ff.loca.quod not. ad limitationē eorum que dixi supra.proxima.q. ¶Et in proposito not.q conductor fundi realiter fit remissio propter sterilitatem.l.ex cōducto.§.si vis.et ibi doc.ff.loca.z.l.licet.z ibi doc.C.eo.tit. quod verum nisi pactū esset in ꝫsum.l. siquis fundum.eo.titu. Item nisi alius contingat vbertas.l. si vno.in princ.eo.titu.Item nisi culpa sua contingat sterilitas.d.l. si vno.§. item si alio.ri.item nisi propter fructuū vitiositatem z corruptionē.d.l.ex conducto.§. si qua tamen.z.j. dicetur. Item nisi p̄pter fructuū exiguitatez.d.l.si vno.ver. cum quidam.ita tradit Barto.in.d.§. vbicūq;z in.l.si merces.§.vis maior.eo. titu. ¶Conductor vero impeditus casu suam personam contingente nō liberatur a pensione nisi locator alteri rem locauerit.l.sed addes.§.cuz quidam.z ibi Bar.ff.loca.z Bar.in.l.si in lege.§. si domus.eo.titu.z ita nuper consului pro cōmuni montis giberti in causa furni locati tribus quorum vnus peste infirm⁹ non potuit fructuare diri qō tenebatur ad pensionem licet non stetit per eum per predicta. ¶Itez adde quod colono nummis colente fit remissio propter sterilitatem.l.si vno.z.l.si merces.§.vis maior.z vbiq; per Bart.ff.loca.z.l. excepto. C.eo.ti. ¶Item propter casum contingētem in fructib⁹ tam diuina q̄ humana potentia.d.l.ex conducto.§ j.z ibi Bar. vbi dicit secus si casus contingat in rebus coloni.per.l. damnum. contra glos. ibi.C.loca.vbi Bar.z docto. ¶Item p̄pter incendium in fundo.d.l.ex conducto.§.si. ¶Item z colono promittenti.x. corbes frumenti quanticumq; fructus percipiātur ex fundo ꝑm Sali. per glo. no.in.l.excepto.C.eo.titu. ¶Non tamē fit remissio colono partiario.§. vis maior.z ibi Bar. vide in.d.l. ex conducto.§. j.z fi.eo.titu.Pet. de vbal. in tracta. scie.xj. parte.xiij.col. ¶Itē nec ei qui fructus percepit sed perceptos casu perdidit Bald.in.d.l.licet. ¶Item nec colono vineꝫ antiquam:quia eam debuit propagare.d.l. si vno. ver.item alio rescripto. ¶Item nec propter qualitatē fructuum ꝑm Bald.in.d.l.licet.vj.z.vij.q.z ibi vide oino p̄ Sali. ¶Sed an remittatur colono conductori ad longum tempus.vide Bal.l.i.j.C.de iur .emp.In casibus vero predictis in quibus dixi fieri remissionē intellige verum si colon⁹ solluit decimas non aliter per glo.no.in.c. j.de decci.li.vj. ¶Ultimo no. q cōductori molendini destructi z reparati per cōductorez ad id obligatū fit remissio pensionis si iterum corruat nisi sit obligat⁹ totiens reparare quotiens opus fuerit Bald.in.d.l.licet.iij.q.aliasenim semel tantum tenetur reparare ꝑm Bal.ibi.z Bar.cepol.in sing.ver.clviij. ¶Plus dicit Bal.ibi q si molēdinuz casinate perijt vel propter inundationez aquarum molere nō potuit fiet ꝫductori remissio: vt ibi per Bal.in.ij.q.z per Bar . plen⁹ in.d.§.qui maximos. vij.q. qui conclusiue dicit q si molendinum est locatū debet refici per dominū z interim fit remissio:si vero est vēditus eius fructus pro certo tempore refici dz sumptibus domini:sed cura reficiēdi pertinet ad emptorem vel fructuariū:ideoq; fiet ei remissio z periculuz est domini qui si cesset pe cuniam dare conductori pro refectione tenetur ad interesse si non totaliter corruit:sed in aliqua parte remansit: quo casu manet integer vsufru.secus si in totū corruit:quo casu extinguitur vsufructus:z ideo non est tractandum de refectione:q; etiam eo ex toto refecto nō debetur vsufructus.l.repeti.§.rei mutatione.z.l.qui tamen.§.non tantum.ff.quib. mo.vsufru.amit.l. si cui. z.l. qui vsufructum.in prin de vsufru.ꝑm Bart. quem etiam vide an ad vsufructuarium spectet refectio rei.in.l.cuius.z in.l.dāni.§. cius qui.de dam.infec.in l.nensenius.ff. de neg gest.z in.l.ij.C. eo.tit. z in.l.eum. z ibi Bal.C.de vsufru. z Bal.in.l.j.C. de neg.gest.z in auc.excipitur.C.de bonis q̄ libe.z gl.in.l.ex conducto.ff.loca.z bart. cepo.de serui.vtb.ver.clix.viij.q.z.l.vsufructu legato de vsufru.l.sed cū fructuarijs.§.j.eo.ti.z.l.si domus.ff.de vsu z habi. ¶Sed an emptori fructuū certi fundi fiat remissio propter sterilitatem. vide bar.in.d.§.qui maximos.iij.q.z Salicc.plenius in.l.emptio.C.de contrahē. empt.

empt. Emphiteote vero propter sterilitatem non fit remissio. l. prima. in fine. et ibi Barto. Bald. et docto. C. de iur. emp. et ibi Salice. ij. questione. et in dicta. l. licet. xj. opi. C. loca. et Barto. in. l. quicūq. la prima. C. de fun. pa. libro. xj. et in auk. perpetua. C. de sac. san. eccle. et Ange. in
28 auk. de non alienā. §. nos itaq. ¶ Sed que dicatur sterilitas fuit opinio inter docto. tu dic sm Barto. et in dicta. l. licet. q tunc dicitur quando soluta pensione ex fructibus recollectis supersunt adeo modici ḡssus esset vltra dimidiam secūdum Barto. ibi. et in. l. si vno. §. vbicūq. co. titu. Sed in. l. si merces. §. vis maior. eod. titu. dicit q tunc dicitur quando nihil percipitur. Salice. in dicto. l. licet. tenet contra Barto. et Joan. and. qui dixit standum esse opi. vulgi. dicens q sterilitas est in fundo quando non recolligitur vltra semen: vel vltra adeo modicum q estimatio non sit facienda de eo. In vineis vero et pratis in quibus non ponitur semen procedit opi. Joan. and. vt tetur opi. vulgi. percipitur fructus pro dimidia eius quod communiter cū Bal. in dicta. l. licet. dicit q sterilis fundus dicitur quando non fuerit: et illo anno colonus debet respondere vt partiarius non deductis expēsis. per. c. tuanos. de deci. quod bene not. ¶ Libertas vero dicitur quando fructus percipitur vltra frequenter et regulariter solutum iudicis tamen Ar. sm Salyce. in dicta. l. licet. vbi etiā vide p Bald. ¶ Circa predicta omnino scire debes propter locationes que quotidie fiunt q si conductor recipiat in se casus tempestatis vt verba aliquid operentur. per. l. si quando. de legatis. j. intelligitur in se recipere sterilitatez vt sibi ob eam remissio nō fiat: sed si locator recipiat eam in se tenetur de insolita que multum ledat nō de solita de qua nō videtur actū. casus est notabilis in. l. fistulas. §. frumenta. cum glo. ff. de contrahen. empt. et tenet Salice. in dicta. l. in fi. sed aduerte ad casum. d. §. frumenta. quia loquitur in obligante se ad casus fortuitos vt tunc videatur se ad insolitos obligare: vt ibi dicit text. no. quem sic vt iacet intelligit Salice. in dicta. l. licet. in fine. Sed Bartol. ibi aliter summat intelligendo per contrarium q obligans se ad casus fortuitos non tenetur ad insolidos: et eodem modo intelligit Barto. in. l. scia. §. medico. de annu. lega. et Bald. in. l. falsus. vltima colum. de fur. et in. l. finali. in fine. C. de act. et oblig. cogita. ¶ Potest ergo quis se obligare ad casus fortuitos. d. §. frumenta. et. l. j. C. commo. et. l. si quis fundum. in princip. ff. loca. sed tunc tenetur ad illos qui possunt contingere culpa sua vel dolo: vnde si naviget per mare cum possit ire per lacunis et pereat navis cum rebus tenetur de periculo sm Salice. in. l. iij. C. de nau. feno. q tūc navigare per mare culpa est: vt ibi no. in tex. quod et not. nō tamen tenetur ad eos quibus resistere non potest prouidentia hominis secundum Barto. in. l. puma. C. que res pig. oblig. pos. ¶ Item nec ad eos qui contingant dolo vel culpa aduersarij. l. qui off. cij. §. finali. de cōtrahen. empt. et Bald. in dicta. l. falsus. vltima colum. et in. l. iij. et ibi Barto. de nau. feno. ¶ Plus not. in proposito q obligatus simpliciter ad casus fortuitos tenetur ad omnes etiam si non specificauit incendium. Ray. nam naufragium et si. sm Barto. in. l. titius. ff. de lib. et posthu. Item obligatus de incendio non tenē de casuali nisi culpa sua precedat. l. si quis fundum. §. primo. ff. loca. vel sue familie. l. si iuncta. ff. de peri. et cō mo. rei. vendi. et nisi promiserit ignem in illa domo non retinere. l. videamus. §. j. ff. loca. ¶ Ulterius not. q is qui suscipit in se res cum et fortunam tenetur de casibus fortuitis sm Barto. in. l. si is qui in alieni. ff. de acquiren. rerum domi. sed qui se obligat ad periculum non tenetur de casu fortuito sm Barto. post glo. in. l opus. ff. locati. et in. l. j. C. que res pigno. obliga. pos. vbi etiam per glo. et docto. quod not. ¶ Ultimo sciendum q obligans se ad plures casus fortuitos in specie intelligitur etiam se obligare ad alios similes non ad maiores nisi actuz sit expresse. secundum Bald. in. l. prima. C. commodati. sed vide plenē per Barto. in. l. sed si quis. §. quesitum. ff. si quis

Tractatus de Sabellis. ¶

29 cau. vbi vide. ¶ † Vigesimosexto quero an emptori pedagij fiat remissio precij ex eo q̄ pauci transierint per territorium. Respon. q̄ non: quia cogitare debuit esse paucos inde transituros fm Bald. in l. si ea. C. de vsuris. & dixi supra
30 xxiij. questione. ¶ † Vigesimoseptimo quero si tyrannus ciuitatis vendidit vel locauit gabellas & postea expellitur de ciuitate cui debeat solui precium. Rñ. q̄ solui debet eius successori vel fisco seu cõmunitati: vt tenet Floria. singulariter
31 in l. si operas. ff. de vsufru. quod perpe-tuo tene menti. ¶ † Vigesimooctauo quero si filiusfa. conduxit gabellas et ex eis lucrum fecit an illud dicatur aduentitium. Respon. sic: et ideo debetur vsufructus patri fm Bald. in l. cum oportet. penul. colum. C. de bo. que libe. ¶ Itẽ dic in lucro mercatorum fm Bal. in additio. specul. de actore versi. an omnis in fine. & in l. fori. C. de aduoca. diuer. iudi. & in l. cum oportet. in prin. per Bar. de bo. que libe. ¶ Item in lucris nuptialibus factis per filium vel filiam. l. prima. & ibi Bald. in fine. C. de bon. que liber. ¶ Circa hoc tamen not. q̄ lucrum factũ per filiumfa. de dote pro qua pater voluit se obligare nõ querit patri quãdo species fuit data in dotem vel pecunia ex qua species empta sit ex cui⁹ rei fructibus vir lucratus est. Secus si pecunia est in dotem data & ex pecunia etiã pro qua pater se non obligauit filius lucratus est: quia in tali lucro queritur vsufructus patri fm Barto. not. in l. cõtra. §. quot. ff. rerum amo. ¶ Subdendum est etiam q̄ lucrum ex fructibus fundi dati filio q̄ patrem pro alimentis dicitur aduentitium si filius ipse colat: sed si colonus colat dicitur profectitium fm Bart. in dicta l. cum oportet. in prin. ¶ Quinetiam dico q̄ lucrũ ex opera et industria persone dicitur aduentitium fm Barto. ibi sed lucrum ex pecunia dicitur profectitium vt ibi per Barto & in l. illud. C. de col. Quod autem de lucro filiũfami. doctoris vel aduocati dic esse quasi castrense in quo patri non queritur vsufructus: secus in lucro filiũfami. notarij non salariati ex publico. ¶ Itẽ secus in lucris procuratoris arbitri vel tutoris vel publicani: quia dicũtur aduenticia fm Bal. in dicta l. cum oportet. in princip. penult. colum. vbi idem dicit de lucris ex publico officio per. l. fi. & ibi Bald. C. de inoffi. testa. & in dicta l. fori. & ibi Barto. qui idem dicit in lucris assessorum vel aduocatorum etiam non habentium ex publico salarium sed a clientulis: q̄ lucrum assessoris dicitur quasi castrense. l. velut. et ibi Barto. C. de assesso. que omnia not. ¶ † Vigesimonono quero: an pacta deducta in cõtractu locationis gabellarum inter commune et gabellarios afficiant totum populum & singulares personas. Respond. sic: fm Barto. in l. donationes. C. de donat. inter virum & vxorem. Ratio est: quia contractus factus per habentem potestatẽ legis condende habet vim legis vt ibi, & l. cesar. ff. de publi. & ibi Bar. Item dic a fortiori i contractu principis. d. l. cesar. Item idem est in contractibus baronũ fm Bald. in. l. ij. C. de donat. in augu. et ab augu. fac. vbi subdit Ange. not. q̄ si baro vel princeps dat castrum filie in dotem cum pacto q̄ non alienetur vide tur talis alienatio prohibita ab ipsa lege. Quinetiam dicit ibi Ange. q̄ ciuitas in contractu potest obligare bona singulorum. Idem tenet Bar. in sindico creato per populum habente potestatem legis condende. dicta l. donationes. & in l. iij. §. si actor. ff. de re iudicata. vide etiã Bart. in l. ciuitas. ff. si certum petatur.
33 vbi plene. ¶ † Trigesimo quero marit⁹ emptor gabellaruꝫ decessit vxore superstite cui reliquit vsufructum omnium bonorum suorum an redditus gabellarum debeatur vxori. Respon. sic: secũdũ Bald. not. in l. prima. C. de vsufru. vbi dicit q̄ potest vxor gabellas exigere prestita tamen cautione heredi. Sed secus dicitur in reddita prothocollorum: q̄ nõ dicit fruct⁹. Ideoq̄ vxori non debet fm docto. et Barto. in l. quidam. §. nihil. ff. de eden. vbi limitat verum nisi sint tales scripture ex quibus pluries fructus perciperetur. pro quo etiam facit: quia fructus prothocollorum non dicitur esse in bonis secundum doc. Bar. & Bald.

in.l.Dinortio. ℌ si vir. solu. matrimo. vbi etiam dicunt idem quod supra in dicto ℌ nihil. vide etiam Bald. in.l. prima. vltima colum. C. de fruc. ⁊ lit. expensis. Et adde singulariter q̄ si vsufructuar⁹ omnium bonorum sit relictus vxori debetur pro rata etiā in rebus legatis aliis personis. casus est no. fm Bar. in. c. sem pronio. ff. de vsufru. leg. et tenet Paul. de cast. in consilio. cij. quem etiam vide in consilio. ccxxxvij. licet aliter loquatur Bald. in.l. quotiens. C. famil. hercisc. fm Paul. de castro qui eum reprehendit. 1

34 ¶ † Trigesimoprimo quero: an campana in qua cōsuevit exigi pedagium veniat in locatione pedagij vt ea vti possit conductor pro tempore quo facta locatio. Respon. sic ar. not. per Bal. in. ℌ. ij. C. de verbo. signifi. vbi dicit q̄ in venditione lacus nō veniunt etiaz nauee piscatoue: quod no. ⁊ facit l. patronus. ℌ si. de lega. iij. vbi legatum vsus balnei comprehēdit omnia necessaria ad vsum eī⁹. facit etiam. l. ij. ff. de iurisdi. omnium iudi. Item facit q̄ legatum fundi ad vsufructum comprehendit etiam instrumēta necessaria ad fruendū. l. sed si quid. ℌ proprietarius. ⁊. l. item si fundi. ℌ seminarios. ⁊ ibi Flo. ff. de vsufruc. Item ⁊ vsus frumenti ad seminandum fm Ang. ibi. et Bar. cepo. de ser. ti. de vsufru. que om 35 nia bene not. ¶ † Trigesimo secundo ⁊ vltimo quero: an ius pedagij competēs ecclesie possit locari ad vitā per prelatū ecclesie. Respond. non fm Car. in cle. j. ix. questione. de rebus eccle. nō alie. vbi etiam dicit illud bonis immobilibus cōparari: quod not.

¶ Summarium.

1 ☞ Gabelle an regulariter possint ab omnibus conduci.
2 Clerici an possint gabellas conducere.
3 Gabelle an possint conduci ab illo qui eas anno preterito conduxit.
4 Tutor vel curator an possint gabellas conducere.
5 Officiales communis quorū presentia requiritur in locationibus gabellarū: an possint ipsas gabellas conducere, Officiales an ⁊ quando possint contrahere in loco officij.
7 Judeus an possit conducere gabellas, Judeus non potest deputari ad officiū publicū inter christianos exercendum.
8 Judei vnde ⁊ a quo dicti sunt.

¶ Tertia pars. Qui possint vel nō gabellas conducere.

Tertio principaliter videdū est q̄ possint vel non gabellas ꝯducere. ¶ † Quero igitur primo an oēs possint regulariter: et dicendum est q̄ō sic nisi qui reperiunt a iure prohibiti. arg. l. ℌcipimus. C. de appel. ⁊. l. scimus. C. de testa. Quilibet enim intelligitur habilis nisi militet prohibitio cōtra eū fm Bal. in. l. cū virū. vlti. colū. C. de fideicō. facit etā q̄ a principio quisq̄ contrahere potest. l. sicut. C. de ac, ⁊ qui aūt reperiantur ꝓhibiti dicē ℌ. in seq. q̄nibus. ¶ Scdo quero: an clerici possint conducere gabellas. rñd. nō: per tex. in aut. de san. epis. ⁊ cle. ℌ aliū. col. ix. ⁊ not. in. c. j. de oblig. ad ratio. ⁊ in. c. j. de postu. ⁊ tenet do. meus do. Joā. de prato in. l. filiusfa. ℌ veteranū. ff. de ꝓcur. Imo nō ꝓt fideiubere ꝓ laicis ꝯducērib⁹ gabellas. d. ℌ alium autem. ⁊ ibi Angel. Item nec possunt clerici negociari. c. fi. ⁊ ibi docto. de vita ⁊ honesta. cleri. xvij. q. iij. in summa. ⁊. c. j. quinimo si ꝑtra facit priuilegia clericalia perdit. c. quāꝯ de cēsi. in. vj. cle. fi. ⁊ ibi doc. e. ti. vbi per Car. qui dicit verū in his q̄ negotiatur per dicta iura. ¶ Itē etiam in patrimonialibus si ter mont⁹ nō desistat fm. d. Domi. de sancto Gemi. in. d. c. quāꝯ. et do. meus Jo. de porto in ꝑ. oiporentis dei postulato suffragio ꝛc. vij. col. ver. ex predictis. ¶ Nō tñ perdit priuilegiū canonis sicꝫ suadēte. xvij. q. iij. fm Inno. in. c. to ānes. de cle. cōiug. Et nedū tanꝯ pestis est ingrēdus. lxxxvij. dist. negotiatione. Sed etiam eius lucrū est pauperibus erogandū. xiij. q. v. qui habetis. ⁊ Card. in clemen. j. in fine. de vita et honesta. clerico. Quinimo perdit priuilegiū fori: qz pōt conueniri coz̄ ꝑsulib⁹ imer-

catorū iudicibus laicis ſm Bald. poſt Spe. in addi. tit. de reo. ver. ſcholaris. & 3
ti. de cle. cōiu. ver. ij. vbi etiā dicit q̄ per
dit omnes immunitates clericis a iure
indultas. & dixi de his plenius in tracta
tu de eō. iiij. lib. j. parte principali dū tra
ctaui de vita epiſcopi qualis eē debeat.
¶ Predicta tñ vera ſunt niſi clericus ſit
inops. qui viuere non poſſit niſi negotie
tur quo caſu licet ei artē exercere & ne
gotiari. c. j. ne cle. vel mo. & c. clericis. et
glo. in. d. c. clerici. xiij. q. iij. & no. exſ. q. j.
c. j. & de cōſe. di. v. nunq̄ ſ. vbi dicit q̄ pro 4
cuitādo ocio dz clericus ſe exercere indi
uerſis operibus & debet officium dicere
artēre ne mēs vageť. q̄ facere q; diffi
cile eſt pauci ſeruant. Tenenť etiaz cle
rici negotiatores ſeruare ſtatuta laico
rū ſm Abb. anti. in. c. ex literis. de vita &
hone. cleri. quē ſequiť Barto. in marga.
ver. clericꝰ. ver. xvij. ¶ Et q; dixi. ſ. q̄
clericus pōt artē exercere addo q̄ non
pōt exercere artē vilem & immūdā q̄ hor
rorem incitat vt eſt ars Marcellaria &
tabernaria: vt. d. cle. j. de vita & ho. cle.
cū gl. q̄ eſt verum. ſ. per ſe. nā p alios 5
pōt. vt ibi p glo. doc. & Car. ¶ Itē veruz
q̄ nec p alio pōt exercere nec ſe p ſe: q;
emmodo ſubeſt horroꝛi & cā. phibitio
nis ſm Car. in. v. q. ¶ Sed an pōt cleri
cus exercere prelū glo. Zenzel. & Car.
ibi. iiij. q. dicunt q̄ nō & idē dicūt q̄ nec
pōt clericus eē cuſtos publicus. nec leno
balneorū ſm Zenzel. ¶ Tabernarius
aūt licet eſſe non poſſit pōt tñ locare do
mū ſuā p exercēda taberna in ea ſz Jo.
de imo. in. c. ſi. vj. col. de vita & hone. cler.
poſt Archi. in. c. nulli. xliij. di. ¶ Pōt et
ipſe tabernas ingredi ex cauſa neceſ
ſaria. xliij. di. nō oportet. & . c. clerici. de
vita & hone. cle. & Car. in. d. cle. j. iij. q. eo.
ti. ¶ Illud etiā no. q̄ clericus nō cōiuga
tus incedēs vt laicus ſed cū ſola tonſu
ra ſi exerceat artes phibitas nō incidit
in penas. d. cle. j. ſz Car. ibi. xliij. q. Quis
aūt clericus dicatur negotiari. Rñ. ſm
Car. in cle. ſi. iij. no. de cen. q̄ emit rē vt
eā in ſua forma integra vendat nō ſi eā
emit vt ſit ei materia inde aliq̄d operā
di. xcvij. di. eſpecies. nam vbi vendit rem
mutatū lucrū puenit ex artificio. vt ſi
emat cartas p libro ſcribēdo. de cōſe. di.
v. nunq̄. ¶ Tertio q̄ro an poſſit cōdu
cere gab. is q̄ eas cōduxit anno precedē
ti. rñ. q̄ ſic. imo cogiť cōducere ſi ex eius
crū fecit anno precedenti. l. cotem ſerro
. ſ. q̄ maximos: ibi Bar. & doc. ff. de pub.
& Bal. in l. j. C. de here. vel act. ven. & di
xi. ſ. ij. parte principaliter q̄ eſt verū ſi
alius nō offerat tantūdēvt ibidē p doc.
¶ Itē verū niſi ille remanſerit debitor
fiſci ad ptium & ſic ſit debitor ex aḡe cā
l. j. ſ. ad cōducēdu m. & ibi doc. ff. de pub.
q̄ tñ limitať ibi niſi fideiubeat q̄bene
not. ¶ Quarto quero an tutor: pupilli
vel curator minoris poſſint gab. conduz
cere. rñ. q̄ nō ſine durante ſine finita tu
tela ſi tñ ratio adminiſtrationis non ſit
reddita alias puniť pena falſi niſi vter
q; ſatiſfecerit idonee. l. j. & ibi glo. Bar. &
doc. C. ne tu. vel cu. vec. condi. ſecus eco
tra q; gabellarius non excuſať a tutela
l. ſpadonē. ſ. quiveč. & ibi Jaſo. de nea. &
doc. ff. de excu. tu. Ad alia tamen onera
ciuitatis nō tenenť. l. j. & ibi Bar. C. qui.
mn. excu. hi qui lib. x. & alias. ſ. dicetur.
¶ Quinto quero an gabelle poſſint
cōduci p officiales cōis quoū preſentia
requiriť p ſtatutū in locatiōibus gabel
larū. rñ. nō ſm Ang. in auc. de ať. & em
phi. ſ. iconomꝰ. col. ix. p illū tex. q̄dicit res
eccleſie dādas eē in emphitoſim, preſenti
bus yconomo & chartolarijs qui tñ eas
accipere nō poſſunt p ſcipſis in emphi
teoſim p quo facit q; ſtatut. q̄ mu
lier nō poſſit ſe obligare ſine aſenſu & p
ſentia viri nō. poterit mulier ſe obligare
viro ſm Ang. in. d. ſ. yconomus. & in. l. j.
. ſ. & filij. ad treb. ſz in. l. j. C. vñ vir & vxor
Ange. & Ludo. dicūt poſt Bal. cautius
eſſe q̄ vir ſe abſentet & iuder ſuppleat.
ſ. conſentiēdo p viro. Bal. vero ibi dicit q̄
vir renuntiet iuri cōſentiēdi & poſtea cō
ſentiat. vt ſic ſaltem de facto cōſenſus
adhibeať & forma ſtatuti ſeruetur. ſed
Bar. in. l. j. in prin. ff. de auc. tu. dicit dic
tū ſtatutū habere locū q̄n nō tractatur
de commodo viri vel eius cuius cōſen
ſus eſt requiſitus. tunc enim ſufficit iu
dicis decretū ſm Bal. in. l. furioſi. in fi.
C. de nup. vide in fi. no. p Bal. in. l. ſanci
mus. i prin. C. de inoffi. teſt. Pau. de ca.

in.l.fceniū.C.qui testa.fa.pos.z in.l.si cō
sul.ff.de adop.z in.l.j.z in.l.bonozuz.C.q̄
admit.per Bald.in.l.filius.§. veterani.
de.pcur.z quod per Bart.in.l.ij.ff.si dōs
in ius voc.non ie. ¶ Predictis tñ adde
q̄ pater pōt cōsentire renuntiatiōi filie
fue:quā sibi facit filia in bonis suis ſm
Pau.de ca.no.in cōſi.cccl.xx. Nō tñ pōt
pater autozari in donatione cā moz.fa
cta sibi vel filio suo p filiam suā ſm Bal.
in.l.ſi vxoꝛē.j.col.C.de pdi.inſer. ¶ Exe
cutoꝛ vero testamenti habens ptātem
vendēdi pro satisfactiōe rel'ctozū i testō
pōt palā z bona fide emere ab altero cō
socio de bonis hereditatis ſm Barto.
no.in auc.q̄busc̄q̄.C.de ſa.ſan.eccle.et
in.l.cū ipſe.C.de cōtra.emp.z Barto.in
l.alio.de alu.z ciba.leg.z i.l.ſi in emptio
ne §.tutoꝛ.de contra.empt. ¶ Idem dic 7
in tutoꝛe gloſſ.eſt not.in l.neq̄ tutoꝛes.
C.de procura. Cyn.z docto.in.d.l.cum
ipſe.vide in.l.pupillus.§. Item ipſe. et
ibi Bar.ff.de auc.tu.z doc.in.l.j.de con
6 tra.iudi.tu. ¶ †Sexto quero an alij offi
ciales communis poſſint ꝑducere ga
bellas.rñ.ſm Bal.in.l.q̄ſquis.C. ſi cer.
per.p quo facit.l.nō licet.z.l.qui officij.
in prin.ff.de contra.emp.vbi officiales
phibent emere in ꝓuincia ſua.l.j.de cō
tra.iudi. ¶ Poſt officialis q̄ phibitū eſt
emere in pigꝰ accipe ſm Bart.z Lau.
de fano cōtra gl.in.l.i quotū ff.de pign.
¶ Sed an z quando poſſint officiales
cōtrahere in loco officij dicas ſm doct.
q̄ regulariter nō poſſunt.d.l.qui officij.
in prin.z.l.non licet.co.tit.l. pe.C.ſi cer.
pe.l.p̄ſides.z.l.principalibus.co.ti.c.fal
lit. ¶ Primo q̄ñ officialis eſt in loco ſue
originis.d.l.preſides.ſm vnā lec.vnde
antiani vel priores nō ꝓhibent ꝓtrahe
re'ctiam donec ſunt in officio.vt ibi per
Bar. ¶ Secō fallit in officialibus per pe
tuis:quos eſſet iniquū nunc̄ poſſe con
trahere.d.l.preſides. ¶ Tertio in offi
cialibus datis ad beneplacitū q̄ intelli
gunt perpetui donec reuocent ſm Cy.
Bal.z doc moder.in.d.l.pe.z.l.per iuriſ
peritos.de exc.tu.z Jo.de poz.in.l.ce
teris.de verb.ob. ¶ Quarto ſi contra
hat cum non ſubditis.d.l. principalib⁹.
¶ Quinto ratiōe neceſſitatis vt in emē
dis victualib⁹.l.j.de cōtra.iudi. ¶ Sex
to ſi trahat nomine reipu.cui ꝑſt.l.ga
ius.ff.de vſur.q̄ intellige inhabētibus
adminiſtratiōē cōis z honozuz vt ſunt
priores z regulatores.non in poteſtate
vel capitaneo ſm Bar.no.in.l.principa
libus. ¶ Septimo ſi velit emere a fiſco
diſtrahēte bona patris ſui.d.l.q̄ officij.
¶ Octauo in officiali exercēte officiū pu
blica autozitate z priuatū vtilitate.l.ſi
d.emptiōe.§.ff.de contra.emp.ita tra
dit.d.meus ꝑe.de ſunci.paduan⁹ poſt
Sali.in.d.l.pe.z colligitur exno.p Bar
to.in.d.l.principalibus. ¶ Septimo que
ro an plures ſimul ſocij poſſint condu
cere gabellas z corpus facere in tali ſo
cietate per ſe. Reſpon.ſic caſus eſt not.
ciuz glo.in.l.j.in prin.ff.q̄ cuiuſ.vni.no.
z.l.adeo pro ſoc. ¶ †Octauo quero an
iudeus poſſit conducere gabellas. Re
ſpō.q̄ nō.caſus eſt in.c.pe.de iudeis.q̄
intellige ſm doc.z Abb.ibi.z ter.ꝑbat.
ſ.vt ipſe iudeus exerceat et colligat:q
non pōt vt ibi.Sed vt per aliuz ſic qui
tñ deputet per ſuperiozē vendentē vel
locantem gabellas z deputatus ſit xp̄ia
nus non aūt deputet per ipſos iudeos
ne fiat fraus.tenet ergo locatio regaliū
vt gaba.facta iudeis dūtamē xp̄ianus
pro eis exigat nō vt ipſe vt ibi q̄ nota.
¶ Item nō poteſt iudeus deputari ad
aliq̄ officium publ'cum inter chriſtia
nos exercēdum vt ibidē.z no.in auc.iu
ſiurā.q̄ preſta.ab his in prinei.colū.
ij.z Card.in cle.j.de iureiur.z.l.ſi. C. de
iudeis.xvij.q.iiij.cōſtituit.liij.di. nulla.
c.cum ſit.z ibi Abb.ſicu.de iude.q̄ ve
rum eſt etiam ſi ſit baptizatus imo ſa
crilegiū eſt conducere officiū publicū.d.
c.conſtituit z ꝓcedēti.z hic dicit Bar
to.no.in rub.ff.de iuſti.z iure.q̄ iudeus
non pōt habere iuriſditionē temporalē
nec pōt eſſe imperator.q̄ etiā ꝓbatur
in.c.venerabilē.ō elec. ¶ Item nec pōt eē
iudex vt.d.auc.iuſiur.q̄ preſta.ab his
cum glo. Item nec notarius vt ibi per
Ang.ſed pōt eſſe arbiter.l.iudei.in fi.C.
de iude. ¶ Non tñ poteſt aduocare.l.
fi.z ibi Bar.de poſt. ¶ Item nec pōt eſſe
doc.ſm Bald.in.l.j.C.ne rei do.vel tem
plorum.eſt enim doctoratus dignitas

z preminētia.no.in.c.quanto.de magist. et ibi plene tenet Abba.sicu. qui tenet idem in.c.cum sit de iudei.z in.c.iud.in fi. de testi.z Barto.in.l.generaliter.§.fi.ff. de decu.z in.l.fi.post glo.C.de iudeis .et in.l.omnes.ij.C.de decu.lib.x.z Ange.in auf.tu.sur an.glo.in.l.spadonē.§.ita autem.de excus.tuto.z Barto.in.j.cōsti.C. §.hec que. ¶ Pōt autem iudeus habere officiū publicū inter ipsos iudeos. d. l.generaliter.§.fi.quā sic intelligēdo nō corrigit per l.fi.C.de iude.que p tria dicit: vel fm aliū intellectū. d.l.fi. tangit ius nouum corrigit ius vetus: vt.d.l.generaliter.fm Abb.z in.c.cū sit. ¶ Item pōt iudeus esse tutor.l.spadonē.§. iam autē.de excu.tu.vbi dicitur verum pro pupillo iudeo nō p xpiano qz nō pōt iurare tactis euangeliis.put hodie requiritur fm Bar.in rub.ff.de iusti.z iure. de quo vide Bart.in.d.§. iam aūt.z in Spe.de iura.calū. ¶ Item iudeus pōt esse medicus sed non xpianorū.xxvij. q.j.nullus.vbi glo.dicit q pōt xpianus emere a iudeo medico preparamenta medicinarū. ¶ Et not.q indei sunt fouēdi a xpianis ratione humanitatis z nature licet subditi sint christianor.c.in deis.z ibi doc.z Abb.sicu de testi.non tñ sunt serui vendibiles fm Alex.de imo. cōsi.lxxj.in.ij.parte consi.z ita intelligit c.z si iudeos de iude.vbi tex.dicit mortē christi fecisse christianos liberos et iudeos seruos. Potest tamen christianus alloqui iudeos.glo.est.xxviij.q.j.omnes nō tamē quersari cū eis.ea.q.sepe .vbi pena quersantib⁹.z tenet Spe.ti.de iudeis. ¶ Non autem possunt iudei habere in domibus nutrices et seruientes christianas.d.ca.si iudeos .z ibi Abb. qz simul cohabitatio est prohibita vt ibi.z.c.ad hoc de iude.z ibi Abb.z doc. z.d.c.sepe.z seq.z predicta vera etiam ex dispensatione episcopi fm Abba.no. in.d.c.ad hoc in fi. Quinetiam christiani debēt fugere mensas iudeor.xxviij.q. j.nullus.z glo.in.d.c.quaz sit.de iudeis xj.q.iij.ad mensam cū glo.z in.d.c.oēs xxviij.q.j.xxiij.q.iij.infideles. Nec comedere debēt de rebus eorum vt ibidez cū glo. Sed nō phī xpiani iudeos in suis ritibus molestare.xlv.dist.qui sincera. Debent autē iudei signum portare per qō recognoscant a xpianis in cōuersando ne ignoranter inuicē cōmisceantur. c.in nonnullis.z ibi Abb.hcu. de iude. Itē debent in die parasceue .i.veneris sancti retinere hostia z fenestras clausas: vt in.c.qz super.z ibi Abb.de iude. ¶ Ultimo no.ad materiā q iudei dicti sunt a iuda: cuius trib⁹ fuit pre ceteris bellicosior. Ebrei vero dicti sunt ab eber cuius familia tenuit cultū vni⁹ dei vt dicit Car.in cle.j.de iudeis . Item dicti sunt agareni ab agar. Saraceni vero non a sarra sed ad a sammaria ciuitate appellati fm Spe. in ti.de iudeis vbi vide.

¶Summarium.

Gabellarij quo iure agere debeāt cōtra debitores gabellarū ad solutionē.
Libris gabellariorū an sit credendū.
Gabellarij nō dicuntur publice persone nisi sint publice electi.
Liber fiscalis an probet solutionem fisco factam.
Libri mercatorum an proipsis probēt.
Gabellarij an teneāt edere libros suos.
Gabellarius exigens gabellā iniustaz qua actione teneatur.
Gabellarius auferēs merces nō portatas illicite tenetur vi bo.rap.z actione furti.
Gabellarius restituens res peum vi ablatas añ cū quemaī an sit puniēdus.
Fur penitēs et restituēs rē furtiuā an euitet penam.
Barovel cōitas habētes ius exigēdi gabellas in territoriis suis an teneantur custodire territoria sua.
Cōductor gabellarū si propter iniustam exactionē a transeuntibus deterreat eos vt de cetero p timore nemo trā sire velit p illud territoriū vñ cōtrati p iudiciū affert: an teneatur ad interesse.
Gabellarij an teneantur ad onera ciuitatis.
Gabellarij nō habentes vñ soluāt a u liberentur cedendo bona.
Domus debitoris gabelle existētis nō soluēdo an pro solutiōe possit destrui.

13 ¶ Gabella pluribus debita an possit a quolibet insolidū exigi.

14 Gabellarij fraudē in exactione gabellarū cōmittentes an possint insolidum conueniri.

15 Gabellarij an ad pretiū cōi ꝓsoluendū possint vel debeant insolidū cōueniri.

16 Jus exigēdi pedagiū habēs si eo spoliatur qua actione agat.

17 Gabellarij quo iure agere debeant ad res q̄ ceciderūt in cōmissum.

18 Gabellarius quid ꝓbare debeat casu quo agit reiuēdi. ad res que inciderunt in fideicommissum.

19 Gabellarius an teneatur ꝓ sua familia cōmittente fraudē in exigēdo gabellas vel pedagia.

20 Gabellarius an possit agere ad penā contra heredē fraudantis.

21 Heres an teneatur ꝓ male cōmissis in officio gabellionatus.

22 Gabellarius an habere debeat debiti remissionē propter guerrā pestē vel sterilitatem.

23 Cōtra gabellariū contumacē qualiter sit procedendum.

24 Doctor cōductus ad legendū ꝓ certo salario an ꝓ illo teneat ad gabellā.

¶ Quarta pars. Quō agāt vel quenia tur gabellarij: ⁊ ad quid.

1 QUarto principaliter videndū ē quō agant vel conueniantur gabellarij: et ad q̄d. ⁊ Circa q̄ō q̄ro ꝓmo q̄ iure agāt gabellarij ꝑra debitores gabellarū ad solutionē gabelle. Nō. q̄ agūt condi. ex statuto disponēte gab. solui debere. vt tz Bal. in l. ex placito pe. col. C. de re. pmu. ¶ Et no. q̄ cōditio ex lege vel statuto datur quotiēscūq̄ ex lege vel ex statuto inducit obligatio. nec in ea dicit qua actione agat fm Spe. in titu. de fer. ver. v. de instru. edi. §. fi. ver. sed quo iure. ⁊ doc. in rubri. ff. de cō. ex leg. ¶ Et cōpetit statum condito statuto cū illud semper loquat. fm Barto. in l. ariani. C. de here. ¶ Itē cōpetit disponente formiter non expressa aliqua causa que cadat in contractum vel formam cōtractus. alias enim oritur actio ex illo contractu fm Barto. in. l. si duo. §. fi quis iurauerit. ff. de iureiurā. ¶ Durat autem annis. xxx. l. j. C. de constitu. pec. ⁊ Pau. de cast. tenet in consi. cxvij. sicut ⁊ actio. l. sicut. ⁊ l. omnes. C. de prescrip. xxx. an. q̄ omnia tene mēti. ¶ Scdo quero an libris gabellariorū sit credendū. nō. sic fm Bar. in l. quedam. §. nūmularios. ff. de edē. vbi dicit verū esse ideo q̄ gabellarij sunt electi publica autoritate licet nō sint publice psone. ¶ Idez dicit ibi Bar. de libris collectariorum publica autoritate electorū ad exigēdū collectas: ⁊ in libris stationariorum ex publico electorū. facit. l. argētarius. in prin. co. ti. Idē in libris officialiū ex publico electorū cū potestate scribēdi vt q̄ quis soluerit vel nō collectas vt ibi ⁊ tz Bar. in l. titie textores. de leg. j. ⁊ Jo. de imo. in. l. u. ff. de testa. Libri vero massariorū villarū vel castrorū licet ex publico electorū th̄i sine ptāte scribēdi nō probāt. l. solēnibus p Sali. C. de rei ven. et Bal. in l. fi. C. sine cen. vel reli. Angel. et Imo. in l. debitoribꝰ. ff. de re iudi. Liber autē casualis. ꝑbat etiā nō scriptus manu publica fm glo. ⁊ Inno. in. ad. c. ad audiētiā. de ꝓscri. ⁊ Bal. in marga. ver. crudelitas. ver. iij. Joā. de imo. in l. ij. ff. de testa. ⁊ Flo. in l. celsus. ff. de proba. vbi dicit verū. s. cōtra descriptos in eo de quo etiā p Jo. an. in addi. spec. de instru. edi. §. nūc dicendū in addi. ⁊ Bald. rubri. C. de fide instru. pe. col. ⁊ Pe. de ancha. cōsi. xlj. in xpi nole amē. circa pri mā dubitationem ad vltīq̄ partē ⁊c. Bal. vero in l. exemplo. C. de ꝑba. dicit ꝑbare cōtra subditos tātū. sed in l. fi. C. sine cē vel reli. dicit ꝑbari ꝓsuetudinez ex libro cēsuali in quo dicit sic esse consuetū per. x. annos. q̄ nō est indēnduz aliud. Sali. vero in. d. l. exemplo. dicit signanter post Nico. de mata. q̄ libri vel scripture q̄bus fiscus vel prelatus quotidie vtitur ad exactionē suorum reddituū q̄rūq̄ sunt cōfecte ab officialibꝰ publicis ad id deputatis. ⁊ ille ꝓ publicis habent. ar. l. i fraudē. §. quotiēs. ff. ō iur. fis. q̄rūq̄ nō sunt scripti ab vllis ⁊ tunc si

cis tã iudices q̃ alie psone vtuntur pro publicis idẽ est vigore cõsuetudinis.ar. l.barbarius.de offi.pcto.si vero nõ oẽs vtũtur ꝓ publicis:qr nõ spectãt ad oẽs vt scripture priuilegior̃ antiquor̃ ciuitatis territorij vel eccl'arũ ⁊ tunc si diu viguerũt inter subditos ꝓbãt intra territoriũ nõ extra:vt ibi:etiã ꝓ Bal.subdẽ tem etiã extra territoriũ ꝓbare qõ etiã ibi tz Sali.¶Aduerte tñ qõ dz consuetudo ꝓbari qñ tales libri sumũt robur a cõsuetudine ⁊ non a iure cõi vt est in ciuitate tua senar in qua probant libri mercatorũ ideo ꝑducẽtes libros ad bãchum iuris probãt cõsuetudinẽ ⁊ obtinẽt:⁊ ego ibi pluries iudicaui ſm libros mercatorũ tpe quo fui vicarius ptãtis anno dñi.Mcccclxiij.quo eram satis iuuenis.Et ꝓpterea Sali.in.d.l.ex singu. dicit fuisse alĩs iudicatũ de facto ⁊ oportuisse probare dictã cõsuetudinẽ de fide data scriptis exactoris cõis cui quidã fideiussor cõductoris gabellarũ soluerat ꝓ conductore ⁊ ab eo recepit scripturã de solutiõe nã fideiussore repetẽte solutũ ꝓ datiario dicebatur scripturom ille non ꝓbare qr non erat in ea subscriptio no.illius exactoris per.l.fisco.C.de cõue.fid.debi.lib.x.obtinuit ergo qr ꝓbauit cõsuetũ esse credi scripturis illi⁹ exactoris.¶† Et scias q̃ liber fiscalis ꝓbat solutionem fisco factã.l.illate.⁊ ibi Bar. C.de fide instru.¶Sed an ꝓbet liber priuati defuncti vide Bar.in.l.nuda.de dona.⁊ in.l.admonendi.de iureiuran.⁊ Pau.de cast.consi.cxxxviij.⁊ consil.cxlix. ¶Quero succeſſiue quid de libris mercatorum.Rñ.qõ ꝓbãt cõtra eos non ꝓ eis ſm Bar.post glo.in.l. quidam.§. nũmularios.ff.de eden.per glo.⁊ docto.in cle.j.de vsuris.glo.⁊ Bal.in.l. rõnes.C. de proba.qõ ꝓbat si continet accepta ⁊ data ⁊ ꝓ Bal.in.l.ad hoc.C. de quadri. prescrip.⁊ in rubri.C.de consti.pecu.vlt. col.vbi dicit q̃ cõtra scribentem ꝓbat. ¶Idẽ dicit Bal.de libro memoriali.idẽ Bal.in rubri.C.de fide instru.pe.colũ.dicit ꝓ scribente non probare:sed in.l.in bonefidei.iiij.col.C.de reb.cre.dicit q̃ liber mercatoris facit indiciũ nõ semiplenam ꝓbationẽ ꝙñ ad officium fuit deputat⁹ cũ iuramẽto ꝓbat tñ etiã ꝓ immodica quantitate ſm Bal.in.l.j.iij.col. C.de cõfes.qõ est verũ etiã si sit scriptus in charta papiri vt tz Bald.in.l.qñ indig.C.de testa.¶Itẽ verũ nisi sit cõsuetudo q̃ ꝓbet indistincte sicut est scriptus ⁊ supra dixi ⁊ tz Bal in.l.j.in fi.⁊ ibi Sal. C.de eden.vel nisi sit statutũ vt ibi per bal.Sitñ consuetudo sit indiscreta.f. q̃ omni libro credat tanq̃ ad malũ prona nõ valet ſm bal.in.l.j.iij.col.C.de cõfes. qõ facit ptra ꝓsuetudinẽ senẽsiũ que hz q̃ tãtũ credat libris cuiuslibet pizi caroli etiã virilis q̃tum libris cuiuslibet magni mercatoris.Liber vero reptus apũ mercatorẽ ꝓbat cõtra cũ ⁊ ꝓsumit̃ scriptus eo mãdante nisi ptrariũ doceatur ſm Bal.in dicta rubri.pe.charta'. versi. sed hic quero.¶Itẽ ꝓbat ptra eum si hz cãm alias nõ:quã etiã cõiecturalẽ sufficit ꝓbare vt ibi per bal.qui etiam dicit quid si sit scriptus absente parte.¶Itẽ ⁊ liber vsurarij ꝓbat ptra eũ clenẽ.j.de vsuris.⁊ Bal.in.d.rubri.¶Contra tertiũ aũt liber mercatoris ꝓbat semiplenẽ.ſm Bal.in.d.rubri.pe.col. ⁊ Bart.in d.§.nũmularios vbi dicit verũ nisi mercator esset persona suspecta.¶Probat vero indistincte liber mercatorũ q̃ sunt ex publico deputati ſm Bar.ibi in fi.⁊ l. argentarius.in prin.eodem ti.⁊ Ś.dixi.

¶Sed quero succeſſiue quid de liberis tutor̃.Rñ.qõ probãt ꝓ ⁊ ſm Ange.in.l. sumptu.C.de admini.tut.⁊ in.l.luci⁹.§. tutele.⁊ ibi Ray.ff.eo.ti.⁊ in.l.j.§. officio. ⁊ ibi.barto.⁊ in.l.iij.de tu.⁊ ratio.di.Cy. in.l.lex que tutores.C.de admi.tut. qui tenet qõ probãt in parnis summis.⁊ q̃ ꝓ tutore probet tenet Bar.in.l.ersentẽtia.ff.de testa.tute.⁊ l. ꝓsilio.factũ sic si habet titius ⁊c.⁊ Bald. in.l.iudices.C. de fide instru.⁊ in.l.j.C.de cõue.fid. debi. lib.x.⁊ in rub.C.de fide instru.vlti.charta.vbi videl.⁊ per Barto.in.l.fi.§. in cõputatione.C.de iure delibe.⁊ Pau.de castro.in ꝓsi.xcij.⁊ ꝓsi.cxxxviij.¶Ulterius quero quid de libro executor̃ testi. Rñ. qõ ꝓbat in parnis summis Bal.tenet ĩ l.id qõ pauperibus.vlti.col.C. de epis. ⁊ cle.⁊ plenius in rub.C.de fi.instru.vlt. char.⁊ dist.in.l.j.§ officio. de tu.⁊ ratio.

di.⁊ in Spe.de instru.edi.§.xiij.ver.sed nunquid.cū si.⁊ Pau.de ca.psi.xv.vbi vide⁊ tene mēti. ¶ Tertio quero an gabellarij teneant edere libros suos? Rñ. sic sicut et naute caupones et stabularij ⁊ vsurarij fm Bald.in.l.j.C.de condi.ex leg.qō est verum tantū in particula faciēte ad ppositum sicut ōr de libro mercatorū fm Bart.in.l.argētarius.§.j.ff. de eden. Item sicut instrm qō edi dz tātum in particula de qua est qō fm doct. Bart.Bal.⁊ Sali.in.l.fi.C.de preci.impera.offe.l.argētarius.§.j.⁊ ibi Bar.ff. de edendo.Bart.⁊ Bal.in.l.j.C.quēad. testa.ape.vbi Bart.dicit verum etiam sine die ⁊ cōsule.q tñ particula nō facit fidē fm Bart.in.l.j.§.fi.ff.de edē.ꝓdicta vero nisi instrm allegetur falsum qr tūc debet edi totum fm Abba.antiquū in c.cum cōtingat.de fide instru.et Bal.in Margarita ver.instrumentū.ver.fi.nisi sit inuētariū qō etiā allegatū falsum nō debet edi totū fm Bar.in.l.tutor qui re pertoriū.ff.nihil.ff.de admi.tu.sed Bal.⁊ Ang.cōtra in.l.j.ff.de ali.pub.prestan. ¶ Editio vo substituto fieri nō dz non de substitutiōe sola sed etiā de instōne fm Bar.in.l.vt bone.ff.de fm tab. ¶ Sed regatario dz edi particula legati tm nō totum testamentū fm Jac.de are.in.d.l. fi.C.de preci.impera.off.⁊ ibi Cy.doct.et Bart.q dicit idē in quolibet instrō.⁊ est glo.in.c.eccl'ia.la.ij.de elec.que dicit ve- 6
rū si capla instri sunt separata:⁊ Bart. in.l.argen.§.edi.ff.de edēdo.Et adde q cū pticula dz edi etiā clausula derogatine particule fm Bar.no.in.l.q fulabus. de leg.j. Itē ⁊ inuentariū edi.in pticula fm;Bal.in marga.ver.instrm.ver.fi.Est etiam edēdus liber mercatoris vt dicit Bal.in.d.l.q̄dam.in prin.⁊ in.§.nūmularios.qō verū etiā ab ei⁹ herede fm bar. ⁊ Bal.in.l.j.C.eo.ti.⁊ Bart.in.d.l.q̄dā.§. nihil. Idē de libro ꝓsonete:⁊ in libro pcuratoris dicendū est fm Bald.in.d.l.j.iij. col. Idē de libro tutoris institoris vel factoris fm Bart.in.l.fi.§.inter cetera.de libe.le.⁊ in.l.cū seruus.⁊ ibi Jo.de para. de condi.⁊ demon.⁊ in.l.j.§.officio.de tu. ⁊ ratio.di. ¶ Idem de libro vsurarij cle. j.de vsu.et tenet Barto.⁊ Bald.in.d. l.j. C.de eden.vbi dicūt verū etiam ab herede nisi qñ apō heredē nō remāsit fm Bal.in.l.fi.C.de fi.instr. ¶ Quarto q̄ro qua actione teneat gabellari⁹ exigens gabellā iniustā. Rñ.q si scienter exigat tenet⁊ actio.furti.l.etiā.⁊ ibi doct.⁊ Bal. C.de fur.§ si ignoräter tenet ad duplū c.j.§.cōuenticulas.⁊ ibi Bald,C.de pace iur.fir.in vsi.feu. Est ergo practica q cōtra cū taliter exigentē cōcipiat libellus sub hac forma vcz. Cōqueror de tali publicano q̄ sciens me nihil debere pro gabella exigit a me.x.vnde illa.x.peto mihi restitui i duplū⁊ ꝓpono ad hoc actionē in factō ex edicto de publica. Jta tradit Spec.ti.de censi.§.ij.in prin.vbi etiā subdit formam positionū pro parte actoris:vcz pono q es publicanus, Item q tanq̄ publican⁹ extorsisti a me,x.scīēter ⁊ p vim. Positiones vero pro parte rei l.publicani formant sic. Pono quod sui publicanus.Item qō.x.q̄ accepi a te nomine gabelle ꝓ talibus rebus accepi. Itē qō illud qō accepi debebas soluere ex forma statuti ⁊ sic iuste exegi ℈ Spe. vbi.§. Forma vero snie cōtra eū est vcz ꝓnūntiamus.t.nō habere ius colligēdi gab.vel pedagia et ei ꝓpetuū silentium imponim⁹ fm Bal.in.c.j.vl.col.de milit.vasal.q cōtu.est.et ibi etiā vide qūo fiat missio in possessionē ℈ cōtumacē exactorem ⁊ not.in.l.fi.pri⁹.ibi alle.p Bal.tenemēti in practica. ¶ Quinto q̄ro quid si gabellarius auferat merces non portatas illicite. Rñ.q tenetur vi bo.rapt.et ad duplū ifra annū.l.j.§.j.⁊.l.hoc edicto. p Bar.ff.de pub.⁊ no.in l.ij.C.de insamibus. Item tenet actione furti.d.l.etiā.⁊ ibi Bart.C.de fur.post annū vero tenetur ad simplum in Spec.de censi.§.ij.in prin.per.l.j.in prin.ff.de pub. Not.tñ q penā dupli euadit restituēs ante sentētiam vt ibi per Joan.an.in addi.⁊ in.§. ¶ Sexto quero an gabellarius restituēs res per eum vi ablatas ante ꝙ conueniat̄ sit puniēdus? Rñ.q non.l.j.§.j. ff.de pub.⁊ est glo.no.in.c.qō sicut.§ fin. de elec.Bar.doc.⁊ Ang.de peri.in.l.hoc edicto.de pub.Ratio est fm Bar.i.l.qui ea mēte.ff.de fur.quia a principio actio non fuit penalis. Jdeo tenet idem sed

alij cõiter tenẽt contra. ar. l. pe. ff. vi bo. rap. fm Ang. de peri. i. l. si multi. de pub. adde. s. pri. q. raptor vero restituẽs rẽ nõ liberatur a pena. d. l. pe. ff. vi bo. rap. ⁊ glo. in. d. c. quod sicut. §. fi. ¶ Sed quid in fure penitente et restituente rem furtiuam. Rñd. q non euitat penam scõm Bar. in. l. sed si vnus. §. si ea. ff. de iniur. ⁊ l. qui ea mente. et ibi Bart. ff. de fur. vbi vide an ⁊ quando in delictis sit locus penitentie. de quo etiam per doc. et Jo de por. in. l. si insulã. de ver. ob. ⁊ in. l. quãuis ⁊ ibi doc. ⁊ Lud. pon. ff. de in ius vo. glo. et doct. in. c. imperialis. C. de nup. et per Bald. in. l. si quis non dicam rapere. de epis. ⁊ cle. ⁊ in. l. j. vj. col. ⁊ in. l. ij. C. de ser. fugi. et in. l. alia. C. ad sille. Bart. in auth. nouo iure. C. de pena iud. qui male iudi. ⁊ glo. in. l. quid si fugitiuus. de edil. edic. ⁊ Pau. de cast. in. l. qui fidem. de transac.

8 ¶ † Septimo quero an cõitas vel baro habens ius erigendi gab. in territorijs suis teneãtur custodire territoria sua? Rñ. q sic. vnde si committat robaria tenetur dñs territorij ad emẽdum damna vel ad exhibẽdum malefactores fm Archi. xxiij. q. ij. si quis peregrinos p c. dñs. xxij. q. j. et. q. v. administratores. iij. q. vij. qui sine. in auth. vt diffe. iudi. §. pe. ⁊ fi. col. ix. ⁊ in. c. j. §. consuetudines. de pace iura. fir. in vsi. feu. per Barto. in. ij. col. l. ne quid. de incen. ru. naufra. ⁊ dof. in auth. habita. C. ne fil. pro pa. Hostiẽ. in sum. de cens. §. ex quibus. Flor. in. l. j. §. summa. de his qui dcie. vel effu. que limitat esse verũ qñ colligens pedagium potuit. puidere ⁊ non puidit per no. per glo. ⁊ Bar. in. d. l. negõ. ⁊ Flo. in. l. sciam. in princ. ff. ad. l. aquil. ⁊ Barto. cepo. in. l. eum qui vec. ad fi. de ver. sign. ⁊ in trac. de seruit. rust. de via. xxv. q. et in titu. de

9 aqueduc. q. viij. vbi vide. ¶ † Octauo quero quid si cõductor gabellarũ iniuste exigat ⁊ ppter molestias quas solet 11 inferre trãseuntibus deterreat eos ne decetero trãseãt per territoriũ: sicq; cõitati inferat pnduciũ an teneãt ad interesse. Rñ. sic fm Bal. in. l. iij. C. de nau. fen. 12 ⁊ sentit Spec. de loca. §. j. ij. forma. versi. porro. j. Idem vero. b. promisit. Idem in quolibet cõductore aliqd faciẽte in preiudicium locatoris. ⁊ pone exẽplũ in colono vince qui si non colat oi anno tenet dño ad interesse p deteriorationẽ perpetua fm Bald. in auc. qui rẽ. pe. col. C. de sac. san. ecc. ¶ Idem si per ineruditũ laboratorẽ faciat eã putari ⁊ coli fm Bar. not. in. l. j. C. de man. et colo. patri. lib. xj. ¶ Idem si incidat colonus vel fructuarius arbores fructiferas vel infructiferas que th̃ sint ad voluptatem forte in viridario vel horto vt buxus ⁊ laurus ⁊ similes. l. equissimũ. §. fructuarius. ff. de vsufru. in Spec. de loc. §. j. ⁊ ibi Bald. in addi. Ẏ. an colonus. d. ẽ. pspicere ꝑductor ne ius rei fiat deteri⁹. l. videam⁹. §. ix. ꝛta hoc. ff. loca. ⁊ Bar. in. l. si pignori. vl. col. ff. fami. her. ¶ Et pacta faciunt ad q. q cõductor lacus perusini nõ potest piscando totos pisces destruere alꝫ tenet cõi ad interesse arg. etiã in. l. vsufructuarius. §. in vinarijs. ff. de vsufru. ⁊ tenet Bar. cepo. ri. de seruit. rusti. c. de piscatione. i. fi. ¶ Facit etiã singlr q ꝑductor molẽdini nõ põt ad preiudiciũ futuri cõductoris molere pro minori gabella vel mercede ꝓ solita fm Flo. in. l. si absentẽ. §. filiam. ff. de vsufru.. ¶ Ad ꝓpositum vero. q. adde qualr puniat alius officialis cõis exigens plus debito. de qua. q. vide Angel in. l. nemo carcerem. C. de exac. tribu. lib. x. ¶ † Nono quero an gabellarij teneantur ad onera ciuitatis? Rñ. nõ sed sunt exempti. l. j. ⁊ ibi Barto. C. qui mu. excu. hi qui lib. x. qꝫ est verus in principalib⁹ gabellarũ cõductoribus nõ in alijs vt ibi a tutela vero non excusantur. l. spadonẽ. §. qui vectigalia. ⁊ ibi Nico. de neap. de excusa. tuto. Adde q alij officiales cõis nõ tenẽtur ad onera extraordinaria sꝫ ordinaria sic fꝫ Bar. in. l. honore. de mu. ⁊ hono. ⁊ ibi per glo. ⁊ per Barto. in. l. j. C. de immu. ne conce. et in. l. actores. C. de exac. tribu. lib. x. vbi vide. ¶ † Decimo quero an gabellarij nõ habentes vnde soluãt fisco pretium gabellarũ liberent cedendo bonis. Rñ. nõ. ar. l. ꝑpter honorẽ. ⁊ ibi doct. C. q̃ bo. ce. pos. ¶ † Undecimo ꝙro an domus gabellarij debitoris fisci si nõ soluit ⁊ nõ fit soluẽdo possit destrui. dic q nõ. Ang. in. l. cetera. §. hic senatus. j. de leg. j. Rõ est ne

deformetur vibis aspectus propter qō
enī dicitur q domus legari non pōt vt
destruaī.l.filiusſa.§.edes.codē ti. Et fa-
cit qī domus nō pōt discooperiri p pi-
gnore faciēdo de tegulis tectis fm bar.
in l.mutuum.§ fi.ff.de legatij. quod not.
13 ¶ † Duodecimo q̄o an quilibet ex con
ductoribus gabellarum possit gabellas
exigere insolidū. ℞ fi. nō sicut nec vsufru
ctuarij fm Bar.in l.fi.in fi.ff.vti possi.po
test tī vnus exigere gabellā de alijs
alter de vno familia fm Barto.ibi.sed
Ziuum no.in l. vnus.in prin.& ibi pau.
de pac.& in l.j.in prin cum glo.ff.de loco
pu.fruē.vbi vide,pro quo facit qī socio
quilibet potest agere pro dāno dato in
re cōi contra dānum dātes.l.si in re cōi.
& ibi bar.ff.de nox. Itē facit qī quilibet
ex sociis mercatoribus pōt agere cōtra
debitores societatis fm pau. de ca. ibi
& facit quod not, Bar.in l. eandē. vij. q.
primo mēbrio.de duo.reis. Cy. Barto.et
bal.in l.cū re in gallia. C. si cer. pe.& An-
ge.in.d.l.si vnus.& qō p doc.in.l.pluribꝰ
ff.de.pcu. Et retenta opi. pau. de castro
no.q si vnus exigat insolidū a debitore
nō tenetur ei cauere de ratihabitiōe so-
cij. Sed de defendēdo cū aduersus socia
si cōueniatur ab eo in futurū.l.fideicō.§.
plerūq.& ibi Bar.de leg.iij.& qō per do
cto.& bar.in.l.nō solū.sol ma.& barto. in
auth.hoc ita.q.xij.q.secunde princi.C.de
duo.re.vbi idem dicit cuius doctrina nō
est sine sapore: & qō dixi de vsufructu.ad
de qō nō est mirū quia diuidi pōt inter
plures.l.j.§.si vsufructus.ff.ad.l.falci. p
l.v.ff.de vsufruc.vbi Bar. dicit verum si-
ue ab initio sine ex postfacto. ¶ Idē dici
tur in tutoribus qui possunt insolidū ad
ministrare fm Bal.in.l.iij.C.ad tertul.
& probatur in.l ij.C.de admi.tuto.& in.l.
fi.C.de auct.prestan.l.j.C.si vnus ex plu.
tu.& bar.in.l.j.§.si plures.tij.col.ff.de ex
erci.& ideo quilibet tenet insolidū.d.l.ij.
& ibi Bar.in.l.j.§.si apud.ff.depo.p Bar
to.quē plenius vide in.l.j.§.nunc tracte
mus.ff.de tu.& ratio.di.& in.l.diui. & in.l.
tutores.§.curatores.ff.de admi. tuto.et
in.l.eandem.de duob.reis.& in.l.j.C.de
transac. ¶ Itez & qñ pluribus committi
tur administratio insolidū intelligit q &
quilibet p ea teneatur insolidū fm bar.
in.d.§.si apd per.l.peñ.de cur.bo.dā. qō
14 no.ppetuo. ¶ † Decimotertio quero an
gabellarij fraudē cōmittētes in exactio
ne gabellarum possint insolidū cōueni-
ri. ℞. q sic si aliter nō sit solutū.ex.ca.sus
est sing.fm bart.& doc.in.l. si multi.ff.de
publi.et q̄ p3 q qñ plures delinquūt ra
tione officij non exigitur quilibet insol-
dū.vt ibi no.p Zo.de inue.Ange.de peri
glis.& docto.secus si non rōne officij vt
ibi p doc.& 3no.& tz Bar.in.l.qui cōtra
ctibus.C.de iur.fis.li.x. ¶ Sed inter oēs
sufficit vnā penā solu vt ibi & tz Bar.in
l.siquis id qō.ff.de iurisdomni. iudi.
& Bal.in rub.de pena iudi.q male iudi.
vbi dicit q omnes indices tenent p ra-
ta de iniustitia. Adde tamē q si plures
emant in fraudē fisci quilibet tenet ad
solidum quadruplū.l.auserī.§ fi.ff.de in
re fis.& d.l.qui cōtractibus.& ibi bar.co.
ti. ¶ Ad rei vero ablate restōnem puto
oēs teneri insolidū fz vno restituēte alte
rū liberari: qī qñ mittitur pluribꝰ ad-
ministratio insolidū tenent & insolidum
pro administratis fm Bart.in.d.l.j.§ si
apud.ff.depo.per.l.penul.de cur.bo.dā.
& colligitur ex no.p Bar.in.l.eandē.vij.&
viij.q.de duo.re.& pbat in.l.j.& ibi bar.
C.quo or.ds cōue.li.xj.& d.§.si plures.de
exercitoria.& adde dicta.S.px. questiōe.
15 ¶ † Quartodecimo quero an gabella-
rū cōueniātur insolidū ad ht̄ū cōi per-
soluendū. rñ. q in dubio censent p parte
obligati ad illō.& ideo qlibet p pte debet
cōueniri nisi se insoluendum obligauerit ex
pacto vel nisi alter sit inops vel absens
q̄bus casibus tenetur qlibet insolidū in
auten.de duo.re.in princi.& ibi gl.& Zan
ge.col.vij.& in auten.hic ita.& ibi bal.et
doc.& Bar.in repe.j.q.j.prin.C.co.titu.&
bar.post gl.in.d.l.j.C.quo or.ds cōue.dū
dicit q hodie duo rei non obligant nisi
expresse agatur.& glo.& doct.in.l.reos.ff.
eodem tit.& insti.de fideius.§.si plures.
¶ Itē adde nisi in duersis orationibus
duo promiserint eādem summam: qī quili
bet tenet insolidū fm glo.Bar.Bal.& do
cto.in dicta auten.hoc ita per.l. stipula-
tio ista.§.eū.& ibi doc.de verb.obli.insti.
de duo.reis.§.duo. ¶ Fallit in fideiusso-

ribus qui plures obligati simpliciter te
nentur insolidum.§.si plures.et ibi doc.
Cautela tñ est hodie ad tollēdū oia du-
bia q̄ in instō renūtietur beneficio de
duo.reis vt sic quilibet teneat insolidū
fm gl.ℨ Ang.in aut.de duo.reis q̄ no.

16 ¶ † Decimoquinto ḡro q̄o agat is q̄
hz ius exigēdi pedagij si eo spoliatus sit
vt exigere nō possit.rñdeo fm Spe.tit.
de resti.spo.§ nūc dicamus.ver.Iꝫ si al-
quis q̄ hodie aduocati cōiter tenēt pro
ponēdū esse vtile interdictū vnde vi.vel
vtilē actionē surrogari loco eius vel vti
lem cōstitutionē.si ḡs in tantū.¶ Ideo
aūt vtiliter ista ꝓponūt.nā interdictū ℨ
cōstitutio locū habēt cū quis a possessio-
ne rei expellit.ℨ cū istud sit ius nō possi
detur:sed quasi.ff.de acq.pos.l.seruus.§.
incorporales.vnde locū hz vtile interdi
ctū q̄ smia locū habet Iꝫ verba deficiāt.
arg.l.pe.ff. si quadru.pau.fecit.dica.de
ver.sig.c.intelligentia.ℨ c.ꝓterea.¶ Et
subdit Spec.formā libelli.¶ Peto resti-
tutionē iuris colligēdi pedagij quo inde
bite spoliatus sum:ℨ ꝓpono ad hoc in-
terdictū vtile vnde vi que forma ꝓba-
tur de cēsi.in.c.cū venerabilis.ℨ de elec.
querelā.de cā pos.ℨ ꝓprie.cū ecclesia.ff.
de mor.in fe.l.item si.ℨ.ff.vnde vi.l.iij°.§.
vnde vi.ℨ.§.pertinet.et.§.q̄ vius.nā in-
terdictū quasi vti pos.datur ꝓ iuribus
turbatis.ff.de serui.l.quoties.ff.si seruꝰ
ven.l.sicuti.§.aristo.pari ergo rōne ℨ in
terdictū quasi vnde vi cōpetit pro iuri-
bꝰ spoliatis seu ablatis inquātū ad ad-
uersariū peruenit.ff.de vi ℨ vi ar.l.j.§.si
filius.Azo tñ in q̄ne de facto cōsultus
respondit Ꝫ in q̄ne ꝑdicta.vez inter
dictū vnde vi.vtile vel directū nō habe-
re locū nec etiā interdictū quasi vti pos.
sed actionē in factū vel officiū iud.ex quo
alia remedia desunt ar.l.in causa.ff.de
mino.ℨ de ꝑscrip.ver.l.quoties.ℨ ita te-
net Spec.vbi.§.Aduerte tñ post predic-
ta q̄ interdictū vtile dat quasi possessō
ri iuris ne turbet in quasi possessiōe iu-
ris sui.c.licet cām.in prin.ℨ in fi.de ꝓba.
facit.l.sicuti.§.aristo.et.l.si q̄s diuturno
fi seruꝰ.vē.ℨ tenet Pau.de ca.in cōsil.v.

17 que ota not.¶ † Decimosexto ḡro quo
iure agāt gabellarij ad res q̄ inciderūt
in cōmissum.Rñ.q̄ eis cōpetit rei ven.
nam dñium ipso iure trāslatum fuit in
eos.l.cōmissa in prin.ℨ ibi doc.ℨ Bar.ff.
de publi.sed requirit factum hois.i.q̄
possessio auferatur fm Bal.in.l.si q̄s in
tantū.xij.col.C.vnde vi.q̄ intellige de
facto iudicis.s. q̄ feratur sniā declara
toria ad rei restitutionem.alias frustra
darēt rei ven.sed posset ꝓpria autorita
te gabellariꝰ res intercipere nisi aliud
statuto caueret vt dicet infra vlt.parte
vbi vide.¶ † Decimoseptimo ḡro suc- 18
cessiue q̄d debeat gabellarius ꝓbare q̄n
agit rei vē.ad res q̄ inciderunt in cōmis-
sum.Rñ.q̄ dz ꝓbare se esse talē.s.gabel-
larij ℨ sic titulū nec sufficit ꝓbare quasi
possessionem in ris exigēdi gabellas fm
Flo.in.l.sicuti.§.qui querā.ff.si ser.vend.
Itē debet ꝓbare fraudē esse cōmissam:
arg.l.q̄ accusare.C.de edē.Modus aūt
probādi fraudē dicet.j.in vlti. parte in 19
qua tractabit de fraudibus.¶ † Deci-
mooctauo quero an gabellarius tenea
tur ꝓ sua familia si fraudē cōmittat in
exigēdo pedagia vel gabellas.rñ.sic ꝑ.
l.quāte audacie.ℨ ibi doc.ff.de publi.q̄
est verū nisi exhibeat famulū viuū qui
male versatus sit nō si mortuum vt ibi.
Q̄ facit ad q̄nē de ptāte cuiratis vt
teneat ꝓ famulo delinquēte quē tñ viuū
exhibēdo liberatur nō si sit mortuus fm
doc.ℨ Ang.de periglis ibi ℨ ꝓbat in.l.fi.
ℨ ibi Bart.C.de assesso.ℨ in.l.j.§.familie.
ℨ ibi Barto.plene.ℨ in.§ q̄ nouissime.
ff.de publi.¶ Et si q̄ potestas teneāt ꝓ
cōmissis in officio per familiā nō pro cō
missis extra officiū fm Bar.in.l.debet in
prin.ff.nau.cau.sta.Bal.vero.in rub.C.
de pe.iudi.q̄ male iudi.dicit q̄ potestas
non tenet de gestis per familiam extra
officiū nisi ad exhi.vel nisi mandauerit:
vel nisi ratum habuerit vel nisi ex pac-
to se obligauerit de quo etiā per Bal.
in.l.obseruare.§.proficisci in prīci ff.de
offi.pcon.ℨ leg.sed Bar.in.d.§.q̄ nouissi
me dicit q̄ si in electione ptātis accepta
vī simpliciter q̄ teneāt ꝓ familia ℨ offi-
cialibus liberāt exhibēdo.Iꝫ si ꝓmittat
soluere oēm cōdēnationē fiendā de fa-
milia tenet si libellus Ꝫ ptātē fuit dire-
ctus sed si Ꝫ familiā dirigat tenet ptās

lata ſnia nec tunc liberaē exhibendo.ſi vero eſſet ſimplex fideiuſſor de iud.ſiſti. pōt exhibere liberatur poteſtas.q̄ dicto caſu nō tenēt ꝓ mozino ſm Bar.ibi :qō bene no.Q3 an ſcholares vel alius dñs teneaē ꝓ delicto famuli ſui. Dy. dixit q̄ non per.l.quotiee.§.j.ff.de nota.niſi in caſu illius.§ ſed Bar.ibi dicit q̄ ꝓ delicto famuli prepoſiti ad aliq̄ officium teneē dñs pro cōmiſſo in officio tantum nō extra:qō etiā no.C pōt aūt per ſtatutū diſponi q̄ dñs pro famulo teneaē ſm bar.Ang.z doc.ibi qz etiā pacto hic fieri pōt ar.no.in rub.C.de decre.decu. lib.x.adde.j.vij.parte.xj.q.C Sed quid ꝓbare dz agens ꝫ officiale vel famulū. rñ.q̄ dz ꝓbare cū eſſe de familia z fuiſſe ad tale officiū deputatus z illud exercuit dño ſciente z patiēte.Agens vero ꝫ famulū dz ꝓbare cū eſſe famulū qz aſſociauit z ſeruiuit tāq̄ famulus z cū alijs famulis ſm Bar.ſing.in.d.§familie.qō no.pro practica z.j.dicē in vltima pre.

20 C† Decimonono quero an gabellarij agere poſſit ꝫ heredē fraudatis ad penā.Reſpō.ſic.l.fraudati.z ibi Bart.ff.de pub.ſm vnā lec.qō intellige ſi poſſideat heres res ipſas que inciderint in commiſſum ob fraudem et ſic quatenus ad cū peruenerit ſm gloſſ.ibi per.l.cotem ferro.§illicitarū z.l.cōmiſſa.ff.eo.tit.z.l. ij.C.e.ti.z dixi.j.de fraud.gab.v.q.z adde omnino ea que dicentur.j.proxima qō.

21 C† Vigeſimo q̄ro an heres teneaē ꝓ male cōmiſſis in officio exigendi gabellas.Rñ.q̄ ſic ſi factus eſt locupletior.l.ſi publicanus in prin.z ibi glo.z Barto.z doc.z.d.l.fraudantū in prin.ſm aliam.et ibi glo.doc.z Bar.ꝓ delicto eñ defuncti teneē heres vt ibi.z.l.j.C.ne ex deli. defunc.qō eſt verum ſi illis ſint cōteſtata cōtra defunctū vt ibi.idem eſt in herede aſſaſſini qui tñ lucratus ſit ex delicto ſm Ange.in.l.j.§ ſi.ff.de eo per quē fac. erit.Ar peccāt dicta regula etiā ꝓ delicto cōfeſſato per defunctū ſm Spec.tit. de accu.§ j.ver.quid ſi latro.z Bald.in d.l.j.C.ne ex deli.defun.vbi idē dicit de ſnia z de cōcluſiōe in cā vt heres poſſea teneatur.Nō dixi de cōfeſſione intellige de vera nō de ficta.ſ.per contumaciam inducta ſm Bar.no.in.l.eius qui delatorem.ff.de iure fiſci.z Flo.in.l.inde neratius.§.hanc actionē.ff.ad.l.aquil.niſi cōtra ficte cōfeſſus ſit datū ꝓmūdecretum:qz tunc heres efficitur vt ibi tenet Flo.C Item niſi ſit pronūtiatum q̄ cōtumax habeaē pro cōfeſſo ſm Bart.in l.j.§ ſed hec cōſtitutio.ff.de calū.de quo per bal.in.l.trāſigere vlti.col.C.de trāſ. z in.c.ſi vaſallus.ti de feu.fue.cōtro.z in d.l.j.iij.colum.C.ne ex delic.defunc.vbi dicit idē niſi cōfeſſio ficta trāſeat in cōditionē.Et ſubdit in.v.col.q̄ ſi cōtumacia negaē dz iudex pronūtiare ſuper ea:ſcz q̄ cōtumax habeaē pro cōfeſſo:qz talis cōfeſſio nocet heredi.et ita intelligitur Bart.in.d.l.eius qui delatorē.alias nō eſt inter loquendū cū de cōtumacia cōſtet ex actis z nocet heredi.C Item verū ſi cōfeſſio defuncti etiā extra iudiciū facta ſit.parte ꝑſente qz afficit heredē ſm Bal.in.d.l.j.vlti.co.z ibi vide in.iij.colū. An idē ſit in bāno lato cōtra defunctū. C Circa ꝑdicta tñ no.vnā cōcluſionē q̄ hodie de iure canonico heres teneē de delicto defuncti q̄ſtus eſt in hereditate ſiue lis ſit cōteſtata cū defuncto ſiue nō. Siue heres ſit lucratus ſiue nō.ſ.ad.intereſſe dānū paſſo nō ad penas ſm Flo. vbi.§.in fi.z Bal.in.l.Barti.C.de furtis.q̄ idē dicit et inuentario nō cōfecto per.c. ꝫ̄ꝫ̄.de vſuris.q̄ oia bona defuncti ſunt obligata ꝓ ſatiſfactiōe ar.c.parrochia. de ſepul.z in.c.j.archiepatu de rapto.et Bal.in.d.l.j.pe.col.vide per gl.in.c. tua. de decimis.z Bal.in.l.filium quem habentē.C.fami.herc. 22 C† Vigeſimoprimo quero an gabellarij petāt ꝑtū remiſſionē ꝓpter guerrā peſtē vſteritatē. rñ. vt dixi.§.ij.ꝑte.q.xxtij.xxiij.z.xxv.vbi vide.C Vigeſimoſcdo quero an publicani cōpelli poſſint ad teſtificandū.rñ.non vt in Spe.de teſti.§ teſtiū.in prin.vbi videtur.de teſti.innu.C Vigeſimotertio q̄ro quō ꝓcedatur contra gabellarium contumacē.vide in Spe.de primo z ſcdo de 23 creto.§ iij.ver.z idem iuris. C† Vigeſimoquarto quero qualiter agat idē gabellarius ipeditus.vide in Spe.de cau 24 ſa poſ.z ꝓpte.§ iij.ij.xj.C† Vigeſimoquinto q̄ro ſi doctor cōductus eſt ad le-

gendum pro salario.cc.flo.an dz de dicto salario solui gabella: seu capita solidoꝝ cõitati cõducenti simpliciter nõ expresso onere soluendi gabellã seu capita soldorum vigore statuti soluendoꝝ de quolibet salario. ñ.ff.sic.Sed ipsa cõitas tenetur ad interesse ſi̊pi doctori cui dz reficere quicq̃d doctori retentũ est de salario ꝟm Bart.no.in.l.ij̊.Idem querit de dote prele.arg.illius ter.¶ Propter qõ Pau.de ca.cõſi.cccv.in quo allegat dictum bar.vbi.ꝛ.dicit similẽ casum vt poteſtas electus cũ certo salario simpliciter possit agere ꝟ cõitatẽ ad reficiẽdũ sibi quicq̃d ptãti retentũ est rõne decime per depositariũ cõis vigore statuti. qõ credoverũ in terminis Bar.vt qñ retentio fit per officialẽ cõis ꝛ ꝓpõ cõi qꝛ sibi imputet cõitas eligẽs ſi nõ expreſſit in electus onus retentionis sibi cognitũ. secus putarẽ qñ decima post electionẽ acceptatã a prãte imponeret per superiorẽ cõitatis vt per papã qꝛ cõitas nõ potuit diuinare:nec potuit ꝓuidere ne fieret. Ideo non dz de ſuo reficere:nec in ꝟctu electiõis intelligit excepta volũtas superiorꝭ que etiã in rãte excusat a periurio c.venẽtes.ꝛ ibi doct.ꝛ Abb.de iureiur.ꝛ Fede.de ſcan cõſi.lxj.ꝛ ꝓbaꝛ in l.ſi.ff.de leg.cõmiſ.ꝛ Sali.in l.ſi.C.de nõnume.pecu.facit qõ not.Spe.de cita.§. j.ver.pe.vbi dicit factũ iudicis excusare citatũ a cõtuma. Ad idẽ l.ſi.ꝛ ibi Bar.ff. q̃ satiſ.cog.Imperatores.ad munici.ꝛ in Spe.de leg.§.vj.ver.xxiij.ꝛ Car.in cle.ſi.ix.q.de prebẽ.qõ no.ꝛ ꝟm hoc alias iudicanti contra potestatẽ cõis fir.tempore quo Sixtus papa imposuit decimas propter guerras ferrarie.

¶Summarium.

1 ✠ Statuto dicente qꝛ de q̃libet testõ solua ꝛ gabella an ꝓ eodẽ testõ pluries scripto soluende sunt plures gabelle.

2 Gabella pro fructibus a colono soluta an iterum veniat a domino pro pensione fundi soluenda.

3 Gabella soluta de ꝓmissiõe de vendẽdo an iterũ sit de venditione soluenda.

4 Gabella soluta de ꝟctu ꝓmissiõis an debeat etiã solui ꝓ adiudicatiõe bonoꝝ.

Gabella soluta in contractu an etiam sit soluenda in distractu.

Gabella ꝓ vna re semel soluta non est iterum pro eadẽ si reficiantur soluenda.

Bona fides non patitur bis idem exigi.

Accusatio pro qua debetur gabella diuersimode venit considerãda.

Unus libellꝰ vigore an possint plures gabelle solui.

Pluribus simul maleficiũ committentibus ꝛ vno libello comprehensis an sufficiat vna gabella solueda.

Sante statuto qꝛ accusatoꝛ teneaꝛ solvere gabellã an accusans pluribus nominibus teneatur ad plures gabellas.

Gabella soluta de cõtractu conditionali tpe cõtractus an iterum debeat solui tempore existentis conditionis.

Gabella soluta de ꝟctu venditionis facte procuratoꝛi emptoris vigore statuti an iterũ solui debeat de cessione sequente venditionem.

Statutũ qꝛ de quolibet contractu soluatur gabella an ꝓcedat in dote pro qua datur res estimata.

Statuto disponẽte qꝛ de q̃libet cõtractu soluatur gabella an viro cũ cõsenſu vxoris vendẽte debeaꝛ duplex gabella.

Contractus venditionis plurium rerũ an plures gabellas exigat.

Mercatoꝛ trãsiẽs cũ mercibus per viã cõem duobus dñis diuersorum territoriorum an debeat gabellã ambobus.

Statutũ disponens de soluenda gabella pro frumento ex aliquo loco extracto qualiter sit intelligendum.

Pro fundo descripto in catastro ẽptoris vẽdentiꝭ an diuersa sit soluẽda gabella.

Additio ad libellum an debeat mutare gabellam.

¶Quinta pars principalis. Quoties sit soluenda gabella.

Quinto principaliter est disserẽdũ. Quoties sit soluenda gabella. ¶ † Circa qõ primo ꝛo. Si statutũ dicat qꝛ de quolibet testamẽto soluatur gabella: et vnũ testamẽtum scribatur in plurib⁹ cartis

an de singulis sit soluenda gabella.rñ. q nō nisi statutū cōtrarū expresse dispo nat fm Bar.no.in.l.j.in fi.prin.ff.de test. pōt enim vnū testamētū in plurib⁹ car tis scribi pluries, vt quia velit testator vnū domi remanere alterum vero velit recessurus secū terre.l.vnū.z ibi doct.ff. de testa. ¶Et intellige siue in cartis pa piri siue in mēbranis scribatur.l. quo niam indignū.z ibi Bal.C.de test.tenet q sic in.l.j.§.ne aūt.iiij.colū.C.de ca du. tol.per.l.ne casu.C.de discuſ.lib.x. ¶Qō est verū fm Bar.ibi si pumū instrumē tum est perditū sed extat protocollum. qz notarius cogit aliud ex protocollo cōficere. Quinimo perdito protocollo cogitur pars itē facere instrumētum vt ibi.z Bar.cōsil.satis dubia queritur ꝛc.qō fm quosdā est consiliū Bald.z ibi etiā dicit tūc non solui nouam gabellā. z.j.co.in.vj.q.vbi vide. ¶Scōo quero si colonus soluit gabellā pro fructibus an iterum dñs debet soluere pro pensio ne eiusdē fundi que similiter fructus est stante statuto q de fructib⁹ vel redditi bus soluatur gabella.Rñ.q nō fm bar. in.l.fi.§.quot.ff.de publi.post Inno.in.c. fi.de decimis.Sci.tñ q appellatiōe fru ctuum z pensio cōtinetur:qz ōr fructus industrialis potiuꝰ q̄ naturalis fm do. Maria.soci.de senis in cōsi.in fructus rerū parafrenaliū ꝛc.vbi nihil allegat sed idē tenet Bal.in.l.ij.in prin.C.de vsu. z fruc.lega.licet Bal.idē in.l.si traditio in fi.C.de ac.emp.dicit q imo ōr fructus industrialissimus non industrialis nec naturalis:alꝰ ōr q pensio est ex re.glo. in.l.liber homo.de ver.ob.Bal.in.d.l.si traditio dicit q est quasi ex re.Itē dicit pensio quasi naturaliter debita etiāvenit in sntia etiam si nō fuit petita sicut z fructus fm Bal.in.l.cū archymedor.C. vt in pos.lega. ¶Et nota q si cess.t dies pensionis equiparatur fructib⁹ ic para tis a solo.alꝰ quinto fructib⁹ pendentibus fm Bal.in.c.j.in fi.de pace tenē.et in.c.pe.in fi. hic fm.Iac.contra.in vsi.feu. ¶Nec refert an statutū loquaꝰ de fructibus an de redditibus qz idē sunt fructus z redditus fm Bart.in.l.fundi tre batiani.de vsufru.leg.Spec.tñ in tit.de loca.§.j.ver.illud aūt dicit q generaliꝰ est appellatio redditus q̄ fructꝰ.z ideo glo.no.in cle.j.de reb.eccle.nō alie.dicit plus esse in redditu q̄ in fructu.z tenet gl.in.c.generali.de elec.in.vj. ¶Et quo modo intelligat verbum redditus vide Bal.in.l.coheredib⁹.C.fami.her.z bart. cepo.in ti.de ser.ru.§.de vsufru. ¶Tertio succedit hic quero si gabella est soluta de pmissione vēdendo an iterū debet solui de venditione.Rñ.q nō fm Bart. in.l.fi.§.quot.in fi.ff.de pub.z bar.z ang. in.l.si publicis ad.l.fal.z paul.de cast.in consi.clxxxv.in princi.z j.dicetur.xj.q.et Alexā.de imo.cōsi.lxxiiij.iij.parte consilioꝝ.p quo ē gl.no.in.l.honorē de mu. z ho.q de Ictu vno debet vnica solui gabella qō etiā tenet Alexā.in.l.inter conuenientes.ff.ad muni.qō est mirū qz sunt duo Ictus nec ōr vēditio ipsa pro missio de vēdendo licet Paul.de ca.cōsil. xl.sicut promissio de donando nō ōr do natio:vt tenet idē Paul.cōsil.cviij. ¶Ite promissio dandi librū pro.x.nō de vendi to sed Ictus innominatus do vt des fm Bar.in.l.ex empto.in prin.ff.de ac.emp. ¶Et adde q promissio de vendēdo in telligitur.s.p pretio iusto declarādo ex pe venditionis nō pmissionis z nisi solua tur z declarat nō trāsit dñiū in empto rem fm Bal.in.l.j.pe.colū.C. cōia dele. vbi etiā dicit q promissio de locando in telligitur.s.p iusta pēsione:qō net.ppe. ¶Quarto no.de alia notabili.q.quid si gabella sit soluta de cōtractu pmissio nis facte de centū in quo fuit dictū q si dicta centū nō solueren̄ infra terminū mēsis liceret creditori ppria autoritate in trare possessionē bonorū debitoris z ea vendere p libito voluntatis. Numqd de acceptione positionis z de adiudicatiōe bonorū facta creditori debeat iterum solui nouꝫ gabella.z ly ex doctri. Bar.in l.fi.§.quot.de pu.de qua in proxi.q.diximus.§.eo.videaꝫ dici posse q nō.rñ reperio Paul.de ca.singulariter cōsuluisse cōtrarium in cōsil.clxxxv.in xpi nomine amen vt dicendū q dictus ꝛc.Ratio est fm cū qz sunt duo Ictus diuersarū rerū in diuersis obligationibus deductarū. pnuus est de promissione cētū ad q de-

bitor se obliganit: secundus est de dan
dis bonis in tenutā. et dominum si cen
tum infra tempus non soluantur: et sic
est de rebus in obligationem sub condi
tione deductis: ergo nec mirum si pro
vtroq; ex quo fit noua acquisitio z obli
gatio debet solui noua gabella. ℣ quo
ptz responsio ad Bart. in. d. §. quotiens.
qz in casu suo in quo fuit promissum de
vendendo dictum fuit facta venditio: so
la vna obligatio fuit contracta et vna
res in vtroq; contractu deducta et non
diuerse ergo ꝛc. ℣ quibus infertur cō
tra decisionem Ang. in. l. cum eiusdem.
ff. de edil. edi. vbi dixit qō si promittitur
dos in pecunia z postea pro dote datur
res in solutum vnica tantum dz solui ga
bella: quia cum sint due regule in diuer
sis contractibus deducte debēt solui di
uerse gabelle ſm doctrinam Paul. de
ca. quam puto veraz. ℂ † Quinto quе
ro vtrum si sit soluta gabella de contra
ctu debeat iterum solui de distractu vt
qz venditio rescindatur ex nouo consen
su partium. rñ. q; non ſm. Bald. in. l. j. ij.
q. C. de rescin. ven. z Sali. in. l. j. C. quan
do liceat ab empt. di. quod est verum ni
si retardatur res ipsa: quia tūc dicitur
nouus contractus qui nouam gabellaz
exigit ſm Guil. de cu. Ang. z Pau. de ca.
in. d. l. ab emptione. vbi et. am vide Bar
to. z alias infra dicetur in titu. de gabel.
contracti. xv. q. Bal. vero in. l. ij. §. sed qz
nſa. post Cy. C. cōmunia de leg. dicit q;
si contractus rescinditur tanq; inualidus non debet solui noua gabella: secus
si reformatur vt qz fit noua transactio.
Ad quod etiam facit qō ibi dicit Bald.
in lec. anti. z in. l. ij. vbi etiam Sali. C. de
eunuch. q; de contractu inualido z illici
to: puta de matrimonio in casu prohibi
to nō debet solui gabella z alias infra
dicetur de gab. contractus. Bar. autem
in. l. iurisgen. §. edicto. ff. de pac. dicit q;
aut primo contractui apponitur ſm pa
ctum cum vno ex pluribus cōtrahenti
bus: z tunc pro parte tantum receditur
nec contractus in totum renouatur vt
ibi. versic. sed cum duo. Aut cum eodem
z tunc si verba non sunt apta ad reno
uationem primi cōtractus: vt quia de
trahitur primo precio vel additur: z tūc
non dicitur cōtractus renouatus: ideo
non debet iterum solui gabella. Si vero
verba sapiunt renouationem vel dubi
tatur z tūc videtur renouatus: et debet
solui noua gabella vt ibi per eum: quod
not. ℂ De contractu vero vno in alium
transfuso debet vnica solui gabella ſm
Bal. in. l. cum dotem. C. de iure dotium.
Bal. vero in. l. quid ergo. §. contrarium.
de contra. iudi. tu. dicit q; etiam de refu
tatione facta per pactum debet solui ga
bella qz est nouus contractus: secus si p
solutionem quia dicit distractus. ℂ Et
adde q; appellatione contractus nō ve
nit distractus. ſm Bal. in. l. fi. in prin. C.
si tu. vel cu. inter. z in cōsilio. Jn dei noie
amen. Ille dicitur ꝛc. sunt tamen eiusdē
nature contract⁹ et distract⁹ ſm Bald.
in. l. et ideo. de condi. fur. Jtem firmatur
iuramento distractus sicut contractus
ſm Bar. in aut. sacramēta. C. si aduer.
ven. Jtem est bone fidei sicut contract⁹
ſm Barto. in. l. ab emptione. ff. de pact.
Bal. et Sali. in. l. j. q. C. quādo licet ab
emp. dicit. vbi etiam dicunt q; si vendi
tio rescinditur per contrariuz precariū
emptoris non dz iterum solui gabella: q̄
6 omnia rene menti. ℂ † Sexto quero ce
lebrat⁹ est contractus inter partes qui
anteq; publicetur combustum est pro
thocollum: partes vero illud iterum re
ficiunt ne contractus pereat: queritᵉ an
si de primo rogatu fuit soluta gabella de
beat iterum solui pro eodem refecto. rñ.
non: quia sufficit semel esse solutaz. arg.
l. fideicōmissa. §. si sic. de lega. ij. z. l. fi. §.
quotiens. ff. de publi. Jtem quia bonafi
des non patitur bis idem exigi. l. bonafi
des. ff. de regu. iur. Jtem quia noua re
fectio non dicitur nouus contract⁹ pro
prie sed quedam declaratoria primi. l.
manumissionis. de iusti. z iu. Jtem quia
talis refectio habet oculos retro vt dice
tur in. l. aquil. z no. in. l. ex placito. C. de re
rum permu. Jtem et qz refectio predi
cta dicitur in pristinum statum reposi
tio. l. fi. C. de sen. pas. Jtem z quia proba
ta per dilatione prothocolli locus est refe
ctioni. argu. l. qui res. §. areā. de solu.
z de admi. tu. l. cirographis. in prin. que

amissio

amissio pthocolli ꝓbatur iuramẽto partis vt seruat vsus: vt in Spec. de instru. edi. §. post q̃. ver. vbi autez. z ita cõsulit Bar. per rõnes predictas. in cõsil. satis dubi. querit qđ fm quosdaz fuit cõsiliũ Bal. adde. §. j. q. Quod aũt dixi in pthocollo perdito q̃ pars cogitur illud integrare: dicidẽ ꝓbari in. l. ne casu. z ibi Barto. C. de discussio lib. x. Quod dixi de amissione pthocolli adde etiã eam iuramẽto ꝓbari. l. emancipatione. z ibi doc. z Bart. z. i. sicut. z ibi Bar. z. l. fi. per glo. C. de fi. z Bar. in. l. siqs ex argẽ. §. an vero heredi. ff. de eden. z in aut. si quis in aliquo. z ibi glo. Bar. z docto. C. eo. titu. Barto. in. §. si ita. in. l. hic. de leg. j. z Flo. in. l. in lege a quil. uij. colum. ff. ad. l. a quil. in. c. cũ olim. z ibi glo. Innocẽ. z docto. de puui. in spe. de pigno. ver. sed qualiter z se. vbi verũ dicit adiectis aliqbus p̃sumptionibus. Sed per quem sit ꝓbanda amissio pthocolli. z ic q̃ per cũ q̃ illud tenebat a apud se z qui dicit esse perditum fm Bal. in. l. publicati. j. col. C. de testa. z in. l. testamentũ. vij. not. C. de testi. ¶ Et sci. q̃ amissio instrumenti non arguit liberationem. l. j. z ibi Bal. et. l. in instrumentis. z. l. cum instris. C. de fide instru. vbi etiã vide an amissio testiũ noceat heredi. de quo ibi per glo. z docto. ¶ Amissio etiã rerũ iuramẽto ꝓbatur cõtra furẽ z cõtra violentũ. l. si qñ. C. vnde vi. instit. de ver. obl. §. pe. z Inno. in. c. fi. qđ mecũ. alias vero ꝓbatur: eo q̃ facta inq̃sitione diligenti nõ reperit res fm Bart. in d. l. si quis §. an vero de heredi. per. l. iij. §. nerua. ff. de acqui. pos. qđ no. ¶ Incidenter quero si vigore statuti de soluẽda gabella pro compromisso sit soluta gabella an electo tertio arbitro sit soluenda gabella. Iterum tanq̃ de nouo compromisso. rñ. sic si tertius sit electus a partibus: qz tunc dicit nouũ cõpromissum: secꝰ si ab ipsis arbitris fm Bar. in. l. si dñũ. ff. ó furtis. cui adde no. p Alex. de imo. ibi ad fi. z tene menti hoc dictũ.

7 ¶ Septimo quero quid si vnus accusatur de pluribus delictis in vno libello et statuto cauetur q̃ desistens ab accusatione soluat. x. pro gabella: an tunc erit soluenda vna tantum prout vnus fuit libellꝰ accusatoris: an vero plures quot sunt delicta in libello deducta. Respon. breuiter post Jaco. but. qui de facto cõsulit q̃ accusatio duobus modis accipi potest primo prout in iure accipitur. s. q̃ est ius accusandi sicut actio ius agẽdi. Jnsti. de pub. iud. in prin. z tũc tot pure accusationes quot sunt delicta. l. scire. de verbo. oblig. l. si pluribus. eo. titu. et hoc casu vna gabella soluitur non debet sed plures. secũdo modo accipitur accusatio pro libello vel carta fm communẽ vsum loquẽdi et tunc debet accipi pro vna tantum et per consequens vnica debet solui gabella dumtamen probetur communis vsus loquendi q̃ vnica dicatur accusatio etiam in qua quis accusetur de pluribꝰ delictis. Alias essent tot dicerentur accusationes quot sunt crimina et per consequens toties esset soluenda gabella. ita dicit not. Bar. in. l. ij. §. sed z ii aliud. ff. de accu. ¶ † Octauo succedit quero quid si vno libello plures accusantur de diuersis delictis qđ fieri potest fm Barto. no. in. l. j. ad finẽ. C. vnde vi. vel si vno libello accusaꝫ occisor et mandator qđ etiam fieri põt fm Bar. et Bal. in. l. minoribus. C. de his q̃. vt indig. An vigore dicti statuti sunt soluende plures gabelle vel vna tantum. desistentia. Rñ. vt. §. proxi. q. diximꝰ. s. q̃ in dubio tot dicantur accusatiões z desistentie quot persone accusantes marime de diuersis delictis. ar. l. scire. de verbo. obli. l. si cũ exhibuissent. z ibi docto. et Bar. de publ. et. l. si plures. ff. de iniur. et per ꝙsequens plures gabelle solui debẽt per predicta nisi probetur cõis vsus loquẽdi q̃ vnica accusatio dicatur eiã in qua vnica carta plures persone de pluribꝰ delictis sint accusate. Nã cõis vsus loquendi prevalet statuto et cõstitutiõi fm Bar. in. l. talis scriptura. in princi. de leg. j. per. l. librorum. §. qđ tñ cassius. de legat. iij. et. l. habeo. de sup. leg. et in. l. oẽs populi. in. q. vj. prin. de inst. z iur. Et habet locũ etiã in statutis dubijs fm dart. ibi in. l. j. de suis et legi. sed in hoc vltimo Barto. aliter loqtur in. l. si qđ ea. ff. de leg. iij. z i rub. de ope. no. nũ. z in. l. j. §. protestatis. ff. de pecu. maxime si alio statu-

tocaneat q statuta ppria intelligant fm Bart.in.l.cũ delanionis.§.asinã.de fun.instru.a facit qr statuta capacia itellect⁹ iuris cõis a cõis vsus loquẽdi debẽt intelligi fm cõem vsum loquẽdi fm doc.a Bar.post gl.in.l.stipulario ista.§. hoc quoq.de verb.obl.a in.c.venies.de spon.a Bng.in repto.ver.verbũ positũ. Sed de hoc vide Bart.in.l.fidꝫ filiab⁹. de testa.tuto.a in.d.l.libro.§.q tñ cassiys. ¶ Quo aũt ꝓbeť cõis vsus loquẽdi vide Bar.in.l.j.ff.de sup.leg.a in.l.chorus.§.j.de leg.iij.a in.l.j.pe.col.C.de dign.li.xj.a Bal.in.l.testiũ.in fi.C.de testi.

9 ¶ † Nono queritur etiã succedẽte qd si plures maleficiũ vtputa furtũ cõmittãt a oẽs vno libello cõprehẽdant in gabella ꝑ eoibus soluat vt vna non sufficiat. Rñ.q quo ad eos censenť plura delicta vt sic oẽs teneant.d.l. si plures.ff. de iniur.a.l.item mella.§.si plures.ad.l.aql. l.fz quo ad extraneos censeť vnũ.l. si cũ exhibuissent.§. si plures. ff. de publi. Ẽt ideo fm doct. Bart. ibi villa obligata ca pere maleficatorẽ sub pena centũ librarũ pro quolibet non tenetur nisi ad vnã penã si nõ capit plures q idẽ maleficiũ cõmiserũt cũ quo ad alios illi plures ꝑ vno censeant quãuis ipsi singuli ad singulas penas teneantur per ꝑdicta. Ex quo infert q vnica gabella ꝑ eoibus solui debet ob defistẽtiã ab accusatiõe corrũ.ar.no.p doc.a Bar. in.d.§.si plures. de publi. Adde ꝑdictus q insultus tot dicuntur quot ꝓsone sunt insultate etiaz ab vno fm Bart.in.l.j.§.si ad plures. ff. de sepul.vio.a not.institu.de iniur.§.patẽt.ver.itaq.a.§.si cõi a ibi doct.i apost.

10 qõ etiam not. ¶ † Decimo quero stãte statuto q accusator teneat soluere gabellã: an accusans pluribus noibus teneať soluere plures gabellas. Rñ. sic fz Jo.de prato.a ibi no.an l.si defunct⁹.§. q ad cõi.de ꝓcur. Repreſentat enim quis tot personas quot noibus agit a quot qualitates in eo concurrunt. vt ibi per doct.facit.l.tutorẽ.de his qui. vt indi.l. si plures.ff.de pac.a.l.si cõsul.ff. de adopt.

11 vbi vide. ¶ † Undecimo ḡro si de quolibet ſctu soluatur gabella pone q vir vẽdidit de cõsensu vxoris renũciãtis oibus legũ auxilijs an debet vnica solui gabella.rñ.sic vez vna a nõ due quasi duo sunt cõtra=

cõditionis. Rñ. nõ fm bar. no. in. l. sanctimus. j. C. de cõsul. nõ ſparg. lib. xij. vide sis donauit vel vẽdidit fundũ pro x. cũ pacto q nõ querak ei dñium nisi post mortẽ donantis vel vendẽtis a tempore vẽditionis vel donatiõis vigore statuti fuit soluta gabella nõ dz iterũ solui gabella post mortem: a sic tpe quo trãsferť dñium in emptorẽ vt ibi per Bart. arg. illius tex. vbi dicitur q electus ꝑsul sine administratione si soluit centum libras auri pro aqueductu nõ dz iterũ soluere tpe delate sibi administratiõis. ¶ Quinetiã dicit ibi Bar. in fi. q gabella dz solui tpe cõtractus nõ tpe existẽtis conditionis nec tpe quo cõtractus sortit effectum vt ibi a infra dicetur in tit. de gab. cõtract⁹. a in ti. vbi gab. sol. de hoc in ꝑn.

12 ¶ † Duodecimo ḡro si de cõtractu vẽditionis facte ꝑ curatori emptoris sit soluta gabella vigore statuti an iterũ solui dz de cessione q̃ sequit post vẽditionẽ vt qr emptori cedat ꝑ curator vel cedat vẽditori ius suũ in illa re: a an de acceptione possitionis rei empte per quã dñium a ius tranlit. rñ. q nõ: qr talis cessio vel acceptio possessionis eſt executio primi contractus venditionis. Jdeo nova gabella nõ dz solui. Secus tñ esset si fieret cessio ꝑ se nec dependeret primo cõtractu fm bal. a Sali. no. in. c. cum per eos. C. sis alteri vel sibi. a facit qõ no. Pau. de ca. cõsil. clxxxv. a qõ dicit. ẽ. tij. q. huj⁹ partis. Que oia not. p cessione quã ꝑcurator emens pro dño facit ipsi pro domino vt nõ teneatur iterum soluere gabellam si prius soluit tpe emptionis per predicta. ¶ † Decimotertio ḡro pone q ꝑ dote datur res estimata iunctꝫ duo cõtractus. s. emptiõis a dotis quot gabelle solui debeãt stante statuto q de quolibet ſctu soluať gabella. rñdeo q vnica tantũ fm Bal. in. l. cũ dotẽ. C. de iure do. ¶ Sed an valeat statutũ q gabella soluatur de dote. vide Zap. in alleg.

14 exxix. vbi plene. ¶ † Decimoquarto ḡro statuto disponit q de quolibet ſctu soluatur gabella pone q vir vẽdidit de cõsensu vxoris renũciãtis oibus legũ auxilijs an debet vnica solui gabella. rñ. sic vez vna a nõ due quasi duo sunt cõtra=

ctus.s.venditionis.item cõsensus vel renũntiationis:qz talis consensus z renũtiatio sunt coherẽtia primi ℨctus:ideo de his nõ dz solui noua gabella fm bal. no.in.l.ij.ad fi.in lectu.anti.C.de pdi.inser. ¶Item etiam dicendum esset qñ renũciatio aliqua fieret per se:qz renũtiatio simplr non dicit ptractus nec venit eiꝰ appellatõe:secus ñ est in obligatione de renuntiãdo.fin Bald.in rub.C.de pac. z in.l.sine apud.ij.colũ.C.de trãsac. z in.l.si maiorẽ fi.C.de dolo.vbi dicit qꝫ renuntiatio nõ est ℨctus nec distractus. sed idẽ Bal.ptrariũ sentit in.l.j.C.si.aduer.dotis.z in.l.pactum.pe.q.C.de col. vbi vide oino z tene menti. ¶Decimo quinto quero si in ℨctu vẽditiõis cõtinẽtur plureores an dz vinca solui gabella vel plures tot quot sunt res.ñ.qꝫ si pro qualibet re certum ptiũ sit taxatũ qz dicunt plures ℨctus debẽt solui plures gabelle: nõ aũt si vnicũ ptiũ pro oibꝰ rebꝰ. fm Bald.z Ang.no.in.l.cũ ciusdẽ.ff.de edil.edic.post Bal. in.l.cũ quidã.§.preterea.C.de iure dot.l.z si.z ibi Barto.de actio.empt.qõ no.ad materiã.l.scire de bemꝰ.de ver.ob. ¶Decimosexto quero si fuit soluta gabella de contractu acquisite ꝑtinens fundi: an iterum sit soluẽda de ptractu quo acqrit vsufru. illius rei.ñ.nõ fm Bar.no.l.i.si proprie tati.de iure dotiũ. ¶Decimoseptimo quero an mercator transiens cum mercibus per viam cõem duobus dñis diuersorum territoriorum debeat soluere gab.semel vel bis.ñ.qꝫ vnicã soluere dz que diuidatur inter vtrũqꝫ dñm territoriorum fm Bal.in.l.penul.vj.col.C.de condi.inser.z ꝑ.de vbal.in tractatu societ.xj.parte.xxxij.q. ¶Decimoctauo quero quid si de frumento in portũ adducto aliunde sit soluta gabella: an de eodem cuz extrahitur sit soluenda vigore statuti disponẽtis solui gabellam de frumẽto qõ extrahit.ñ.nõ:qz dictũ statutum intelligitur de frumẽto recolecto in loco statuti extrahendo z non de frumẽto aliũde adducto fm gl.z Cy. no.in.l. siquis posthac.C.de edi.prin. War.Ang.z Pau.de ca.z Jo.de porto.z Alexan.de imo.in.l. ceterꝫ.§. siquis ad opus.de leg.j.sed vide plenius per Alex. de imo.in consi.lxvij. visa inquisitione ꝛc.in ẽrta parte consi. z dicek.j.viij.ꝑte ꝓn.in.j.q.vbi vide. ¶Decimonono quero quid si idẽ fundus sit descriptus in catastro emptoꝛz z venditoris.ñ.vnicam esse soluendaz collectã vel gabellã fm Bal.net.in.l.j.§. qõ si nemo.iiij.col. ff.quod cuiusl.vni.no.vbi vide. ¶Vigesimo quero si soluta est gabella pro contractu principali vigore statuti an iterũ soluat de stipulatione penali. R.ñ.nõ: qz pena succedit ꝓ forte:z qz stipulatio penalis non dicitur ꝓprie ℨctus.i.labeo.§. ℨctus.per glo.ff.de ver.sig.fm Bal.in.l. ij.C.de iure emphi. ¶Vigesimoprimo z vltimo quero an ꝓ additõe ad libellũ facta post li.conte.in quo prius fuerũt penita.ꝛ.z postea fuerũt addita quinqꝫ sit soluenda gabella vigore statuti disponẽtis de ẽlibet libello solui gabellaz. ñ.nõ:qz non dicitur nouus libellus talis additio si facta sit ex eadez causa fm Pau.de ca.z Alex.de imo.in.l.scire debemꝰ.de ob.ob.qõ ego limito vt ꝓcedat nisi statutum diceret ꝓ libello solui gabellã vez tãtũmõ ꝓ libra:qz tũc esset soluenda gabella pro quinqꝫ additis z sic ꝓ quãtitate addita.ar.not.ꝓ Bal.in.l. gñaliter.pe.colũ.C.de epis.z cle.z quod dixi.ff.de gabel.iudeoꝝ.ij.q.et sic intelligẽ qõ dicit War.in.l.ius ciuile.de iureiuran.qꝫ additio dicitur nouus libellus.

¶Summarium.

1 ☞ Gabella cõtractus conditionalis in quo loco sit soluenda.

2 Venditio conditionalis purificatur adueniente conditione.

3 Accessoꝛium semper sequitur principale.

4 Contractu in vno loco celebrato instrumento autem in alio: in quo soluenda sit gabella.

5 Ciuis vnius ciuitatis si vendat rem in alia ciuitate:in qua soluere debeat gabellam.

Stante statuto qꝫ de quolibet cõtractu soluenda sit gabella: illa venit soluenda in loco destinate solutionis.

6 Gabella statutaria venit in loco statuti soluenda.
7 Gabella an sit in mari soluenda.
8 Unica gabella an possit solui in diuersis locis.
9 Pedagiū in aliquo ponte solui solitū an ipso ponte rupto solui debeat.
10 Gabellarius vnius territorij stans in cōfinibus an debeat exigere pedagium anteq̄ mercator exeat de territorio suo et intret territorium vicinum.

¶ Sexta pars principalis vbi sit soluenda gabella.

SExta pars principalis ēt vbi q̄ loco sit soluenda gabella. ¶ † Jn qua q̄rit prīo in q̄ loco sit soluenda gab. Jct⁹ ꝓditiōalis celebrati venetijs cui⁹ ꝓditio purificatur firmi. Respōdeo q⁹ solui debet in loco celebrati ꝓtractus⁹ sic venetijs stāte statuto q⁹ de quolibet Jctu soluat gabella. Jta cōsuluit do. meus Federicus de capitibus liste paduanus in cōsi. pon. statuto ciuitatis cauet q⁹ de qualibet re ꝛc. qō qr pauci habent insertas rōnes p eū adductas. Nā loci ꝛ tpis idē est iudiciū. l. vinum si cer. pe. ꝛ. l. fi. de tritica. Sed in tpe est q⁹ inspicit tps initi cōtract⁹ ad qō refert tps existētis ꝓditōis. l. potior. §. j. ff. q̄ po. in pig. ha. l. creditor. §. si primus de periculo ꝛ cōmo. rei ven. l. qō si pendente. in prin. cū si. ergo idē in loco. ¶ Ex quo infert q⁹ gabella debet solui gabellario q̄ est tpe cōtractus celebrati: nō enim qui est tpe cōditiōis existētis ꝛ argu. l. qō ōr de re mili. ¶ Preterea pacta sunt aliq̄d a principio pure factū vel sub cōditiōe purificata. d. l. potior ꝛ glo. no. in auth. de sanctiss. epis. §. Ъ de presenti. ꝛ ar. l. nec emptio ibi quasi tūc. ff. de ꝓtrahē. emp. Sicut ecōtra nō esset factū vel sub ꝓditione q̄ deficiat esse factū. l. pecuniā. ff. si cer. pe. ¶ † Jtem conditionalis ꝓditio 2 nō purificat nisi conditio impleat. l. hec vēditio. de contrahen. emp. no. insti. eo. ti. §. emptio. ergo ꝓditio impleta purificat ꝛ si pificet ōz pfici i eo statu⁹ loco in quo facta fuit vt adiecta ar. l. vt bona. §. fi. de ver. signi. ꝛ. l. ij. in pri. ff. de adulter. ¶ Preterea implemētū ꝓditōis est cā pfectiōis ꝓtractus. d. l. hec vēditio. in pn. Sed q̄n cōcurrit casus ꝛ causatum agit nō ex causante sed ex causato. l. cum cā ff. de noua. ¶ Preterea inspicitur tps ꝓfirmationis. arg. l. quidā. de iure codi. Preterea venditio est actus principalis conditio est accessorius ꝛ accessorij sequitur principale. l. etiā. C. cō iure dono. in. l. item si fundum. §. huic. ff. de vsu fru. facit. c. accessorium. z. de reg. iur. in. vj. predicta sunt fundamenta do. Fed. Tu adde docti i. Bar. in. l. fancimus in fi. C. de ꝑsu. asp. lib. xj. vbi dicit q⁹ gabella ōz solui tpe celebrati cōtractus nō tpe cōditionis ipkete ergo idem in loco. arg. d. l. vinū. nec alteri dici pōt q⁹ tpe Jct⁹ initi nō debebat solui nūi gabella cōtract⁹ nō aūt gabella ꝓ implemēto cōditiōis imo illa nō ōz solui impleta ꝓditōe cum semel tm̄ debeat fm̄ Bar. ibi ꝛ dix. §. ꝓ pri. parte. xj. q. ergo dicendū est soluendā esse in loco Jctus. ¶ Ad idē adduco glo. no. in. l. si vxor. ff. de iudi. que in terminis dicit inspiciendū esse locum contractus nō locū existētis cōditiōis qō etiā ꝛz do. meus Pe. de sunci. paduanus in. l. exigere dotē. ff. eo. ti. Ex predictis infert q⁹ si conditio contract⁹ existit in eodē loco vbi celebrat⁹ est ꝓtractus diuerso tm̄ tpe ōz solui gabella illi q̄ reperitur gabella rui tpe initi Jct⁹ nō ei q̄ est tpe existētis ꝓditōis. put etiā ꝛz Fede. in. d. consi. et Bar. sentit in. d. l. sanctimus. ¶ † Sed 3 quero si ꝓtract⁹ celebrat⁹ inter ptes i ciuitate firmi: sed instrumentum de eo cōficitur in ciuitate ancon. vbi debeat solui gabella. Respon. q⁹ in ciuitate firmi vbi factus est contractus. i. partium cōuentio stante statuto q⁹ de cōtractu soluatur gabella. secus si diceret q⁹ de instrumento soluatur gabella quia tunc locus in quo conficitur instrumentum de conuentiōe partiū inspicit arg. no. in l. exigere dotē. xij. lec. ff. de iudi. que dicit q⁹ quis non potest q̄uenīri in loco confecti instrumēti de Jctu alibi celebrato cū ex sola instrumēti ꝓfectiōe partes fozū nō sortiant⁹ vt ibi p doc. Accedit etiā dictū Bald. in. l. vniuersa. in fi. C. de preci.

impe. offe. vbi dicit q̄ pro solutiōe gabelle debet inspici locus celebrati contractus non locus rememorati contractus que rememoratio fit per instrumenti confectionem de eo qō alibi fuerit inter partes cōuentum. Differt autem contractus ab instrō q̄ ℣ctus est partium sed instrm est notariꝰ. i. ℣ctus est ipsa mentio partiū: instrumentū vero est ipsa scriptura quā notarius facit ptinēs quētionē partiū ſm Bar. in l. siqs legatum ff. de fal. Et sunt adeo diuersa q̄ falsitas instri nō arguit falsitatē ℣ctus: q̄ pōt esse instrumentū falsum ꝛ ℣ctus verus. ſm Bal. in Lalia. C. ad sil. lz ipse Bal. ℣riū teneat in marg. ver. notariꝰ. ℟. viij. ¶ Ztē si instrumentuz est nullū forte ratiōe solēnitatis omisse vel q̄ nō fit a notario ꝓfectū vel nō relictū si sit testamētū iurta. l. fideicō. §. quotde leg. iij. rñ pōt ꝓbari per testes quicquid in instrō ꝓtinēt. ¶ tractus vel quentio partiū vel testamentū ꝛ valēt ꝛ hñt effectū sicut si cōstarent q̄ scripturā validam vt firmant doc. moder. Jo. de imo. ꝛ Pau. de cast. Raf. cu. ꝛ Jo. de porto. ꝓtra bal. in l. seruū filij. §. eū qui cirographū. de leg. j. et Pau. de ca. ꝓsi. rxix. ꝓtra Bal. qui ēt idē tz in l. si absentis. C. si cer. pe. dum dicit nullā esse ꝓfessionē que fctā est in istro nullo. qō nō credo verū si illa ꝓbet per testes p predicta. ꝛ ita pluries practicatur ad ꝓseruandū vltimas voluntates.

4 ¶ Tertio q̄ro firmanus cuius vēdidit firmi rē existentē ancone vbi sit soluēda gabella. Rñ. q̄ firmi in loco cōtractus ſm Bal. in l. j. C. de ℣hen. emp. inspicit enim locus ℣ctus per ea que dixi. ℣. ea parte. j. q. sed in ℣ium facit qr collecta solui dz in loco quo res sita est ſm Bar. 9 l. j. §. forma. ff. de cēſi. ꝛ in l. j. v. col. C. de muli. ꝛ in quo loco li. r. sz nō obstat quia statutum loquit de ꝓtractu ꝛ qr est di-

5 uersa ratio cogita. ¶ Quarto q̄ro si hic firmi tutus ꝓmittat soluere ancone centū flo. vel vēdere vel simili a vbi sit soluenda gab. ꝓsuppositio vbiq̄ statuto q̄ de quolibet ℣ctu soluatur gab. Rñ. q̄ soluidz ancone ꝛ sic in loco destinate solutiōis in quo ꝓtractus sumit effectū et executionem ar. l. cōtraxisse. ff. de ac. et ob. ꝛ l. quero. ff. de. sol. ꝛ ita firmat Bal. quē sequitur Sali. in l. multuz. in fi. C. si quis alteri vel sibi. ꝛ Bler. de imo. in l. si vt proponit. ff. de fideiuss. lz in ꝓtrarium videatur inclinare. Idem Bal. in l. j. C. de conne. qui certo lo. da ꝓmi. vbi dicit

6 hoc forte verius videri cogita. ¶ Quinto quero dicit statutum quod ꝓ quolibet vitulo nascente soluatur gabella. modo quidam rusticus subditus statuto habet extra territoriuz vaccas prēgnātes que pariūt vitulos. vbi debeat solui gab. rñ. q̄ō in loco statuti solui debet si in fraudem statuti ꝛ gabelle rustic⁹ vaccas dixit extra territoriū pariturās ar. l. cū satis ſm Bar. ibi in gloss. Jtē dareť occasio in fi. C. de agri. ꝛ cēſu. li. r. facit. l. er facto. l. grāde. de here. insti. fraus em̄ nō debet patrocinari dolo ſm Cy. ꝛ Bal. in l. si infantez. C. de lega. nec vz q̄ō fit in fraudem legis vel statuti. sed est nullū ipso iure ſm Bald. in l. j. C. si quid in frau. pa. Facit q̄ō no. in l. cum hi. §. sed cū is. ff. de trāſac. Et ex his alias in capitolio vbis iudicanti q̄ femina de viturchiano nō potuit ire ad testm̄ ꝓficiēdū in ciuitate viterbij sine solēnitate statuti viturchiani. i. cōsensu propinquorum q̄ō etiā tenet Bart. l. l. j. de sum. trī. ¶ Sexto quero an sit soluēda gabella in mari sicut in terra. rñ. sic

7 ſm bal. ꝛ Sali. in l. iij. C. de nau. feno. et dixi. ℣. j. parte. vj. q. ¶ Septimo quero Mercatores transeūt cū mercibus per viā cōmunē duob⁹ territoriis cui ꝛ in quo loco sit soluenda gabella. rñ. q̄ō vtri q̄ gabellario ꝛ sic in vtroq̄ loco solui dz vnica gab. que dz diuidi inter vtrumq̄ ſm Bal. in l. pe. vj. col. de cōdi. inser. et dixi. ℣. v. parte. xvij. q. ¶ Octauo q̄ro si consueunt gab. exi. in ponte aliquo fluminis qui post corruat an dz ibi solui gabella vel pedagiū. rñ. nō donec pons nō reficiat ꝛ interim transitus fiat per flumē. Sed ponte refecto in eodem loco vbi prius erat dz ibi solui nō si alibi re-

8 ficiat ſm Bal. singulariter in l. pe. iij. col. C. de ꝓdi. inser. ꝛ in l. si eū. C. de priui. fis. vbi etiā dicit seruari ꝓsuetudinē q̄n pedagium exigit in ponte. q̄s nolit trā sire per pōtez sed p aquā fluminis ꝛ va-

Alt: qr olno tenēt ad pedagiū si consue-
tudo sit ꝫ cū: ꝛ pumū ꝫ ctiā Bar. cepo.
in tracta. de seruit. vrba. c. viij. vbi refert
ꝛ sequitur Bald. ꝛ tu no. pro quo facit
quia vsufructus amissus mutatione
forme restituit si forma restituatur in
pristinum statum. l. si in area per Flo.
ff. de vsufru. ¶ Addꝫ tñ q si pater hz in
re filij vsufructum talis vsufructus fi-
nitur mutatione rei licet nouus inci-
piat in eadem re mutata forma sui. qđ
etiam tenet Flo. in. l. qui vsufructum in
fi. principij. ff. de vsufru. quod bene not.
¶ Et tene menti ad materiam pontis
q si communitas firmi pcedit Ripanis
licentiā trāseundi p pontē lcse fluminis
intermedij sine solutiōe gabelle ꝛ post-
ea dictus pons alienet p cōmune firmi
cōitati mōtis rubiani poterūt Ripani
transire p illū pontē alienatū sine one-
re gabellar. vigore pacti initi cū firma-
nis: qr illud afficit successorē particula-
rē. fm Bal. singulr in. d. l. pe. C. de pdi.
inser. vbi loquit de pōte paduanorum.
¶ Et adde q pactū nō afficit emptorez
nisi sit reale. vt pmitto nō edificare in
fundo ne officiat luminib⁹ qr tūc afficit
quēcūq; rei possessorē futurū fm Bart.
no. post glo. in. l. ij. ℌ. opus nouū. de alie.
iudi. mu. cau. fac. ¶ Si etiā q pactū ue
altius castrū vel murus tollatur sub
pena conceptū imperialr afficit singu-
larē successorē ꝫ ℨeum pena nō cōmit-
tat. fm Bal. singulr in. l. cū i fundo. ꝛ ibi
Flo. de seruit. rust. ꝓdi. p quo vide omni
no, Bar. cepol. in tracta. seruitu. in ru-
bri. de seruit. rea. et in. c. xij. ꝛ in. c. lxij. et
Floria. in. l. vt pomū. de seruit. vbi dicit
pactū de nō faciēdo fenestrā in ꝓprio
muro vel pariete nō afficit emptorē et
glo. no. in. d. l. ij. ℌ. opus. ꝛ per Bar. in. l.
si sub vna. ℌ. de ver. obli. ꝛ Bal. in. l. ea
lege. viij. q. C. de condi. ob causam. ꝛ q
p Bar. in. l. vēditor. in prin. ff. cōia pred.
ꝛ in Spec. de emp. ꝛ vē. ℌ. ver. sed pone.
ꝛ ibi Bal. in addi. ꝛ an pactum. vbi vi-
de oino. ¶ Qđ dixi de gabella nō soluē-
da p ripanos successores facti ad. q. q̄ ꝫ-
titur nunc inter commune firmi ꝛ ga-
bellarios qui emerunt gabellas post
licētiā datā per cōe firmi. Illis comiti
de riario hieronymo de frumēto sine
gabella extrahendo de qno ꝓsultꝰ rñdi
dictos gabellarios affici dicta licentia
vel pacto p do. Bald. in. d. l. pe. qđ not.
¶ † Et q̄o hic incidēter an gabellariꝰ
vnius territorij stans in cōfinibꝰ debeat
exigere pedagiū anteq̄ mercator exeat
de territorio suo ꝛ intret territorū vici-
nū. rñ. sic sicut dicitur in simili de nau-
ta passagerio qui antequā cū phasello
trāsiebat via torē in aliud litꝰ fluminis
vel maris pōt petere sibi solui merce-
dē passus vel transfretatiōis ꝫ. Bal. ꝛ
Flo. in. l. venditor. ℌ. fl cōstat. ff. cōia pre
dio. ꝛ ita seruat vsus.

¶ Summarium.

1 ℣ Stāte statuto q de rebus emptis ꝛ
venditis soluatur gabella an ad illā te
neātur emptor ꝛ venditor.

2 Stante statuto q de ptractu debiti sol-
uatur gabella quis ad illā teneatur an
creditor an debitor.

3 Mulio an teneatur soluere gabellā. p
mulo aut p mercibus quas portat mu
lus eius.

4 Mulio an teneatur ad penā et interes-
se fraudate gabelle.

5 Nauta an teneatur soluere gabellas
pro rebus quas defert in naui: aut etiā
pro naui.

6 Forēsis cōtrahens in loco statuti dispo
nentis solui gabellas de contrahētib⁹
an teneatur ad solutionem illarum.

7 Forēsis quis dicatur ꝛ an illi possit im
poni collecta.

8 Clerici an teneantur: ad solutionē ga-
bellarum vigore statuti tā de contracti
bus q̄ rebus.

9 Negotiari q̄ñ quis dicatur.

10 Colonus an teneatur soluere gabellas
de rebus quas defert ad domū dñi sui.

Statutū q colonus teneatur ad gabel
las pro dño vel eccl'ia an sit validum.

11 Colonis an possit regulariter imponi
collecta.

Gabellariꝰ exigēs a clericis gabellas
in casibus prohibitis an et qua pena
sit puniendus.

12 Clericus an teneatur ad collectas.

13 Collecta an debeat solui pro re prophana facta ecclesiastica: ant econuerso ,p ecclesiastica facta prophana.
14 Judex laicus an sit sufficiens aut competens inter clericum et laicum in causa gabelle.
15 Communitas vel dōs territorij an post locationem gabellarum teneantur ad solutionem gabellarum.
16 Augusta vel fiscus an teneantur ad vectigalia.
17 Priuilegium principis de nō soluendo gabellas an totaliter excuset.
18 Stante pacto q̄ non obstante quocūq̄ priuilegio quilibet teneatur ad gabellas an etiam inclusum censeatur priuilegium in corpore iuris clauso.
19 Dominus an teneatur ,p famulis soluere pedagium.
Domin⁹ an teneatur pro damno dato a famulo.
20 Statutum de soluendo gabellam ,p re alienata vel donata an comprehendat occupantem rem habitam pro derelicta.
21 Ementes salinas in terris ecclesie aut sal deferentes per terras ecclesie an teneantur ad gabellas.
22 Officiales an teneantur soluere gabellas de rebus quas secum portant pro vsu suo.
23 Ambasiatores an et pro quibus rebus neātur soluere gabellas.
24 Ambasiatores an possint conuenire in loco ad quem vadunt.
25 Stante statuto q̄ de alimentis legatis soluatur gabella an teneať heres aut legatarius.
26 Judeus de loco a gabellis exempto an sit ēt exemptus ab illarum solutione.
Judei an ligentur statutis christianorum: et an delinquentes a christianis puniantur.
27 Habitū pro ciuibus ex forma statuti an teneantur ad gab. ciuibus impositam.
28 Statutū q̄ ciues nō teneantur ad gabellas an habeat locū in habitis pro ciuibus.
29 Clericus fraudulēter deferēs res alienas an sit exēpt⁹ a solutiōe gabellar.
30 Statutū de soluēda gabella ꝛctus an habeat locū inter patrē et filiū ꝛhētes.
Contractus vel obligatio an valeāt inter patrem ꝛ filium.
31 Donatio inter patrē filiū an sit valida ꝛ an donatio filio p patrē facta possit in legitimam computari.
32 Minor an teneatur soluere gabellas.
33 Statutum disponēs forenses teneri ad gabellam habeat locū in homines de castro subdito episcopatui.
34 Statutū disponēs mercatores et negotiatores teneri ad gabellas an comprehendat legatarium.
35 Stāte statuto q̄ pelliparij⁹ vēdēs pelles pellipario nō teneať ad gabellā an habeat locū in creditore pelliparij.
Venditio facta p creditorē habeť perinde ac si facta esset p debitorem.
36 Statutū exīmēs p̄sonas miserabiles a gabellis qualiter sit intelligendum.
37 Lenones an teneanť soluere gabellas de lucris meretricum.
38 Scholaris an teneať soluere gabellas de libris.
39 Doctor legens an teneať soluere gabellam pro salario recepto.
40 Monitū p statutū a gabellis exēpti qui dicantur.
41 Stāte statuto q̄ mercatores veniētes ad nūdinas ciuitatis ꝛ tenētes merces in platea venales teneanť ad gabellā: an etiā teneanť secū portantes res venales per plateas in cassa ꝛc.
42 Miles an teneatur soluere gabellas vt collectas.
43 Heres apud quē remanet legatū repudiatū an teneať ad solutionē gabelle
44 Pactū an cursu temporis interuallo censeatur interruptū.
45 Promittēs an debeat soluere gabellā.
46 Exēptio de nō soluēdo gab. an cūdo ad nūdinas an intelligēda sit ēt in redeūdo.

¶ Septima pars principalis. Qui teneanť vel non ad gabellas.

SEptimo principaliter tractare proponimus qui teneatur vel non ad solutionem gabellaruz vel pedagij. ¶ Un-

Septimo queritur an teneatur emptor vel venditor ad gabellas stante statuto quod de rebus emptis et venditis soluatur gabella. Respond. q emptor tenetur quiex cõtractu acq̃rit p ter. no. in.l.dz in fi.ff.de cuic.& tz Bal.in.l.si prediũ.C.de edil.act.& facit qõ no. bar.in.l. cum mulier.solu.matri.& Sali.& pet.de sun.in rub.C.de re.credi. no.in.l.cos.C. de vsuris.qõ est verum etiam si fecit pactũ q non teneat ad gabellã si res cuincerẽt & res fuit euicta facto suo fm bal. Joã.de imo.& Woder.in.d.l.cũ mulier secunda.solu.matri.quod no. ¶ Secũdo quero quis teneatur soluere gabel. an creditor an vero debitor stante statuto q de contractu debiti soluatur gabella. dic fm Sali.& pe.de sun. post Bal.in d.rubu.C.de re.cre.q si Jctus est vsurarius ex quo creditor sentit cõmodũ vsurarũ ipe tenet ad onus gab.si non sit cõtractus mutui ex quo nullũ cõmodũ sentiat creditor tenetur debitor ad gab. p qua distinctio est.facit.l. siqs nec casum ff.si cer.pe. Si aũt sit alius Jct⁹ puta p missio de donãdo dz gabel.solui p creditorẽ qui habiturus est cõmodũ ex eo fm Sali.ibi.p quo vide no.p Bald.in.d.l.si p diũ.C.de acti.emp. ¶ Sz accessorie q̃ro an creditor teneatur ad gabellam rei quã reportauit ad domũ ipsius creditoris debitor in casu quo reportare tenebatur. Respõ.non si gabella sit imposita rebus q̃ portant̃ qr ad eã tenet dñs & sic debitor qui portat cuius ad hoc res ipe sunt. Sed si imposita sit portatoribus & sic psonis vt nautis & mulionib⁹ spectat ad portatores tale onus gabel. non ad creditorẽ vel debitor. nisi aliud cõuenerit inter eos fm Bar.no.in.l.j.ff.de ali.& cib.leg.& Sali.in.l. acceptam.viij. colũ. C.de vsuris.ff.item iuxta hoc.& adde.j. ea.parte.xvj.q. ¶ Tertio q̃ro an mulio teneatur soluere gabel. pro mercib⁹ quas portat mulus eius.rñ.non cũ dñs mercis teneatur pro mulo vero tenetur mulio soluere pedagium si id solui debeat ex forma statuti nõ alias & hoc nisi consuetudo aliter se haberet.l.cũ in plures.§.vehiculum.& ibi doc.Bar.& glo.ff. loca.& Bar.& doct.in.l.j.§.hic titulus.ff. de publi. ¶ Jntantũ q si mulio vel nauta soluat gab.pro salma mercis repetit a dño p retentionem mercis fm Bal.no. in.l.fi.C.cõmo.facit glo.in.l.si nõ sortem.§.libertus.ff.de condi.inde. in q̃ne de scriptore retinente quinternum scriptũ pro mercede sibi soluenda. ¶ Sed an mulio teneat ad penã & interesse fraudate gabelle. dicek.j.in.vl.pte de frau. gab. ¶ Aduerte tñ q licentia extrahendi res concessa mercatori opatur vt mulio portãs res eius lz in bulleta nõ sit descriptus nõ possit a gabellarijs molestari fm Bar.no.in.l.parphipum.C.de cur su.pu.li.xij. & dicetur.j.in vlti. parte.de frau.gabel. ¶ Quarto queritur vtrum nauta vel naucl erius teneatur soluere gabellas pro rebus quas defert in naui.rñ.nõ.fm Bart.in.l.j.C.de nauicu.li. xj.vbi dicit. Idem de pedagijs p personis quas vehit vt ibi.& no in.l.cũ in plures.§.vehiculũ.& ibi glo.& bar.ff. loca.et adde.ff.pri.q. Secus tñ pro naui sicut ibi dictum est de mulo.d.§.vehiculum.& ibi doc. ¶ Quinto quero an forẽsis cõtrahens in loco statuti disponẽtis solui gab.de cõtrahẽtibus teneat ad solutionẽ gab.Bal.tz q sic in.l.j.C.de cõtrahẽ. emp.& Lud.pon.in singu.ff. gabella.ff. statutũ dicit. ¶ Jtẽ & pro mercib⁹ quas defert tenet ad gab.forẽsis.fm bal. not. in.l.cũctos populos.vlt.char.C.de sum. trini.ff.circa maleficia &c.vbi dicit forensem trãseuntẽ sine solutione pedagij puniendi esse fm statuta loci per quẽ trãsit.& sentit bar.in.l.j.vlti.col.C. de mul.& in quo loco.lib.xj.& bal.in.c.j.vlti.colum. que sunt rega.in vsi.feud.vbi dicit q pedagium solui debet a forensibus trãseũtibus cũ reb⁹. Nec excusatur ignorãtia facti statuti qr illud est cõiter per italiã l.fi.§.si quis.& ibi bar.ff.de publi.& tenet Spe.titu. de consti.§.j.ff.pon. ergo & ibi Joã.an.in addi.vbi dicit q forẽsis ligat statuto pro extrahente grassiã sed pena ei mitigatur qr dimidiatur fm Specu. ibi post Jaco.balduini.qõ etiã tz Bald. sing.in.l.ũ.C.de nau.feno.vbi dicit q pena arbitraria intelligitur.s. dimidia ei⁹ que a statuto taxata est pro delicto qõ not.qr aliũ non dicũt. ¶ Ad id qõ dixi de

1 4 5 6 3

ignorãtia statuti adde q̃ intrans p̃ portam ciuitatis dr fraudẽ cõmittere si nõ ꝓfitat res de quibus solui dz gab. q̃ facit contra generalem consuetudinem nisi esset noua et insolita gabella. ſm Bal. sing. in l. leges. in fi C. de legi. la. ij. quod not. semper. ¶ Quinetiam dicit Bald. in. d. l. ij. C. de nau. feno. q̃ forẽsis transiens cum meradibus tenetur explorare de gabellario alias est in culpa nec excusatur ignorantia: vt dicemus J. vlti. parte. ¶ Predictis subdo q̃ forensis tenetur ad gabellam pro predictis 8 que possidet in loco statuti ad quam cogitur causatiue scilicet captis et distractis fructibus non precise ſm Pau. de cast. no. in. l. inter debitorem. ff. de pact. ¶ † Et dicitur propie forensis qui alibi natus est ſm Pau. de cast. no. in consil. cxciij. in vlti. colum. ¶ Incidenter hic queritur de collecta an forensibus possit imponi. respon. q̃ nõ pro persona sed et pro rebus sic scilicet pro his quas possidet in loco. l. rescriptum. §. fina. et ibi Barto. ff. de mune. et hono. et in. l. forma. §. j. ff. de cens. et in. l. munerum. §. patrimoniorum. de mu. et ho. et in. l. j. v. colum. C. de muli. et in quo loco. libro. xj. quod est verum non de iure communi per. d. l. rescriptum. §. finali. sed quando ciuitas sibi facit statutum q̃ predia sint tributaria: & q̃ collecta sit loco tributi ſm Barto. ibi et in. l. libertus. §. solam. ff. ad muni. & Bal. l. fi. C. sine cẽ. vel reli. vel si ciuitas sit priuilegiata ad id vel si sit consuetudo ſm Barto. vbi. §. et vide ad predicta per Bald. in. c. vlt. colum. que sint rega. in vſi. feu. et in. l. j. ix. colũ. C. de senten. que pro eo quod inter. pfe. et in. l. etiam. vlti. char. C. de excu. rei indica. vbi etiam dicit forensis habentes estimum teneri precise ad collectas vel possidentes si ibi mensam seu banchum habeant. Et intellige forensibus posse collectas imponi pro rebus quas possident in loco vt. §. et tenet Specul. titul. de censi. §. versicul. pone reginus. Non autem pro rebus alibi sitis ſm Flo. in. l. ſi pendentes. §. ſi qui cloacarij. ff. de vſu fru. adde no. per gloſſ. in. d. l. j. de mulie. et in quo loco. ¶ Ad onera vero personalia puta ad custodiam terre tempore guerre non tenetur forensis ſm Specu. vbi. §. & Barto. in l. j. C. de auro. lib. x. vbi dicit verum nisi consuetudo sit in contrarium. Ad prestantias autem tenetur forensis ſm Barto. in. d. §. patrimoniorum. et in. l. interdum. ff. quod cum falso tu. au. et Flo. in. d. §. ſi quid cloacarij vbi etiam dicit post Barto. vbi. §. q̃ tenetur prestare equum ad bellum ſi habeat sed non tenetur emere vt prestet nisi sit vſurarius: quod semper nota. ¶ † Sexto quero an clerici teneantur soluere gab. de contractibus vigore statu. Respon. non imo nec valet statutum quo ad clericos nisi clericus forte vti velit beneficio statuti secularium ſm Bal. no. in. l. j. vj. q. C. de cõtrahen. emp. alias enim secus. pro quo facit quia statuta laicorum odiosa non ligant clericos ſm Bald. in. l. cunctos populos. xj. colum. C. de sum. tri. & alias. J. dicetur. adde no. per Bald. in. c. ſi quis per triginta. v. col. ſi de feu. fue. contro. et tenet Alexan. de imo. consil. ccx. Redemptoris &c. ponderatis &c. & in consil. sequen. vbi plene ponit q̃ statuta laicorum ligent clericos & que non in secunda parte consilij vbi vide. ¶ Septimo succedit quero nunquid clerici teneãtur ad solutionem gabel. pro rebus. Respon. non vt habetur Hesdre. vij. ibi vobis quoq̃ totum &c. et J. dicetur. & tenet Bart. in dicto. c. j. C. de mu. et in quo loco. et in. l. j. §. hic titulus vbi per doc. & Inge. de periglis. ff. de publi. & in suo consi. punctus questionis talis est per Barto. et tenet Bald. in. l. placet. C. de sac. sanc. eccle. et in. l. j. C. de cõtrahen. empt. et in. c. q̃ q̃. de censi. in. vj. et in cle. presenti. eodem titu. & in. c. j. de immu. eccle. in. vj. et in. c. j. de decimis. et in cle. j. et ibi Car. de immu. eccle. & in. c. non mimus. eodem titu. & in. c. verum. de condi. appo. & quod per Innoc. in. c. proposuisti. de foro compe. et Abb. sicu. in. c. innouamus. de censi. vbi dicit clericos non teneri ad pedagia que sunt onus personale si sunt imposita per dominos temporales: imo potest licite fraudare vt ibi. et predicta vera nisi clericus sit negotiator. a cõtrario sensu in dicta

cle.fi.cum glo.de cens.ℨ in.d.c.cẽ.ℨ tenet.d.meus Jo.de porto.in.d.ℨsi.omnipotentis dei postulato suffragio in primis sciendũ ℨc.in.vij.col.ℨ Spec.de immu.ec.ad fi.est enim negotiatio clericis interdicta cum abstrahat a diuinis.d.c.cẽ.et.c.fi.de vi.et ho.cle.xiij.q.iij.in summa.ℨ.c.j.lxxvij.dist.negotiatorem.ℨ dixi plenius.ℨ.in parte.ij.q.principali. et Fede.de cens consil.ccvij.nos grifolus ℨc.facit.c.recolentes.post princi.de sta.mo.per quem text.Pe.de ancha.cõsil.cvij.consulit fratres minores de facto possidẽtes immobilia teneri ad onera pro eius sicut alij non mendicantes adde in simili Card.in cle.pastoralis.ij. col.de re iudi. ✝ Dicit autem quis negotiari quãdo rem emit ℨ integram lucrãdo reuendit non mutata forma nõ qui emit vt sibi sit materia operandi cũ ea etiam si de venditione lucretur.lxxvij. di.eiciens que est palea.et tenet Jo.de por.in.d.consi.et.d.Semi.in.d.c.cẽ. et Card.in.d.cle.presenti.ℨ dixi.d.ij.q.iij. partis. Intelligetamen predicta quando clericus portat reg propias causa negotiãdi qr is tenetur ad gabellã non si dicta ex causa portat res ecclesie ℑm Ni.Pe.de ancha.ℨ Jmo.in.d.c.fi.de vi. et ho.cle.qõ no.ad limitationẽ.d.c.cẽ. ℨ.d.cle.presenti. Item verum etiam p equis vel alijs reb⁹ quibus clerici vtũtur ad pompam ℑm.d.Jo.de por.in.d. consil.ver.ex predictis potest:qr ℨ in his viget ratio de qua in.d.c.j.de cẽs.in.vj. ℨ in.c.clericis.de immu.eccle.eo.li.cp clerici sint oino immunes ab exactionibus secularis ℨ seculariũ potestas sit in clericos penitus iterdicta quia seculares non possunt grauare ecclesiasticã libertatez.c.nouit.de sen.excõ.ℨ in aut.cassa. de sacrosan.eccle. Item verũ etiã pro rebus quas clerici trãsmittũt de loco ad locũ sue habitationis pro necessitatib⁹ suis quia pro his nõ tenẽtur ad gab.cũ faciant puncipaliter ad questum et vt negocientur:vt in dicto consilio.ℨ tertia dubitatio ℨc.et Barto.in.l.sed et ipsi.ff. nau.can.stab.pro quo facit quia etiam laicus non tenetur ad gab.pro rebus quas inferat ad proprium vsum.l.vniuersi.et ibi docto.C.de vect.commis.et alias infra dicetur. Idem etiam tenet glo.in dicto.c.quamcẽ.ver.negotiandi. Statur autem iuramento clerici et eius nuntij quod res conducat causa sui vsus et hoc nisi qualitas rerum et personarum aliud suaderet:vel contraria probatio esset in promptu ℑm glo. not.doct.in dicta clemen.fina.ℨ ibi Car. in.iij.qõ.vbi etiam dicit sufficere portantem res in habitu et tonsura vt credatur esse clericum ℑm not.ibi.et subdit Card.quod iuder laicus loci est adeũdus nisi pro questione clericatus exorta.ad idem est arg.in.c.fi.de iureiur. et in.c.fina.cp met.causa.ℨ Bal.tenet in l.iij.C.de nau.feno. dicens stari iuramento portantis res cp portet causa sui vsus ℑm tamen veri similia quod not. Item verum etiam pro rebus seu fructibus clerici per ipsum vel eius familiam portatis in ciuitatem pro quibus non tenetur soluere datium vel gabellam soluendam pro introitu porte secus si per colonum eius qui non est immunis nec gaudet priuilegijs eccle.ℑm do.Semi.in.d.c.quãcẽ.post Fede.de se. ℨsi.x.Arch.xj.q.j.c.ij.Jo.de porto.vbi.ℨ. et Bald.in tit.de pace constan.ℨnos romanos.ij.colum.qui dicit ecclesiam teneri ad gab.porte pro planstro. Et not.quod si colonus clerici soluat gabellam de facto coactus repetit a clerico per retentionem fructũ clerici de eius parte ℑm Bal.not.in.l.j.C.de iure emp. et in.l.cum cum duobus.ℨ si in coeunda.ff.pro socio.et Pet.de vbal.in tracta. societa. vj.partis.xiij.q. ✝ Quid autẽ de colono secularis an teneaꝫ ad gab. pro fructibus quos defert ad domum domini,Respon.sic si non sit partiarius alias secus ℑm Bald.in.l.acceptam. xv.q.C.de vsur,si tamen cogeretur colonus partiarius ad soluendum computaret domino in fructibus quia ad dominum spectat onus gab.ℑm Jaco. but.in.l.j.C.de fruc.et lit.expen.et Pet. Ubal.vbi.ℨ.xj.parte.xiij.colum.versic. not.hoc expressum,ℨ in.vj.parte.xiij.q. Et adde quod non valet statutum cp colonus teneatur ad gab.pro domino

vel ecclesia qui non teneretur vtputa pro clerico fm Baldum in l. hi penes. C. de agri. & cen. li. libro vndecimo. et in l. colonos. j. eodem titulo. & Bald. in l. j. C. de episcopis et clericis. et Ange. in autenti. de non alienan. §. quia vero. secus vero quando ecclesia teneretur fm bal. in auf. sed periculum. C. sine censi. vel reli. quia quod non licet indirecte vt in regu. cum quid in. v. j. et. l. fina. C. si manda. ita vene. ne prosti. Et facit quia statutum laicorum imponens penam coniunctis clericorum propter inobedientiam clericorum non valet fm Bart. in l. j. in fine. ff. de his que pe. no. et Bald. in l. j. C. de indi. vidui. et in l. j. et ibi Angelus et Alexander de imo. ff. de in ius vocan. vt ea. Joannes de imo. in l. heres meus. §. fina. ff. de conditio. et demõstratio. Pe. de ancha. in. c. j. de pstitutio. in vj. in repetitio. & dominus Fed. de. in cõsilio. cxj. questio talis est an diocesanus in penulti. colum. dicit q coloni ecclesiarum vel fictuarij licet non sint exempti pro parte sua a collectis: tamen si laici nimis grauarent eos vt non carerent omni eo quod non possent exigere ab ecclesia episcopus debet eis resistere per c. fi. de immuni. ecclesie. in. vj. facit pslius Pe. de ancha. cxij. Magnifice & illustris princeps &c. vbi concludit statutum laicorum contra concubinas clericorũ nõ valere quia per indirectum resultat infamia clericorum: qõ etiam tenet idem Pe. in. c. ea que. xxij. q. de regu. iur. in. vj. & Joan. de ana. in rubrica de adulte. vltima colum. de quo indirecto grauamine clericorum facit qõ no. idem Pet. de ancha. in. c. j. de consti. & in consi. cl. optimis rationibus &c. & Alexã. de imo. consilio. cclxxij. in. ij. parte. Et qõ supra diximus de pte coloni eccle. soluendam esse collectam adde q colonus ecclesie tenetur ad decimas pro parte sua fructuum fm Card. in cle. j. xxiij. q. de decimis vbi vide oino: quia dicit verũ si priuilegiũ ecclesie vel religiosorum sit personale nõ si reale. i. cõcessum terris eor: vt ibi p glo. & tenet idẽ Card. in. d. q. dicẽs decimã soluendã esse per colonum partiariũ vel cẽsualẽ: scz de parte coloni ptiarij vl cẽsualis. i. q tenemenți. ¶ † Queritur etiam iuxta censum soluat ecclesie p fructibus nõ si sit censualis passiue. i. cui soluatur census pro cultura qui dicitur colonus nũmis colens & tenetur ad decimas personales fm Car. ibi. colonus vero q̃ nummos dño soluit & totos fructus sibi hz tenetur ad collectas nisi cõsuetudo aliter se habeat fm Barto. in. l. j. C. de anno. & trib. lib. x. ¶ † Scias aũt q coloni collecta non potest imponi regulariter. l. lutibus. in fine. C. de agri. & censi. libro. xj. & Jac. de are. in. l. fructꝰ. sol. met. & Jac. bu. in. l. fi. C. de fruc. & lit. expẽ. Inn. & doc. in. c. tua nobis. ij. de deci. & in spe. de cẽsi. & Pe. de vbal. in tracta. socie. rj. pte. ẽmpco. ¶ Incidenter q̃rit qua pena puniat gabellariꝰ exigẽs a clericis gabellas in casibꝰ phibitis. rñ. q si persona punita est ipso iure excõicat. Si vero eis violentias incurrit interdictũ nec absoluitur vel nõ relaxat donec restituat exactum. d. c. ẽpẽ. & ibi doc. & Joã. an. & Semi. q̃ ponit casus in q̃bus fieri debeat restitutio exactis: imo etiã mortaliter peccat qui exigit. d. cle. fi. ¶ Preterea vera in exigente ab inuitis nõ aũt si sponte soluat clericus fm glo. no. in. d. cle. ver. extorquẽ. argu. c. dilectus. ij. de fimo. no. & Jo. de pet. in. d. consi. iiij. colũ. ¶ Sed quid in emẽte fructus a clerico. Rñ. q̃ dz soluere gabel. pro parte sua fm glo. no. & doc. in. d. cle. fi. de cẽsi. Jo. de pot. in. d. cõsi. vij. col. & videtur sentire Specu. tit. de immu. eccle. ad fi. & Fed. de senis. consi. cxj. questio talis est an diocesan⁹. ¶ An aũt possint clerici vendere vel vendi facere vinum ad minutum sicut ad grossum sine solutione gabel. reperi consultum q sic per do. Hiero. Zannetinum bononiẽsem nostri temporis doctorẽ insignẽ in consilio casus super quo &c. in tertio dubio: qz si potest ad grossum: ergo ad minutũ. naz idem iuris est de toto quo ad totum q̃ de parte quo ad partem & contra & qz iura permittunt indistincte eis fructuũ alienationẽ ergo &c. p quo facit qz Cy. in. l. ij. C. de epi. & clerl. dicit simplr clericum non teneri ad gabellam pro vino vel frumẽtis sue prebende venditis per ipsum. & adde not. ibi per glo. & Bald. &

premissa nliquid clericus teneaꝫ ad collectas.et ℞ñ.q̄ non ex priuilegio regis artaxerxis persarum regis: vt legitur esdre.vij.c.Idē etiam habeꝫ genesis.c. xlvij.vbi vide.et idem est iure codicis.l. placet ⁊ ibi doc.Bal.⁊ Sali.C.de sacro. san.ec. Idē iure autenticorū:vt in auk. itē nulla.C.de epiſc.⁊ cle.⁊ in corpore ⁊ in tit.de pace cōstan.⁊nos romanos per Bal.qui tenet idē in specu.de cle.cōiug. ver.ij.⁊ ibi Specu.⁊ tenet Barto.in.l.de his.C.de epiſc.⁊ cleri.et in.l.Rescripto.⁊ sciendū.ff.de mu.⁊ ho. ¶Idem etiā iure canonico.d.c.ℌ.de censi.in.vj.et cle.j. et ibi Cardi.de iure immu.Sed limita verū esse nisi tēpore guerre vt occurratur hostibus.tunc enim etiam ecclesia nō excusat a parāgharijs. casus est no. ſm Bar.in.l.fi.C.de cursu publico li.xij. Pro quo facit singulariter:q̄ imminitas alicui cōcessa non extendit in dubio ad onera tempore guerre subesida ſm Dy.⁊ Albe.de ro.in.l.ex toto.in princi. de leg.t.nisi expresse dicat vt ibi ⁊ tenet Bart.cepo.in cautela.cxvij. ¶Itē verū nisi sit cōiugatus talis clericus secundū Abba.anti.in.c.ex parte de cleri.coniu. quē refert ⁊ sequitur Bal.in Margari. ver.clericus ver.fi. ¶Itē nisi predia sint tributaria ſm bar.in.d.auk.Item nulla ⁊ ibi omnino vide Bal. qui tenet idē in l.fi.C.sine censu.vel reli.⁊ subdit Statutum q̄ predia tributaria intelligi etiā de ecclesiasticis et q̄ potest per statutū expresse imponi collecta p ecclesiasticis vt ibi. Itē nisi pro fundo propio sit solitus clericus soluere collectas: q̄ teneꝫ alias non ſm Specu.vbi.ℑ.ver.in quibusdam aūt locis.et Bal.in cōsil.per cōe ciuitatis ducalis ⁊c.pro patrimonialibus eñ non tenet clericus soluere collectam vt ibi ⁊ Bar.in cōsi.punctus questionis talis est. ¶Quidā titius olim de perusio ⁊c.glos.⁊ doct.in.d.c.ℌ.Car. in.c.fi.vj.⁊.vij.q.de vita ⁊ ho.cle.⁊ Joā. de pon.in.d.cōsi.⁊ Specu.vbi.ℑ.q̄ not. pro rebus vero pp̄ijs quādocūq̄ sint fue etiā clerici non tenent ad collectas vt probaꝫ geñ.c.xlvij.versi.preter terrā sacerdotū ⁊c.⁊ Archi.xxiij.q.viij.tribunum.Item q̄ clericus ad collectas non teneatur pro bonis pp̄ijs vel ecclesie tenet etiā Ludo.pon.in.l.si publicanus. ℌ.de rebus.ff. de publica. et Abb. sicu. in.c.j.de censi.q̄ not. ¶Itē nisi ad collectas impositas pro salarijs custodum ciuitatis et murorū.c.peruenit.⁊.c.non minus de immu.ec.⁊ ibi doc.l.institutiones.C.de sa.san.ec.⁊ Bal.in.d.consilio. Et an ad collectā pro muris vijs ⁊ pontibus clerici teneant vide etiā Barto.⁊ doc.post glos.in.d.l.ad instructiones.et Ant.de bo.in.d.c.nō minus ⁊ Bart.cep. titu.de serui.rust.c.de via.xxv.q.vbi plene. Et sci.circa predicta q̄ etiā is qui consulit q̄ ecclesijs imponatur collecta tenetur ad restitutionem vel ad interesse ſm Pau.⁊ Car.in cle.j.de immu.ec. ⁊ no.in.c.aduersus eo.ti. ¶Sed an pro rebus ecclesie traditis sit soluenda collecta.vide in spe.de cle.cōiug.⁊ ibi Bal. in addi.ver.ij.vbi tenet q̄ sic.⁊ Joā.an. in.c.j.de immu.ec.in not.⁊ in.c.verū de so.cōpe.⁊ in.l.incola.ad muni.⁊ Bal.in.l. neminem.C.de sa.san.eccle. ¶Et sic ſm Car.in cle.j.de immu.ec.scōa op.per.c. j.de censi.⁊.c.magnū.xj.q.j.xxxij.q.viij. tributum q̄ pro rebus datis ad fundationem ecclesie vel ortū vel mansum vel dotē vel vsum eius nō debet solui quia ista sunt inmunia que vero postea dāntur transeunt cū onere suo vt dictis iuribus.fundus vero ecclesie in quo ecclesia fundata est vel officina eius est liber ⁊ immunis.c. sancitum de censibus.et glo.xj.q.j.si tributum. ¶Et not.q̄ fundi ecclesie sunt adeo pro tributis obligati q̄ vendicari possunt pro illis per imperatorē.d.c.si tributū ⁊ ibi glo.⁊.l.de his. C.de epiſc.⁊ cleri. ¶Licet aūt laici prohibeantur exigere collectas a clericis possunt tñ clerici eas sponte prestare.d.cle. j.⁊ ibi Card.⁊ in.c.aduersus.eo.titu.vbi dicit verum de licentia pape ex causa de qua ibi ſm Car.ibi. ¶ † Aduerte tñ q̄ de re prophana facta ecclesiastica nō debet solui collecta ſm Bar.bal.⁊ doct. in.d.l.placet.⁊ bar.post glo.in.d.Lincola ⁊ in.l.fi.C.de exac.tribu.lib.x.⁊ in rescripto.ℌ.sciendum.de mu.⁊ ho.et in consil. punctus q̄stionis talis est si aliqua possessio ⁊c.⁊ Bal.in auk.sed periculum.C.

13

sine con. vel reli. et in spe. de cle. coniug. ver. ad hmõi autem qõ est verum etiã si pactũ fiat in contrariũ. s. q ecclesia teneatur ad onera pro rebus ei traditis vel donatis sm Jo. de Flozia. cõtra Bart. in. l. caueri. ff. cõmunia prædio. in quo tamen contrariũ dicemus. j. eo. ¶ Itẽ verum si ecclesie sint relicta vel tradita pleno iure ꝛ in perpetuum nõ si in vsufructu ad tempus sm Flozia. sing. in. l. si pendentes. §. si quid cloacarij. ff. de vsufru. Itẽ verũ q nõ solũ debet per ecclesiã. vt. ff. sed per venditorẽ vel alienantẽ in ecclesiam sic nisi ecclesia recipiens soluere p̃ miserit vel nisi ea sibi dederit fecerit in estimo cõis sm Bal. in. d. auf. sed periculum. Sic ergo onus collectarũ põt imponi rebus que traduntur ecclesie sm Bal. ibi ꝛ bar. in. d. l. caueri. licet ibi Floren. cõtra dixerit sm qõ. §. proxi. retuli. ꝛ tenet Jnno. in. c. verũ de foro cõpe. vide Bal. in marg. ecclesia ver. fina. ꝛ in verbo onus. ¶ Ecõtra vero de re ecclesiastica facta p̃phana qr sit alienata per ecclesiam in laicum dz solui collecta: vt tenet Bar. in. l. paulus. in fi. de acqui. here. et Bal. in mar. versi. contractus. ver. fina. ꝛ doc. in. l. licitatio. in fi. ff. de pub. ¶ Ulterius scire debes qõ fratres minores sancti francisci nõ tenẽtur ad collectas. sm Bar. in. l. semper. §. fi. de iure immu. ꝛ in cõsi. in dubium revocatur ꝛc. nisi de facto possideant immobilia sm Per. de ancha. in cõsi. cit. ¶ Itẽ possunt querere eleemosinã pecuniariam pro soluendo pedagio ad qõ forte de facto compellantur: vt tenet singulariter Cardi. in clemẽ. exiui de paradiso. §. cũ etiam de ver. sig. ¶ Sed quid de conuersis. vide Bal. in. l. placet. de sac. sanc. ec. ¶ Circa predicta ola scire debes q episcopus loci tenetur inquirere etiã clerico non conquerente qui coactus soluerit gab. s. inquãtum tangit ius publicum cũ episcopus sit defensor iuris publici. ꝛ reipublice. c. j. de offi. ordi. non inquãtum cõcessit ius priuati. i. clerici soluentis. sm Cardi. in
14 cle. fi. x. q. de censi. ¶ † Nec pretereo q inder laicus non est competens inter clericum ꝛ laicum gabellarum in causa gabelle. sed episcopus adiri debet: vt ibi
15 Cardi. in. vj. q. qõ est verum sm cum in iij. q. ꝛ seq. quõcũq; sit questio inter cos etiam emergẽs ꝛ in ea iurari oporteat qõ not. ¶ Quinetiam potest eps requirere epos vicinos vt publicent excommunicatos gabellarios exigẽtes gabellas a clericis sm glo. ꝛ Car. in cle. fi. xj. q. non tamen potest eos requisitos ꝛ recusantes ei parere punire: vt ibi. xij. qõne. ¶ Sed illud etiam est hic subnotandũ q ecclesia forensis puta ecclesia firmana possidens bona in territorio ancone tenetur ad onera imposita per papam populo anconitano si imposita sint p̃ rebus non si p̃ persona sm Cardi. in cle. in vlti. q. de immu. eccle. vbi plenius vide per eũ. Et an ecclia romana teneat ad tributa imperatori ter. xj. q. j. si tributũ dicit q sic. ꝛ Arch. xxiij. q. viij. tributũ vbi vide alios. §. dixi. ¶ † Octauo quero vtrũ cõitas vt dñs territorij locãs gabellã alteri teneantur soluere gab. illi pro cõtractibus suis quos facit cũ aliis personis post locatas gabellas vel pro rebus a fisco vel ipso dño emptis stante statuto q̃ de quolibet contractu vel p̃ rebus emptis soluatur gab. ꝛ fi. q non. vt firmat Bar. ꝛ doc. ꝛ Ang. de periglis in. c. licitatio. §. fiscus. ꝛ ibi videt casus. ff. de publi. nã ibi dicit q fiscus est immunis ab omni prestatione vectigalis. Itẽ ꝛ qr fiscus a seipso non põt exigere ergo nõ censetur vendidisse alteri plus iuris q̃ ipse haberet. vt ibi per doc. ꝛ Bar. idẽ etiã tenet Bal. ꝛ Sal. in. l. emptor. C. de here. vel actio. ven. ꝛ sentit Salice. in. l. vniuersi. C. de vecti. pro quo facit qr statutum nõ est interpretandũ contra cõitatem qñ ponit operari cõtra alios sm Bald. in. l. ũ. C. an seruus ex facto suo. et sm hoc vidi plures iudicari de facto ꝛ facit qr in generali dispositione nõ venit persona loquẽtis. l. inquisitio. ꝛ ibi Bal. C. de solu. l. si mercedẽ. §. fi. ꝛ ibi Bart. ff. de actio. emp. glo. ꝛ Bar. in. l. j. de senato. rex. cũ glos. in. c. qui insulã. §. fi. ff. loca. ꝛ per Bal. in. l. cũ acutissimi. C. de fideic. vbi dicit q promittentes auxilio cõtra oẽm personã intelligit. s. se excepto. qõ etiã tenet bar. in. d. c. s. de senato. fallit in casu. c. paulus. §. fin. ff. de pig. ¶ In

questione tñ ꝓpoſſta ipſe idē Bart. in l.j.C.de nauicu.lib.xj.ſentut cōtrariū ar. l.j.§.ad munici.ff.a.d.l.falci.dicēs fiſcum vel principē nō eſſe immunē a gabellis ꝓ contractibus ſuis.ꝓ qua opi.facit qz ſubiacet punceps ſtatutis gabellarum ſi vtatur beneficio ſtatutorum ſm Bal.in.l.iij.C.ad.l.falci.et in ſimil.in.l. omn. nouatione.C.de ſac. ſan.eccle.et hāc opi. tenuit idē Bar.in conſi.ſtatuto ciuitatis cugubij cauetur ꝓ cōtractu quolibet ꝛc.vbi per plures rationes cōcludit cōitatem teneri ad gab.cōtrarie tas pōt ſaluari vt prima opi.procedat in fiſco ſcōa in alijs cōitatibus nō habē tibus fiſcū ꝛ ſic minus priuilegiatis cogita. ¶ Sed an vna cōitas teneat alteri cōitati ad ſolutionem gabel. R ñ.ſic niſi ciuitas romana ſm do.Signorolum de mediolano.ꝛ doc.in.l.vectigalia.C.noua vecti.ꝛ Bart.in.l.licitatio.§.fiſcus.ff. de 16 publi. ¶ † Quid aūt de augusta.rñ.qđ non teneāt ad vectigalia ſicut nec fiſcus cū habeat oīa priuilegia fiſci ſm glo.no. in.l.punceps.ff.de leg.vbi etiā glo.dicit q̄ licet augusta nō ſit ſoluta legibus vt ibi in text.habet oīa priuilegia puncipis niſi ea que viris cōueniant vt cōdere leges qđ non pōt.qđ etiam tenet gl. in.l.ſi auguſte.de leg.ij.vbi etiam dicit Bar.in.l.qđ principi.q̄ augusta nō habet dignitatē per ſe ſed per virū:et ideo legatū ſibi factum non tranſmittit ſicut punceps vt ibi. ¶ Et adde qđ augusta conſeat dignitate viri ſm Ray. ibi p ter.in.§.ſi vero.in auē.de cōſuli.ꝛ ſubdit ibi eadem eſſe dicenda de comitiſſa qđ 17 no. ¶ Nono querit an teneatur ſolue re gabellas is qui habet a principe pri uilegium ne teneatur.rñ.ſic qz gabelle principis reſcripto non remittuntur.l. omniū.ꝛ ibi doc. Bal.ꝛ Sali.ꝛ.l.quicqđ. vbi Sali.C.de vecti.ꝛ cōmiſ.3dē dicitur in collecta vt ibi.ꝛ.l.in fraudē.et ibi Barto.C.de anno.ꝛ tribu.lib.xj.l.j.C.de in dic.l.vacuatis.de decu.eo.libr. in ſpe. de cēſi.§.j.ver. quid ſi vniuerſitas.ꝛ ibi Jo.an.in addi.ꝛ Bald.in.l.etiam.C.de execu.rei iudi.Sed limita vtī niſi dicto caſu contra ius cōe principis reſcribat cū clauſula nō obſtante.l.omnium. C.de vecti.ꝛ cōmiſ.ſm glo.Bar.ꝛ doct. in.l.omnis.in fi.C.de aqueductu.libr.xj. et in.l.reſcripta.C. de preci.imp.offer. per Bald.ꝛ tenet Bar.in auē.hoc inter liberos.C.de teſta.vel verius vt practicatur ſatis eſt apponere clauſulam nō obſtāte aliqua lege in cōtrariū faciente ſm Bartol.in.l.fi.C.ſi cōtra ius vel vti. pub.vbi dicit ſecus eſſe in ſola clauſula nō obſtante aliqua lege. ¶ Itē ſi ſit clauſula ex certa ſcientia que facit preſumi principē velle etiā ſi deficit clauſula nō obſtante tali lege ſm Bal.in.l.oēs.C.de quadri.preſcri.ꝛ in.l.non ſolū.§.ſi naūt. de excu.tuto.per glan.d.l.fi.ſi cōtra ius. ꝛ tenet Bar.ꝛ Nico.de neapo.in.l.idem vulpianus.§.ſunt ꝛ alij.ff.de excu.tu.et qđ per Bart.in auē.qđ ſine.C.de teſta. adde not.per Bald.in.c.j.ij.col.qui ſeu. da.poſ.in vſi.feu.et in.d.l.fi.C.ſi contra ius vel vtil.pub. ¶ † Decimo quero qđ 18 ſi fiat pactū q̄ quilibet teneāt ad gab. non obſtāte aliquo priuilegio ei cōceſſo ſicut fieri ſolet in locationibus gabellarum.rñ.q̄ intelligitur de priuilegio nō clauſo in corpore iuris.no.in auē.qua in prouincia.C.vbi de cri.agi oportet.cōfirmat Angel.de peri.in.l.licitatio.§.res que.de publi.ꝛ Bart.in.l.ij.§ legatis.de iudi.ꝛ in extrana.ad reprimen.ver.non obſtantibus.et Paul.de caſt.in.l.j.ff.de legi. ¶ Et ideo non debet ſoluere gab. qui de iure cōmuni eſt priuilegiatus ne ſoluat nō obſtante tali pacto. ¶ Predictis.adde notanter qđ emphyteota nō ſoluens canonem infra tempus priuatur etiam ſi habet priuilegium a papa quod res emphyteotica nō reuertatur ob canon.nō ſolutum ſm Bal.ſing.in.l. ſi a te.C.de pac.inter emp.ꝛ ven.qđ eſt 19 notandū. ¶ † Undecimo quero an dñs ꝓ famulis teneatur ſoluere pedagiū. Reſpon.ſic vt not.in.l.vſurpatione.ꝛ ibi Bal.ꝛ Salic.C.de vecti.ꝛ cōmiſ.per.l.ſi quis vpote.C.de dona.inter virū ꝛ vxo. ¶ Ad collectas vero ꝓ poſſeſſionibus impoſitas nō tenetur dñs ꝓ famulo.l. hi penes.ꝛ ibi Barto.C.de agri.ꝛ cenſi. lib.xj. ¶ Sed an dominus teneatur ꝓ famulo proijciente turpitudinē ex feneſtra. Reſpon.ſic.l.j.in princ.ff.de his qui

deiecc.vel effu.qō verū est si proiecit in locū per quē cōsuetum erat homines transire alīs nō.l.j.§.in summa.eo.ti.l.si putator ad.l.aquil.& bar.cepo.de seruit. viba.c.lxix.¶Item tenetur dñs pro dāno dato a famulo.not.in.l.si seruus.§.seruī aūt.ad.l.aql.& not.in.l.apud antiquos. C.de iur.nō tamen pro delicto famuli tenetur dñs nisi quatenus ad cū peruenerit immediate non aliter sm Jnno.c. cū ad sedeim.de resti.spol.vt refert Bar. in.l.j.§.familie.ff.de vi & vi ar.¶Vel nisi dominus sciat & nō prohibeat qī videt ratificare:vel nisi faciat de voluntate & mandato dñi sm Flo.in.l.is cuius.in fi. ff.si seruꝰ.ven. vel nisi tantum caueatur dominum teneri pro famulo:quo casu etiā tenetur de commissis ante secus si starutū dicit q dominus teneatur pro delicto famuli qī intelligitur.s.de commisso quo fuit famulus sm Bar.no.in.l. titius.ff.de testa.mil.Aduerte etiam q dñs soluens pēnā pro famulo in casib⁹ in quibus nō tenetur repetit ab eo vt in specu.de iniur.& damno dato.ver.in summa.& ibi Bald.in addi.ver.fi.adde hec dicta supra in quarta parte.q.xvij.
20 & not.predicta.¶† Duodecimo quero vtrum occupans rem habitam pro derelicta teneatur soluere gabellam que ex forma statuti debet solui pro re alienata vel donata.Respon.q sic sm bart. in.l.quod seruus.et Ange.& Jmol.ff.de stipu.seruo.et in.l.j.ff.si ex noxa.causa agatur.ratio est quia habens rem pro derelicta videtur donare vt ibi qō not. contra volentes habere rem suam pro derelicta in fraudem gabelle quā vellet vendere vel donare qī non euitatur .p. preterea gabelle solutis & .ff.de gab.con-
21 tractus.ix.q.¶† Decimotertio quero vtrum emētes salinas ceruie in romā diola vel salinas castri nostri sancti angeli in panthano comitatus firmi in ecclesia romana & portātes sal per terras ecclesie teneantur soluere gabellas.Respon.q sic licet ecclesia romana vel fiscus nō teneatur soluere.l.licitati. §.fiscus.ff.de publica.et ita determinat doc.& Bart.in.d.§.mercatores per illū tex.vbi dicit verum in gabellis ordinarijs que imponuntur a lege vel principe,nā ad extraordinarias gab.vel supindicta nō tenentur emētes a fisco vel principe.i.ad impōsita propter necessitatem aliquā tunc imminentē per.l.j.C. de primi.do.Aug.lib.xj.Jtē tenet Sali. in.l.vniuersi.C.de vec.& cōmi.& Bart.in l.j.C.de nauil.vj.& spe.de immu.eccle. ver.fi.& ibi Bal.ver.fi.¶Dicunt autem munera ordinaria que imponuntur a lege vel principe.Extraordinaria vero que a prioribus vel minoribꝰ officialibus vt plene per bar.in.l.hi.ff. de iure. immu.vbi vide omnino.¶Ex predictis infertur cōtra bal.in.l.ne quisquā.ff.de edē.tenentē ibi q sicut fisco actori reus edere tenetur instā ad causam fiscalē facientia vt ibi.Jta emptori gabellarum fiscalū.cōtra qō ibi.d.Alex.de imo.inde cit not.in.d.l.licitatis.§.fin.& qō ibi per Bart.¶Adde hic ad materiā salinarū q nō licet alicui vēdere sa. sine licentia principis.alīs cadit in cōmissum sal venditum & debetur officialibus.l. si quis.& ibi docto.& Salice.C.de vect.& cōmi.qō
22 no.quia quotidianū.¶† Decimoquarto quero vtrum officiales teneātur soluere gabel.de arnesijs & rebus quas secum portant pro vsu suo.Respon. non.l. si publicanus.§.de rebus.& ibi glo.ordi. Bar.& docto.ff.de pub.& probatur in.l. vniuersi.& ibi Salice.C.de vecti.& cōmis. dum dicit de libris iudicum & scholarū non solui gab.hoc tamen nō seruat consuetudo.¶Sz an in loco in quo sunt officiales officium exercentes teneātur soluere gabel Respon.q non sm Barto.in l.athlete.§.gentium.ff.de excus. tut.per glo.in.l.onera.de mune.& hono. vide gl. in.l.neminem.C.de sacrosanctis eccle.& in.l.acroires.C.de exacto.tribu.libro decimo.vbi dicit Bartolus q ad collectas tenentur.de quo vide in.l.j.C.de immu-
23 ni.ne.conce.libro decimo.¶† Decimo quinto quero an ambasiatores teneantur soluere gab.ff.q nō pro rebꝰ quas portant sui vsus causa ad patriam:sed pro alijs rebus sic.l. allegatis.& ibi docto.& Salice.C. de vectig.et commis.et glos.in dicto.§.de rebus.ff.eo.titu. Ambasiatores vero hostiū indistincte tenē-

tur fm glo.ꝛ doc.in.d.c.a legatis.sed nō
possunt offendi Ambasiatores hostiū.l.
j.ff.de leg.ꝛ Bar.in.l.j.in prin.ff.ad.l.iul.
maie.ꝛ in.l.conuētionū.ff.de pac. ¶Et
adde q̄ ambasiatores non possunt capi
pro represaliis.l. iiquis legatum.et ibi
Bar.ff.de leg.l.ij.§.lege.ꝛ ibi Bar.ff.de
iud.qui dicit verum etiam i ciuitatibus
per quas iter ractūt.nec sui famuli vel
socij numerarij qui sunt eis deputati
fm Bal.in.l. administrantes.§.eorum.
ff.de excu.tut. ¶Item nec eorum bona
ꝛ res ad legationem necessaria vt equi
mul vestes fm Joā.de ligna.i tractatu
represal.l.ij.parte secunde prin.j.q.in
fi. probant autem se esse ambasiatores
per litteras sine quibus eis non crederetur fm Bar. in.l.palatinos.C.de col.
fun.lib.xj.nisi in legato pape qui sit cardinalis: quia ei creditur etiam sine litteris domini pape.xcvij.di.nobilissimꝰ.
ꝛ tenet bar.in.l.j.C. de superindic.li.x.ꝛ
bal.in.l.si qua per cal.C.de epi.et cler.ꝛ
in.l.iusiurādi.C.de testi.ꝛ in marga.credulitas.versi.j.ꝛ in.l.nec exemplo.in fi.
C. de proba.ꝛ Lud.pon. in.l.sciendum.
de ver.obl.ꝛ glo.in.c.sicut nobis.de sen.
excom.ꝛ Inn.in.c.cū dilectus primo. de
accu.ꝛ in.c.cum olim.de priuil.et not.in
c.ex litteris.de restitu.spo. predicta de
ambasiatoribus limitantur non procedere in electis data opera quia nō gaudent immunitatibus.l. vniuersi. et ibi
24 Bar.C.de leg.li.x. ¶Sz an ambasiatores possint conuenīri in loco ad quem
vadunt pro debitis ante cōtractis:vel
pro possessione ante adepta.dicit q̄ nō.
d.l.ij.§.legatis.ꝛ ibi doc.ꝛ bart.ff.de iudi.sed pro contractu in dicto loco sic vel
pro possessione postea q̄sita vt ibi.ꝛ.l.nō
alias.§.j.ꝛ ibi Bar.co.ti.Sed rei conuenīri possunt indistincte.d.§.legatj.ꝛ glo.
et Oldrad.ꝛ Dy.in.l.paulus secunda.
ff.de lega.ꝛ.l. tutor.§.fi.ff.de iureur.ꝛ.c.
cum inter.de exce.coram arbitro vero
coguntur litigare in casibus in quibus
cogerentur ꝛ coram iudice.l.non distingue.§.item si quis.ꝛ ibi Bar.ff.de arbi.
¶Cogitur aūt litigare ex causa ambasiatoꝛ inquantum subest necessitas.l.
sed si restimatur.§.sed si dies.ꝛ ibi Bar.
ff.de iudi.Ulterius est no. q̄ creditur iuramento ambasiatoris de morte equi
sibi locati cū scriptura faciente fidem de
morte fm Bal.singulariter in rub.C.de
25 fide instru.iij.col.quod no. ¶Sextodecimo quero stante statuto q̄ de alimentis legatis soluatur gabella an teneat
heres an vero legatarius.respō.q̄ si est
imposita personis tenetur legatarius
si rebus quas teneatur heres deferre
ad domū legatarij tenet heres fm bar.
in.l.j.in fine.ff. de ali.ꝛ cibaria.leg.ꝛ Salic.
in.l. acceptam. viij.colum. C.de vsur.et
alias dictum est supra. Debet autem
heres portare ad domum legatarij pecuniam pro alimētis ꝛ similia que sine
sumptu portantur non autem instrumentum vinum ꝛ similia: quia sunt prestanda domi per heredem fm Barto.in.d.l.
j.de quo etiam in.l.item illa ff.de consti.
pec.ꝛ in.l.pe.C.de condi.inser.ꝛ plenius
per Sal.in.d.l.acceptam.ver.item iuxta hoc.de vsuris. quod not.perpetuo.
26 ¶†Decimoseptimo q̄ro: an iudeꝰ ancon.tanus teneatur p mercibꝰ delatis per
eum in portum firmanum ad gabellaz
si anconitani sunt exempti in dicto portu ex priuilegijs.respon.q̄ non cum talis exemptio comprehendat etiam iudeos vt ꝙsulunt do. Jo. bōbellus in ꝙsil.
in dei nomine amen.viso consilio supra
facto ꝛc. ꝛ.d.Prosper.in consilio vendicio introitus commercij. ¶Et in consil.
in christi nomine amen. licet bene subtiliter ꝛc. ꝛ bene facit consilium Angedatus est saluus cōductus ꝛc.vbi tenet
saluum conductum concessum titio et
socijs prodesse etiam iudeo socio ticij cū
non debeat fieri distinctio personarū.
¶Illud tamen miror q̄ Feder.de se.in
consi.in christi nomine amē.statuto cauetur q̄ nullus artifex ꝛc.tenuerit iudeum tenentem apothecam apertam
die festo non incidere in penam statuti
disponēris q̄ nemo sub pena teneat apothecam apertam die festo: sed eius dictum non seruatur in practica pro quo
facit ꝛ contra Fed.q̄ quo ad penam tēporalem iudei subsunt christianorūlegibus ꝛ ecclesie licet de eis nihil ad nos in
his que fouis sunt et sic quo ad penam
spiritualem

ſpiritualem ſm glo.xxviij.qōne.j.ſepe.z Car.in cle.j.§.j.viij.q.de vſur.xvij.q.iij. conſtituit.xlv.di.qui ſincera.ij.q.j.multi. de diuor.c.gaudemus.z per Car.in cle. j.j.op.de teſti.et in.ij.op.vbi papa iudicat contra infideles.ad idem facit glo.z Jo.an.in.c.in archiepatu.in prin.de rapto.et in.c.poſtulaſti.z vide per Old.cō ſi.lxxxvj.z quod no.in.c.quod ſepe.de voto.z in.c. ad hec.z in.c.i nōnullus.z i.c.z ſi iudeos.z in.c.iudei.ij.de iudeis.Et iō iudeus cognoſcens carnaliter xpianaz puniri debet per iudicem laicū pena capitis:vt conſulit Lud.pont.in conſi.an iudeꝰ qui cognoſcit xpianam ꝛc.de quo in.d.c.in archiepatu.et Joā.cal.in ꝑſillo xij.in ti.de fo.compe.et in tit.de iudi.vbi eſt idem conſilium.z Pet.de anch.in cō ſi.xiij.et Jo.an.in.d.c.gaudemus.et per Pe.de peru.in conſi.quidā dictus gaiꝰ ꝛc. non enim debet tolerari per xpianos q iudei faciant aliq̄d in contemptu xpiane religionis.no.in.c.gaudemus.cū ſi.§.alleg.Quomodo autem puniantur iudei receptantes xpianum apoſtatam vel ementes puerū chriſtianum et eum circuncidētes vel facientes eū iudaizare vel accipientes xpianam in vxorem vel emētes et reuendentes chriſtianum vel crucifigentes agnū die veneris ſancta. vide ſing.per Old.in conſil.xxxvj. Sed an iudei ligentur ſtatutis chriſtianorum circa validitatem et obſeruantiam iuramenti.vide pau.de ca.in cōſi.xcvij.et glo.in aut.iuſſurādū.C.de iureiur.et ibi Bar.qui etiā ponit in.l.ſpadonem.§.iam aūt.de excuſ.tu.z in Specu.de iura.cal.§.reſtat.ver.ſed pone iudeus.vide ibi quia nō eſt materia nos-
27 ſtra. ✝Decimooctauo quero:an q̄ habentur pro ciuibus ex forma ſtatuti teneanť ſoluere gabel.impoſitam in ciuibus ſm Bal.in.l.quod fauore.C.de legi. et eſt mirū q; tale ſtatutum faciens eos haberi ꝓ ciuibꝰ eſt fauorabile et tamē reſultat in odium q̄ teneanť ad gab.ſz illud eſt iō: q; tale odium non ꝓſiderať q̄ afficit viros ciues.✝Itē eſt mirū ex alio q; ſtatutū nō hz locū in diſpōne ficta ſz vera et propria l.iij.§.hec verba. ff.de neg.ge.et tenet Abb.ſicu.in conſi.

Tractatus

in hac cā ꝛc.et in ſua.q. ſtante ſtatuto cōiter p italiā.z pau.de ca.i repet.auf. ſacramenta.C.ſi aduer.ven.et per bar. in.l.ſi is qui ꝓ emptore.ff. de vſuca.ſed haberi pro ciuibꝰ eſt fictio ſm glo.z Bar to.in.l.mercis ſecunda.de verb.ſigni.et Bal.in.l.ingenui.C.de inge.man.ſed dic vt plene per Bar.in.d.l.ſi is q̄.iij.q.prin. z in fi.z in.l.maritus.§.legis.ff.de adul. et per Bal.in.l.ij.C.de iur.aure.annu. z in.l.quod ſi nolit.§.ſi mancipium.ff.de edil.edi.z in.l.fine.C.de proba.vbi dicit dici factionem in ſtatuto q̄ tales habeā tur ꝓ ciuibus:q; tunc veritas importať vt ibi.z ꝓ Bal.i. l.que fortuitis.i.iij.col.
28 C.de pig.ac.que oia tene mēti.✝Decimononо quero q̄d econtra dicit ſtatutū q̄ ciues nō teneanť ad gab.an hēat locū i his qui habenť pro ciuibus.Rñ.q̄ ſic:vt z illi non teneātur.ar.l. quod fauore.C.de legi.z ita firmat Ludo.pon.in.l. pretor ait.§. patronum.iij. col.ff.de in ius voc.ar.c.ad audientiam.z c.cū dilecťꝰ.de cleri.nō reſi.z hic adde q̄ dixiḿ. §.prima.q.✝Et ſubde q̄ tale ſtatutū quod habeatur pro ciuibus intelligitur quo ad fauores nō quo ad oia ſm Bal. in.l.ſi Rufinus.C.de teſta.milit.Ex quo infertur quod tales gaudēt exemptiōe gabellarum ꝓceſſa ciuibus:vt.§.✝Itē ſequitur quod tales habiti ꝓ ciuibꝰ nō poſſunt capi pro repreſaliis inductis cōtra ciues ſm Bal.z pe.de ſun.in.l.ciues.C.de appel.z in.l.quidam.C.de fideico. nō enim dz priuilegiū indultum cauſa fauoris in odiū retorq̄ri.d.l.q̄ fauore.z tz Bal.in.c.j.de ſnau.ſen.Sed an tales habiti ꝓ ciuibꝰ retineant priora priuilegia q̄ alias habebāt vt ciues.rñ. ſic ſm Bar.in.l.nō tantū.§.ſi emācipatꝰ. ff.de bo.poſ.ꝓtratab.z Bal.in.l.ea lege. viij.col.C.de condi.ob cauſam.et docto. Moder.z Jo.de prato.in.l.falſa.§.j.ff.de condi.et demon. vbi dicit forenſem factum ciuem retinere priuilegia foreſiū:q̄ó
29 not.✝Uigeſimo quero an teneatur ad gabellas clericus vel alius exemptꝰ q̄ in fraudē gabelle ſecū defert res alterius nō exempti et dicit eſſe ſuas.rñ.q̄ ſic quin etiam facit res ipſas incidere in ꝑmiſſuz.caſus.eſt no.ſm Bal.in.l.fi.C.

de Gabellis. E

de anno.tribu.li.x. ¶ Non tñ res ꝓprie etiam cum alienis portate incidunt in cõmissum fm Bal.i.l.iij.C.de nau.feno. ⁊ dicimus infra.in vlti.parte:quod no. Sic̃ est in collectis nã ij cives exẽptꝰ dicit res comitatui obligati ad collectas esse suas ⁊ eas emi faciat nomine suo de bẽres ipse cõsiscari.l.j.ꝛ ibi Bar.C.de nauicu.non excu.li.x. ¶ Que omnia faciunt ℨ multos de nostris qui cuz nõ habeãt in estimo cõmunis bona ꝓ.l.lib.⁊ ꝓterea sint ꝓhibite coꝛ vrozes vti mancis siriecis sub pena.x.floze.faciunt sibi in suo estimo describi fuudum consanguinei vel amici tanc̃ emptũ ab ipso cũ re vera vẽditio ⁊ descriptio in catastro sit facta;⁊ facta ad effectum vtendi mancis siriecis:qꝛ incidũt in penã statuti predicti:⁊ ita sepe consultus respõdi.et adde not.ꝑ Bar.i.l.sacrosan.C.de sacro san.eccle. vbi tenet idem qõ in.d.l.iij.de nau.feno. ¶ † Vigesimoprimo ꝯro vtrũ statutũ de soluenda gab.ℨctus hẽat locũ iter patrẽ ⁊ filiũ ꝛeahẽtes.rñ.sic nisi ꝑsua'r sit exemptus talis ℨctus vel nisi sit ℨctus lucratiuus qꝛ talis non subiacet oneri gabellaꝝ fm Bar.no.arg.illiꝰ tex.in.l.j.C.de impo.lucra. deseri.lib.x. Ludo.pon.in.l.j.ij.col.ff.de in ius vocã. vt eant. ¶ Sed an valeat cõtractus vel obligatio inter patrẽ et filiũ.Bar.post glo.in.l.frater a fratre.ij.col.ff.de condi. indc.dicit q hodie vz obligatio naturalis ⁊ ciuilis in aduenticijs.⁊.l.pactum.⁊ ibi Bal.C.de pac.quen.super dote.⁊ in. l.iubemꝰ.§.fi.C. ad treb.vbi etiã Bal.tz Jdẽ addens q ex mutuo filius põt obligari patri.⁊ vide Bal.in.l.ij.C.qui ⁊ aduer.quos vbi dicit valere contractũ inter patrem vel matrem ⁊ filiũ:etiã cum ꝓsensu patris nec rescindi põt ꝑ restit.i integ.nec presumit̃ lesio inter eos põt tñ rescindi quasi ex nimia reuerentia celebratus non propter decreti indicis defectum qõ no. ¶ ℨn,pfectiꝰ ℨo non cadit imediate obligatio inter parẽtes ⁊ filium per.l.siquis pro eo.§.f.ff.de fideiuss.Sed mediãte sic ꝑ aliũ caderet obligatio naturalis fm Bal.in auc.ex testõ. vj.col.C.de col.Bart.autem in.d.l.siqs pro eo.§. itẽ si filius.dicit q oriꝝ ciuilis nisi i cã donatiõis.in.d.l.frater a fratre, iiij.col. dicit q pater promittẽs filio directo ⁊ nõ ꝓinterpositã psonã obligaꝝ naturaliter. Jdẽ Bar.i.d.l.si vẽditor.§. j.de in diem adiec.dicit ibi ꝑ bari q iter patrem ⁊ filium illo iure non cõsistebat etiam obligatio naturalis. vide etiam bar.in.l.imperator.ff.ad treb.⁊ Ang.in auc.de nup.§.si ℨo.vbi dicit q ℨz iter patrez ⁊ filiũ nõ cadat obligatio tamen cadit inter matrẽ ⁊ filiuz.vt ibi q dicit de obligatiõe inter patrẽ ⁊ filiũ. Jdẽ Ang. eo.ti.in.§.sed qõ sancti.intelligit de conuentionali qꝛ legalis cadit.vt ibi bal.i.l. si is q.de vul.⁊ pu.dicit valere ℨctũ onerosum non lucratiuum inter patrẽ ⁊ filiũ. Sed ⁊ vz quietatio cum iuramento quam filius facit patri.fm Jo.an.in addi.spe.de testa.§.j.ver.pone q.de q̃ vide pleniꝰ per doc.⁊ Bal.in.l.pactum quod dotali.C.de col.⁊ i.l.fi.C.de pac. † Donatio autem inter patrẽ et filiũ hodie valet fm Bar.i auc.vñ si parẽs.C.de inoffi. testa. et firmat iuramẽto.fm Bal.i.l. iij.C.ꝑ dona.et Pau.de ca.ꝑsil.ciij.ꝛtra Raphꝑ.fulg.i consi.in supradicto instrõ ⁊c.de quo etiam per Bar.in.d.frater a fratre.vlti.col.ℨ.vj.quero.de cõdi.inde. vbi dicit q valet secuta traditiõe ⁊ morte patris.vide etiam per doc. Bal.in.l. cũ oportet.§.j.de bonisq̃ lib.et i.l.j.§.ne autem.C.de cadu.tollẽ.glo. Bal.⁊ doc. in.l.ij.C.de inoffi.dona.et in autẽtica ex testa.ꝑ Bal.in.vj.col.C.de col.et in.l.filie cuius.iij.colum. famil.hercisc.et in.l.ij. secũda colum.C.de cõditio.ob causam. et in.l.si mortis.C.ad.l.fal.Ang.i auc.de imẽ.don.ij.colũ.Cy.in.l.j.C.de dona.añ nup.l.ij.C.siqs alteri vel sibi.et Jo.an.i spec.de testa.§.j.ℨ.pone pleniꝰ. ¶ Sed an donatio facta filio ꝑ patrẽ computeꝰ ei in legitimã.vide Bar. i.l.in quarta. ad leg.fal.et in.l.j.§.si parens.ff.siqs a pa. sue.manu.in.l.peto.de leg.ij.et i.l.si quã do.§.generaliter.et ibi Bal.C.de inoffi. testa. † Vigesimosecũdo quero an minor teneatur soluere gab. Respon. sic ⁊ si nõ soluat res eiꝰ incidit in cõmissuz.l. si ex causa.§.si in commissum.⁊ ibi Bar. et Bal.ff.de mino. ¶ Potest tamen solue re infra triginta dies:quo casu ipso iure

30

31

32

cuadit impunis.l.imperatores.§.fi.z ibi doct.et Barto.ff.de publi.sed post habet benefi.ũ restitutiõis in iuramẽtũ.d.§.si in cõmissum.et ibi Bar. ¶ predicta vera siue i pupillo sine i adulto vt habeat quilibet ipsorum dictos.xxx.dies ad soluendũ sine beneficio restõnis i inte.fin doc.z Bar.in.d.§.fi.vbi etiã tz idẽ Ang. de periglis.hodie tñ pupillus ipso iure seruat illesus ante z post.xxx.dies.per.l. fi.C.in qui.cau.in integ.rest.nõ est necess. fin doct.z Ange.de periglis in.d.§.fi.et glo.in l.si tutores.C.de admi.tu.z Bart. cep.in sing.suis.f.xxvij. ¶ Adde etiam no.per Bar.in.l.ij.C.de fun.patri.lib.xj. vbi dicit minorẽ restitui infra terminuz statuti non soluit vectigal:sed si ciuitati sint concesse gabelle permissione puncipis que ciuitas non habeat vigore statuti iura vectigalium si minor nõ soluat nõ incurrit penã per tex.ibi qõ no. ¶ Illud etiã tene mẽti q si tutor vel curator gab.non soluat et ꝓpterea res incidat in cõmissum tenet ad interesse.d.l.si tuto

33 ris.cum glo.z doc.C.de admi.tu. ¶ †Ui 35 gesimotertio quero an hoies de castro subdito ep̃atui teneantur soluere gab. vigore statuti disponentis forenses ad gab.teneri.Rñ.q non:qz illi nõ censent forenses cũ idem sit forus oim:ita determinat Bal.in auc.qua in prouincia. C. vbi de cri.agi opz.z adde dicta supra in v.q. ¶ Uigesimoquarto q̃ro si q̃s renũciat bñficiũ eccleſiasticũ de quo colligit fructꝰ illiꝰ anni z ex forma cõfessionis sit soluẽda gab.de fructibꝰ quis teneatur eã soluere ꝓ illo anno.rñ.q is cui renũciauit et fructꝰ percepit nõ is qui renũciatũ beneficiũ fuit collatũ : vt tenet do.

34 Semi.in.c.fi.de offi.ordi.lib.vj. ¶ †Uigesimoquinto quero an legatarius teneatur soluere gab.de legato vigore statuti disponẽtis solui gab.per mercatorẽ vel negociatorẽ.rñ.q non tz eñ lucrum sentiat ex legato nõ tñ dicit negociator fin 36 Bar.doct.z Ang.post glo.in.l.cetera.§. siqs ad opus.de leg.j.et Jo.de porto.oĩpotentis dei postulato suffragio ꝛc.viij. col. Negociatores enim dicunt q̃ ẽmũt. l.legat.z ibi Bar. de leg.iij.vez frequẽter non semel tñ vt ibi.z Barto.in.l.j.C. de nauicu.lib.xj.et glo.et Bart.in.l.j.§.ſ. ff.de tribu.et Bar.in prima cõsti.ffor.ij. col.et in.l.ij.ff.de fur.z Bal. in rub. C.de cõsti.pecu.in fi.vbi dicit vez nisi ꝓcedat ꝓfessio vel matriculatio:qz tunc etiã ex vnico actu dicitur mercator:: qõ etiã tz idẽ Bal.in tracta.de mercatore. qui incipit.Quia sum aduocat⁹ mercantie ꝛc. z Ang.z docto.in.l.titius.§.fi.de excu.tuto.non tamen artifices fin Bar.in.d.l.j. de nauicu. ¶ Itẽ nec qui locat suas possessiones z alienas cõducit fin Bart.et Moder. in.l.ij. ff.qui pupil. edu. debet. ¶ Sz qui facit mercantiã questuariã: vt ibi Bal.in.d.l.seruis. ¶ Item z locatores ronzinorũ seu equoꝝ fin Bart.z Bal.in.d.l.seruis.z Ang.in.d.l.titius.§. fina. ¶ Non autem ex contractu dotis initio dicit quis mercator fin Bar.in.d. l.ij.in fi.vbi pu.edu.de. et Bar.in.d.l.legatis. ¶ Item nec q̃ mutuat Bar.tenet in.l.legatis.z Ang.in.l.cuicũq;.§. labeo. ff.de institoria. vide Bal.in.l.j. C.eo. tit. que omnia tene menti ꝓ solutione gab.

35 ¶ †Uigesimosexto quero dicit statutum q̃ gabellã soluere nõ tenet pellipiariꝰ vendẽs pelles alteri pellipiario. An habeat locum si creditor pellipiarij vẽdat pelles pellipiario.rñ. q̃ sic: quia venditio facta per creditorem habetur pro solutione ac si esset facta per debitorem fin Bald. no.in.l.j.ij.col.C.si seruꝰ extero. imo per talẽ venditionẽ transfertur dñium i emptorẽ sicut creditor nõ sit dñs.l.si libertã. z ibi doct.z pe. de sun.C. qõ cũ eo . Nec tenetur creditor vendens de euictione. l.j.C.credi.euic.pig.nõ de.z.l.ij.eo.ti. vide Bal.in.l.si cũ militaribus.C.de resti. mili.qõ verũ dicit si doceat se in eo esse potiorẽ:alias teneꝰ: et idem si vẽdat vt rem suã fin Bal.ibi vel vendens se obliget de euictione.l.ij.z ibi Bal. C. cod. titu.vel si mala fide vendat sciens rem non esse debitoris sui: vt in.d.l.ij.z ibi

36 Bald.quod not. ¶ †Uigesimoseptimo quero qũo intelligat statutũ eximens a gabellis psonas miserabiles.rñ.q intelligitur de pupillis z viduis z infirmis.l.j. z ibi Bar.Bald.z doc.C.qñ impa.inter pupi.z vidu.et pau.de ca.posſ.vij. ¶ Itẽ z omnes alie psone dicunt miserabiles

er arbitrio iud. fm Pet. de bellaperti-
ca Bar. ⁊ Bald. ibi. ¶ Itē ⁊ dominētes
fm Bald. in l. penul. C. de testamē. mili.
¶ Illud etiā hic no. q miserabiles per-
sone debent esse sub ptectione eccleste.
c. sup quibusdā in fi. de ver. sig. ¶ Et pos
sunt semp omisso medio appellare ad
papā secūdū Jo. post Host. in c. fi. de u
di. ⁊ Anto. de bur. in c. licet de foro ppe.
Nec trahi possunt extra ,puncia ad iu
dicium. d. l. j. ⁊ ibi doc. vbi etiā dicit glo.
⁊ Bal. q priuilegio illius. l. renuntiari
37 non potest q̄ omnia bene no. ¶ † Uigesi
mo octauo quero nunquid lenones te-
neantur soluere gab. de lucro meretri-
cū Ang. tenet q̄nō in aut. de lenōibꝰ. in
prin. col. iij. vide. j. de gab. vlt. vol. q. xvj.
in fi. olim tñ secus erat ex decreto cuj⁹
Calicule ,imperatoris teste suetonio in
ver. vectigalia noua. Dicit aūt leno q̄
femina rationāle tz ad lucrū palā ex libi-
dine ,pstituta no. in. d. aut. ⁊ in l. palam
q̄stu. ff. de ritu nup. ¶ Item ⁊ vir q̄ scies
retinet domi vxorē adulterā fm glos. et
Cy. in l. ij. C. de adul. ⁊ in l. ij. ℈. lenocinij
ff. eo. ti. Itē ⁊ is cuius opa fiat vt adul-
teri pecunia redimant. d. l. ij. ⁊ l. castita-
ti. eo. titu. ⁊ l. is cuius j. rñ. eo. ti. ¶ Pu-
nitur autem leno pena capitis etiā effe
ctu nō secuto. l. j. in fi. ff. de vari. et extra
ordi. crimi. ⁊ Ludo. pon. in sing. ver. pe-
na. ver. qui domū vide etiā casum l. fi.
C. de specu. sceni. ⁊ leno. li. xj. ⁊ in aut. de
lenoni. ℈. preconizamus in glo. ver. inui
tā. Nec omitto q̄ lenocinij crimen est
maius adulterio fm glo. Bar. ⁊ doc. in
l. athlethas. ℈. qui lenocinij. ff. de infa.
vide p Ange. ⁊ Jo. de imo. post Bart. in
l. is qui reus. ff. de pub. iudi. ⁊ p Bar. in
d. l. palā. de ritu nup. Et dicit leno vilis
ꝑsona fm Bal. in l. humilem. C. de ince.
38 nup. ¶ † Uigesimonono q̄ro an scholā-
ris teneat soluere gab. de libris. Rñ. q
nō q̄ libri sunt ad vsuz eius. l. fi. ℈. diuus
⁊ ibi Barto. ff. de pub. ⁊ in l. si publica
nus. ℈. de rebus. eo. tit. ⁊ in aut. habita.
⁊ ibi doc. C. ne filius pro patre. ⁊ Sali. in
l. vniuersi. C. de vectig. et commis. ⁊ Car.
in clementi. fi. ij. q. de censibus. ¶ Triꝑ
gesimo succedit quero dicit statutū q̄
scholaris studēs nō teneat ad gab. put
etiā de iure vt. ℟. pri. q. an habeat locū
in eo qui fuit scholaris ⁊ per aliq̄d tps
desijt. Rñ. fm Bar. ipsum teneri i. l. na-
tura alr. ℈. apiū quoq; ff. de acq. re. do. sed
tu melius distingue fm eūdē Bar. in l.
aut facta. ℈. tēpus. ff. de pe. ⁊ in suo ꝑsi. q̄
dā scholaris ⁊c. post Dy. in ℈. pauonū.
insti. de re. diui. ⁊ Flo. in l. j. ℈. habitare.
ff. de his qui deie. vel effu. q̄ aut post re
cessum a studio incepit esse aduocatus
iuder vel mercator ⁊ tunc teneꝫ q̄ re-
uertēs nō gaudet priuilegijs q̄ recedēs
amilit. d. l. legatis. ℈. si ex officio. de leg.
iij. Aut nō diuertit ad aliud exercitiū ⁊
tunc lz sit in arbi. iudicis, quātitas, tpis
absentie tñ si per quinquēniū abfuit a
studio. Idē est vt nō gaudeat priuile-
gijs per. l. iij. C. de domesti. ⁊ ꝑtec. li. xij. ⁊
no. in. l. ij. C. de primice. ⁊ eo. lib. ¶ An au
tē ⁊ qñ scholaris dicatur contraheredo
micilū in loco studij. vide Bar. post gl.
in. l. lex cornē. ℈. domū. ff. de iniuri. ⁊ Flo.
in. d. ℈. habitare. ¶ Illud tñ no. q̄ reuer-
tens ad studium de quo recessit non te
neꝫ iterum soluere matriculā fm Bar.
in consil. Quidā scholaris ⁊c. facit. l. san
cimus in fi. ⁊ ibi Bar. C. de cōsuli. lib. xij.
¶ Ulterius tene menti q̄ scholaris vel
doctor si cōsineꝫ ⁊ restituat ad gratiam
dz iterū matriculari ⁊ nō recuperat pri
mū locū in collegio. sed habeꝫ ꝑ, nouitio
fm Bart. in. l. j. C. de his qui in exili. da-
ti sunt li. x. ⁊ l. qui ad tēpus. ff. de decu.
¶ Sz q̄d si scholaris tpe vacationū re-
cedat a studio. rñ. censeri eū in studio
stetisse dicto tpe arg. l. fiḋs. Ita fm do.
Jo. de prato ibi. ff. de cōdi. et demō. ⁊ te-
39 ne menti. ¶ † Trigesimoprimo quero si
doctor est ꝓductus ad legendū cū pacto
ne de salario suo teneat soluere gab. an
teneat soluere si statuto caueꝫ q̄ came-
rarius cōmunis nō soluat salaria salā-
riatis cōis nisi retēta gab. duorum deñ.
ꝑ qualibet libra. rñ. q̄ nō imo si came-
rarius doctori retineat dz ei restitui a
cōitate. fm doc. ⁊ Bar. in. l. si socer. ℈. idē
q̄rit. ff. de do. ptele. ꝑ quo facit q̄ statu-
to generali de salariatis loquēti est de
rogatū ꝑ speciale de doctorib⁹ loquens
vnde pactū vel statutū speciale locū hz
in casu suo ⁊ derogat gñali. vt i regula

generi p speciē in .vj. ꝛ in l. vroꝛē §. felicis simo. ꝛ ibi glo. ꝛ doc. de leg. iij. qō est vez etiā si vnū sit legale ꝛ alterū puentiōale fm Bal. in l. si ꝙs §. certū, C. de secū. nup. ꝛ facit qō pulchre not. Bald. in l. in sacris. C. de prepositis sacro. scri. lib. xij.

40 ¶ † Trigesimo secūdo q̄ritur qui dicātu nouitū de quibus loquit statutū exi mēs a gabellis. rñ. q. j. annū dicunt tex. est no. fm doc. ꝛ Bar. in l. interdū §. quoties. ff. de pub. l. cū vetus. ff. de vi. tri. ꝛ ole. leg. xxxv. q. viij. de gradib⁹ ꝛ Car. in cle. fi. de pe. sic et nouitia vroꝛ ōr infra annum. glo. in. c. generali de elec. in. vj. xxxv. q. viij. c. j. Idem dicit glo. de crimīa te per. c. literas. §. fcōm de cōse. di. iij. qō no. Sed an quis per sex menses dicatur nouitius. Rñ. q̄ nō vt in spe. de sta. mo. §. j. ver. xxxviij. nisi defectus persone supueneriti in recessu quo casu modica dilatio dāda est ei arbitrio sup̄iozis vt ibi p Jo. an. ꝛ pe. de anch. in. c. j. de vita ꝛ ho. cle. l. vj. ꝛ Lud. pon. in l. fi. §. quoties ff. de publi. ꝛ glo. in regula cum qui certus in. vj. qō no. vt scias determinare annum professionis. ¶ Et no. q̄ tales nouitū monasteriozum q̄ finit infra annū pfessionis sunt liberi. c. nō solum de regu. in. vj. ꝛ in extrauag. c. iij. que fuit benedicti pape. xij. Dicunt tn religiosi. c. nullus de elec. in. vj. ꝛ tenet Car. in cle. i. eo. ti. ꝛ in cle. ij. xij. q. de prebē. vbi etiā dicit eos gaudere priuilegio clericali q̄ cunq̄ etiā quo ad cañ. si quis suadēte. xvij. q. iij. per. c. religioso de sen. excō. in vj. vbi etiā ōr q̄ nō est monach⁹. ꝛ idez tenuit Car. in cle. j. v. q. de priuil. Et debēt tales nouitij monasteriozum habere magistros cle. j. §. pe. ꝛ ibi Car. de stamo. ¶ Sed qd si nouitius moriat infra ānum pbationis. vide Car. in. c. dudū §. verū. xiij. q. de sepul. Dicit aūt nouitⁱ⁹ aliquando nō. pfessus in cle. fi. in pri. ꝛ ibi Car. de regu. ꝛ vide in cle. j. §. sane de statu mona. ¶ Et adde q̄ nouitius portās habitū pfessoꝝ vt pfessus. cle. eos ꝛ ibi Card. de regu. habit⁹ autem nouitioꝝ ordinis minoꝝ sancti Francisci est cū caputio nō suto. d. cle. eos ꝛ ibi Car. vbi etiam vide glo. ponentē triplicē habitū nouitioꝝ. ¶ Et no. q̄ nouitⁱ⁹ beneficiatus hz vocem in electione fm Car. in. d. cle. eos. ꝛ. q. ¶ Item sci. q̄ nō ꝛ nouitⁱ⁹ monach⁹ qui habitū portauit extra monasterium scz in domo ꝓpria fm Bar. i. d. l. fi. §. quoꝛ. ¶ Ultimo hic ad de q̄ nouitⁱ⁹ qui infra annum stetit in monasterio monialiū trāsiuestⁱ⁹ vt monialis cā cognoscēdi carnaliter monialē quā cū cognouerit ꝛ de monasterio aufugerit cogit p eām monachari nec ꝓdest ei dicere q̄ infra annū pfectiōis fit liber fm Spe. singu. in. d. §. j. ver. xxix. 41 qō no. ¶ † Trigesimo tertio quero state statuto q̄ omnes mercatores venientes ad nundinas ciuitatis et tenentes merces in platea venales teneant soluere gabellā ꝓ platea an teneaⁿtis qui portat secū merces per plateā ꝛ nō tz cas certa ꝓte platee put in nūdinis multi factū portantes cassetā zoiarū seu margaritarū vel aliaruz merciū portatiliū manibus vel in spatulis vel ad collum. Rñ. q̄ sic fm Bar. ꝛ Flo. in. l. qui sellā. in prin. ff. de ser. ru. pre. ¶ Idem si statutū dicit q̄ soluatur gabella ꝓ piscibus vel mercibus in platea retentis q̄ locū hz etiā in eo qui tz banchā muta bilem in platea nō affixam cū piscibus vel mercibus fm doc. ꝛ do. Andre. in. l. ij. §. si in sule. ff. de fluminibus et ita pluries iudicauī in ciuitate phani ꝛ cesenc. Idem si statutū dicit q̄ occupans plateā cum aliquo cozio soluat gabellā q̄ tenet retinēs cozia venalia. vel ea portās manibus ꝓ platea nō si causa fuiusretinet in platea fm Bar. singlr in ꝙs. statuto castri plebis qō est ꝙs. cxiij. numero ꝙs. 42 ¶ † Trigesimo quarto q̄ro an miles teneatur soluere gab. rñ. q̄ sic. si tamē nō soluat res eius nō incidūt in cōmissum l. oibus. ꝛ ibi doc. Bal. ꝛ Saly. C. de vecti. ꝛ commiss. qō non credo verum hodie quo tpe milites nō gaudēt priuilegijs antiquoꝝ militum fm Cy. in l. j. vj. q. C. de iur. ꝛ fac. igno. ꝛ Bar. in. l. miles. ff. er qui cau. ma. ꝛ in l. fi. §. fin. post glo. C. de iur. deli. et vide in Spe. de ꝓcur. §. j. ver. itē qō est miles. Item nec in militibus mercatoribus vt sunt milites florentini exercentes se in mercantijs fm Bald. in l. in testō. in fi. C. de testa.

mili. ¶Sz secus est in militibus armis vacantibus z reipublice fm Bald. ibi hinc ꝺ q milites non militantes non gaudent primilegijs. s. Pet. z ibi Bal. C. de testō mili. l. si duas. §. grāmatici ver. z phos. z ibi Bart. ff. de excu. tu. z l. fi. C. de test. mili. ¶Ad collectas tñ tenentur oēs milites etiā vacātes reipub. et militie fm Bal. in. d. l. pe. p. l. cura. §. fi. ff. de mu. z ho. vide etiā p Bald. in. l. plz. C. de
43 sa. sanc. ec. ¶+Trigesimo quito quero an heres apud quē remanet legatū repudiatū teneat ad solutionē gab. p legato soluende ex forma statuti. rñ. q sic fm Bal. no. in. l. pe. vij. col. C. de cōdi. inser. in fi. itē ad. q. de gab. z dicim⁹. j. in
44 rub. de gab. vlt. volū. ¶+Trigesimo sexto q̄ro de pulchra qōne si cōitas anconitana p̄misit mercatori firmano q possit cōducere in portū eius quatuor naues merciū sine solutiōe gabe. Mercator vero stetit per. xx. annos et naues in portū nō ꝺduxit postvero ꝺduxit vult gaudere pacto z exemptione iā sibi cōcessa querit vtrū possit. rñ. q sic. q non perdit bñficiū pacti per cursum. xx. annorū: sed illud etiā post seruandū est cū necessitas imminet. nisi dict⁹ mercator fuisset q̄ñq̄ p̄hibitus cōducere naues in portū a cōitate z post p̄hibitionē trā suuisset tm̄ tps q̄ p̄scriptio resultaret. Ita singu. tenet Flor. in. l. si partem. in pun. ff. quē ad. serui. amit. cui adde no. p ipsummet in. l. seruitutes. la grande. ff. 1
de serui. z qō p Bar. in. l. cū in filij. C. de decur. li. x. z qō ꝺixi. §. j. pte. xij. q. ij. Ad 2
id quoꝺixi de p̄hibitiōe facit optime q̄ seruitus negatiua constituit̄ per p̄hibitionē etiā vnicā cū obediētia p lon gū tps. glo. est in. l. j. C. de serui. z in. l. qui liminibus. z ibi Bar. z Flor. ff. de serui. 3
vrb. predi. z Dy. z Bar. in. l. si pri⁹ de bo. ope. nū. z Bar. z Flo. in. l. z si forte. §. sciē- 4
dum. ff. si serui. ven. z z Flo. in. d. l. seruitutes. xiij. col. z glo. et doc. in. c. Abba. de ver. sig. Spe. de cā pos. z ppric. §. in con
fessoria. ver. sed pone habuisti q̄ ꝺ est de 5
45 ne no. ¶+Trigesimo septio q̄ro an gabella solui ꝺebeat p̄mittentē. rñ. sic vt qui tenet ꝺare rez teneat etiā ad gabel 7
le solutionē fm Pe. de anch. in cle. quā-
46 uis. de appel. ¶+Trigesimo octauo q̄ro si cōcessa sit immunitas cuntibus ad mercatū certi loci vel ꝺducētib⁹ merces vt non teneant ad gab. an intelligat cōcessa etiā redeuntib⁹ vel recōducentibus ab eodē mercato. rñ. q nō vt in terminis p̄suluit do. Alex. de imo. p̄si. xlvj. ij. parte q̄ incipit redemptous ꝛc. ponderatis verbis ꝺicti capituli ꝛc. vbi vide latissime lz sit ar. ꝓtra de saluo ꝺuctu ꝓ veniendo q intelligit z ꝓ redeundo. l. vtimur. z ibi Bart. z Ange. ff. de sepul. vio. l. j. z ibi Bar. z Ange. C. de nauicu. lib. xj.

¶Octaua pars principalis de quibus soluatur gabella vel non.

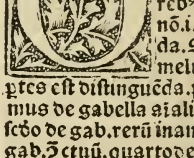

Octauo p̄cipalit̄ tractare istituim⁹ de q̄b⁹ reb⁹ sit soluēda gab. vt nō. i. de q̄b⁹ nō sit soluēda. Sz vt b ps clari⁹ z meli⁹ absoluat in q̄nq̄ ptes est distinguēda. p̄mo em̄ tractabimus de gabella aialiū vl rez aiatarū. scō de gab. rerū inanimatarz. tertio de gab. ꝺ crnū. quarto de gab. iudicioz vel litis. quito de gab. vltimarz volūtatū plene ꝺicemus. Nunc ad primam partem ꝺescendamus.

¶Summarium.

Gabella an sit de animalibus per transitum ductis soluenda.

Statutum disponens quod de animalibus soluatur gabella qualiter sit intelligendum.

Statutum de ouibus an habeat locū in agnis.

Statutum de soluenda gabella pro armentis an comprehendat pecudes.

Statutum de soluenda gabella pro quolibet fetu cuiuslibet animalis an extendatur ad fetum extra territorium partum.

Gabella soluēda de quolibet animali an intelligatur de nondum parto.

Appellatiōe māpioz an veniat part⁹.

Gabella soluēda de oibus aialibus an cōprehendat aialia mortua.

8 Gabella soluta de animali vēdito si reddatur animal venditori an reddēda sit ꝛ gabella.

9 Statutum de gabella soluenda pro animali vaccino an cōprehendat vitulum lactantem.

¶ Prima pars octaue de gabella animaliū seu rerum animatarū.

1 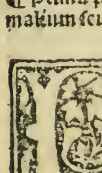

Ro expeditiōe ꝑme pns principalis ꝙro prio ꝯ vtrū ō bone quē ꝗs ꝓ trāsitū ducit ꝑ hanc ciuitatē debeat solui gab. vigore statuti dispōētis ꝙ ō ꝗlz boue vel aīali extracto vl̄ ꝙd extrahīt de ciuitate soluat gab. rñ. ꝙ nō: ꝙz illud statutū itelligīt de aīalib⁹ q̄ sunt de ciuitate ꝛ extrahūt nō ō forēnib⁹ q̄ ꝓ trāsitū extrahunt ſm glo. no. ꝛ Cy. in. l. ſi ꝗs post hāc. C. de edicti. prin. ꝛ Jo. ō porto in. l. cetera. §. ſi ꝗs ad op⁹ de legi. ꝛ ꝓbat in. l. cesar. ff. de pub. ¶ Jdē dicunt doc. moder. post Cy. in. d. l. ſi quis q̄ bos vel animal ductū ſit ad ciuitatē cā pignoris vel cōmodati vel depositi: ꝙ eum extra hīt nō dz solui gabella ꝓ eo vigore dicti statuti. ꝛ ita alīs de facto iudicauit in ciuitate cesenc. ¶ Facit ō decisio ad. q. q̄ anno ꝓterito occurriti aprutio. Nā q̄ emit frumentū in portū salim de q̄ ꝑ ꝓ introitu port⁹ fuit soluta gab. non dz gab. demo soluere ꝓ eodē vigore statuti dicentis gab. soluī debere ꝓ extrahētem frumentū: ꝙz illud statutū debet itelligi de frumento recollecto in territorio non de frumento illuc aliūde adducto vt etiam dixi supra. v. parte. xvij. q. vbi vide. Pro his facit ꝙ statutum ne quis portet bladum extra districtū sub pena non cōprehēdit illum qui de alio loco portauit causa illud ad aliū locū conducendi lz trāseat ꝑ districtū in q̄ est statutū ꝓdictū ſm Pe. de anch. ꝛ Jo. de imo. in. c. j. de cler. nō resi. post Jo. an. in addi. spe. de ost. §. j. in addi. Guido de suza. ꝛ Bar. ꝛ Ang. i. d. l. ſi ꝗs vbi ēt Jo. de imo. no. dicit ꝙ ſi sit statutū ꝙ nemo portet bladū extra districtū ꝑ distrītū nō intelligīt de blado aliūde portato in districtū vt ad aliū locū ꝓduceret. ¶ Ex quib⁹ Alex. de imo. ibi. l. xvij. Redēptoris ꝛc. visa inq̄sitiōe ꝛc. i. iij. ꝓte ꝑſi. ꝓcludit in casu occurrēti ꝙ statutū ꝓhibēs sub pena emi sal extra territoriū ꝛ ꝓduci in territorio intelligīt de emēte ꝛ ꝓducēte sal remānsurū in territorio statuti, ꝓhibētis ꝓpter ꝓiudiciū cōductoꝝ datij salis ad ꝗs ꝓtinet vēdere sal nō aūt de transeūte cū sale empto extra territoriū ꝓducēdū ad aliū locū. ꝛ ꝓfirmat ħ Alex. ꝑ dictū Pau. ca. i. d. §. ſi ꝗs. vbi idē tz si statuto ꝓhibēte ꝓduci pānos in ciuitatē q̄ oia tenemēti ꝓpetuo q: sunt quotidiana. ¶ † Scdo ꝙro quo sit intelligendum statutum disponens ꝙ de animalibus soluatur gabe. rñ. illō intelligi, de aīalibus magnis que ducunt nō de minutis q̄ feruntur vt anseres ꝛ galline ꝛ ſi. ſm Guil. de cu. in. l. de quibus. ff. de legib. ꝛ di. j. q. Supposita ꝑsuetudine ꝛc. ꝛ Flo. in. l. hec actio. ff. ſi quadru. paup. feci. di. lz ꝓtrasaciat. d. l. hec actio. vbi dicitur dari vtilem actionē de ꝓperie ꝓ dāno dato etiā ab animali bipede ꝛ minuto. sed ꝓ prima opi. facit tex. i aut. vt oēs obedi. iud. ꝓ. §. ꝓsiderantes ver. q̄d em. col. v. ¶ Et sci. ꝙ nec in hominibus hz locū dictum statutuz qz appellatiōe aīalū hoīes nō ꝓtinent ſm Flo. in. l. ij. ff. ad leg. aquil. qui dicit vigore dicti statuti nō solui gab. de hoibus: ꝛ probatur in l. ij. §. j. ff. ad leg. rod. de iac. ꝛ hoc ꝓpter odiū. l. obligatiōe generali. ff. de pigno. de ꝛ primi. credi. l. pe. ꝛ sic patet non obstare. l. quod dicit de libe. ꝛ posthu. ꝛ. l. Jtem si verberatū. §. j. ff. de rei vendi. ff Flo. secus si dicit statutuz quod de qualibet re soluat gab. qz hz locū etiā in homine etiaz libero ſm Ray. de sor. ꝛ Bar. to. cepo. in. l. pecunie. ff. de verbo. signifi. nisi esset soluenda ꝓ estimatiōe vt dicēt. j. de gab. rerum animatarū. ¶ Et adde ſm Card. in. clemē. j. xvij. q. de deci. ꝙ nec de partu ancille dz solui decima que dz solui de animalib⁹ cū partus nō sit in fructu inſti. de re di. §. partus. ¶ Et qz diri. ff. dictū habere locū in animalibus magnis dicēda intelligi de boue equo asino mulo. ꝛ ſimilib⁹. Jdē si sta

2

tutū loquatur de animalibus grossis vt magnis qz verificatur in ꝓdictis. Item ꝛ in porcis nō in ouibus ꝛ caprīs.l.j.§. j.ver.ceterū.si quis bouē.ꝛ versi.sed ꝛ q porcum uncta.l.oues.ff.de abige.secundum Barto.ibi.in fine. ꝛ Bart.in.l.fi.C. de milita.veste.li.xij. vbi dicit pecudes eē,aīalia minuta.qō no. ꝓo statutis dā notorum datorum puniētibus animalia grossa vel minuta. ¶Et scias q statutū de ouibus non habet locum in agnis:ni si aliter se habeat cōsuetudo.ſ. seruis.§. ouibus.de lega.iij.quod facit ad multa. ꝛ maxime ad statutum damnorum datorum ꝛ gabellarum. Statutuz vero de pecoribus hz locū etiā in porcis.d.l.seruis.§.pe.ꝛ adde.j. ꝑri.qō. ¶Item ꝛ in iumentis ꝛ bobus.non ecōtra.l. ediles. §.iumentoꝝ.de edil.edi.q̄ oīa tene men
3 ti. ¶+Tertio quero an dz solui gab.de pecudibus vigore statuti loquentis de armēto vel econtra.Rñ.qō nō ſm Bar 6
to.in l.fi.C.de mil.vesti.lib.xij.qz armentum intelligitur de aīalibus grossis et magnis grez ño de minutis vt sunt pe-
4 cudes vel oues. ¶+Quarto quero si dicit statutum q de quolibet animali nascente in territorio soluatur gabella an habet locum qñ rusticus habēs vaccaz pregnātē in territorio ducit eā extra territoriū pariturā in fraudē gab.ñ.q sic si cōstet qō aio fraudandi fecerit non aliter ſm Bar.in.l.cū satis.C.de agri. ꝛ cē
5 si.lib.xj.ꝛ dixi.§.vj.parte.v.q. ¶+Quinto quero statuto cauet qō de quolibet animali legato soluatur gab.an si legata sit vacca pregnās sit solnēda gab.ēt 7
ꝓo partu qui est in vtero.rñ.q non ſm Ang.no.in.l.in lege.ū.ff. ad.l. fal.facit.l. sed addes.§.si quis mulierem.ff. loca. et quod no.in.l.qui in vtero.ff.de statu homi.qz appellatione hoīm in statuto non venit qui est in vtero ſm Bal.in.l.cū in veteres.C.de fideicō.libe.ratio est quia partus dū est in vtero dicitur ꝑsona incerta ſm Bal.in rubri.C.ad treb. Ideo non est in cōsideratione mārime in odiosis.secus in fauorabilib⁹ vt dicit in.q.de capiente lupā ꝓgnantē admisse ad premiū per statutū.qō est verū siue agat de fauore testamenti siue de fauore ℞ctus fauoꝛ ſm Bal.in.l.fi.C.de suis ꝛ legi. Jō Bal.in.l.iij.C.ad tertu.dicit qō cā partꝰ qui est in vtero fauorabilioꝛ est cā causa tam nati. ¶Et no.q partus cedit ex titulo ex quo cedit mater vel venter.l.non quocunqz.§.iulia.ꝛ ibi Barto.de lega.j. ꝛ.l.si quod ex pamphila.§.j.ꝛ ibi Bart. de lega.iij. Nec dicit partus pars rei dū est in vtero nec facit rem pretioſiorem si cut faciunt fructꝰ pendentes,.casus est sing.ſm bar.in.l.in lege fal.placuit.ff.ad l.fal. ¶Sed an deliberaē legatario cui vacca seu mater legata est vide in.l.huius.§.legatū.ꝛ in.l.si ancillas.de lega.j. ¶Item an in venditione vacce. not.in l.vacce.de euictio.ꝛ Barto.in.l.si quod. ex pāphila.de lega.iij. ꝛ in.l.si vt certo.§. vſq; adeo.ꝛ ibi Guilhel. ō cunio.ff. cōmo. ¶Natus tamen ex re legata conditione pendente non debetur legatario.l.lucius locusta.in principio.de lega.scō.
¶+Nec omitto q appellatione mancipiorum non venit partus.l.vtrum.§.sororī.de leg.iij. adde.l.legatis.§.ouibꝰ. ꝛ ibi Bar.de leg.iij. ¶Partus vero vacce vel ancille dotalis ad virum pertinet qui de periculo vacce vel ancille tenet l.pe.§.j.ꝛ ibi Barto.ff.sol. matrimonio. ¶Quid aūt de partu pignoris dic qō se quitur pignus si percipitur a debitore l.paulus.§.si mancipia.ꝛ ibi Bart.ff.de pig.ꝛ Bar.in.l.j.ff.de saluia.inter di.secꝰ si nascitur apud emptoꝛez pignoris ſm Barto.ibi.quē videas. ¶Potest etiā dari in pignus partus futurus si tempore quo dat sit in bonis debitoris l. si colonꝰ §.j.ff.qui po.in pig.hab. ¶+Sexto quero vtrum gabella soluenda de bestiis vt animalibus quibuscunqz debeat solui de animalibus mortuis. Respon.q non sed deviuis tantum nisi aliud statutum disponat ſm Bart.in.l.cum delationis. in princi.ff.de iur.instru.ꝓo quo facit qz homo mortuus non dicitur hō.xxij. q.ij.moyses.de eccle.misi.in ḡdā. ꝛ in cle.j.de sum.trini.nisi i crimie hereſis ꝛ i crimine notorio .xxiiij.q.j.in sum.de here. si epꝰ.xxij.dist.quorundā.lxxviij. dist. neqz.de senten. excōica. a nobis. adde Barto.in.l.promissor.ij.ff.de constitutio. pecu. Facit ad predicta qz statutum q

fur suspendatur intelligitur.s.si est vi-
uus nō si est mortuꝰ sm Bald in.l.j.ff.col.
C.ne ex delic.defun.sed in.l.ij.C.q̄ testa.
fac.pos.dicit esse in arbitrio iudicis q̄n
fur seipsum necauit:ꝛ adde hoc quod di
cetur infra de gab.rerum inanimataꝝ.
8 rij.q. ¶ Septimo quero an gabella
soluta de bouc vel equo vendito si ani-
mal ipsum redibeat debeat restitui ei
qui soluit.R ñ.sic sm Angel.notabiliter
in.l.debet.in fi.ff.de edi.edic.ꝛ bal.in.l.fi.
9 C.eo.tit. ¶ Octauo quero si statutum
dicit q̄ de qualibet bestia vaccina sol-
uat gab.an debet solui de vitulo lactan
te.R ñd.q̄ non ar.l.sed addes.§.si quis
mulierē.ff.loca.et q̄ per Cy.in.l.j.C.de
partu pigno.sm Bal.in.d.§.si quis.sed
pōt respōderi q̄ ibi tempore ꝓtractus
erat vnicum corpus ex quo dicit ibi.na-
tum esse in naui.ergo tempore ꝛcꝰ erat
in vtero.Sed an vacca petita fiat condē
natio ad vitulum.vide in Specu.de ex-
pen.§.iij.in princip.

¶ Summarium.

1 ☞ Statutum de soluēda gabella pro
qualibet re an etiā intelligatur de rebꝰ
necessarijs ad victum ꝛ vsum.
2 Gabella an sit soluenda de annulis et
vestibus quas portant.
3 Gabella an debeat solui de re inesti-
mabili.
4 Gabella soluenda pro quantitate an
extendatur ad rem petitam.
5 Gabella an sit soluenda pro re habita
pro derelicta.
6 Statutum de soluenda gabella pro fru
ctibus an comprehendat expensas.
7 Gabella an sit soluenda pro rebus in
portū illatis vi tempestatis vel incursu
hostium vel piratarum.
8 Portantes aliqua ex necessitate puta
famis vel guerre ꝛc.an teneantur ad
gabellas.
9 Gabella an sit soluenda de rebus que
portantur in exercitum vel fiscum.
10 Statutum de gabella soluenda pro la-
pidibus an intelligat etiā de pretiosis.
Appellatione lapidum non veniunt la-
pides pretiosi.
11 Lapides siue pretiosi siue non comput-
antur inter mobilia.
12 Statutū de soluēda gabella pro frumē
to an intelligatur etiam de farina.
13 Panis appellatione an veniat frumē-
tum aut econuerso.
14 Soluta gabella per colonum de fructi-
bus an etiam solui debeat p dñm de pe
cunia sibi soluta pro pensione fundi.
15 Gabella an sit pro cadauere soluenda.
16 Gabella an sit soluenda pro rebus em-
ptis in nūdinis.
17 Gabella an sit soluenda pro rebus ad
culturam necessarijs.
18 Gabella an sit soluenda de rebꝰ necessa
rijs,ad fabricationem vel refectionem
domus.
19 Statutum de soluenda gabella pro vi-
no an extendatur ad acetum.
20 Gabella an sit soluēda de fructu hois.
21 Pecunia cōis mutuata an debeat ga-
bellam stante statuto q̄ gabella debea-
tur pro pecunia in cōi exposita.
22 Gabella an sit soluenda de lucro me-
retricum.
23 Statutum de soluenda gabella pro fru
ctibus simplr an intelligatur etiam de
quotidianis distributionibus.
24 Statutum de pomis an extendatur ad
glandes.
25 Statutū de soluēda gabella pro officijs
an intelligatur etiā de procuratorio.
26 Gabella an possit per statutum imponi
pro dotibus.

¶ Scōa pars octaue principalis de
gabel.rerum inanimatarum.

SEcundo lo
co videamus de gabel
la rerum quarūcunq;
inanimatarū. ¶ Unde
primo querit an de re 1
bus quas quis defert
causa sui vel sue familie vsus et necessi-
tatis vt de vestibꝰ ꝛ de rebꝰ aptis esui ꝛ
potui sit soluēda gab.stāte statuto q̄ de
qualibet re soluat gab.R ñ.q̄ nō imo ꝫ
erigentes est inducta pena capitalis.l.
vniuersi.ꝛ ibi doc.Bal.ꝛ Sali.C.de ve-
cti.ꝛ cōmil.l.fi.§.diuus.ꝛ ibi Oldr.ꝛ Dy.
Bar.ꝛ doc i.l.si publicanus.§.de rebus
ff.de pub.Wart.doct.ꝛ Joan.de por.in.l.

cetera.§.si qs ad opus.de lega.j.et in.l.
iij.in fi.ff.nau.cau.stab. Bald.in.l.iij.C.
de nau.feno. Jo.de por.in consi.oi porcen-
tis dei postulatio suffragio ꝛc.vij.col et
Barto.cepo.in.l.inter publica.§.j.ff.de
ver.signi.et Car.zaba.in cle.fi.cōclusio
no.in.iij.q.de cēsib⁹. ¶Zmo state statuto
penali cōtra extrahentē bladū nō puni
rē cā necessitatis sine fm Jo.de por.in
d.§.si qs ad opus.vnde non punit q̄ por
tat panē ꝓ victu ꝑ dicta secus si ꝑ gus-
tu.i.ꝑ monstra.l.j.ꝛ ibi Bald.ꝛ Sali.C.
ꝙres expor.pos.vbi loquit de eo qui por
tat vinū in fiaschetis.ꝛ.j.xvij.qō. ¶Qō
aūt dictū est.§.de portāte cā sui vsus ve- 2
rū est etiā si mutet ꝓpositū et vēdat dic-
ta res fm doc.Bar.ꝛ Joā.de por.in.d.
l.certa.§.sed si parauerit dū dicūt scho-
lares cementē frumētū ꝓ toto anno ꝛ post
ea penitētē ꝛ reuēdentē illud nō teneri
ad penā statuti ꝓhibētis emi frumētū
in platea cā reuendendi:sed limita fm
Bar.ibi verū esse si ꝓstet de primo ꝓpo
sito alis ab inītio ꝑsumit fuisse emētis ꝓ
positū ꝛ reuēdendi sicut postea fecit.l.j. 3
§.idem offilius.ff.de exerci.vbi ꝑ Guil.
de cu.ꝛ ibi tz Bald.in.§.ne aūt. ¶Et ꝓ-
terea dz q̄ debet inspici pria destina-
tio.d.§.sed si parauerit.vbi plene ꝑ doc.
et Bart.vñz pecunia sit res mobilis.l.
iuli.ff.de peti.here.l.j.§.fuit q̄stum ꝛ ibi
Bart.et doc.post glo.ff.ad trebe.in auf.
de nupt.§.ꝛ q̄ parū.ꝛ ibi Ang.ꝛ in auf.
de nō eligē.secū.nubē.§.aliud vero etiā
si sit redacta ex vēditione rei immobilis
fm Bald.in.l.ea demū.C.de col.tñ si est
destinata ad emptionē ꝓdiorū dz immo-
bilis ꝛ sine decreto non pōt alienari fm
Ray.de forti.ꝛ doc.in.d.§.sed si parauer-
rit.ꝛ est casus no.in.l.q̄d ergo.§.q̄d ergo
ꝛ ibi Lud.pō.ff.de ẓio iudi.tu.et adde
j.r.q.Et quo sequit q̄ si sit statutū de di
uidēdis bonis īmobilib⁹ certo mō hz lo
cū etiā in pecunia destinata ad emptio
nē immobiliū.ar.l.cū in fundū.§.si fun-
dum.ff.de iure do.fin Lud.pon.in sing.
v.dos vsi.dic.l.j.§.exactio ꝛc.sed ctrariū
in hoc tenēt Bal.ꝛ Ang.in.d.§.sed si pa-
rauerit.cogita ꝛ not. ¶Sed circa qōē
nostrā pōt dubitari q̄n dicatur res fer-
ri cā sui vsus ꝛ ꝓ necessitate:et qūo hec
probet ꝛ dic q̄ probetur eius iuramēto
fm verisimilia alis non fm Bal.in.l.iij.
C.de nau.feno.facit glos.not.in cle.fi.de
censi.qui dicit iuramēto probari q̄ cleri
cus portet res causa sui vsus et familie
sue nisi rerū ꝛ personaꝝ qualitas aliud
suaderet fm Card.ibi in.iij.q.qui etiā
in.vj.q.subdit esse adeundū iudicē eccle
siasticū nō secularē.ꝛ idem dicit si ne-
getur esse clericū ꝛ vide qd dixi.§.vij.q.se-
ptime partis principalis. ¶Et qd dixi
de vsu familie nō est mirum qr ꝓbatur
in.d.l.vnuerſi.cū glo.ſ.ꝛ in.l.plenū.cum
glo.ff.de vsu ꝛ habi.ꝛ qd habet in.l.ij.C.
de epis.ꝛ cle. ¶Scdo quero succedisne
quid de annulis quos quis portat in di
gitis ꝛ quid de vestibus quas quis por
tat in dorso an sit soluēda gabella. Rñ.
non etiā si sint ꝓiose satis ꝛ pulchre cū
cā vsus ferri dicantur fm Bart.ꝛ Bal.
in.l.ij.§.cū in eadē.ff.ad.l.rhodiā de iac.
ꝛ in.l.ſz ꝛ ipi.ꝛ ibi Bar.ff.nau.cau.stab.
que dicit verū de oibus rebus que por-
tant.ad vsum quotidianum.ꝛ adde.§.q.
precedenti. ¶Tertio quero an de re
inestimabili sit soluenda gab.stante sta
tuto q̄ de qualibet re in instrumēto de-
ducta soluat gab.fm rei estimationem
vez duo denarij pro libra. Rñd.non fm
Bar.in.l.iij.§.pretor.in fi.ff.de dā.infe.
et Pau.de ca.in.l.necꝙ leges.in fi.ff.de
legi.ꝛ Bart.cepo.in rub.de ver.sign.xv.
col.per.l.ita autem.in princ.ff.de admi.
tuto.ꝛ in.l.pecunie.co.tit.vbi em̄ verba
non cōuenīt nec etiā dispositio.l.iij.§.
j.v.tortes.ꝛ.l.hos accusare.§.omnibus.
ff.de accu. ¶Ex quo sequit q̄ dictū sta-
tutum nō habet locū in re cuius estima
tio nō ascēdit ad libraꝝ:qr verba statuti
de libra nō verificantur in minus libra
fm Bar.no.in.d.l.ita tñ. ¶Item sequit
q̄ de hoic libero qui non recipit estima
tionem.l.hō liber.de ver.ob.ꝛ.l.liber hō.
ad.l.aquil.nō dz solui gab.state dicto sta
tuto.secus tñ esset si statutū loqueret de
rebus:qr ꝛ homo liber venit appellatio
ne rerum fm doct.ꝛ Ray.de for.post gl.
ibi ꝛ Barto.cepo.in dicta.l.pecunie.iij.
col.nisi tunc statutū vlti.ꝓcederet dicēs
gab.soluendā esse de rebus secundum
estimationē:vt ibi per Bart.cep.ꝛ.§.di-

ri. ¶Zdē dic de re sacra vel religiosa vt de ea sit soluenda gab.impositā a superiore habente ius imponēdi gab.etiam rebus sacris ⁊ religiosis.⁊ statutū vellet simpliciter solui gab.qz intelligit etiam de sacris ⁊ religiosis fm gl.⁊ Bar.cepo. in.d.l.pecunie.nisi statutū requirat solutionē gab. pro estimatione rei: qz cum sacra nō estimentur statutum nō habet
4 locū in eis. ¶ † Quarto querit pone q statutū velit de quacūq; q̄titate petita solui gabellā duorum.deñ.pro libra an habeat locū in re petita.et vt q non qz verba statuti non adaptantur ergo ⁊c. ar.eorū que dicta sunt.s̄.,pri.q.Sed cōtrarium est verius: qz imo verba adaptantur saltē implicite cum q̄titas estimationis semp insit rei petite estimabili fm glo.no.in aut.generaliter.⁊ ibi Bal.C.de epis.⁊ de.facit.l.si ita fide iussorē accepero.ff.de fideiuss.vnde dz solui gab.fm estimationē dicte rei q̄ fieri dz vt sciat q̄titas gabelle soluende: vt ibi.
¶Et pōt solui gabella predicta in quacunq; parte iudicij qō nō vitiatur er eo q in principio soluta nō fuerit: qz solēnitas requisita circa preparatoria iudiciorum omissa nō vitiat fm Bal.notanter in aut.ꝯ rogatus.in fin.C.ad trebel.
8 adde no.per bar.in.l.si queramus.ff.de testa.⁊ in.l. si mancipiū.§.j.ff.de euictio. ⁊ Bal.in.l.exceptionē.iij.col.C.de ꝓba. vnde talis excusatio non solute gab.infringitur per solutionē eius quādocūq; factā pendēte iudicio: vt ibi ⁊ tenet bal. in.l.p diuersas.xiij.q.C.mā.⁊ in.l.j.§.puto.ff.de postulatio. ⁊ alias.ꝑ. diximus.
5 ¶ † Quinto quero an de re habita pro derelicta soluatur gab.Rñ.vt dixi.s̄.vij.
6 ꝑte.xij.q.vbi plene. ¶ † Sexto quero dicit statutū q̄ de fructib⁹ soluat gab.an intelligatur deductis expensis puta in fructibus molendini. Rñ.sic nisi dicatur pro quolibet corbe vel stario vel salma: qz tunc non intelligitur deductis expensis fm Barto, Ang.⁊ docto.in.l. fructus ff.solu.ma.⁊ ibi plene per Bar. ponit an ⁊ quando fructus intelligantur deductis expēsis.⁊ per Bal.in.l.si a patre.§. fructus.ff. de peti.hered.circa qō not.q fructus a colono partiario debiti intelliguntur nō deductis expēsis fm Bart. ⁊ docto.ibi.⁊ Barto.in.l.si quis domum iij.no.ff.loca.⁊ in.l.cum duobus.§. si in cocūda. vbi casus.ff.pro soc.vide Bart. in.l.si merces.§.si ius maior.ff. loca. vbi dicit non dici fructus percipi nisi deductis expēsis. ¶Jn contractu vero lucratiuo intelliguntur fructus deductis expēsis per glos. sing.in.l.si ds.argu.§.j.C.de dona.l.nō amplius.in prin.⁊ ibi bar.de leg.j.⁊ no.in.l.j.C.de fruc.⁊ lit.expen.vbi etiā dicit Bar.q fructus beneficij eccle siastici intelliguntur deductis expēsis. Jdem dicit in fructibus fornacis.sed secus tenet in fructibus vaccarū vt ibi in iij.colū. ¶Quid aūt de fructib⁹ pecudū vide Bald.ibidem. ¶ † Septimo quero
7 an gab.solui debeat ꝓ rebus in portum illatis vi tempestatis vel ꝓpter incursum hostium seu piratarū.rū.q non de iure cōi licet aliud seruet in practica ꝓpter statuta terrarū.casus est not.in.l. fi.§.si ꝓpter necessitatē ⁊ ibi Dyn.⁊ doc. ff.de pub.⁊ in.l.cesar.co.ti.not.in.l.j.⁊ ibi Bar.C.de nau.fe.lib.xj.⁊ Bal.in.l.iij.in fi.C.de nau.fe.⁊ Bald.in repe.spe.ver. gabella vbi dicit sic fuisse consultum in causa cōis firmi et dñi Ray.ꝓ collegiū qō no. ¶ † Ex quo Barto.in.d.l.j.in fi.
8 infert q nec debet solui gabella de reb⁹ qs ds portat de ciuitate ad quaz venit propter carestiā: qz necessitas famis cū excusat qz magna est.l.j.C.de patri. qui filios ꝺist.rō pōt eē necessitas nō subesse legibus.l.j.⁊ ibi Bar.C.de ope.lib.⁊.l.ij. de offi.cōsu.docto.in.l.ij.ff. si certum pet. l.in re legata.ff. de adi. leg. quod patet quia necessitatis causa iuris dispositio suspenditur sed non in totum tollitur.l. casus.⁊ ibi bal.C.de testa. ¶Jtē necessitatis ex causa pōt sua ferri de nocte cū solēnitatibus tū iuris fm Bal.in.d.l.casus.⁊ l.non minorē.C.de trāsac. ¶Jtem necessitat⁹ cā pōt missa ichoata suspēdi vt quia superueniat ercōcatus fm bal. in.d.l.casus.de quo in.c.episcopoz⁹. de priuile.in.vj.⁊ in.c.is cui.⁊ in.c.is qui.de de senten.excom.in.vj.⁊ ibi per Bernū. ¶Jtē necessitatis cā surrogatio fit etiā de inhabili fm Bal.in.l.cuz antiquitas C.de testa. ¶Jtem necessitatis tempore

omnia sunt cōia.l.ij.§.cū in eadem per
9 bal.in fi.ff.ad.legē ro.de iac. ¶ † Octauo quero vtrū sit soluenda gab.de rebus que portant in exercitū.rñ.non.l.licitatio.§.res que exercitui.ff.de pub. et ibi doc.z Bar.vbi Ang.de perigl.post bar. dicit verū etiā si fiat pactū inter cōtatē z gabellarios q oēs teneantur nō obstā te aliquo priulegio qr intelligit̄ preter quā de priulegio clauso in corpore iuris prout est in casu ꝓpositio in quo lex cōcedit priulegiū ne de missis in exercitum soluatur gab.p no.Bal.in aut.qua in pūncta.C.vbi de cri.agi opz.z ibi pau.§. vij.parte.x.q.vbi plene.z Pau.de cast. in.l.j.ff.de lega.qō est notabile z quotidianū. ¶ Nono quero vtrū de rebꝰ que portantur ad fiscū soluatur gab.rñ.qō nō.casus est in.l.vniuersi.z ibi per doc.
10 C.de vecti.et cōmiss. ¶ † Decimo quero quid de margaritis z lapillis vel gemmis an sit soluenda gab.vigore statuti disponentis gab.soluī de lapidibus.rñ.q nō ſm Barto.in.l.ſi.§.ſpēs.ff.de pub.qr appellatione lapidū non veniunt lapides pretiosi vt ibi z no.in.l.z si nō sunt. §.perueniamus ff.de au.z ar.leg.et ibi vide differentiā inter lapillos gēmas z margaritas.Sed an appellatione lapidum veniat calx.vide Joā.an.in spec.de
11 loc.§.j.ver.ſi. ¶ † No.rñ q lapides inter mobilia cōputātur siue pretiosi siue nō ſm Ang.in aut.de nup.§.z qr parū.col. iij.z Bal.in addi.ſpecu.de fruc.z interesse.ver.j.z ibi specu.§.scias ver.sed pone prelatus cū quatuor seq.qō est verū nisi sint tam deputati ad murandū edificium.vt ibi per Bal.post ſpe.z adde.ſ.
12 ea parte.ij.q.z not. ¶ † Undecimo ḡro an de farina sit soluēda gab.vigore statuti loquētis de frumēto qō extrahitur de territorio.rñ. sic licet Dyn.in.§.illud fortasse in.l.que sitū.de leg.iij.dixerit cōtrarium ſm Ray.z Bart.ibi qui tenent cōtra Dy.cōtra quē etiā tenet bal.in.l. non dubiū.C.de lega.z no.in.l.triticū.de verb.obli.z in.l.certa.§.si quis ad opus. de lega.j.z ibi Jo.de por.z moder.vide Albe.de rosa.in tractatu statu. prima parte.ix.q.in pūn.z in.iiij.colū.z in rubri.an phibitio Bal.&c.vbi sequit Dyn.
13 licet eñ farina non possit redigi ad primam materiā.i.ad granū seu frumentū propter qō vnū non venit appellatione alterius.d.§.illud tñ eadē ratio phibēdi plus vz qr facit statutū de frumento extendi ad farinā ſm Ray.vsus.q.posito pro constanti &c.z in.l.oēs populi.z ibi doc.de iusti.z iure. Nā statutū etiam penale extēditur ad similia ex identitate rōnis ſm bal.in.c.j.§.porro.iij.col. que sit prima causa bñficii.a mut.post Inn.in.c. qualiter z qñ.de accu.z est glo.in.c.j.de tempo.or.in.vj.z in cle.j.de deci.in.§.qr periculosum.de sen.excō.in.vj.et in.c.j. de elec.co.li.Anto.de but.in.c.fi.de consue.z in aut.vt hi qui phi.obli.resti.in. §.j.in.l.venia.C.de in ius vo.per bar.in l.§.vidēdū.ad tertul.etiā.l.libertoz.de ver.sig.z docto.in.l.si vero.§.de viro.ff. sol.ma. Pau.de ca.cōsi.cccxxiij.z consi. cccxlvij.Cy.in.l.j.iiij.op.C.que sit lon.cōsuc.z firmat Ant.rosel.in tracta.de successi.ab intest.vj.z.lxij.colū.p hoc facit qr prohibitū in vno dicit prohibitū in alio si par ratio sit in vtroq;.l.cotē.in pūn.ff. de publi.vbi sicut est prohibitū ferri ad hostē ferrū z arma.Ita z cotes sine quibus ferrū fodi nō potest ꝓpter qō doct. ibi z Ange.de periglis inferunt ad.q.de frumēto z farina vt statutū phibitū in vno habeat locū in altero. ¶ Item facit ſm Bar.in.d.§.illud qō in simili dicit de lana qr sine filata siue nō lana dicit per no.in.l.si cui lana.de lega.iij.ergo pariformiter dicendū est etiā farinā etiā frumentū anteq̄ fiat panis vt ibi. Itē facit qr fraudibꝰ est obuiandū.l.cum hi.§.sed cū lis.ff.de trāſac.ain cle.j.§.fi.z ibi Car. de ꝓcess.prebē.c.sedes.de rescrip.z diuor. quāto.l.in fundo.de rei vēdi.z in Spe. de instru.edi.§.ij.versi.pone ergo. sed frans cōmitteretur de facili cōtra statutum de frumento per extractionem farine:ergo &c.ita cōcludit Bal.in.vj.col. in.l.nō dubiū.C.de leg.licet Jziū teneuerit in.l.si cōuenerit.§.fin.ff.de pig.acti.et idē bal.in.l.j.iij.col.C.de fruc.z lit.expē. dixit farinā nō cōtineri appellatiōe frumenti.sed pōt saluari in alijs dispositionibus vt puta in legatis z Jzctibus z similibus. ¶ † No.tñ q appellatiōe pa-

nis nō venit frumētum.l.j.ꝛ ibi bart.C. de frumē.ver.cōstan.li.xj.vbi obligatus dare panē nō pōt dare frumentū.¶Tē ecōtra appellatione frumēti non venit panis ſm bar.in.d.§.queſitū.in fi.ꝛ p̄dicta vera niſi ex paritate rationis per p̄dicta ꝛ adde hic no.in.l.triticū.de ver. obli.¶Et ſcias q̄ in ſtatuto de frumēto intelligit frumētū in potiori ſignificatu. ꝛ ſic granū nō ordeū ſm bar.in.l.frugē. de ver.ſigni.ꝛ Alex.de imo.in.d.l.triticū qō verū eſt ex cōi vſu loquēdi vt ibi nō ex p̄prio ſignificatu ex quo habet ſpicā ordeū ſicut ꝛ granū.d.l.frugē.vide in.l. medicos.C.de ſuſce.ꝛ archi.lib.x.ꝛ bar. in.l.j.§.de eo.ff.de a qua plu.arcē. vbi tenet idē.ꝛ Abb.ſicu.in.c.ex multiplici.de deci.vbi etiā addit q̄ bladū ſeu triticuz largiorē hz ſignificatū cōp̄hēdēs etiā legumina ꝛ ola que terra cōteruntur ꝛ etiā ſemē luni ꝛ ideo Alexā.in.d.l.triticū tenet aſportantē ſemē luni ꝛ ordeū puniri pena ſtatuti loquētis ō aſportāte frumentū que ola tene menti q̄ ſunt quotidiana.¶Duodecimo quero an ſoluta gabe.de fructib⁹ per colonū vigore ſtatuti debeat etiā ſolui per dōm de pecunia ſibi ſoluta p̄ penſione fundi p̄ colonum.rñ.q̄ nō ſm doc.ꝛ bar.in.l.ſi.§.quoties.ff.de publi.ꝛ moder.in.l.vectigalia. C.noua vecti.poſt Inn.in.c.ſi.de deci.et diui.§.v.parte.ij.q.¶Decimotertio q̄ro quid de cadauere an ſit ſoluēda gab. rñ.q̄ nō ſm Flor.in.l.nec corpora.per illū tex.ff.de reli.ꝛ ſump.fune.ꝛ p̄bat in l.ij.§.pretor.ff.eo.tit.vbi etiā per Flo.et Bartol.cepo.in.l.inter publica.§.j.ff.de ver.ſig.licet ar.contra in.l.j.ij.et.iij.ff.de cada.pu.ꝛ in.l.functis ibi vectigalia de reli.et ſump.fun.adde omnino q̄ diui.§. pri.c.j.v.q.¶Sed ſi ſtatutū dicat ſolui gab.de cadauere nō hz locū in oſſibus cadaueris diſſoluti.ar.no.in.l.j.§.j.ꝛ ibi Bar.ff.de reli.ꝛ ſump.fun.¶Decimo quarto q̄ro vtrū de rebus emptis in nū dinis ſit ſoluenda gabel.rñ.q̄ non etiā ſi poſt ex interuallo extrahantur de ciuitate vel ſi traditio rei empte in nūdinis fiat ex interuallo ſm Bal.in.l.j.C.de nū dinis.ꝛ ibi eſt caſus no.q̄ nundine ſunt ſecure p̄ro debitis ante geſtis non p̄ ibi geſtis.Item ꝛ p̄ro gabellis p̄ro acceſſu ꝛ receſſu ꝛ ibi per Bal.ꝛ Sali.non tamē bānis eiā imuſte ſm Bald.ibi.¶Et ſcias q̄ ius ins nundinaꝝ perditur decennio.l.ff.de nundi.ꝛ Bar.in.l.ſi.ff.de conſti.pun.Sz an tpe nūdinaꝝ poſſit quis capi p̄ro repreſaliis.rñ.non ſm Bald.et Sali.in.l.j.C.de nundi.¶Et ſingulariter no.q̄ p̄ repreſaliis nō pōt capi q̄ ſoluit gabel.ſm Odof.in auc.habita.C.ne fil.p̄ro pa.ꝛ Bal.in.c.j.q̄ ſint rega.in vſi. feu.ꝛ Bar.cep.in.l.cū q̄ vecti.vl.colū.de verb.ſig.p̄redicta ſunt vera in nūdinis ſecus tñ in mercatis que non ſunt tuta p̄ debitis.q̄ mercata fieri pōt ex ſine p̄uilegio p̄ncipis nō aūt nundine ſm bal. in.d.l.ꝛ no.tex.loquentē de mercatis. in autenti.vt non fiant pigno.ꝛ not.p̄ro 17 autenti.¶Decimoquito q̄ro an de rebus ad culturā agroꝝ neceſſarijs debeat ſolui gab.reſpon.non.l.vniuerſi.et ibi docto.ꝛ Sali.C.de vecti.ꝛ cōmi. ſm vnam lectu.put eſt in tex.iuris.ꝛ ita intelligit gl.propter q̄ inſert ibi Sali.q̄ de grano q̄ quis extrahit eā ſeminādi non dz ſolui gab.ꝛ idē credo de raſtris ꝛ bobus ꝛ ſimilib⁹.que inſtra aratoria ꝛ boues ſunt adeo p̄uilegiata de iure cōi vt p̄ro executione inſtri vel ſnie capi nō poſſint.l.executiones.ꝛ ibi Bal.C.que res pigno.ob.poſ.¶Nec veniunt in hipotecha p̄ penſione.l.ſi nō inducta.ff.quimo.pi.ta.cōtra.ꝛ Specu.tit.de primo ꝛ ſcō decre.§.iij.ver.ꝛ ſcias.tene menti. 18 ¶Decimoſexto q̄ro vtrū debeat ſolui gab.de reb⁹ neceſſarijs ad fabricationē vel refectionem domus.rñ.q̄ ſic cū non reperiant ſp̄aliter excepte vel exempte. gl.eſt no.in.d.l.vniuerſi.C.de vec.ꝛ cōm. 19 ꝛ ibi doc.¶Decimoſeptimo q̄ro an gabel.ex forma ſtatuti ſoluēda de vino debeat ſolui de aceto.rñ.q̄ non ſm Bald. in.l.ij.in fi.C.de peri.ꝛ cōmo.rei vend.qz appellatione vini nō venit aceti.ff.de vino tri.ꝛ oleo leg.ꝛ in.l.j.C.de erog.miliario.lib.xij.Ex quo infert Bal.in.d.l.ij. in fi.q̄ ſtatutum p̄hibens vinum extrahi nō hz locū in aceto.Sz ar.q̄ ois liquor p̄cedēs ex vino dr vinū.l.ſi⁹ vinū.ꝛ ibi Bar.ff.de vi.tri.ꝛ ole.le.Item a pellatione vini nō venit oleū ꝛ mazic in

materia gabellarū fm Bal.in.l.j.C.que
sit longa cōsue.ad fi.siccp fm eum statu-
tum q gab.soluatur de vino nō hz locū
in oleo.qō etiam tenuit do.Alex.de imo.
in.l.iura.ff.de legibus.Itē nec aquaticū
seu picciolum qō sit ex aqua proiecta in
vuas pistas et expressas musto fm.d.
Simonē siculū in consi.statuto cauetur
q vendens vinū ꝛc.per.l.si quis vinū.ff.
de vino tri.ꝛ oleo le.qō no.sed an veniāt
vasa vinaria.vide tex.ꝛ Bar.in.l.si cui.
§.si vinū.ff.co.titu. ¶Ultimo singulariter adde q prohibitio statuti prohiben
tis vinū extrahi extendit etiā contra eū
qui portat modicū vini in fiaschetis cā
gustus fm Bal.no.in.l.j.C.q̄ res gerit.
post.fm ibi.Sali.dicit verū qñ ad hostes
ferri prohibitū est: vt loquet.d.l.j.alias
fm eū nō fit extensio ad portantē causa
gustus.sed an argumentū de vino vel
liquamine ad arida.i.ad frumenta pro-
cedat.rñdeo q sic si subest eadem ratio
fm glos.no.in.d.l.j.ꝛ.l.ij.ꝛ ibi Sali.C.de
periculo ꝛ cōmo.rei vē.ꝛ adde.§.ea.par
20 te.j.q.ꝛ no.ppetuo. ¶ † Decimooctauo
quero vtrū de fructu hois sit soluenda
gab.que per statutū fructibus est impo
sita.rñ.quod nō fm Flo.in.l.vetus.ff.de
vsufru.ꝛ Bar.ce po.in tractatu de serui.
rusti.c.de vsufr.facit.l.in pecudum.ff.de
vsuris.Secus si statutū loquꝫ de reddi
tu.l.paulus.§.heres.ff. de vsuris.et te-
net Spec.tit.de loca.§.j.ver.illud.qō est
21 no. ¶ † Decimonono quero vtrū de pe-
cunia cōi mutua a etiā subvsuris sit sol-
uenda gab.vigore statuti disponētis q
de pecunia q̄ mutuitur in cōi soluaꝫ gab.
rñ.q non fm Bar.in.l.nēsenius appoli
22 naris.ff.ad.l.fal. ¶ † Vigesimo queritur
vtrū de lucro meretricis sit soluēda gab.
rñ.non qz dicāꝫ turpe lucrū fm Ang.in
auē.de lenonibus.in princ.col.ij.sed cō-
trarium seruauit caius Caligula: teste
suetonio in eius vita ver.vectigalia ibi
ex capturis prostitutarū ꝛc.alias supra
23 diximus.vij.parte.q.xxviij. ¶ † Vigesi-
mo primo qro si statutū vult solui gab.
de fructibus sumpt'r habet locū in quo-
tidianis distributionibus.rñ.q non fm
Joan.an.in rub.de cōcess.prebē.in addi.
Spec.ꝛ.d.Geminia.in.c.cōsuetudinē.§.
qui vero.de cle.non resi.in.vj. ¶ Sed an
de redditu protocollorum. Rñ.non fm
Bart.ꝛ doct.in.l.quidā.§.nihil.ff.de edē.
ꝛ.§.ij.parte.vlti.q. ¶ Itē an de aubus
et feris solitis capi in fundo.dic q sic si
alij fructus non percipiantur ex eo fm
Bar.in.l.cū in plures.ff.loca.per.l.item
si fundus.§.item si venatus.ff.de vsuca.
¶ Idē dic in palea.l.vsufructuarius mē
sem.ver. stipulā.ff.qui.mo.vsufru. amit.
ꝛ in Spec.de deci.§.j.ver.fi.ꝛ Bal.in.l.fi.
C.de cōdi.inser.ꝛ.l.certo.ff.de serui.ru-
sti.predio.no.in.l.cū manu.§ j.ff.de con-
trahen.emp.ꝛ Pe.de ybal.in tracta.so-
cie.xij.parte.xj.col. ¶ Idē de feno.l.pra
tum.de ver.signi. ¶ Idem de arboribus
ceduis tm̄ in Spec.de loca.§.j.ver.illud
vbi plene. Sed nō de operis: q nō sunt
in fructu vt in Spe.de here.ad fi.per.l.
iij.ff.de oper.ser. ¶ Itē nec de calce vt te
net Joā.an.in addi.spe.de loca.§.j.ad fi.
¶ Quid aūt cōprehēdaꝫ verbo fructū.
vide Inn.in rub.de re iudi.ꝛ Joā.an.in
24 c.j.co.ti.vbi bene loquꝫ ¶ † Vigesimo
octauo quero q̄d de statuto q gab.de po-
mis an hz locum in glādibus.rñ.nō.qz
glādes nō dicuntur poma fm Plinīū de
natura histo.libro.xv.c.xxiij.in rub.de
siliqs cuius autoritas sufficit ad causa-
rum decisionē.ar.l.in tm̄.ff.de re.diu.ꝛ
ibi glo.ꝛ.l.vij.ff.de sta.homi.ꝛ.l.si pater.
de solu.qō nor.ad statuta dānoꝝ dato-
25 rum. ¶ † Vigesimotertio qro si statutū
dicit soluendā esse gab.de offi.seu de lu-
cro officij an teneatur ꝓcurator de lu-
cro suo.rñ.q sic.qz ꝓcurator hz habe-
re officiū fm do.Semi.in.c.si quē.de ꝓcu
cur.in.vj.Idē dic de aduocato per not.
per Butri.in.c.ij.de postu.Idē in amba-
siatore scōm Albe.de rosa.in.iij.parte
statu.q.lxxxvj.Adde do. Pe. de ancha.
et Joan.de Imol.in rubri.de offi.deleg.
26 ¶ † Vigesimoquarto an gabel.debitibus
possit imponi per statutum vide Lap.
in alleg.cxrix. ¶ Vigesimoquinto quero
an statutū quod de qualibet possessio-
ne acquisita de nouo soluatur gab.ha-
beat locū in habente possessionē ciuil'r vt
postea ingrediens dicaꝫ querere nālē ꝛ
de ea teneatur ad gab.rñ.q nō cum tūc
dicatur continuare non de nouo quere-

re possessionẽ fm Abba.sicu.in.c.cũ venissent.ũ.col.de restit.spolia.quod no.

¶ Summarium.

1 ☞ Gabella soluẽda de compra an habeat locum in permutatione.
2 Statutũ loquens de soluenda gabella pro permutatione an habeat locum si res pro re detur.
3 Statutum disponens solui gabellas de quacunq; venditione ꝛ emptione an locum habeat in permutatione. Appellatione emptionis an cõtineat̃ permutatio: aut cõtractus dominij translatiuus aut quelibet alienatio.
4 Donatio an veniat appellatione venditionis.
5 Gabella an sit soluenda pro datione in solidum.
6 Stante statuto q̃ de quolibet pretio soluatur gabella de quo sit intelligendũ.
7 Stãte statuto q̃ de quolibet contractu alienationis soluatur gabella an sit de permutatione soluenda.
Alienationis note cõtinetur ois cõtractus dominij trãslatiuus: etiã trãsactio.
8 Statutũ de alienatione an locũ habeat in vsucapiõe aut prescriptione aut pignoratione reali aut promissione.
9 Appellatione alienatiõis an veniat habita pro derelicta.
Nomine alienationis que veniant.
10 Gabella an ꝛ quo casu sit pro instrumẽto soluenda.
11 Statuto dicẽte q̃ de quolibet ℣ctu soluat̃ gabella an cõprehẽdatur trãsactio aut stipõ aut laudũ aut arbitramẽtũ.
12 Statutũ imponẽs gabellã ℣ctib⁹ an locũ habeat in donationibus.
13 Statutũ prohibitiuũ donationis cõpre hendit donationẽ causa mortis: nõ aũt statutũ permissiuum.
14 Statutũ imponẽs gabellã pro quolibet cõtractu ex quo ius oritur an includat promissionem de vendendo.
15 Statutũ imponẽs gabellã pro ℣ctu an habeat locum in distractu.
16 Gabella an sit p ℣ctu nullo soluenda.
17 Cõtractus quando dicatur nullus.
18 Paria delicta mutua compensatione tolluntur.
19 Exceptio non solute gabelle de contractu ex forma statuti soluẽde an possit inter mercatores obiici.
20 Statutũ imponẽs gabellam pro deposito an habeat locũ in oi deposito.
21 Statutũ annullans contractum ꝓpter gabellam non solutam an habeat locũ in testamento.
22 Uẽdita gabella contractuũ an censeat̃ vendita gabella testamentoꝝ.
23 Statutũ annullãs instrm cõtractus ꝓpter gabellã non solutã de cõtractu an etiã ipm contractum annullet.
24 Statutũ q̃ de trãsactione soluatur gabella an locum habeat in cõpromisso.
25 Statutũ imponẽs gabellã ꝓ q̃libet instro an habeat locũ in instro legitimatiõis.
26 Cõtractus iuxta formã statuti nõ obseruatus an ipso iure sit nullus.
27 Statutũ q̃ accusator fideiubeat de ꝓsequendo intelligendum est q̃ nisi fideiubeat accusatio sit nulla.
28 Forma a lege tradita nõ seruata vitiatur actus. Idẽ de forma a principe data.
29 Alienatio rei ecclie stice vl ciuitatis forma iuris nõ seruata habetur nulla. Absolutio sacerdotis in cõfessione non valet sine forma.
30 Reformatio aut alius actus facta statuti forma non obseruata an sint valida.
31 Statutum de soluẽda gabella pro quolibet contractu an habeat locum in contractu inter patrem ꝛ filium.
32 Contractus de quo soluenda est gabella etiam sub pena an per non solutionẽ gabelle reddatur nullus.
33 Gabella pro contractu conditionali soluenda an tempore contractus aut tempore euenientis conditionis sit soluẽda.
34 Statutum de gabella soluenda pro pena sicut pro sorte qualiter sit intelligendum.
35 Stante statuto q̃ de quolibet contractu vel testamento infra mensem non insinuato soluatur gabella infra certum tempus alĩs nulla sint: an possit mora purgari.
36 Statutum disponẽte q̃ de quolibet legato soluatur gabella si longo tpe fiat locatio qualiter erit gabella soluenda.

37 Pena statuti de alienante gabella non
soluta: an habeat locum in alienante fi-
delicommissum restitutioni subiectum.

38 Pena legalis an pro facto inualido cō-
mutatur.

39 Pena imposita ratione alicuius actus
deficientis cōmittitur etiaz si actus in-
teruenit inualidus.

40 Statutum de gabella soluenda pro do
natione an habeat locum in institutio-
ne heredis vel remuneratione.

41 Uerbum donatio non cōprehendit re-
munerationez: z quid sit remuneratio.

42 Statutum de soluēda gabella de quo-
libet instrumento: an habeat locum in
apodissa.

43 Contractus an vicietur si pro illo sol-
uatur gabella minus debita.

44 Statutum q̄ de quolibet instrumen-
to soluatur gabella an locum habeat in
instrumento electionis pauperum fa-
cte per executores testamenti ad bona
testatoris.

45 Gabella a statuto pro contractibus im
posita: an solui debeat pro contractib⁹
extra territorium celebratis.

46 Statuto disponente q̄ de cōtractibus
soluaī gabella: an soluī debeat de sim-
plici renuntiatione: aut quasi cōtractu:
aut incluso vel transfuso vel accessorio.
Appellatione cōtractus an veniat sim
plex renuntiatio.

47 Gabella pro vsufructu deducto in cō-
tractu seu per cōtractum pstituto qua-
liter sit soluenda.

48 Statutum de soluenda gabella pro cō-
tractu an locū habeat in contractu im-
perfecto.

49 Statutum de quolibet contractu sol-
uendo gabellam qualiter sit intelligen
dum.

¶ Tertia pars octaue partis
principalis de gabella pctractuū.

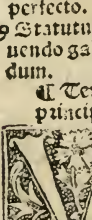

Videndū est tertio loco de gabel. cō
tractuum circa q̄ pre
misso principa. q̄ de cō
tractu sit soluenda vni
ca gabel. z non plures
fm glo. l. honorem fustinenti. de mune. z
hono. et Alex. de imo. in. l. inter cōuenie
tes. ff. de iure fisci. ¶ Quero primo dicit
statutum q̄ de qualibet compra soluaī
gabel. an habeat locum in permutatio-
ne. Respon. q̄ sic de iure cōmuni: qz cō-
prare est largum vocabulū z generaliq̄
emere. quia emptio fit solo precio: sed
compra aliis omnibus modis fm Bar.
post glo. in. l. si quid earum. de lega. iij. l.
j. §. penul. cū glo. z ibi doct. z Barto. ff. de
contrahen. empt. l. j. et ibi Bart. z doct.
C. de rerum permu. z Barto. in. l. fi. §. in
computatione. C. de iure delib. Ex quo
patet q̄ statutum de compra habet lo-
cum in emptione: et similiter dictum te-
stis loquentis de compra fm Barto. in
d. l. si quid earum. ¶ Item z in permuta
tione fm Bar. in. d. l. de pctrahen. emp.
z in. l. j. C. de rerum permu. tamen de cō-
suetudine secus est fm quā z ex cōi vsu
loquendi compra differt a permutatio-
ne cum tunc nomine compre compre-
hendatur emptio sola et non permu-
tatio: z ideo statutū predictum non ha-
bebit locū fm Bald. in. d. l. j. qō not. quia
quotidianum est. ¶ Secundo quero q̄d
de statuto loquente q̄ de permutatiōe
soluatur gabel. an habet locū quando
precij datur res z sic res p re. respō. sic
fm Bal. in. l. j. C. de rerum permuta. pro
quo facit: qz si pro pecunia pmissa daī
res in dotē. l. in solutuz dz solui vnica ga
bel. z nō dnc: qz iudicaī vnitas ⁊ct⁹ fm
Ang. no. in. l. cū eiusdem. ff. de edil. edic. z
dict. §. v. parte. iij. q. vbi vide. ¶ Item an
habeat locū quando datur res pro re z
vni additur quantitas pecunie p glon-
ta. vt aut. rñ. q̄ sic: quia tunc dicīt per-
mutatio. l. si in emptione. in princi. z ibi
Bar. ff. de contrahen. empt. de quo ta-
men vide plenius p Bar. in. l. j. ff. de rep
permu. z per Bal. in. l. j. C. eo. ti. z in pre
lu. ten. vj. q. z not. in. l. fundi partem. de
contrahen. emp. q̄ si ab initio agitur de
vendendo rem pro. x. z pro libro non dici
tur permutatio: sed vēditio: si vero agi-
tur de permutando rem cuz re z cum. x.
pro augumento dicitur permutatio: in
dubio autem dicitur cōtractus innomi-
natus fm Barto. in. d. l. j. qō not. ¶ Ad-
de rñ. q̄ permutatio est nomen genera
le ad-

le ad omnes cõtractus fm glo. ⁊ Bart. in rub. C. de rerũ pmu. Sed nõ hz locuz statutum de permutatione in alijs contractib⁹ ad solutionem gabel. fm Bal. ibi. ¶ Item nec habet locum dictum statutum si nuda possessio permutetur cũ nuda possessione: quia non dicitur permutatio: vt tenet Bal. in. d. l. j. C. de rer. permu. permutatio enim transfert dominium alias non dicitur permutatio. dicta. l. j. §. j. ff. eodem titu. l. cum precib⁹. C. eodem titu. l. pma, C. de fun. do. et. c.
3 nulli. de rebus eccle. non alie. ¶ Tertio quero vtrum statutũ disponens solui gabel. de qua cunq; venditione ⁊ emptione locum habeat in permutatiõe: ⁊ videtur q; sic: quia appellatione emptionis permutatio continetur fm Bal. no. in. l. sciendum. ff. de edili. edic. et. l. statuli be. a ceteris. §. quintus. ff. de statulibe. 4
Verbum enim venditio est generale fm Bar. in. l. fi. §. in computatione. C. de iure delibe. et sup̃a proxima. q. dictuz est. sed Joan. and. in addi. Specul. de emp. et ven. §. nunc dicendum. in addi. m. que incipit. circa medium. ⁊c. tenet contrarium cuius opi. prebak in. c. j. ⁊ ibi Abb. sicu. de his q̃ fiũt a prela. ⁊ l. j. C. de decu. li. x. ¶ Item venit omnis contract⁹ dominij translatiuus et omnis alienatio appellatione venditionis. d. §. quintus. ⁊ tz Bar. in. l. sicut. §. venditiõis. ff. qui. mo. pig. vel hypo. sol. et bal. in. d. §. emptorem. et in. l. voluntas. vlti. col. C. de fideicom. et Pau. de cast. in consi. xvj. sed vide Bal. in. c. j. vlti. col. de alie. feu. vbi dicit appellatione venditionis comprehendi oẽm alienationẽ etiã in prohibitiõe nõ autẽ forma ptrahẽdi q̃ data venditioni non extẽdit ad alios ptract⁹. et per Bal. in. c. j. in vl. col. de contro. inter do. et emp. et in. c. j. per quos fiat inuesti. et in. l. fi. C. de rebus alic. nõ alie. et Ja. de bel. in auk. de non alie. §. quia ꝛo. ⁊ glo. in. l. j. C. pro emp. et in. l. siquis sun. ff. de contrahen. emp. et per Pau. de ca. in cõsi. clxxiij. vbi ponit an sub nomine venditiõis alij ẽctus ꝓhẽdant. ¶ In questione tamen ꝓposita Spe. tz Jũiũ in simili tu. de ẽhen. emp. §. nunc dicẽdũ restat, ꝙ. tz pone statutũ. vbi dicit q; statutum q; agnati vẽdentis possint infra mẽsem vendicare non hz locũ in dante insolutum de gab. ꝙ vẽditiõe locũ non hz in pmutatiõe nisi facta sit in fraudẽ gab. per multas rõnes quas ibi vide. ⁊ idẽ tz do. Alex. cõ. de neuo vincẽtiꝰ in. c. potuit. x. carta. de loca. ⁊ l. prox. q. ¶ Nec omitto q; ẽbum venditio comprehendit oẽm ẽctũ simiẽ. s. oneroſum seu alie nationẽ ex titulo oneroso hz Bal. in. l. fi. ff. de cõdi. ob causam. Alex. de imo. in cõ si. j. iiij. parte vbi etiam subdit q; venditione ꝓhibita censẽ etiã ꝓhibita locatio ad longum tps per quam transferẽ vtile dominiuz fm Bal. in auk. ei qui. C. de bo. auc. iud. pos. nisi in casu. l. fi. C. de pred. lib. x. quod. not. ¶ Et adde Car. in cle. j. §. fi. de reb. eccle. non alie. vbi dicit transferri dominiuz vtile p locationem ad longum tempus. Quid autem de donatiõe an veniat appellatiõe vẽditiõis. Rñ. q; non. l. si qs fun. ff. de ẽhen. emp. et c. j. et ibi Abb. de his que fi. a prela. q̃ est verũ in penalib⁹ nõ in fauorabilibus fm Bal. in. l. volũtas. pe. colũ. C. de fideicõ. ver. vel dic aut actui ⁊c. ¶ Ex quo sequit pro gab. soluẽda cũ causa rẽ cõcernẽte: nõ aũt si causa cõcernat spẽm ẽctⁱ. sec⁹ si ꝓhibetur a lege. ar. in. l. quorũ. ff. de pig. vel a ptrahẽtib⁹. ar. l. q̃dq̃ astringẽde. de ẽb. obl. fm Bal. ibi ꝓpter q̃ ipse bal. in. d. l. volũtas. i lec. antiqua ikert q; eps'iurãs nõ alienare bona eccle põt ea donare capꝛo. ⁊ tz Bal. in. l. dudũ. C. de ẽhen. emp. ⁊ not. in. c. si vna. de reb. ec. nõ alie. ¶ Et de hoc articulo s. an ꝓhibitio venditionis extendak ad donationem. vide Bal. in. c. j. in fi. de feu. alie. et in. c. j. vlti. col. per quos fiat inue. et in. l. fi. C. de rebus alien. non alie. et in l. ij. C. pro emp. et bar. in. l. filiussa. §. diui. de lega. j. Abb. vero sicu. no. in. c. j. de his que fiũt a prelato. dicit q; q̃n fit mẽtio precij verbũ venditio nõ cõprehẽdit oẽm contractũ dñij translatiuũ sed solã venditionẽ. s. que fit cũ precio. per l. j. C.

de rebus decur. sine decre. nō alie. lib. x. vnde in statuto q̄ ds non vēdat sine certa solēnitate ne decipiat in precio nō cōprehendit donatio q̄ filius pōt sine illa solennitate: qz statutū facit mentionem precij. tex. est in. d. l. j. sed si pcij mētio nō fiat capit largo modo ꝓ omni Zcto nisi in materia odiosa. Zte ex cōi vsu loquendi ꝓprie capit ꝓ ipsa venditiōe distincta ab alijs contractibus. ¶ Zllud tñ singulariter no. q̄ si statutū dicit pro donatione solui. xij. denarios ꝓ qualibet libra pro venditione vero. xij. z in fraudez maioris gab. quis vendat z pcium recepisse confiteat vel recipiat palam. Sed clā restituat cum intētio sit donādi debet solui gabel. tanq̄ pro donatiōe non tanq̄ ꝓ venditione: z si nō apparet animus donandi presumit cōtractus simulatus ex quo apparet actū de precio nō exigendo fm Bal. in. l. cum in venditiōe. ff. de contrahē. empt. quod not. ad multa. ¶ Quarto quero nunq̄d dictum statutum locū habeat in datione insolutū: vt de ea sit soluenda gabel. rñ. sic. not. in l. si pupilloum. §. si pretor. ff. de rebꝰ eorum. per Bar. z l. ff. ex quib. can. i pos. ea. z l. litis. ff. pro emptore. z Bar. i. l. j. §. cum predium. ff. de pigno. q̄ est verum nisi detur insolutum spēs pro specie. fm Bar. in l. libera. C. de sen. q̄ facit contra ea que diximus. §. proxi. q. in prin. sed qz datio insolutū est alienatio necessaria. statutū ne alienet in forensem intelligit ctiā ne det insolutū fm Jo. de porto. in l. cetera. §. hic senatus. de leg. j. cōtra Albe. de rosa. in l. j. ff. de fun. do. z i. l. peto. §. predictū. z ibi Raf. de le. ij. et facit. l. si predium. C. de euic. z l. apud celsum. §. antonis. de doli except. et q̄ per Bart. in l. liquis alex. de solu. z per Cy. in. d. l. libera. ¶ Spec. tamē in. d. §. nunc dicendum restat. ver. sed pone statutum. in tutu. de contrahē. empt. dicit q̄ statutum de venditione non habet locū in datione in solutum. q̄ ctiā secuīt Alex. de ueno vincen. in. d. c. potuit. x. char. de locat. ¶ De adiudicatione vero q̄ fit in iudicio credo non solui gab. que solui debet vigore statuti pro contractu: qz in iudicio quasi contrahitur. l. licet idem. et ibi Barto. ff. de pecu. et in specu. de actore. versi. q̄d si curator. et de scu. §. ij. versi. primo aūt. et statutum de cōtractu nō habeat locū in quasi cōtractu. i. ficto contractu. ar. l. iij. §. hec verba. ff. de neg. gest. pro hoc facit quia statutū de contractu nō hz locū in additione per quā quasi contrahitur fm Bal. z Ang. in. l. more. z in. l. mutū. §. j. cōtra Bart. ibi. ff. de acqui. here. adde Bar. in. l. apud iulia. §. fi. ff. ex qui. cau. in pos. ea. z adde. j. q. xl. z tene mēti predicta. ¶ Quinto quero vtrū dictū statutū de venditione habeat locū in alijs contractibꝰ onerosis. rñ. q̄ sic fm Bar. in. l. p diuersas. iij. col. C. man. ¶ Sexto q̄ro si statutū dicit q̄ de quolibet precio soluatur gabel. duorū den. pro libra in quo cōtractu locū habeat. rñ. q̄ solū in contractu emptionis nisi statutū loquat de pretio cōi: qz tūc adaptat ad oēs Zctus fm Bal. not. in. l. cū dotē. C. de iure do. qz per pretiū intelligit cōtractꝰ emptiōis: vt ibi. et tenet Bal. in. l. ex cōmunē. C. de pac. z gl. in. d. l. cū dotē. et si ptiū interuenit in donatione nō dicitur ꝓprie donatio fm Barto. in. l. si tibi pecuniā. ff. si cer. pet. q̄ not. z adde not. per Abb. in c. j. de his que fiunt a pla. ¶ Septimo quero quid de statuto q̄ de quolibet cōtractu alienationis soluatur gabel. an de permutatione sit soluenda. rñ. sic: qz verbo alienationis continet ois Zctus dñij translatiuꝰ. l. fi. et ibi Bart. z doc. C. de rebus alie. nō alie. z maxime permutatio vt ibi z insti. qui bus alie. nō hz. §. j. z bal. i auē. res q̄. vlt. col. C. cōia de leg. z in Spe. de rerū pmu. §. in hac forma. c. nulli. de reb. eccle. nō alie. z Pau. de cast. in cōsi. crvj. z ita teneo. cui⁹ Bal. aliter dixerit in. l. volūtas. in lec. anti. C. de fideicō. sed de fideiussione que impropriē dicit Zctus nō dz solui gab. q̄ solui debet ex forma statuti de cōtractibꝰ fm Bald. in auē. sacramenta. C. si aduer. vendi. ¶ Octauo quero nunquid dictū statutū ꝓcedat in transactione. rñ. q̄ sic: qz alienationis verbo etiā transactio cōtinet fm bald. in. l. j. C. si aduer. trāsl. j. si quid in frau. pa. q̄ verū est si res tradatur non si retineatur transigēdo fm bar. in l. nonnulli. ff. de transi. lz Bald. aliter lo-

quatur in.c.j.de controuer. inter vasal. & ali.quem etiã vide in.l. quoti.C. de fideicom.secus tamẽ si statutum simpliciter dicit q; de quolibet contractu ꝛc. qz non habet locum in transactiõe que im proprie dicit cõtract⁹ fm Bal.et Sali.ꝛ in.l.cõtract⁹.C.de fide instru. ¶Item nec in cõpromisso nec i laudo fm Jo.de imo. in.c.si qñ.de offi.deleg.et bal.in rubri.C. de rerum permuta.in fi.ꝛ infra dicetur pro quo etiã facit:qz statutũ loquens de contractu nõ habet locũ in cõpromisso fm Flo.in.l.siqs donatur⁹.ff.de vsufru.

§ ¶Nouo quero an prefatum statutuz loquens de alienatione habeat locum in vsucapiõe.Rñ.sicp no.in.l.fi.C.in qb⁹ cau.in integ.resti.non est necesse.et l.alienationis.cum glo.de verb.signi.l.si funduz.de fun.do.ꝛ bal.in auc.hoc ius por. C.de sac.san.eccle.¶Item habet locum etiam in prescriptione dominij trãslatiua fm bal.in.l.fi. xvj.op.C. de edicto di. adri.tol.¶Item ꝛ in promissione q̃ verbo alienationis comprehenditur.l. fi.et ibi bal.C.ad legẽ fal.Item et in pignoratione reali nõ in verbali vt est hipothecatio sine traditione fm bal.no.in.c.j.§. rursus.qui. mod.feu.amit.in vsi.feudo. quod intellige si detur in pignus res p tanta quãtitate q; non sit spes luitiõis fm bar.in.l.rẽ legatã.in fi.ff.de adi.leg. ꝛ.l.qui habebat.ꝛ ibi docto.ff.de leg.iij.ꝛ bal.in.l.fi.C.de rebus alie.nõ alie.ꝛ in.c. j.in fi.per quos fi.inuesti.ꝛ in Specu. de

9 here.ver.in fauorẽ.¶Item appellatio alienationis venit habere rem p derelicta fm barto.in.l.j.ff.si ex noxa. causa aga.quod est veruz fm Alex.de imo. ibi quando constat de fraude:alias non est ppria donatio.¶Ex quo infert fm Guil. de cu.in.l.j.ff.de rerũ diui. q; insinuatio non requiritur quando res habetur p derelicta sine fraude:z donatio requirat insinuationẽ.presumitur aũt fraus secundum eum ob cõexpitatẽ actus habendi pro derelicto et actus occupandi.argu.l.si ventri.ff.de ptmile.credi.et c.officij.de electi.vel si coniunctus occupat.argu.l.data.C.de dona.Et facit qz occupans rem habitam derelictam nõ dicitur proprie habere ex causa donationis.secundum Bal. post o.in.l. mater.in fine. C.de rei vend.adde no.per Barto.ꝛ Ange.ꝛ Imo. et Alexan.in.l. quod seruus.ff.de stipu.seruo. vbi etiaz querit Alex.an gabella sit tunc soluẽda tanq̃ de donatiõe.de quo per.Bal.in.l. Jctus.j.col.C.de fide instru.et dixi.§.vij. parte.xij.q.q; sic.¶Item et datio in dotem fm gl.ꝛ Bal.i.l. nulla.C. de iur. do. quod est verũ si phibitio alienãdi est facta in contractu non si in testamẽto res que.C. cõia dele.et adde no.p Bal.in.l. volũtas.C.de fideicõ.et Spe.de emp.et ven.§.iij.ver.quid ergo.¶Item venit alienatio paruo tempore duratura.l.cũ spõsus.§.fi.ff. de publi.et Bal.in.d. auc.res que.j.colũ.¶Item cessio ꝛ vtilis dominij translatio fm Bald.in.c.j.per quos fiat inue.¶Item venditio.l.fi.C. de re.alie.nõ alie.¶Item donatio in Spec.de loca.§. vj.ver.xvij.¶Item seruitutis et vsufructus constitutio.d.l.fi.et l.meuius.§. fi.de leg.iij.Item ꝛ manumissio.d.l.fi.et ibi doc.¶Item locatio ad longum tps seu ppetuum.d.l.fi.et ibi doc.et.l.j.de fun.dota.ꝛ Bart. in.l.sicut.§. venditionis.ff.q̃. mo.pig.vel hypo.solui.doc.post glo.in.l. codicillis.§.instituto.de leg.iij.et Bal.in c.j.§.donare. qui olim feu. pote.alie.ꝛ p Bal.in.l.j.C.si aduer. transac. et in.l.ij. C.de fun.do.in auc.ei q̃.C.de.bo. aucto. iudi.pos.ꝛ Alex.consi.j.xiij.parte.¶Item et heredis institutio vel legare.l.siqs.§. certum.et ibi Bal.C.de secun.nupt.nisi quo ad effectũ mutãdi iudicij.l.et hoc.§. alienare.et ibi Bar.ff.de alie. iud.mu. causa fac. de quo vide Bal.in.l.ea lege. ij.q.C.de cõdi.ob cãm.in Spe.de loca.§. vj.v.criij.et Pan.de ca.ꝑsi.cclxx.x. ¶Item datio vel cõcessio in emphi.d.l.fi.ꝛ ibi docto. et in Specu. eodem titu.§.vj. verti. cxxv.et v. clxv.et in.§ ij.ver.et not.et de rerum permu.ver.item in hac.que ola tene mẽti vt scias iudicare q; de p̃dictis debet solui gab. soluenda de alienationibus ex forma statutorum. ¶Econtra aduertas ad ea que dicetur.i.proti.vt scias an sit soluẽda gab.de iecti⁹ actib⁹ q̃ non sapiunt alienationem sicut est alienatio fructuũ fm Bald.in.c.j.§. donare q̃ feu.po.alie. ¶Item obligatio psonalis

fm Bal.in.l.ij.§.fi.C.cõia.dele. ¶Item compromittere fm Bal.ibidez. ¶Item suppletio donatiõis tã facte fm Abbanti.in.c.p tuas.de dona. quẽ refert et sequit Bal.in marga.ver.alienatio. ℣. fi. ¶Itẽ diuisio fm Bal.in.l.j. C.si aduer.transa.z in.l.quoties.C.de fideicõ. z Alex.de imol.in.l.ab empti.ff.de pac. vbi dicit diuisionẽ nõ esse contractũ p.l. iubemus.de sacrosan.eccle.z in aut.de iingi.§.ij.et bona glo.in.d.l.quoties. Tu adde q diuisio nõ est contractus nominatus vel innominatꝰ ꝫ nomẽ generis fm Bar.in.l.diuisionis.ff.de pac.z ideo nõ cõprehẽdit in statuto de cõtractu qõ not. ¶Itẽ heredis institutio quo ad effectum mutandi iudicũ.l.ex hoc.§. alienare.z ibi Bar.ff.de alie.iud.mu.cã.fac. item cessio liti si nihil ꝓmittat alias sic fm Bal.in.c.j.vj.colum.de phi.seu alie. p Fede.per.l.si ꝓfundo.C.de transac. ¶Itẽ repudiatio fm Bal.in.l.pupillorꝫ C.de repu.here. ¶Item remuneratio l.iubemus.C.de sacrosan.eccle.Bar.in j.consti.ff.pe.col.que oia bñ not. ¶Itez quero dicit statutum quod venditio nõ soluens gab.non possit petere pretium. an habeat locum etiã in emptore vt nõ possit petere rem emptam z quomodo intelligat.rñ.vt dixi.j.vlti.partẽ.xix.q. vbi plene. ¶†Decimo ꝙro quo sit soluẽda gab.ꝓ instro stãte statuto q de istro ꝓtinẽte summam cẽtũ librarũ denariorꝫ gab.rñ.q solut dz fm ẽptitatẽ in eo contẽtã nõ fm q debeꝯ fm Flo.not.in.l. in lege aquil.si delatũ.§.si qs in prin.ff.ad l.aql.ꝓ quo facit q si statutũ dat turisdictionẽ iudici cognoscendi vsq ad summã.x.lib.z nõ vltra dz inspici qõ petitur z nõ qõdebeꝯ.l.pe.in fi.z ibi doc.ff.de iuris.om.iudi.z in.l.offerendis.C.de app. nisi forte agens fraudẽ cõmittat augẽdo vel minuendo de summa.vt in aut. de defen.ciui.§.videamus. ¶Nec omitto quod quando prima facie est quantitas petita inter iurisditionem iudicis: licet postea constet esse vltra vel supra.vt quia iudicium fuit vniuersale poterit sententia ferri super toto casus singu.in.l.fin.§.fin.C.de tempo.ap-
11 pella. †Undecimo quero dicat statutum quod de quolibet contractu soluatur gab.an habeat locum in transactio. respon.non fm Bald.Sali.z doc.in.l.ꝙtractus.C.de fide instru.q trãsactio nõ dicitur ꝓprie contractꝰ ꝫ improprie cũ nõ sit vltro citroq obligatoria.l.labeo.§. cõtractũ.de ver.sig.z glo.z doc.in.d.l.ꝫctus vbi Bal.z Sali.sed Bar.in.l.si cã. C.de trãsac.dicit q trãsactio nõ est ꝫct liberatoꝝ sed vltro citroq obligatoꝝ. z ideo Bal.in qõne.ꝓposita determinat ꝫtium in.l.si donatiõis.C.qõ metus cavez q tale statutũ de ꝙtractu loquẽs habeat locũ in transactiõe qõ credo verius z apud.s.eo.in.viij.q. ¶De stipulatiõe vero tũc nõ dz solui gab.cũ stipulatio sit ꝫctꝰ improprie ex quo nõ est vltro citroq obligatoria ꝫ Jo.de imol.z Alex.post Lud.pon.in.l.stipulationum alie.in prin.de ver.obliga. et Alexan. in.l.j.ff.de pac. Sed an tale statutum habeat locum in laudo vel arbitramẽto quod dr quasi transac.respon.q non quia improprie dr transactio fm Joã. de imo.in.c.si quando de offic.delega. z Bal.in rub.C.de rerum permutatio. in fi.z dixi.s.viij.q.hoc tñ dic verũ qñ laudũ est declaratiũ contractus vt qz declarat ꝓtium sicq gab.dz solui emptoribus gabellarũ q erãt tpe vẽditiõis rei nõ his qui erant tpe declaratiõis ꝓtj.l. fi.de sti.ser. ¶Et sci.q trãsactio dr ꝫctꝰ innominatꝰ qz hz nomẽ generis ꝫ doc. z Bar.post glo.in.l.siue apud acta.C.de transac.ꝓ quo vide Bal.in.l.quãuis.eo. ti.z in rub.C.de rerum permu.z glo.in l.si intra.ff.de pac. z per Barto.in.l.ij.
12 ff.de inreiur.vbi vide. ¶†Duodecimo quero vtrũ dictũ statutũ imponẽs gab. ꝙtractibꝰ habeat locũ in donatiõe. Rñ. nõ qz donatio est improprie contractus nõ propriedm glo.Bal.z Sali.in.l.ꝙtractus.C.de fide instru.z in.l.fi.C.de litig. per Bal.qui dicit dictũ statutũ debere intelligi q soluaꝝ gabella fm estimationem rei in contractu deducte non in donatione.z tenet Jo.de imo.in.c.si qñ de offi.deleg.z ita intelligel.si donatio.C. quod metus causa que dicit donationem esse contractum qr ibi Bar. intelligit verũ.si ꝓprie qõ etiã ꝫ bal.i aut.

facta.C.si aduer. ven. Bar. tñ in l. qõ ser
nus. de stipu. ser. ꝓsupponit statutũ de
ꝓtractu hr̃e locũ in donatiõe. cuius cõ
trarium tenunt in. l. labeo. ij. ff. de verb.
signi. & Bal. in. l. ꝓtract⁹. ij. col. vide Pau.
de ca. ꝓh. c. 2. gl. & bal. in. l. fi. si dꝙs. C. de p̃
scri. xxx. an. vbi dñt donationẽ esse ꝓtra
ctũ & iuramento firmari. qñ fit a minore
13 † Hic adde singulariter q̃ statutũ pro
hibitiuum de donatione comprehen
dit etiam donationem causa mortis. nõ
autem statutum permissiuũ fm Bal. in
c. j. vj. col. de ꝓh. feu. alie. p Fedan vsi.
feu. ¶ Est aũt donatio olim & hodie ꝓtra
ctus nominatus si incipit a traditiõe. l.
aristo. de dona. & Barto. in. l. iuriscõ. in
pri. ff. de pac. & in. l. ij. C. de pdi. ob causa. z.
vbi Bal. dicit secus in pacto de nondõ.
¶ Itẽ secus est in donatiõe ob causam:
q̃ est innominatus fm Barto. iu. d. l. ij.
hodie tñ firmior est ꝙ olim donatio sim
plex fm. Bal. ibi. & in rub. C. de rerũ per
mu. ¶ Sed si statutũ sit q̃ soluat gab.
de donatione an habeat locũ in eo quo
pluri res vendit̃ vltra dimidiã iusti ꝓtij.
rñ. sic quia illud plus tantũ est donatio
fm Bal. no. in rub. C. de contrahẽ. emp.
ꝓij. q. ¶ Et in eo pluri requirit̃ insinua
tio qñ excedit summã requisitam vt re
quiratur insinuatio fm Iud. pon. in. l.
ij. in pun. iij. car. ff. de ver. ob. p. l. cũ hic
status ℣. pe. ver. idem rñ. de dona. inter
virum. & l. si qs donatiõis. C. de ℣. emp.
pe. de an. & Io. ẽ imo. in. c. cũ cã. de emp.
et ven. & Alex. de imo. in. l. si quis cũ alie
ter. de ver. ob. ptra Io. cal. in consi. ij. tit.
de emp. & ven. qõ no. ¶ Decimotertio q̃
ro si ex forma statuti debet solui gab. de
quolibet contractu ex quo ius oriꝝ an
solui debet de ꝓmissiõe de vendẽdo. rñ.
q̃ sic nõ tñ etiam de venditione poste a
sequẽte cũ semel tantũ solui debeat fm
Bar. & Ang. in. l. si pupillus. in princ. ff.
ad. l. fal. & Barto. et doc. in. l. fi. ℣. quot. in
fi. ff. de publica. & Paul. de castr. consil.
clxxv. & Alexã. de imo. consi. lxxxix viso
themate &c. in .iiij. parte. et dari .℣. v.
15 pte. iij. q. vbi vide. ¶ † Decimoquarto q̃
rit̃ an gabella soluenda ꝓ ꝓtractu vi
gore statuti habeat locũ etiã i distractu
vit ꝓ eo sit soluẽda. rñ. q̃ nõ qñ ex solis
verbis fit distractus & solo ꝙsensu ꝓtra
rio fm Bar. no. i. l. ab emptiõe. ff. de pac.
secus si ꝓ primo ꝓtractu fuit facta tra
ditio rei. nam si ℣ctus rescindaꝝ fieri ꝺz
rei tradicio & dicit̃ nouus cõtractus ꝓ
quo debet solui noua gabella fm Bul.
Ang. & Pau. de ca. ubi quos etiã sequit̃
Alex. de imo. ibidẽ & Bal. in. l. j. C. qñ ilz
ab emp. discede. & in. l. si donationis. C.
quod me. causa & glo. in. l. iij. ℣. cõtrariũ.
ff. de contrario iudi. tu. ¶ Sed ꝓ ipso
ꝓtractu etiã dissoluto ꝺz solui ne ꝙsen
su partiũ ꝓiudicet̃ fisco in gabella ꝓ
qua per ℣ctũ fuit ei ius quesitum. l. fi. ff.
de pac. fm Ang. & Pau. de ca. in. l. iuris
gen. ℣. adeo. ff. de pac. & ꝓ Bal. in. l. si pre
dium. C. de edil. acti. & Ange. in auc. de
nup. ℣. q̃ vero in fi. & Ang. & Io. de imol.
in. l. acta. ff. de re iudi. Ange. & Rapha.
fulgo. in. l. petens. C. de pac. & Bal. post
Bul. de cu. in. d. l. ab emptione de pac.
qõ est verũ fm Ang. & Alex. de imo. in.
d. ℣. adeo nisi incontinenti. post contra
ctũ fit ab eo recessus ꝙsensu partiũ ar. l.
plerigꝫ. ff. de rtu nup. & dicit̃ ptinẽti an
teq̃ sit diuersum ad extraneos actus
fm Pau. de ca. in. d. ℣. adeo vel aliter vt
16 per doct. in. l. in bonefidei. C. de pact.
¶ † Quintodecimo quero an de ℣ctu q̃
nullus est sit soluenda gab. & statuto im
posita ꝓ ꝓtractib⁹. rñ. q̃ non quia illud
statutum intelligit̃ de ꝓtractu valido nõ
de inualido & illicito fm Bal. & Sali. i. l. ij.
C. de eunuc. & Bal. in. l. in ꝺubiũ. ij. col. C.
de legi. vbi dicit gabellã nõ solui de con
tractu a iure reꝓbato. Et subdit q̃
de pace facta post terminũ statuti & sic
inualida non debet solui gab. ꝓ actu
enim inutili nõ debet solui gab. per no.
ꝓ Bart. an. l. vnũ ex familia. de leg. j. et
Alex. de imo. in consi. xxxv. in. iij. parte.
¶ Itẽ nec ꝺz solui de ꝓtractu mr̃imonij
inualidi nec de alia venditione inuali
da fm Bal. in. l. ij. ℣. sed & nostra in lect.
anti. C. cõia dele. & in. c. j in fi. de natura
feu. in vsi. feu. & adde q̃ infra dicetur in
alia. q. Itẽ nec de legato inutili vt dice
mus. ℣. de gab. vlt. volũ. iiij. q. ꝙ ꝓdictis
facit q̃ statutũ de bãnito intelligit̃ ℣. de
rite bannito ℣z Bar. in. l. iiij. condemna
tũ in si. de re iudi. et in. l. non patuit. ℣.

nō que vis.ff.de bono.posses. ꝙtratab.l. penul.ff.de adul. ¶ Itē statutum de instrumētis exequēdis intelligiē de validis fm Bar.ibidē & idē i statuto de sentētia exequēda intelligiē.ſ.de valida fm Bar.in.l.j-§.ij.ff.de ope.no.nun.& voc.et Pau.de ca.in.l.inter omnes.ff.qui satisd. cogā.& Joan.an.in addi.Spe.de execu. sentē.§.postremo.ver.ꝙtrariū. ¶ Item statutū de testamēto intelligiē de valido fm Bal.in auē.ex causa.in fi.C.de libe. prete. ¶ Item statutū ab eo qui arbiter esse poterat & erat fm Bar.in.l.fideiussor.§. 17 pretor.ff.qui satisd.cog. ¶ † Dicit aūt Jctus nullus qñ ab eo lex vel statutū removet potentiā.l.a diuo.ff.de ritu nup. l.nō dubiū.C.de legi.& ibi Bal.qui tenet idē in.l.j.C.plus val.qō agitur.q̄li-§.ad hec.vj.col.de pace iur.fir.in vij.fcu. que omnia no.ꝑpetuo. ¶ Decimosexto ḡro disponit statutū q̄ de ꝙtractu solnatur gab.alias sit nullus an vna partiū exci piēte de nullitate Jctus ꝑpter nō solutā gab.possit altera pars replicare de pa ri culpa.ſ.q̄ ipse excipiēs non solnit.rñ. q̄ ẽius exceptio nō potuerit opponi in 18 ꝙtra.eā positā poterit replicari † .qz paria delicta mutua cōpensatione tolluntur.l.viro.ff.sol.mat.& l.fi-§.pe.& ibi Doc.& Bar.ff.de eo per quem fac.erit. ¶ Quin etiam dicit ibi Bar.q̄ talis replicatio fieri dz incōtinentiv impēdiat examinatio fienda super ipsa exceptione nā replicatio impedit ꝓcessum sup actiōe.l.qñ alexandrū.C. de adul. Et predictā.q.formatBar.in.l.cuz mulier ff.so.ma.vbi tz idē dicēs sic fuisse in publica disputatiōe cōclusuz bononie & doc. ibi sequunt vbi etiam per Bal.& not.in l.apud celsum.& ibi doc. post Bar.in-§. marcellus.de doli excep.& per Bar.in.l. acceptam.xvij.q.C.de vsur.vbi dicit talem excep.nō solute gab. posse opponi per partem fauore publico & idē tz Bal. in marga.§.doli ver.penul.& vide etiā Bal.in.l.si creditor.b⁹.C.de ser.pig.Dama.& omnino per Ange.in auē.vt iudi. fine quoquo suffra.§.ita q̄.col.ij.vbi dicit q̄ si statutum tollit executionē Jct⁹ de quo non sit solu.gab.non potest debitor excipere de ea non soluta a creditore secus si statutum annullat Jctuz qz tūc dat.d.excu.& d.q.Abb.licu. ꝑ Ant. de bu.in.c.dilecti.de excep.sequit Bar. vbi.§.tu etiam vide Bal.in.l.j-§.offili⁹ ff.ne ḡs cū qui in ius voc.est.Et Raph. fulg.in.l.fi-§.pe.tenet cōtra Bar.p.d.§. marcellus.qz in pari causa potior est cōditio rei.l.ij.ff ne quis eū tō tz nō posse replicari ꝑ actorē vt in hoc videt inclinasse Bar.in.d.l.cū mulier per.d.§. marcellus.nō tñ est Bar.ibi ꝙtrari⁹ si vbi inspiciat qz si venditor a principio fundat se in dolo emptoris petēdo rē cū ꝙtractus nō valuerit ꝑpter nō solutaz gab.ab emptore poterit rem exigere cōtra eū ne audiat ꝑpter parē culpā.& ita ꝓcedit.d.§.pe.si ꝛo actor nō fundat se in dolo rei sed iure cōi qz petat prestitū res excipiens replicatione repellet. & ita ꝓcedet.d.§.marcellus fm Alexā. 19 de uno.i.d.§.pe.qō nō. ¶ † Decimoseptimo quero an excep.nō solute gab.de cōtractu que solui debuit ex forma statuti possit obiici inter mercatores inter quos dz de equitate ꝓcedi ex forma alterius statuti. Rñ.q̄ licet gratia publici fauoris fm Bal.in.l.fi pro ea in fi.C. māda.q̄ forte ꝓcedit qñ gabelle nō sint vendite vel locate alicui priuato tunc enim cessat fauor public⁹ qñ essent locate priuatis.arg.c.cum cessante.de appel.l.adigere-§.ẽius.ff. de iurepa. nisi dicaī.q̄ cōtatis interest: qz pro futuris annis vēderent gabelle ꝑ minoꝛ ꝑtio ꝑ attenuatas exactiōes: ideo stes cuz Bal. ¶ Adde fm Bal.in.d.l.si ꝑ ea q̄ excep.pacti nudi nō pōt inter mercatores opponi.qō etiā tz Bar.in.l. quintus.ff. eo.ti.nā pactū nudum de iure canonico ad eḡtatē sapit: rigori nō inutile est obli 20 gatoriū in.c.j.de pac.in.vj. ¶ † Decimo octauo quero stante statuto q̄ de depositō soluat gabella an habeat locum in depositō facto vt vadat romam vel simili. Rñdeo q̄ sic.nō tñ dz solui de pacto appositō.ſ.eundi romam: qz illud nō est nouus Jctus sed informatio prioris vt determinat Bal.in rub.C.de depositi. et l.l.ꝑ diuersas.C.manda.quia depositi appellatiōe venit etiā additiōale.vñ cō

prehenditur in statuto loquēte de depo
sito siue statutū velitde depositō solui ga
bel.siue de oi ℨcto excepto depositō solu
ti quia tūc nō soluer de depositō excep
tuate et ꝯditionali fm Bal. ibi qō no.
¶ Et intelligit etiā de depositō sine ve
ra numeratiōe factoꝝ z illud verum
ℨ fm Paul.de castr.consulit. ¶ Secus
autē depositū dicit ℨctū nominatū ꝫ pa
ctū deponēdo ℨ innominatus fm bar.i
21 l.iurisgē.in prin.ff.de pac. ¶ ✝ Decimo
nono quero an statutū annullans ℨctū
pp gab.nō solutā habeat locū testō.rñ.
q nō qz ℨctus appellatiōe nō venit te
stamētū etiā si testator i suo testō testm
appellauit ℨctū fm Bal.post glo.i.l.te
stamētū.C.de test.nō cū curam⁹ de ver
bis qū cōstat de mēte vt ibi z.l.quoniaz
indigmū co.ti.z.l.ij.in prin.z ibi Bal.C.
cōmunia dele. ¶ Ex quo Bal.vbi.ꝑ. in
fert q intelligit ꝑstitutus ꝓcurator etiā
p verba vez cōstituo te asinum mecū ad
22 jagendum in iudicio. ¶ ✝ Item infert q
vēdita gab ꝓtractuum nō vr vendita
gab.testamētorū. Jō statutū ꝓdictū an
nullās ꝓtractū pp non solutā gab .non
annullat testā.qz sunt diuersa l.vba ges
serūt de ver.sig.z.l.cadē de duo.re.z glo.
in.ꝑ. Item sacramenta de pace iur. fir.
in vſ.feu.vnde statutū odiosum ꝛequēs
deuno non extenditur ad alterum per
predictā Bal.autē. in.l.ſi pr̄ in fi.C. de
spon.dicit q statutū q filiusfa. nō ℨbat
sine ꝑsensu patris intelligit etiā de vl
tima voluntate. Sz pōt dici q illud tō
23 est qz tale statutū est fauorabile. ¶ ✝ Ui
gesimo ꝙro statutū annullās ista fm
pter gabellā nō solutā de cōtractu vi
deat etiā annullare ꝓtractū ipsum.rñ.q
nō qz differūt inter se instrm z cōtract⁹
qz instrm ℨt carta per notariū scripta
ꝓtinēs ℨctū.i.cōuentionē partiū fm Bar.
in.l.ſi qs legatū.ff.de fal.vnde vnum nō
trahit ad alterum fm do.Jo.de imo. et
Paul.de castr.z Jo.de porto.et moder.
post Bar.in.l.seruū filij.ꝑ. cū qui chiro
graphum de lega.j.z vide omnino.ꝑ.vj.
parte.tj.q.z qō not. Bal.in.l fi.C.de fal.
cā adiec.lega.dū facit differētiā inter ℨ
ctū dotis z instrm dotale. vide ibi z no.
¶ Uigesimoprimo ꝙro ſi p statutū solui
dz gab.de emptiōe z res empta redi
beat an dz ēptori restitui qui eam sol
uit.rñ.q ſic.ſ.p venditorē nō per gabel
larios ꝙbus soluta fuit fm Bald.in.l.ſi
prediū.C.de edil.ac. vide Ange.in.l.de
bet in fi.ff.eo.tit.z dicit.ꝑ.de gab. aliaū
24 pc.q. ¶ ✝ Uigesimosecūdo ꝙro statu
tū q de trāsactione soluat gabel.locū
habeat in ꝓmisso.rñ. q non. Nam
compromissum secuto laudo est quasi
transactio nō proprie trāsactio in aut.
si vero contigerit.C.de iudi.z in corpo
re vt differen.iudi.z doc.z Jo. de pra
25 sto i.l.j.ff.de trāsa.z alias.ꝑ.dicit. ¶ ✝ Ui
gesimotertio quero.dicit statutū q de
quolibet instro sol.gab.an habeat locū
in instrumento legitimationis.rñ.q nō
fm Bald.et Paul.de cast.in.l.in his.ff.
26 de legibus qō no. ¶ ✝ Uigesimoquar
to quero de vtili z quotidiana.q.ſi p Jo
ctu nō sit soluta ga.infra.x.dies iuxta for
mam statuti disponētis cōtractum esse
nullū ſi non soluat de eo infra.x.dies an
cōtractus sit nullus ipso iure.Rñ.q nō.
sed ope exceptiōis fm Bar.no.in.l.ū.in
fi.C.de cad.toll. vbi.no.ibi.z.l.ſi ita q ꝙs.ex lege de ver.ob.z in.l.cū ler.ff.
de fideiuſ.z Balan.l.j.C.de cadu.tol.z in
rubr.C.de rescin.ven.z in.l.j.C.ne lice.
tertio prono.qō est verū nisi statutum
vltra procedat addēdo q alias contrac
tus sit ipso iure nullus fm Bar.z Bal.
in.l.vniuersa.C.de preci.impe.offe. vbi
dicunt q ſi forma vel solēnitas est requi
sita in ipso actu vel ante actū z illa non
adhibetur actus est ipso iure nullus p.
l.non dubiū.C.de legi.et tenet Paul.de
cast.cōſi.lxxj.z glosſ.in.c.duduū de ꝛelec.et
no.in aut.hoc ius porrectū de sac.sanc.
eccle.z in.l.cū hi.ff.de trāsac. Ex quo mē
bro sequitur q ſi statutū tpe cōtractus
requirit expressim gab solutionē siea nō
soluatur ꝓtractus erit ipso iure nullus:
vt tenet Bar.in.l.vniuersa dum dicit q
q̄ncūq̄ pōt solui nisi cōtractus esset lumi
tatus. Sed ſi forma vel solēnitas requi
ritur a statuto post actū intelligit qō ca
cessante actus valeat ſz reddat inefficax
ope exceptiōis sed eos qui inferūt ad dic
tū statutū de gab.soluēda infra.x.dies
z ad statutū de insinuatiōe instrūficnda

infra mensem als nō valeat qz intelligi
tur. s. ope exceptionis nō ipo iure nisi ex
presse dicatur qō no. semp. ¶ Illud etiā
adde qꝫ si statutum dicit de instō solui
gab. intelligit qꝫ ea nō soluta instīm nō
valeat tanꝫ ex defectu forme sicut etiaz
si statutū reqrat tres testes in instō vel
īsinuationē qz si fiat c ūduob⁹ vel sine in
sinuatiōe nōvz fm car. zab. ī cle. j. ij. ad
fi. de exce. p̄ela. vbi singl̄r tractat an et
qñ valeat instīm ꝫ ꝓhibitionē. vide ibi
27 per eū. ¶ † Accedit ꝑdictis qō not. Bal.
in. l. si tutor in fi. C. in qui. cau. in integ. re
sti. non est ne. qꝫ statutū qō accusator fi-
deiubeat de ꝓsequendo intelligitur qꝫ
nisi fideiubeat accusatio sit nulla qz ta
lis forma requiritur ante factū de quo
etiā infra dicetur. Et ideo Bald. in. l. cō
paratiōes. C. de fide instru. z in. l. j. C. vt
in pos. leg. z in. l. nō possunt. de testa. ho-
mi. z in. l. si quis mihi bona. ff. coram. de 28
acqui. here. dicit qꝫ in dubio statutū etiā
non annullans intelligitur dare formā
actui que omissa vitiat: ꝫ ipsemet Bal.
in. l. j. ff. de lib. z posth. dicit hoc verū esse
si statutū vltra ꝓcedat annullādo actū
si forma nō seruet qō etiā tz ibi Joā. de
imo. sed Ang. indistincte ibi seqtur Bal.
¶ Et dic cōdusiue qꝫ forma censeat̄ da-
ta a statuto ꝓhibitiuo lz vltra nō proce
dat annullādo: qz actus factus ꝫ formā
statuti, ꝓhibētis lz nō annullātis nō te-
net fm Bal. in. l. nō dubiū. in. ij. z añpe.
col. C. de leg. z Jac. but. in. l. fi. ff. de postu.
z Jo. de prato in. l. pau. ff. de ꝓcur. z ita
tz Alex. de imo. in cōsi. xxiij. iiij. par. cōsi.
vbi secus dicit qñ statutum mādat fieri
sub certa forma qz actus sine forma vz
si statutū vltra nō ꝓcedat annullādo: se
cus si annullet. qō etiā tz ipe Alex. in cō
si. xxxv. iiij. par. in prin. ¶ Itē si statutuz
ꝓhibitiuū addicit penā nō vz actus ꝓ-
hibitus etiā si statutū vltra nō, ꝓcedat
annullando fm Bart. no. in. l. j. ff. de his
q̄ pro nō scrip. ha. z vide Bart. in. l. ꝓtor.
ff. de op. no. nūc. ¶ Itē tz Bart. in. l.
qō ait. in prin. ff. de diuor. z in. l. non du-
biū. z ibi Bal. C. de legi. ¶ Dixit tñ Bal.
in. l. si quis decurio. postglo. C. de fal. cir-
ca statututum prohibitiuū qꝫ gesta ga-
dellini electi ad officium contra formā
statuti ꝓhibentis cū eligi valent: lz sta-
tutum ꝓhibens cū esse in officio non ꝓ-
cedat annullando qō semper not. ¶ Et
adde qꝫ forma data a statutoin ꝑpara-
torijs iudicij vt qꝫ satisfdetur alias quis
non audiatur iudicū vz etiam forma in
prin. nō seruata qz pōt satisfdari in qua-
cūqꝫ parte iudicij fm Bal. singulariter.
in auten. generaliter. iiij. q. C. de epis. et
cle. z in auten. cōtra rogatus. in fi. C. ad
treb. z in. l. ꝑ diuersas. xij. q. C. mandati
z in. l. j. ff. puto. ff. de postu. ¶ Nec est cō-
tra qō dicit Bald. ibe in. l. si tutor. in fi. in
qui. cau. in integ. resti. non est necess. qz
ibi statutū dat formā nō in preambulis
vel ante iudicū sed in ipo ingressu iudi-
cij. i. in accusando si recte cōsideret: z in-
fra dicetur. z idē tz Alexā. de imo. cōsilio
xxvij. ij. parte ꝓsi. z limita vez eē nisi op-
ponat fm Bart. in. l. mancipiū. ff. de
euic. z ibi p glo. no. ¶ † Forma aūt a le-
ge tradita omissa vitiat. l. nō dubium.
z ibi doc. C. de legi. rō est qz in dubio cē-
setur esse de substātia fm Bal. in. d. l. cō-
parationes. ij. col. C. de fide instru. z in. l.
j. C. vt in pos. le. z in. d. l. si tutor. Nec pōt
dicte forme a lege tradite renūtiari fm
Bal. in tractatu si sine. iiij. colū. dixit tñ
Card. in cle. j. xxx. q. in op. de decimis qō
actus vz lz forma a iure tradita non sit
seruata. secus in forma tradita ab hoie
sed vide ibi. z. j. dicetur. ¶ Dicit aūt tra
dita forma siue expresse siue tacite ver-
bis colligi possit fm Bal. in. l. eos. v. colū.
C. de appel. i. l. fi. C. de suis z legi. ¶ Nec
presumuntur seruata forma nisi probetur
z ideo opponēs de ea nō seruata debet
probare fm Bal. in marga. ver. negatiua
in fi. post Inno. in. c. super his. de acc.
qō facit ad no. i. l. i. j. illa. ff. de ver. obliga.
¶ Quod dictū ē de forma tradita a lege
ꝓcedit etiā in forma tradita a principe
q̄ dr lex aiata in terris fm Specu. ti. de
ser. ff. iij. pe. vt ea nō seruata nō valeat
actus qz z illa dr de substātia fm bal. in
l. prolatā. C. de sentē. Et scias qꝫ forma a
iure inducta vt qd fiat ab ordinario in
eo sup quo hz iurisditionē lz non seruet
actus vz non tñ si ordinarius reciperet
iurisditionē ab ipsa lege ad illud facien-
dū: qz tūc actus esset null⁹ forma nō ser-

uata.glo.est sing.ꝛ ibi doc.in cle.j.de iurepa.fm.d.Phil.de franch.in.c.qua frõte.vlt.q.de app.ex quo no.scõm Cardi. zab.ibi in princ.q͡ forma tradita alicui nõ habenti ptãtem si nõ seruet act⁹ nõ vz.secus si als̃ hñti ptãtem faciẽdi fuerit,forma tradita:qꝛ ea omissa vz actus qõ ppetuo tene mẽti.forma vero tradita delegato dz seruari etiã in preparatorijs iudicij als̃ omissa vitiat fm Inn. in.c.dilecta.de rescript.qõ intellige fm Abb.post.Joã.an.in.c.pisanis.de resti.

29 spo. ¶ Sed vlterius no.ꝛ tene mẽti q͡ forma iuris nõ seruata in alienatione rei ecclesiastice vinat eam ꝛ facit haberi p infecta.cle.j.ꝛ ibi Cardi.in ℣.de re.ecc. nõ ali.facit.x.di.vides. ¶ Itẽ est in alienatione rerũ ciuitatis q̃ nõ vz forma iuris nõ seruata vt tz Alex.de imo.ꝓsil.j. iiij.pte cõsi. ¶ Itẽ est in absolutiõe quã facit sacerdos audiẽs aliquem in cõfessione penitẽtiali q̃ nõ vz sine forma fm glo.ꝛ Car.in cle.dudũ ℣ statuim⁹.et ibi doc.de sepul. ¶ Idẽ etiã est in doctoratione qꝛ vz demum seruata forma.cle. ij.de magist.vt sicut ante ꝛ non post doctoratũ iurandũ vt ibi per glo.ꝛ Cardi. ¶ Idẽ in electione cuius forma nõ seruata debet electꝰ iterũ eligi cũ pria electio sit nulla nec põt alius eligi fm cõpostel.que refert Inn.iiij.ita subscripsisse in publico cõsistorio vt inqt Car.post eũ in cle.j.in princ.iiij.no.de iurepa.ꝛ not.in c.publicato.de elec.ꝛ ibi doc.facit qõ dicit Bar.in.l.actuarios.C.de nu.ꝛ adiu. 30 li.xij.ꝛ in.l.si constat.C.de appel.ꝛ Bal. in marga.ver.cõtractus.ver.iij.q͡ electio sindici ꝛ officialis nõ seruata forma solita nõ valet. Sed in baptismo secus est qꝛ vz etiã non seruata forma cle.j.de baptis.fm Card.ibi in fi. ¶ Idem est in absolutione ab excõicatione: qꝛ vz etiã forma nõ seruata fm Cardi.post glo.in cle.j.vj.q.de seque.pos.in ℣ j.ꝛ Card.in cle.j.xxx.q.in oppo.de decimis vbi idem dicit in excõicatione. Postremo sciẽdum est actum valere etiã nõ seruata forma tradita a testatore vltra non ꝓcedente ad annullandũ q͡n actus als̃ valeret de iure nõ seruata tali forma fm Bal.not. in.l.si testatore.de leg.ij.ꝛ Alexã.de imo. in.l.cũ lex.ff.de fideius.vbi dicit verum si actus habet perpetuũ cãm ꝓhibitiõis nõ sit palẽ:nisi tunc vltra ꝓcedat p glo. sing.in.d.cle.j.de iurepa. ¶ Sed quid si statutũ ꝓhibet inqri de delicto nisi priꝰ fiat bãnũ q͡n si ds velit defendere vl̃ causę assistere cõpareat:deinde fiat bãnũ si ds velit defendere nec in eo sit dictũ vel esse velit assistere,put in statuto tradit. Rñ.q͡ indistincte formata nõ vz:qꝛ forma bãni tradita a statuto nõ ẽ seruata fm Ja.bu.in.l.fi.ff.de postu.et Jo.de pot.in l.paulus.ff.de ꝓcu.imo nec ipm bãnum latum non seruata forma statuti vz fm Bar.in addi.Spe.de execu.sen.℣.bannũ. ¶ Itẽ si statutũ reqrit subscriptionẽ ꝛ ꝓmissionem in accusando an sine illis ꝓcedat accusatio.Richar.de sal.consuluit q͡ sic in ꝓsilz statutũ ꝛc.ꝛ tz Bal.in addi.Spe.de accusatore.℣.sed qd si statutũ dat hãc formã.ꝛ in.d.l.si tutor.in fi. ꝛ ℣.dixim⁹. ¶ Sciẽdũ est etiã q͡ statutũ q͡ mulier sine cõsensu ꝓpinquoꝝ nõ ℣hat lz vltra nõ ꝓcedat intelligit q͡ cõtractus sit nullus sine dñi cõsensu scm Bal.ꝛ doc.post glo.in.l.si quis mihi bona.℣.cozã.de acqui.here.rõ est qꝛ statutum est ꝓhibitũ p ea q̃ diximus.℣.eo.ct Bal.l.j.C.qui admit.pe.col.ꝛ Flo.in.l.j. ff.si mel.fal.mo.di.iiij.col. Nec preterco q͡ statutum mandãs acta reponi in archiuo publico intelligit q͡ acta tãꝑ nulla nõ ꝓbẽt si non sint reposita in archiuo fm Ang.in aut.de defen.ciui.in ꝓnc. col.iij. ¶ Sed an valeat reformatio facta sine forma statuti.vide Bal.in.l.humanũ.C.de legi. ¶ Itẽ an valeat actus factus nõ citatis citãdis ex forma statuti.vide glo.ꝛ doc.in.c.statutum.de rescrip.in.vj.ꝛ adde dictũ Joã.an.in addi. Spec.de elect.ad fi.vbi dicit q͡ valet electo cpi facta nõ citatis illis ex forma cõstitutionis synodalis fuerũt citãdi certo mõ. ¶ Qõ autẽ de forma licẽtia non seruata dic penã cõmitti et haberi pro non licentia fm Cardi.in cle.fi.xij q. de elec. Itẽ nõ tenet ꝓcessus nõ petita licẽtia que peti debuit pro forma agendi fm Car.in cle.j.℣ volumus.ij.q.de foro ꝓpe. Nec sufficit ratificatio ꝓlicẽtia ad validitatem ꝓcessus fm Card.ibi in.ij.

q. & Bal. in l. fi. C. ad mace. q̃ omnia tene
menti q̃ sunt vtilia et quotidiana: nec
inuenies alibi tã bene & clare cumulata
31 ¶ † Vigesimonono quero si statutũ di-
cat solui gab. ō quolibet ꝯctu an habeat
locũ in cõtractu inter patrẽ & filiũ. Rñ.
q̃ sic nisi cõtractus sit lucrativ⁹ & dona-
tio fm Bar. i. l. j. C. de impo. lucra. deferi.
32 lib. x. et dixi. §. vij. par. xxj. q. ¶ † Vigesi-
mo sexto ꝝro quid si statutũ mãdet solui
gab. de cõtractu sub pena. Rñ. q̃ ista non
soluat gab. yꝫ cõtract⁹ sed pena cõmit-
titur fm Bald. no. in l. nõ dubũ. pe. col. C.
de leg. & alias supra dixim⁹ in ꝑcedẽtib⁹
33 q. qõ no. ¶ † Vigesimoseptimo ꝝro stan-
te statuto q̃ de cõtractu soluat gab. q̃n
sit soluẽda de contractu ꝓditionali. Rñ.
q̃ tpe celebrati cõtractus nõ aũt tpe exi
stentis ꝓditionis fm Bar. in. l. sancim⁹.
la. j. C. de consu. et nõ asper. lib. xij. & §. v.
par. xj. q. vbi vide plenius. ¶ Vigesimo
octauo quero gab. dꝫ solui p statutũ de
quolibet contractu ad rationẽ. x. p cen-
tenario quãtitatis vel ꝑtis in eo deducte
qũo intelligat. Rñ. q̃ solui dꝫ cẽtenario
deductis omnibus expẽsis factis in con
tractu forte in ꝓsonetis & subha statio-
nibus fm doc. moder. & Ang. in. l. nõ am
plius. de leg. j. in. l. fructus. fol. ma. & in. l.
j. de fruc. & lit. expẽ. q̃ꝫ ꝑ Bar. in. l. quã-
titas. ff. ad. l. fal. qõ verũ est siue statutũ
dicat de ꝑtio rei solui gab. simplr: q̃ in-
telligit. s. quatenus remanet apud debi
torẽ & sic deductis expẽsis: siue dicat de
ꝑtio recepto a venditore: secus si dicat
de pretio quo res sit vendita fm Bart.
sing. in. l. sed si hoc. §. cuidam. ff. de cõdi. &
demonstra. ꝓ quo facit q̃ si fiat do-
natio supra quãtitatem legitimã nõ in-
sinuata valet nõ obstãte. l. sancimus. C.
de dona. si per gab. solui tñ q̃ ea detra
cta non restat quãtitas legitima a iu-
re requisita vt insinuatio requirat fm
Bar. Ang. & doc. notabiliter in. l. quoties.
ff. ad. l. fal. q̃ inspicit qõ remanet vt ibi:
et tꝫ Lud. pon. in sing. ver. donatio. ver.
est facta &c. & Bar. cep. in sing. ver. cxij.
& adde que dicem⁹. j. de gab. vl. vol. ix. q.
34 vbi vide & no. ¶ † Vigesimonono ꝝro si
sit statutũ q̃ gab. solui debeat ꝑ pena si-
cut ꝑ sorte qũo intelligat. Rñ. q̃ intelli-
git qõ solui debeat demũ qñ pena est li
quidata nõ ante fm Bald. in. l. j. xv. q. in
lec. anti. C. de his que pe. no. ¶ † Trige
35 simo ꝝro statutum disponit qõd de quoli
bet ꝯctu vel testõ nõ insinuato infra mẽ
sem soluat gab. infra. x. dies alꝫs sit nul
lus ꝙn admittat purgatio more vt gab.
solui possit post. x. dies. Rñ. q̃ non qz nõ
admittit purgatio more dicto casu fm
Bald. in l. fi. ix. op. in lec. anti. C. de condi.
inser. et facit q̃ ex quo cõtractus semel
fuit nullus non põt amplius cõualescere vt ibi. & tenet Inno. in. c. prudẽtia. de
offi. dele. & Bal. in. l. fi. §. necessitate. C. de
bo. que lib. in. vj. colũ. & in. l. quedã. C. de
fideicõ. vnde testim filijfa. nullũ p. l. que
in ptãte. ff. de testa. cũ simi. nõ cõualescit
licet postea testator fiat sui iuris. l. si fi-
liusfa. et ibi Bar. co. tr. ¶ Idem si testa-
tor fact⁹ inhabilis restituatur fm Bal.
in. l. j. §. fi. de lega. iij. idem in testamento
heretici fm Bal. ibidẽ. ¶ Ad id qõd dixi
de mora facit q̃ facta executione a lege
vel ab hoie nõ admittit more purgatio,
l. qui ob rem. & ibi Bar. ff. de condi. inde.
Di. in. l. si seruũ. §. de illo. de ver. obli. & in
l. si quis. §. si plures. ff. iudi. fol. & Barto.
in. l. ij insulam. de verborum oblig. et in
l. si quis maior. C. de transac. p. l. si is q̃
de lega. ij. & Paul. de ca. cõsi. xxxj. & Bal.
in. l. pe. in vlti. col. C. de cõdi. inser. Acce-
dit q̃ nõ potest mora purgari post ter-
minũ que permittit gratiã fm Bal. in. l.
j. xiij. q. C. de his que pe. no. p cle. cum ei.
de concess. preben. Adde tñ q̃ mora põt
purgari soluendo stante statuto quod
non soluens collectas nõ audiat q̃ in-
telligit qõ audiat qñ primũ postea soluat
fm Bald. in. l. j. §. j. ff. de postu. & in. l. per
diuersas. xij. q. C. manda. & dixi. §. xxiij.
36 q. ¶ † Trigesimoprimo quero stãte sta-
tuto qõd de quolibet cõtractu vel legato
soluatur gab. duorum deñ. ꝓ libra si
fiat locatio ꝓ. x. ann. vel legatũ annuũ
de decẽ qũo soluet gab. Rñ. qõd ꝓ ano
dꝫ solui illis gabellarijs qui illo an-
no sunt & ꝓ aliꝫs an. soluet aliꝫs q̃ sin-
gulis ann. fuerint ꝑsp̃ositi qõd singu-
lis an. mutent vez ꝓ rata anne & quã-
titatis fm Bar. & Ang. in. l. i lege fal. nõ
habet. ff. ad leg. fal. et in. l. cum titio per

Bar.eo.titu.Bal.in.l.in annalibus.C. de lega.& Flo.in.l.defuncta.ff.de vsufr. vide Ang.in.l.j.§.si in annos ad le.fal.& Bal.in.l.ij.§.sed & nostra in fi.in lec.antiqua.C.cõia dele.& Alex.de imo.in ꝓsil.

7 xxxv.iij.parte.¶ † Trigesimo secundo quero statuto cauetur qõ de quolibet cõtractu alienationis soluatur gab.als alienans perdat rem pone q̃ quis alienauit rem fideicõ.subiectã in casu a iure nõ permisso et non solut gab.an habeat locũ pena statuti vt sic alienans perdat rem.ista questio dependet ab altera scilz an valeat alienatio rei fideicõ.subiecte facta per heredẽ pendẽte cõditione vel die fideicõ.qua cõis opi.est qõ sic fm Barto.& Ange.in.l.marcellus.§.res que.ff.ad trebe.vbi etiã & Paul.de ca.q̃ tenet idẽ in cõsi.x.vbi dicit q̃ filiꝰ heres grauatus fideicõ.põt alienare vsq; ad dimidiã scilicet quatenus eas ascendit legitima & trebe.¶ Itẽ & pro residuo tenet alienatio ignoranter facta non scienter sed pterũ venit in fideicõmisso si heres est solutẽdo.l.fi.§.fi.& ibi bar.de leg.ij. alias põt res vendicari.l.plane.§.j.de leg.j.¶ Et ideo Ange.in.d.§.res que p. dit posse revocari alienationẽ demum ꝓbetur scientia heredis alienantis.& tenet Paul.de ca.in.d.ꝓsil.x.& in cõsil.xij.& in ꝓsil.xvij.¶ Et quãdo opi.sciz q̃ valeat alienatio tenet bar.in.l.seruo legato.§.j.de le.j.& l.l.fi.§.fi.C.cõia ꝑleg. & in.l.fi locus.ff.de reli.& sump.fu.& in.l. cũ pater.§.libertis.de leg.ij.et quo ꝓcludit ipse etiã penã cõmitti cõtra alienationẽ q̃ alias nõ cõmitteret si alienatio nõ teneret.Et ideo gab.nõ soluta ꝓ tali 38
alienatione pena statuti locũ haberet. vt cõcludit bar.in.d.l.fi.§.fi.C.cõia dele. & Ang.in.d.§.res q̃.pena em̃ er facto frustatorio & inualido non cõmittitur.l. ea.& ibi Bal.C.vbi manci.fuc.alie.facit glo.no.in.§.patronũ in.l.si patronus ver. a fauiana.ff.si quid in frau.pa.que dicit penã super inualido cõtractu nõ tenere qd etiã tenet Bald.in.l.j.vj.col.C.de inoffi.dona.& Spe.de emp.& ven.§.ij.ver. sed pone vter.adde dicti Bal.in.l.ij.C. de epa.audien.facit glos.in.c.imperialẽ de ꝓhibi.feu.alie.per fedc. vnde pena in transactione inualida de alimentis nõ potest peti fm glos.in.l.cum hi in fi. punct.ff.de transac.& per glos.in.l.oue fidẽ.co.ti.¶ Itẽ sequit q̃ cedẽs excessione inualida nõ incidit in penã fm Bar. in.l.filiũ.§.si quis de lega.ꝓstan.& in.l. nõ parauit.§.nõ que vis.de contrab. ¶ Item sequit q̃ nec pena cõmittitur cõtra eũ qui venit cõtra suũ cõtractum inualidũ.l continuus.§.cũ quis de ver. ob.qõ est verũ si nõ tenuit cõtractus qz contra ius secus si preter ius.l.stipulatus.§.alteri.de verb.obli.& Iurisgen.§. generaliter.ff.de pac.fm Flo.in.l.vẽditor.in fi.principij.ver.itẽ no.q̃ qñ.ff.cõia ꝓdicto.Sic & alias patet q̃ ꝓsensus ad actũ inualidũ nõ nocet fm Bar.in.l.iiij. §.si in venditione.ff.q̃.mo.pi.vel.hypo. sol.facit qz nõ tenet principale nõ tenet penale.l.seius & augerius.& ibi Bart.ff. ad.l.fal.fm Bal.in auc.habita.iiij.q.C. ne filius ꝓ pa.& in.l.j.iiij.op.C.de his que pe.nomine.¶ Argumentum tamẽ cõtra qz pena cõmittitur contra vasallũ cogitantem aliquid cõtra dñm etiã per viam cõtractus inualidi fm Bal.in.c. j.in prin.de ꝓhi.feu.alie.per loth.in vsi. feu.¶ Itẽ & qz petitio facta cõtra ꝓhibitionẽ licet non sit fructuosa punit fm bar.in.l.j.C.de peti.bono.subla.lib.x.sed Bal.tenet ẽ in.l.j.C.si rec.prouin.¶ Et vltra ꝑdicta an actus inualidus puniatur vide Paul.de cast.cõsi.cxlix.¶ Adde qõ de pace inualida post terminũ statuti facta nõ debet solui gab.& statuto imposita fm bal.in.l.nõ dubium.ij.col.C.de legi.& dixi.§.xvj.q.& dicemus.ſ. de gab. vlti.volu.¶ † Conclude circa ꝑdicta qõ pena legalis cõmittitur etiam pro facto inualido nõ aũt cõuentionalis fm Bal. in.d.l.ij.C.de epis.audi.vbi dicit q̃ ideo illud est qz lex dicit penã committi & sic statuit ergo in dubio secus esset: vt in exẽplo Bart.de cessione inualida.adde Bart.in.l.vbi pactũ in fi.C.de transac. & omnino per Paul.de ca.in cõsil.cclxij. vbi ponit an & qñ pena cõmittaꝰ ꝓ pactu inualido.& in.c.video.cõdi.& Car.in cle. j.iiij.op.de cõsan.et affi.& in cle.ij.§.j.de here.& glos.in.c.ij.de ꝓcca.et ibi doct.& per Bart.in.l.cũ precario.ff.de ꝓcca.&

per Bal.in.c.j.§.aut si libellari.qui.mo. feud.amitt.in vsi.seu.z in.c.ij.z ibi Abb. sic.de solu.vbi in casu illo pena committitur ꝛz actus sit nullus.et idē in casu.d. cle.j.de consan.z affi.nisi per vim vel metum ꝓbatur matrimoniū in gradu ꝓhibito:qz mīmoniū non tz z pena nō committitur fm Car.ibi.xvij.q.3tē pena cle mē.j.de sen.excō.hz locū cōtra religiosos violatores interdicti ēt innalidi vt ibi. vbi etiā tenet Car.in.iiij.op. ¶ Pena vero pro locatione ad centum annos inualida nō cōmittit fz Arch.xij.q.ij.abbati bus.z Bal.in.c.j.§.consuetudo.qui seuda.pos.in vsi.seu.Qō autē supradicti q pena cōuentionalis ex facto fructratorio fm Bal.in.d.ij.dic probari in.l.ea. z ibi tenet Bal.z Sali.C.si mancip.ita fuc.alie.Et ideo pena cōpromissi innalidi.non cōmittit fm Alex.post Bart.in.l. licet.§.si seruus.ff.de pecu.ꝛz ꝓuium contulerit de facto ipemet Alex.cōsi.xxxij. pte.Et adde q pena nō cōmittitur quādo stip.puin.est nulla ratione incertitudinis.l.ita stipulat⁹.la grande.z ibi Alexan.de imo.ff.de ver.ob.in.iiij.colum.

59 ¶ † Item not.q pena ꝛmposita rōne alicuius actus deficiētis cōmittitur etiam si actus interueniꝛ:sed de iure est innalidus fm Cardi.in cle.fi.xij.q.de elec.qz paria sunt non interuenire actū vel interuenire actum de iure nullum vt ibi. Nec est omittendum hic q pena priuationis iuris nō cōmittit cōtra feminaz emphiteotā alienantē sine ꝛsensu ꝓpin quoꝝ contra formā statuti:qz alienatio est inualida fm Bal.no.in.l.ij.C. de epi. audien. Postremo ad ꝓpositū ꝓdictorū scire debes penā statuti contra opponentem exceptionē aliqñ ꝛpositam nō cōmitti cōtra opponentē inepte fm Bal.z Alex.in.l.j.§.j.ff.qō quisq; iur.z Bald.z Alex.in.l.aduersus.ff.ꝺōn inuso. Tenementi menti ꝓdicta qz sunt vtilia z quotidiana. ¶ † Trigesimotertio quero an statutū de gab.soluēda de donatiōe habeat locū ēt qñ fit ꝛstitutio heredis.rñ. q sic sim ꝛstitutio sit lucrosa z vtilis qz hereditas sit soluendo:nā tunc ꝛ titulus lucratiuus sicut donatio alꝫ secus fm Ang.no.in auten.de nup.§.si vero expectet.col.iiij. ¶ Idem z in legato dicendū est qz dicit quēdā donatio.l legatum de leg.ij.pro quo vide etiam in spe.de loca.

41 §.vj.ver.cviij.z in ti.de do. ¶ † Trigesimoquarto quero an dictum statutum habeat locū in remuneratione.dic q nō qz verbo donationis nō cōprehenditur remuneratio fm Bart.in.j.consti.ff.pro quo vide nota.in.l.aquilius z ibi Bart. ff.de dona.facit qz inter virū z vxo.non est prohibita remuneratio sed donatio sic.ergo diuersa sunt.l.qō aūt.§.si vir.ff. de dona.inter virū z vxo.et Bald.in.l.si voluntate.C.de dotis promiss.Est autē remuneratio dato ex causa bñficij ante recepti fm Bart.in.l.fēā si lege.§.constituit.ff.de peti.here. ¶ Et in tantū est debita remuneratio q pro ea pōt res alienari fideicō.subiecta fm Bart.sing.in.j. consti.ff.in princi. vlt.col.per.l.inbecinus nullum.C.de sacrosan.eccle.quod adde ad no.in aut.res que.C.cōmunia deleg. Differt aūt remuneratio a donatione not.in.l.si vero nō remunerādi.ff.manda.fm doct.z Barto.in.d.l.aquilius vbi etiā dicit q in ea nō requiritur insinuatio sicut requirit in donatione siue fiat ex causa de preterito siue de futuro nō si fiat simpliciter:quod not. Idem sentit Bar.in.l.iurisgentium.§.quinimo.ff.de pac.dū dicit q.l.si quis argen.§.pe.C. de do.nō habet locū in remuneratione. qz impropriē dicit donatio.d.l.aquilius ver.nō merā.z ibi gl.z tenet Salic.in.l. legē.vj.q.C.de pac.sed Raph.fulg.subtiliter tenet ꝓuium cuius opi.acquiunt Alexā.de imo.in.d.§.quinimo.vbi vide. sed idē Alex.in cōsil.xxj.iiij.parte tenet in ea nō requiri insinuationē per not. in.d.l.aquilius.z in.l.penul.cū gl.eo.tit.

42 ¶ † Trigesimoquinto ꝙro an statutū q de quolibet insſto soluat gab.habeat locū in apodissa.Rñ.q sic qz de iure cōi cōprehendit appellationē insſtorum ex quo cām z veritatē instruit.l.j.ff.de fide instru.z ita dicūt Bar.z bal.in.l.j.ij.col. C.de fide instru.vbi dicit verū nisi probetur q de cōi vsu loquēdi non veniat apodissa vel apocha sub vocabulo ꝛstrumentorū.qō not.Dño aūt ꝓbet ꝑ testes cōis vsus loquēdi.vide Bar.in.l.labeo.

ff. de sup. leg. Et quo infert q nec debet
solui gab. vigore dicti statuti de attesta
tionibus testiū qui licet cām instruant
z veniāt appellatiōe instrorum. l. j. ff. de
de fide instru. z tenet bar. in l. admonē
di. in fi. ff. de iureiur. ā. c. peruenit. de
testi. cogē. ñ q fm cōem vsum loquēdi
testes nō dicunt instra fm bart. no. in. l.
notionē. §. j. de ver. sig. probato dicto cōi
vsu loquēdi statutū cessabit. ar. not. per
Bar. z bal. in. d. l. j. de iur. cal. Itē z q in
statutis testes non veniūt appellatione
statutorū fm Joā. de imo. in rub. extra
de fide instru. z Lafran. brix. in. c. qm̄ ꝫ
falsam. ver. instra in princi. de. pba. Itē
infertur q sicut instra de nouo reperta
possunt in cā produci vsq; ad sniam fm
bar. in l. admonēdi. de iureiur. z no. in. c.
cū dilectus. de fide instru. ñ. pbato dic
to cōi vsu loquēdi secus erit in priuata
scriptura. arg. no. vbi. ꝫ. predictis adde
q apodissa in iudicio pducta parte nō
opponēte habet pro publica fm Anto.
de bu. post Host. in. c. qm̄ cōtra. de pba.
¶ Sꝫan dictū statutū habeat locū i act
que cām instruūt. Rñ. qd no. fm Bar. in
l. j. §. j. ff. de eden. de quo etiā in. l. in fraud-
dem. §. neq; ff. de iure fis. z tene mēti pre
dicta. ¶ † Trigesimoseruo q̄o si p gab.
soluatur minus q; debeat ex forma sta
tuti pro cōtractu an vitiet ꝫtus. Rñ. q
sic etiā si per errorē minus soluat. secus
si soluat plus q; debeat. l. q putat. ff. de
acqui. here. z. l. fi. in prin. z ibi Bal. doct.
z Per. de sun. C. de tēpo. app. dū dicit q
bannū non dz cessari ei qui infra termi
num statuti etiā per errorē nō soluit pe
nā qz error in calculo dierū nocet vt ibi.
z tenet Ang. Jo. de imo. z Alex. de imo.
in. l. in executiōe. §. si ita. ff. de ver. obli. et
Bal. in. l. senatus alias vt res per gl. ibi
de cōtrahen. emp. Pro hoc facit qz em
phyteota cadit a iure suo etiā si in vno
nummo defecit in solutiōe canonis fm
bal. in auc. qui rē. C. de sacrosan. ecclē. z
in rub. C. de ꝫhen. emp. z. q. p. text. cū gl.
in. l. res bona fide. ff. eo. ti. adde not. in. l.
edem. C. loc. per Bal. qui idē dicit in con
ductore deficiente in solutione pēsionis
vt possit expelli z tenet Barto. in. l. j. in
prin. C. de iure emphy. Aliud aūt dz in
emptore qui lucratur fructus pro rata
pretij soluti fm Bar. in. l. fistulas. §. que
fundū. ff. de ꝫhen. emp. l. fi. z ibi Bart. ff.
de fun. dota. et in. l. iulianus. §. offerri. ff.
de acti. emp. z Bald. in. l. si traditio. xj. q.
C. eo. titu. ¶ Quid aūt dicis in cōdēna
to in pena centū lib. quas si non soluerit
amputetur ei manus z ille nō soluit to
ta centū ꝑpter errorē in calculo cōmis
sum per officiales an amputetur ei ma
nus. rñ. q Joan. de imol. post Bal. z ibi
Raph. cu. z Jo. de por. in. l. quāuis. ff. de
cōdi. z demō. z dicūt q nō per illū text. z
ideo in. q. proposita de gab. dicti doc. ibi
tenet Jun fm do. Jo. de prato. ibi vez q
si minus soluatur, p gab. pena nō com
mittatur, qd etiā tenet Ang. are. in tra
cta. malefician. ver. amputetur manus in
vlti. col. Jquos tñ tenet Ang. Alerā. de
imo. in. l. si seruus. §. si plurib. in fi. ff. si q̄s
cau. z Bal. in. l. cū sit. C. de sepul. vio. z in
l. pro hereditarijs. iij. col. C. de here. acti.
sed p prima opi. q; Jctus sit nullus est
decisio Bal. in. l. j. C. si aduer. rē iudi. vbi
dicit sniam esse nullā si ꝑ ea nō sit solu
ta tota gab. q̄ solui debuit ex forma sta
tuti. z idē tenet Bald. in addi. spe. de ap
pel. ver. sed pone dicit statutū q ille z in
l. ij. rij. q. de rescin. vē. vbi dicit q si appel
lans nō soluat integre per errorē deci
mum a statuto iniunctū vitiat ꝑcessus
qō etiā tenet Flo. in. l. res bona. ff. de ꝫhen.
emp. dicēs non valere ꝑcessum si p
errorē fuit p eo minus solutū nota gab.
p quo est gl. ibi dū ponit casum. l. sed gl.
positionē nō firmat. z ideo Bal. in rñ. C.
de ꝫhē. emp. dicit per illā gl. resendi vē
ditionē ꝑpter numinū nō solutū in tpe
facto pacto qō rescindat si pretiū nō so
luatur. ¶ Et facit qz heres grauatus
dare. z. anñra mensem titio alias fundū
si det quatuor pōt post mēsem ab eo pe
ti fundus fm Bal. no. in. l. j. pe. col. C. de
his q̄ pe. no. z adde omnino dicta p bal.
in addi. spec. de appel. ver. dicit statutū
qō ꝛc. ¶ † Trigesimoseptimo quero an 44
statutū q; de quolibet instro soluat gab.
locū habeat in instro electiōis pauperū
facte per executores testamēti ad bona
testatoris. rñ. q; nō qz illa electio nō tri
buit ius pauperib⁹ electio: sed dz solue

de testõ in quo relinquitur pauperibus eligendis: qr ex testõ fuit eis ius q̃situm ſm Bar. no. in l. vnum ex familia. i. pnc. de leg. ij. qõ semp not. ¶ Trigesimooctauo q̃ro dicit statutũ qõ soluat gab. de q̃libet ℨctu ex quo alteri ius q̃rit an hẽat locũ in cõtractu cõmodati. rñ. q̃ sic. l. facta estimatione vsus rei cõmodate in q̃ ius querit cõmodatario ſm Bart. in l. j.

45 §. huius edicti. ff. de cõsti. pecu. ¶† Trigesimonono quero an p ℨctu extra territoriũ celebrato debeat solui gab. a statuto impositã p cõtractibus. rñ. q̃ non ſm Anto. de but. in. c. ij. de foro cõpe. vbi etiã p moder. statutũ esse vires non porrigit extra territorium. l. fi. r. ibi doct. ff. de iurisd. om. iud. r in l. oẽs populi. de iustit. r iur. r in l. j. C. de summa trini. r fide catho. c. a nobis primo. de senten. exeõ. c. vt animarum. de cõsti. in. vj. l. j. C. q̃ sit lõ. cõsue. et Hostiẽ. in. summa de consuetu. adde no. p Bal. in. l. fi. C. de cõmer. r mercatores. docto. in. c. fi. de foro cõpe. Io. de lig. in p̃tractu. de sen. exeõ. ver. consequẽter

46 quere nunqd supior. ¶† Quadragesimo q̃ro an vigore disponẽtis p̃ cõtractibus solui gab. debeat de renũtiatione simplici. rñ. non q̃ illa nõ venit appellatione ℨctus ſm bal. no. in rub. C. de pac. r in l. fine ap. acta. C. de trãsac. ij. colũ. r l. pe. C. eõ. volo. ij. aliter sentiat i. l. j. C. si aduer. dona. r in l. pactũ. xxj. q. C. de colla. et dixi. E. v. parte pnci. xiij. q. ¶ Sed an dictum statutũ habeat locũ in quasi ℨctu. rñ. q̃ nõ q̃ improprie dicit cõtractus ſm Bar. in l. apud iuli. § fi. ff. ex q. cau. in pos. ea. r Bal. Ang. et moder. contra Bar. in l. mutum. § j. r in l. more. de acquir. hẽre. r Bal. in l. j. in pri. ff. de cõtrario iudi. tu. r in l. j. C. q̃n licẽ. ab emp. di. r in l. fi. C. situt. r cur. r in l. fine app. C. de transa. r Abb. in. c. qua fronte. de app. Alex. de imo. in cõsi. viij. ij. parte. in fi. de quo tñ aliter loquitur Lud. pon. in consi. xj. r vide. E. c. parte. iiij. q. ¶ Itẽ an habeat locũ in cõtractu inducto tacite vel transfuso vel in alium vel in accessorio vide p Bal. in. l. cũ dotẽ. C. de iure

47 do. ¶ Quadragesimoprimo q̃ro qũo soluat gab. pro vsufructu deducto in cõtractu seu cõstituto p cõtractũ. rñ. q̃ dz fieri estimatio vsufructus p no. in l. j. § fi vsufructus. ff. de lib. leg. fal. vbi per glos. doc. r Angẽ. in l. oim. ff. de vsufru. ¶ Et idem dicunt in vsufructu legato. de quo l. in ritu. de gab. vlr. volu. ¶ Quadragesimosecundo quero an execu. non solute gab. de cõtractu cõpetant etiam fide iussori. rñ. q̃ sic. ſm Bald. in. l. ij ea. C. de fideiuſſo. mino. de quo dicet. l. ult. pri. q.

48 vbi vide. ¶† Quadragesimotertio q̃ro an statutũ de gab. soluenda de quolibet cõtractu habeat locũ in cõtractu nõ pfecto: vt qr desit scriptura de qua actũ sit iuxta. l. cõtractus. C. de fide instru. rñ. nõ ar. no. in simili de eo qõ statutum disponit in criminalibus qr intelligit de crimine pfecto cõsummato ſm Bal. l. j. si qs nõ dicã rapere. nij. col. C. de epis. et cle. r in l. si quis seruo. C. de furtis. r bar. in l. j. § diuus. de fica. r in l. si in rixa. co. tit. Ang. in l. r si certus. § sivnus. ff. ad sillet. Flo. in l. arboribus. § idem. ff. de vsufru. r in l. in lege. ff. ad l. aquil. cuz si.

49 ¶† Quadragesimoquarto quero qualiter intelligat dictum statutũ q̃ de quolibet ℨctu soluat gab. rñ. q̃ intelligit de ℨctu translatiuo dñi nõ de nõ translatiuo p no. p Bar. in l. vnũ ex familia. de leg. ij. r Alexan. de imo. in l. ab emptione. de pac. ¶ Quadragesimoquinto de notabili qõne in qua cõsulunt Eler. de imol. cõsi. clxxvij. ij. parte. Si collegiũ aliqõ vt puta collegiũ dñorũ sexdecim de bononia est crẽptum a gab. cõtractuũ et forma statuti r venditis datq̃ vel gab. collegio sup addatur aliquis ciuis supnumerarius. vtrũ ille supnumerarius teneat ad gab. ℨctus. r determinauit ipse p nõ. ¶ Est em̃ ille exemptus sicut alij numerarij de collegio per rationes de quibus plene in. d. consi. quas hic causa brevitatis non refero.

¶ Summarium.

☞ Statutũ disponens solui gabellas pro sita an locũ habeat in iuramẽto vl confessione iudicialibus.

Iuramentum r cõfessio equiparata habent vim sententie.

2 Stante statuto q̃ p quantitate in iudicio petita soluatur gabella quid pro re ipsa erit petendum.

3 Gabellã nõ so.uẽs in causã appellationis quã tamen ex forma statuti soluere debet: an si non possit soluere incurrat damnum desertionis.

4 Gabella pro litibus a statuto imposita an solui debeat pro litib⁹ ad pias cãs.

5 Stãte statuto de gabella soluẽda p petitione in iudicio an illa non soluta reddat ipsum iudiciũ nullum.

6 Gabella pro debito soluẽda qualiter sit erigenda.

7 Statutum de soluẽda gabella pro litis estimatione qualiter sit intelligendum.

8 Possessio qualiter sit in soluenda pro ea gabella estimanda.

9 Excusatio competens principali competit etiam fideiussori.

10 Excusatio non solute gabelle cõtra executionem guarentigie opposita qualiter ꝛ per quem sit probanda.

11 Statutũ disponens nõ audiri cũ qui nõ solut gabellas qualiter sit intelligẽdũ.

12 Gabella soluenda pro libello an cõprehendat additionem ad libellum: ꝛ pro illa additione sit soluenda noua gabella.

13 Gabella soluta per emptorem an repeti possit.

¶Quarta pars octaue partis prin.

De gabella iudiciorum vel litiũ.

REstat quarto loco videre de gabellis iudiciorum vel litium quas prius impositas a caio cesare caligula teste suetonio in eis vita ver.vectigalia noua.ubi

1 plitib⁹ ac iudicijs. ¶Circa q̃ quero pmo si statutũ mãdat solui gab.p snia an habeat locũ in iuramẽto ꝛ in ꝓfessione iudicialib⁹. Rñ. q̃ nõ fm Bar.ꝛ Rapha.cuma.in l.j.ff.de cõfes.ar.ãꝛ ptra.in l.ij.ff.de iureurã.vbi ꝓfessio ꝛ iuramẽtũ equiparata habent vim snie.ꝛ l.j.ꝛ ibi doc.C.co.ti.ꝛ Pau.de ca.consil.lx. ¶Intantum q̃ post sniam heres tenetur de delicto defuncti ita ꝛ post cõfessionẽ fm bal.in.l.j.fi.col.C.ne ex delicto defuncto. Item confessio ꝛ snia paribus passibus ambulant.l.post rẽ.de re iu.ꝛ Bar.in.l. centum.§.sed an ipsos de ꝓfes. ¶Et tale statutũ de snia intelligit in potiori significatu.l.de diffinitiua nõ de interlocutoria fm doc.in rub.ff.de re iudi.ꝛ ibi Ludo.pon.ꝛ Bal.in addi.spec.de excu. senten.vel nole snie in fi.q̃ etiam in statutis appellatione snie venit diffinitiua vt ibi.ꝛ not.in.l.q̃ iussit de re iudi.ꝛ glo.in l.j.§.q̃ in sentẽtijs.ff.qñ ap. sit.facit q̃ no.in.in.l.j.C.de suc.edi. Nõ autẽ venit preceptũ de soluendo p no. p Bart.in.l. ij.ff.de appel.reci.ꝛ p Bal.in.l.si preses quasi quõ ꝛ qñ iu.ꝛ no.in.c.vt debit⁹ de ap. ¶Item nec fm decretum q̃ impro prie est diffinitiua.l.j.ff.de iurisdi.omni. iudi. ¶Itez nec interlocutoria: vt.§.eo. ꝛ glo.in.d.§.in sententijs.ꝛ Flo.in.l.pin de.§.notandũ ad leg.acqui.c.cum olim. cum glo.de testi.ꝛ in.c.super eo.ꝛ ibi doc to.ꝛ Phili.de frãch.de app.facit.c.si q̃s de sen.ex.ꝛ p glo.ꝛ Alex.in.l.j.ff.q̃ quisq̃ iuris.ꝛ melius per Alex.consil.lij. prẽ q̃ verũ nisi sit interlocutoria imponẽs ppetuũ silentiũ qz hz vim diffinitiue fm Ange.in repertorio.versi.arbiter ver.si ex forma.ꝛ Bal.in auten.q̃ semel.iij.colũ.quõ ꝛ qñ iud. ¶Idẽ si quõcũq; interlocutoria habeat vim diffinitiue fm Ub ba.anti.ꝛ Jo.an.in.c.peruenit.de app. ꝛ Ange.vbi.§. Ergo locũ hz in .puincia de exequẽdo que est diffinitiua fm Joã. de lig.in ꝙsi. Si in instro continetur ꝛc. ꝛ Sali.et Pet.de perusio in cõsi. In ꝓi noie amen. Uiso ꝓfato puncto: hz Lud. ptrarũ sentiat in rub.ff.de re iud.ꝛ an. in.l.v.in prin.de ver.ob.ꝛ ibi Alexan.de imo.q̃ dñt eã esse interlocutoriã q̃ etiã tenet Bal.i.l.ab executore.C. quorũ ap. nõ reci.quẽ etiã vide in.l.si pecuniã.C. de re iudi.ꝛ in.l.actou.C.de rebus cred. ꝛ Pau.de cast. consi.cccrv.sed glo.in.l. qui restituere.ff.de rei ven.dicit diffinitiuã.q̃ etiã tenet Alexã.de imo.in cõsi. l.pe.col.ij.pte.ꝙsi. vide Jo.an.in addi. Spe.de ap.§.in quibus.iv.v.in fi. ¶Itẽ tale statutũ de snia nõ hz locũ in laudo qz nõ ỏr snia fm Pau.de cast.cõsil.lxxj. ¶Itẽ nec snia in cã summaria.fm Pau. de cast.in.l.iij.in princi.ff.de iurisdi.omiudi. ¶Ad id autem quod dixi de pre-

ceptо adde ꝙ preceptū de soluēdo non dicāt ſnia ſed executio ſm Bar. in l. j. C. de cōtēt. qō verū niſi ſit factū precedēte libello ⁊ lite pendēte ſm gloſ. ⁊ Bal. in l. fi. §. neceſſitatem. C. de bo. que lib. ⁊ Bbb. ſicu. in rub. de re iud. ¶ Sed quid ſi ſnia habet plura capla. rñ. ꝙ tot dicunt ſnie quot ſunt eius capitula: ſed pau. de ca. in l. in fideicō. §. legatum. ff. ad trebellia. vnde tot gabel. ſoluende ſunt quot ſunt eius capla ex quo tot dicunt ſnie vt ibi. 7

2 ¶ Scōo quero dicit ſtatutum ꝙ ꝓ quātitate in iudicio petita ſoluat gab. ad rationem duaꝝ denariorū ꝙ libra: quid ſi ſit petita res. rñ. ꝙ res dz eſtimari vt ſz eſtimationē eius ſoluat gab. q̄ ſolui pōt in quacūq; parte iudicij ſm Bal. in aut. generaliter. pe. col. C. de epiſ. ⁊ cle. ⁊ dixi §. de gabel. rerū inalienabilaꝝ. ⁊ adde hic ꝙ ſi ſtatutū dicit capitaneū debere cognoſcere de cauſis a centū libris infra: ⁊ poteſtatē abinde ſupra. ſi petāt res vel hereditas cuiꝰ hereditas ſit icerta cognoſcit ptās niſi ꝗtū ꝓbetur per capitaneū ſm Bal. no. in l. amplioꝛē. §. cū ſcimus. C. de appel. ¶ Tertio q̄ro an ſoluēs gab. in cā appel. quā ſoluere debet ex forma ſtatuti incurrat damnū deſertiōis ſi ſoluere nō potuit ꝓpter paupertatē. rñ. ꝙ nō: ſm Bal. ſing. in. l. ij. §. ſiqs in iudicio. ff. ſiqs cau. per. c. lz. de cenſi. ⁊ Bald. in l. acceptā. de vſur. in. xviij. q. ⁊ gl. in. l. eos. C. de appel. ⁊ Jnno. in. c. exꝛōne. co. titu. 3

4 ¶ Quarto q̄ro vtrū de litibꝰ ad pias cās debeat ſolui gab. vigore ſtatuti diſponentis gab. ſoluī de litibꝰ. rñ. ꝙ nō ꝙz Bal. in l. nulli. C. de epiſc. ⁊ cle. ⁊ Bar. in aut. ſed hodie. eo. ti. lz Bal. ſentiat ꝗnz in l. cū clericis. C. eo. tit. ¶ Quinto q̄ro vtrū gab. nō ſoluta ꝓ petitione in iudicio facta reddat iudiciū nullū ſtante dicto ſtatuto. rñ. ꝙ nō: imo pōt ſolui ī qualibet parte iudicij ſm Bal. in aut. generaliter. pe. col. C. de epiſ. ⁊ cle. ⁊ Bal. in l. ꝓ diuerſas. xiij. q. C. manda. ⁊ dixi. §. de gabel. rerū inalienabilaꝝ. iij. q. ⁊. §. eo. ij. q. 5

6 ¶ Sexto quero qualr ſoluat gab. per eū qui petit. xxx. ⁊ obtinet in x. ſtante ſtatuto ꝙ ſoluat gabel. de quātitate petita ad rōnē duoꝝ den. ꝓ qualibet libra. ⁊ ſi. 11 ꝙ in ſpici debet ſumma que petit non q̄ debeꝫ ſm Bart. Ang. ⁊ pet. de ſun. in. l. in offerēdis. C. de appel. et no. in. l. ſi idē cū eodē. de iur. om. iu. et Bar. et Bal. i. l. cū quedā. §. quotiēs. eo. ti. ⁊ Ang. in aut. de defen. ciui. §. decreto. col. iij. ⁊ Jo. papiē. in ſumma. in libello. reali ꝓdo. nō tñ aio cōteſtādi. in fi. qō not. ¶ Septimo q̄ro qūo intelligatur ſtatutū ꝙ gab. ſoluaꝫ de eſtimatiōe litis. rñ. ꝙ gabel. ſoluī debet ſm ꝙ eſtimatur in ꝓceſſu litis nō a principio litis ſm Bar. in. l. ſi. §. ſi. C. de appel. ¶ Octauo quero ſi ſit qō de poſſeſſione tantū qūo ſoluaꝫ gab. rñ. ꝙ dz eſtimari poſſeſſio non res ſm Bart. in. l. ſi duo. i. §. fi. per illū text. ff. vti poſ. qō no. 8

¶ Nono q̄ro vtrū ſtatutū ꝓhibens vēditorē non ſoluētē gab. agere ad preciū obſtet ei cōuentio ad rē tradēdā ne exciat de ꝓcio nō ſoluto. rñ. vt dicemus infra de fraudi. gab. xix. q. ¶ Decio q̄ro an excuſatio non ſolu. gab. cōpetat etiā fideiuſſori. rñ. ꝙ ſic: qz excuſatio cōpetēs principali cōpetit etiā fideiuſſori etiā ſi reꝰ nolit ea vti ſm Bal. in. l. ea que. C. de fideiuſ. mi. vbi idē dicit de reſtōne et de qualibet alia defenſione. ad idez facit. l. excep. ff. de except. l. tā mandatori. ⁊ ibi docto. ⁊ Sali. C. de non nu. pec. et. l. iij. et ibi Barto. C. de vſur. rei iudic. in ſpecu. de accuſ. §. vſ. ſ. item quare. de fideiuſ. §. j. ver. ⁊ not. qō eſt verū etiam ſi excuſit mere ꝑſonalis: qz cōpetit etiā fideiuſſori cōparenti ꝓcuratorio nomine domini ſm Bar. in. l. et ſi fideiuſſor. ff. de re iudi. Nec pōt principalis renūciare in ꝓtiudicium fideiuſſoris. l. ſed et ſiquis. §. ff. ff. ſi quis cau. l. ff. de pac. Et cōpetit excuſatio rei fideiuſſori iudiciū non ꝟctus ſtatu rei mutato. d. l. tam mandatori. ⁊ ibi bal. Sed an imputetur ei ſi fideiuſſor omittat talē exceptionē. vide in ſpec. de iudi. §. ij. ꝟ. qd ſi fideiuſſor. 9

10 ¶ Undecimo quero ſi opponit excu. non ſol. gab. cōtra executionem guarētigie cui incūbat onus probādi. dic ꝙ ſi ſolutio gab. habet ſe ꝑ modū ſolēnitatis ad ꝗtū debet ꝓbare qui petit executionē. Alias vero excipiens cū agentis intētio ſit fundata ex inſtrumento ſm Ang. in repe. l. j. C. de iure fiſci. lib. x. qō not. ¶ Duodecimo quero quid de ſtatuto diſponente

non

non audiri cum qui non soluit gab. Dic q̄ intelligitur. s. tam in foro eccl̄esie: q̄ in seculari fm Bal. in. c. j. §. siquis per triginta. vj. colū. si de feu. fue. controuer. in vsib. feu. z docto. moder. z do. Ballionus
12 de perusio in. c. fi. de prescrip. ¶ † Tertiodecimo q̄ro si statutū dicit q̄ de quolibet libello soluatur gab. z pducto libello soluatur gab. de. x. sit facta additio de quinq; an solui debeat noua gabella ex additione. ff. fi. q̄ non: quia non dicitur Nouus libellus fm Paul. de ca. z Alex. de imo. in. l. scire. de verb. obl. z dixi plenius. ff. v. parte. in fi. vbi vide. ¶ Quartodecimo quero si emptor soluit gabellitis de enictione ex forma statuti an repetat a venditore obligato ad sumptus litis. respon. q̄ nō: vt sing. tenet Paul. de cast. z ibi Alex. de imo. eum sequitur in l. venditores. ff. de verb. obli.

¶ Summarium.

1 ☞ Gabella de vltimis voluntatibus an de iure cōmuni sit soluenda.
2 Gabella qualiter sit de legato soluēda.
3 Statutum de soluendo gabellam pro legato an extendatur ad legatum liberationis.
4 Gabella de annuo legato qualiter sit soluenda.
5 Gabella an sit de legato iutili soluēda.
6 Uendens fundum pro decē qui valebat viginti pro quo pretio teneatur ad gabellam.
7 Statutum de soluēdo pro quolibet testamento gabellam qualiter sit intelligendum.
8 Pro legato facto pauperi an debeat soluī gabella: dicēte statuto soluī debere de quolibet legato.
9 Gabella an computetur in legato.
10 De legato remissiōis an sit soluēda gabella statuto disponente de quolibet legato gabellam soluendam.
11 Statutū disponēs q̄ de quolibet legato soluaī gabella an extendatur extra terminū statuti respectu gabelle nō solute in termino.
12 Gabella de legato repudiato a legatario per quem soluī debeat.
13 Gabella an sit soluēda de legato male ablatorum incertorum.
14 Gabella an sit soluēda de legato vel donatione vel alio actu liberali.
15 Gabella an sit pro alimentis legatis soluenda.
16 Statutum q̄ de qualibet hereditate soluatur gabella an locū habeat in hereditate patris filio delata.

¶ Quinta pars octaue partis p̄ncipalis de gab. vltimar. volūtatū.

Equit nūc quinta pars huius octaue p̄incipalis in qua videamus de gab. vltimarum voluntatum.

¶ † Primo igitur q̄ro vtrū de iure cōi sit soluēda gabel. de vltimis volūtatibus. rn. q̄ nō: q̄ sublata est ex eis oīs deductio p. l. fi. C. de edic. diui adri. tol. z ibi hoc firmat Bal. in. §. iij. col. v. not. vbi etiā Paul. de cast. tenuit idē dicens esse stricte intelligendū: z ppterea Bal. ibi subdit q̄ male faciunt illi q̄ cōtrariū statuūt: si tn̄ fiat statutū in cuita te q̄ de vltimis volūtatib⁹ gab. soluatur illud seruandū est. l. oēs populi. de inst. z iur. l. j. C. de sum. tri. c. j. de cōsti. in. vj. qđ not. pro statuto cesene. ¶ † Scdo q̄ro dicit statutū, q̄ de quolibet legato soluaī gab. ad rōnē. x. sol. p centenario qūo intelligaī. rn. qđ soluī dz gab. de eo qđ restat legatario deductis sumptib⁹ z grauamine fm Dy. Bal. z Ang. in. l. non amplius. in prin. de lega. j. facit. l. circa. §. sicuti. et ibi doct. et Ange. ff. ad leg. fal. et Bar. et doc. in. l. quoties. eo. ti. z i. l. sed si hoc. §. cuidā. z in. l. quātitas. ad leg. fal. z glo. in. l. p diuersas. C. mādati. ¶ Itē dicī pcīū qđ restat deductis sumptibus p sonete et subhastationū. d. l. quātitas. z ibi Bart. z doc. adde q̄ dixi. §. de gabel. cōtract⁹. xxix. ¶ † Tertio q̄ro an gabel. soluī debeat de legato liberatiōis stāte statuto q̄ de quolibet legato de quo aliquid acquiratur gab. soluaī. rn. q̄ sic: fz doct. z Ange. in. l. querebaī. ff. ad. l. fal. et legato enim liberatiōis acq̄rit legatario liberatio a debito fm Bald. in. l. si creditoris. C. de fideic. qz tale legatum trahit secū execution̄e fm Bal. i aut. hoc amplius. iij. col. eo. ti. ¶ Itē si fiat possessoꝛ

ri rei acqrit ei dñium rei possesse qđ ipo 6
iure transit in legatariũ ſm bal.in.d.l.ſi
creditoris.¶Itez tellit interim cuilem
obligationẽ ſm gl.ꝛ bar.i.l.ſi nõ ſortẽ.§.
adeo.ff.de cõdi.inde.¶Itẽ li fiat ad tps
operaꝫ vt interim heredi ſilentiũ impo-
naꝫ.l.laureli.§.centũ.de libe.lega.¶Itẽ
dictũ legatũ parit exceptionẽ.d.l. ſi cre-
ditoris.ꝛ ibi Bar.¶Itẽ ſi fiat ꝙductoi
operaꝫ gratuitã cõductionẽ.l.ſi ci.et ibi
Bar.ff.de lib.leg.¶Itẽ operaꝫ q̃ debi-
toꝛi reſtitui debeat inſtrm debiti ſi illud
habeat creditoꝛ vel heres:ꝛ ſi non ha-
beat debeat ei facere quietationẽ p̃ in-
ſtrm ſm Bal.in.l.inſtrã.C.de fideicom.
¶Item operaꝫ multa alia de q̃bus in
tit.ff.de lib.leg.p totũ.¶Sed limita p̃di- 7
cta vera eſſe ꝛ maxime deciſionẽ ꝓpoſi
te q̃nis niſi fiat legatũ liberationis de-
bitoꝛi puꝰ liberato. ſm Bal.i.l.iij.ĩ fi.C.
de leg.vbi dicit tũc eſſe iutile.¶Itẽ niſi
factũ ſit debitoꝛi tuto exceptiõe.l. credi-
toꝛ.et ibi Bar.ff.de lib.leg. Quib⁹ duo- 8
bus caſib⁹ nõ dz ſolui gab.de eo cũ ex eo
nõ hic queraꝫ legatario.¶Sz quo mo
dis fiat legatũ liberatiõis vide Bar.i.l.
iij.in princ.ff.de lib.leg.ꝛ Bal.in.l.cũ ne-
4 ceſſitatẽ.C.de fideicom.¶+Quarto que
ro quomõ debeat ſolui gabel. de annuo
legato ſtante ſtatuto q̃ de quolibet le-
gato ſoluatur gabella.ꝛ fidco.q̃ ſolui de-
bet de quolibet anno pro rata legati il-
lis gabellariis qui erãt in principio cu-
iuſlibet anni ſm Bar.ꝛ Ang.in.l.fal.nõ
hr̃.ꝛ in.l.cũ titio.ff.ad.l. fal.ꝛ Bald.in.l.
annalibus.C.de leg.ꝛ in.l.iij.§ ſed ꝛ nr̃a.
in fi.in lec.anti.C.cõia dele.ꝛ Floꝛi. in.l.
defuncta.ff.de vſufru.ꝛ tz Alex.de imo.
conſil.xxxv.iij.parte.ꝛ dixi.ſ.de gab.cõ
5 tractus.q.xxxij.¶+Quinto q̃ro an de
legato mutuũ ſit ſoluẽda gab.ſtante pe
dicto ſtatuto.ſ.ñ. nõ.ar.l.nõ eſt dubtũ.ff.
ad.l.fal. vbi dicaꝫ qđ de eo nõ detrahit̃. 9
facit qđ no.Bal.i.l.ij.C.de cunuc.ꝛ Alex.
de imo.cõſil. xxxv.iij.pte.ꝛ qđ dixi.ſ.de
gab.contractus.q.xvj.Ex quo põt iferri
qđ nec de legato pio dz ſolui gabel.ex
quo ꝛ illud nõ patit̃ fal.auc.ſit̃r.C. ad.l.
fal.ar.d.l.nõ eſt dubtũ.ꝛ tz Bal.in.l.nul
li.C.de epiſ.ꝛ cle.dũ loquit̃ de legato ad
piam cãm.ꝛ infra dicetur ꝛ dixi.ſ. ꝓxi.

parte.q.iij.qđ not.¶+Sexto quero te-
ſtatoꝛ mãdauit heredi qđ pro.x.vende-
ret fundum valentẽ.xx.qũo debeat ſol-
ui gab.an pro.x. an vero pro. xx.ſtante
ſtatuto qđ de quolibet legato ſoluaꝫ ga
bel.ad rõnem duoꝝ deñ.pro libra.ñ.qđ
ſolui dz quotiẽs legatũ eſt vtile:ꝛ hic dic
to caſu ſolui dz p.x.cũ legatariꝰ lucret
x.tm.ita tz Aug.no.in.l.q̃ fundũ.in p̃n.ff.
ad.l.fal.¶Ex quo ſequitur qđ de lega-
to dotis facto vxoꝛi a viro nõ dz ſolui ga
bel.quotiẽs fiunt ꝛ eſt in dote:ſed demum
quoties eſt vtile vxoꝛi ꝓpter ꝓmodũ pa
tationis.ſ.qꝛ ſtatim ꝛ nõ expectato ter
mino iuris ſolui dz vigore legati fz bal.
nor.in.l.iij.C. de fal.cã adiec. leg. qđ not.
¶+Septimo quero dicit ſtatutũ q̃ de
quolibet teſtõ ſoluaꝫ gab.qũo intelligaꝫ
ñ.q̃ dz intelligi.ſ.ſi hereditas eſt lucro
ſa alias heres nõ teneꝫ ſm Pau.de ca.
in.l.ſi.§.in cõputatione.C.de iure delib.
ꝛ probatur in auc.de nup.§.ſi vero expe
ctet.ꝛ ibi Ang.col.iij.¶Octauo q̃ro an
de legato facto pro anima cõſanguineo
pauperi teſtatoris ſit ſoluenda gab.ſtã
te ſtatuto q̃ ſoluaꝫ gab. de leg.niſi pijs.
ñ.q̃ nõ:qꝛ tale legatũ dicitur ad piam
cãm ſm glo.no.ꝛ doc.in.c.ij.de ſepul.ſec⁹
ſi factũ ſit cõſanguineo diuiti.qđ non di
citur pium:qꝛ non perſona ſed cã inſpi
citur in leg.ſm glo.ꝛ Bal.in.l.illud.ſ.col.
C.de ſac.ſan.eccle.ꝛ in.l.ſ.ij.col.eo.ti.ꝛ in
auc.ſiſ̃r.ad.l fal.ꝛ Bar.in.l.alio. de ali.ꝛ
cib.leg.ꝛ in.l.diuus.ff.ſi cui plus.ẽ per le-
gẽ fal.Et limita vex. niſi teſtatoꝛ legãs
conſanguineo diuiti credat cũ eſſe mo-
penſ:quo caſu lz ſit diuus ad piam cauſ-
ſam dicatur legatum ꝛ idẽ ſi ſit diues nõ
tñ quãtũ ſpectat ad eius ꝑditionẽ:qꝛ ſit
nobilis fodere nõ volẽs ꝛ mẽdicare eru
beſcens ſm Bar.in.l.ſ.ij.q.ſcõe ptin.C.
de ſac.ſan.eccle.qđ no.qꝛ quotidianum
eſt ꝛ pulch.¶+Nono q̃ro dicit vnũ ſta
tutũ q̃ de q̃libet legato ſoluaꝫ vna gab.
ꝛ aliud ſtatutũ dicit q̃ vir vxoꝛi nõ poſ-
ſit legare vltra cẽtũ.pone q̃ vir legauit
vxoꝛi centum:ꝛ grauauit heredẽ teſtato
toꝛ ad ſoluẽdum gabel.an valeat lega-
tum.ñ.q̃ ſic ꝛ ſolutio gab. non cõputa
tur in legato facto de centũ:qꝛ ſi cõpu
taretur legatũ excederet formã ſtatuti ꝛ

nō valeret:ita determinat Bal.i.l.ij.§. ij.in lectu.anti.C.cōia dele. pro quo facit doctri. Barto.in.l.sed si hoc.§.j.et ibi docte.ff.de condi.& demon.qō est notan-
10 dū.¶ † Decimo ḡro si testator remittit vsufructuario cautionē quā pstare tenetur heredi de vtēdo & fruēdo arbi. boni viri an debeat solui gab.de tali legato remissiōis stāte statuto q̄ de qualibet legato gab.soluaṫ.R̄n.q̄ non fm Bal.in.l. ij.in lect.anti.C.de cōdi.inser.adde.S.ij.
11 q.¶ † Undecimo ḡro an solui possit gab. pro legato post terminū statuti si nō fuit soluta in termino.Bald.tenet q̄ nō. in.l. fina.ix.op. in lectu.anti C.de cōdi.inser. & dicit.S.de gab.cōtractus.xxx.q. vbi vi-
12 de.¶ † Duodecimo ḡro si legatarius repudiat legatū de quo debet solui gab.vigore statuti an heres teneatur ad illud onus gab.r̄n.q̄ sic:quia legatū q̄ō legatarius acceptare non cogit remanet heredi cū onere gab.fm Bal.lingu.in.l.pe. vij.col.fin.& ad.q.de gab. in lect.anti.C. de condi.inser.p quo facit quia onus se quit legatū ad quēcūq; vadat.l.gaio.in pūn.de adimē.lega.Item onus legatario iniunctā remanet apud heredē cuius legato caduco.l.celsus.alias.l.pē meus. de leg.ij.Et adde q̄ onus iniunctū duobus remanet totū vni cui legatū accrescit altero recusante.l.ciuitatibus.§.lucius.de leg.j.& bal.in.l.quoties.ij.C.de fideicō.et in.l.j.§.in primo.C.de cadu.tol. & in.l.j.vij.q.xj.col.C.qñ nō pe. par. vbi dicit q̄ō onus accrescit cū parte legati.
13 ¶ † Decimotertio quero an pro legato male ablatorū incertorū sit soluenda gabel.r̄n.nō:q; illud dicit pium & debitus fm Bal.in.l. si seruo fideicō. de here.instit.& Bar.in.l.iiij.q.ij.pūn.C. de sac.fan. eccle.qui etiā dicit de eo nō detrahi fal. si probetur deberi ei cui fiat restitutio alias sic. Sed vide Barto.in.l.qui vtori ff.de aur.& argē.leg.sed de legatis pus nō soluitur gabel.nec statutum simplr loquēs cōprehēdit causas pias fm Bal. in auē.sed hodie.C.de epi.& cle.& Bal.in l.nulli.eo.titu.ergo &c.& .§.q. v.vbi dicimus lr Bald.aliter sentiat in.l.cū cleri-
14 cis.eo.ti. ¶ † Decimoquarto ḡro an ga bel.soluēda de omni liberalitate seu de relicto fcō ex causa liberalitaṫ ex forma statuti solui debeat de relicto facto p patrem filio adoptiuo cui non tenebat de iure aliquid relinquere.r̄n.q̄ sic fm bal. no.in.l.cum adoptiuis.in.vj. colū.C.de adop.q̄ no. ¶ † Decimoquinto quero an pro alimentis legatis sit soluenda gab. per heredem.r̄n.sic si imponitur p reb⁹ quas heres portare tenet:sed si imponitur persone non ratione rei dr̄ solui p legatariū fr̄ Bar.in.l.j.in fi. ff.de alime.
16 lega. ¶ † Decimosexto ḡro vtrū statutū q̄ de qualibet hereditate soluaṫ gab.locum habeat i hereditate patris delata filio.r̄n.q̄ nō fm Jo.de platea.instit.sup rubr.in ver. alemannicus.& Ang.& Raphā.cu.in.l.in suis.de libe.et posth. argumētū cōtra i.l.si emāncipata.C.de iur. et fac.igno.vbi dicitur vex fm Bar.nisi statutū vellet de lucro solui gab.q; intelligitur etiā de eo q̄ est q̄si debitū q; dicitur lucrū vt se pr̄s hereditās filio deferaṫ vt ibi. ¶ Et sci.dicī lucrū deducto dāno.l.iij.ff. de in rem verso.& l. sed si adijciaṫ.ff. pro socio.& l. mutuus.& ibi Bar.eo.ti.sicut damnum dicitur deducto lucro.vt ibi.et Pau.de cast.consi.clv. ¶ Item lucrum dicit etiam quod pervenit ex delicto fm Bal.in.l.j.C.si quid in frau.patro. ¶ Sz an de lucro meretricū sol.gab.Ang.tenet q̄ non in auē.de leno. in pūn.col.iij.sed argumentū ptra in.l.idem quoties.ff.de odi.ob tur.cām.& ibi p bal.qui allegat Jnnoc.in.c. q; plerīq;.de immu.eccle.& Archi.lxxxvj.dist. qui venatoribus.j.q.j.non est putanda. ¶ An autez sit licitū lucrū meretricum vide Archi.in.d.c.non est.et in.d.c. qui venatoribus.& Jnno.in.d.c.q; plerīq;.& ibi etiam de lucris illicitis adnotatoꝝ medicorum versariorū iudicum & testiū falsorum et symoniacoꝝ & an de talib⁹ fieri possint eleemosine vide ibi quia nō est materia nostra. ¶ Sed de lucris illicitis et extorsionibus gabellariorꝝ eleemosine fieri non potest fm Abba.ficu. singulariter in.c.innouamus.de censibus:quod semper no.

¶ Summarium.

☞ Fraudare gabellas an sit licitum. Gabellam quis fraudare dici possit.

3 Res qñ et quō dicaī icidere i cōmissu.
4 Fraudans gabellas qua pena sit puniendus.
5 Fiscus vel communitas infra ꝯtum tē pus possit resti cōmissum ratione gabelle non solute vendicare.
6 Heres fraudantis gabellas an possit puniri a fisco vel gabellario.
7 Nullio deferens merces mercatoris priullegiati an possit absente mercatore molestari.
8 Gabellarius an possit vendere rē que incidit in commissum.
9 Licentiam habens extrahendi seu deferendi certas res si plures deferat an omnes cadent in commissum.
10 Statutum prohibens extractionem rerum sine solutione gabelle sub pena cōfiscationis an extendatur ad res alienas.
11 Statutū puniēs fraudantē gabellas q̄liter sit extendendū vel limitandum.
12 Statutū de curru mercū ꝓfiscando an cōprehēdat alia currū trahentia.
13 Statutū de cōfiscādo blado vel farina an includat saccum.
Statutū penale est odiosum nec extēdendum.
14 Trāsiens cū mercibus sine bulleta p viā nō rectā z inusitatā an dicaī fraudare gabellam.
15 Gabellarius an teneatur interpellare transeuntes cum mercibus vt soluant gabellam.
16 Resistens gabellario nolens pati se ab illo perscrutari andicatur fraudare gabellam.
17 Fraudās gabellas an possit capi pro representatiue.
18 Statutum disponens nō audiri in iudicio fraudantem gabellas an habeat locum in criminalibus.
19 Forēsis intrās portā ciuitatis cum rebus de quib⁹ solui debet gabella an teneatur illas presentare gabellariis: qđ si nō faciat an dicaī fraudē cōmittere.
20 Cōtra fraudantē gabellas an possit ferri sni a diffinitiua lite nō cōtestata.
Snia diffinitiua quibus casib⁹ lata lite nō cōte stata valeat.
21 Statutū de nō audiēdo in iudicio fraudantē gabellas qualiter sit intelligēdū.
22 Vendēs acetū vel a quatitiū, p vino an dicatur fraudare gabellam.
23 Gabellarius inueniēs mulū oneratū sine ductore trāseuntem an possit illum capere et cōfiscare.
24 In eadē re nō possunt plures cause lucratiue concurrere.
25 Res que portantur a trāseuntibus an sint gabellariis assignāde.
26 Deferens res cōmunes si fraudet gabellā an res absentis et insciī incidāt in commissum.
27 Statutū de fraudātibus pecunias cōmunis an locū habeat in fraudāte gabellas a cōitate vel fisco venditas puuate persone.
28 Mulier denuntians fraudatorem gabelle an possit esse testis pro gabellario accusatore contra frandantem.
29 Error in scriptura gabellariū an debeat nocere mercatori bona fide versato.

Nona pars principalis de fraudibus gabellarum.

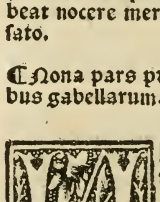

Nono principaliter z vltimo ē disserēdū de fraudib⁹ gabellarū q̄ pcēvalde vtilis z necessaria pp frequētiam frandum.

¶ Primo igit qro nūqđ in foro ꝓsciētie sit licitū fraudare gabellas z datia. Rūdeo sm cōem opi. doc. q⁹ si gabelle sunt inducte a principe vel alio habēte ptātē nō possunt sine peccato fraudari. i. earū solutio omitti tā a ciue ꝙ a forēse ſziducte a nō habēte ptātē inducēdi vt sunt multi ppli vel nobiles de facto exigētes gabellas possunt licite fraudari tā a subditis ꝙ a forēsibus cū tūc dicaī extorsiones: qđ est verū nisi talis iferior a principe habeat ptātē a principe vel ex ꝓscriptiōe. qz tūc frandari possunt a forēsib⁹ tantū nō a subditis sine peccato ſz doc. moder. z Ang. de piglis post Bar. in l. vectigalia. in princi. ff. de publi. z Bal. in. c. j. j. col. que sint rega. an vſi feu. z ita

dz intelligi dictū bal.i.l.ij,ibi Ang.C.de iure aure.annu.qui dicūt licitū eē fraudare gab.q̄ sapiūt nimias extorsiones ⁊ maxime sorēsib⁹:⁊ qō dicit Bal.in.l.j.in prin.C.de cadu.tol.q⁹ licitū ē fraudare gab.inuistas ⁊ qō tz idē Bal.in.l.ij.C.ō nau.feno.vbi dicit q⁹ si passageri⁹ acceptit duos denarios ꝑ gab.cū debeat accipere vnū licitū est declinare viam et passagium fraudare:sed ipse passagerius tenet ad interesse passus deuiati culpa ei⁹ dño pedagioꝝ a q̄ pduxit.⁊ vide ꝓ hoc articulo per Bal.in.l.j.ij.col.ff.de rerū diui.⁊ in.l.veluti.ff.de iusti. et iure.⁊ Host.in ti.de censi-§.ex q̄busdam sis.ver.exactiones aūt pedagioꝝ.⁊ ꝑe. de ancha.in regula possel.iiij.q.lib.vj. Abb.sicu.in.c.innouam⁹.de cēsi.dicit q⁹ sine metu peccati lz laici⁹ clericis fraudare gab.nō legitime impositas.cū ꝓpꝛie nō dicaī fraus sed oneris euitatio. ipsi vero cuncs q̄ sibi cōi ꝓsensu imposuerūt gab.non ꝑnt eas licite fraudare:q⁹ ꝑnt ⁊ potuerūt hoc statuere in ꝓiudiciū ꝓpꝛiū sm Abb.ibi qō sing.tene menti. Illō tñ no.fz Bal.i.l.ij.C.de vec.⁊ ꝓmis. qō si fraudās gab.l.q̄nquēniū moriaī. l.q̄ pōt fisc⁹ vēdicare res q̄ inciderit in ꝓmissum ei⁹ alia nō tenet de q̄ doctrina nō est iudicio meo multū ꝓfidēdū:rō est q⁹ cōtra ipsum fraudantē qui peccauit ⁊ nō penituit restituēdo vel inbēdo restitui statim post mortē deus iudicauit. xiij.q.ij.tꝑs nec absoluit alia ēi⁹ ex eo qō post mortē fisc⁹ rēvēdicet q̄ incidit in cōmissū qz fortevēdicet fisc⁹ ꝑter volūtatē fraudātis vl̄ cōtra rēfisc⁹ insciis nō vēdicabit ꝓ no.in.c.significasti de eo q̄ duxit in matri.xj.q.iij.cū aliqs de pen.⁊ remis. qō q̄dā facit:vbi dāt⁹ aldegeri pocte. absoluer nō se pochi nō se pēte. Nō em̄ daī venia culpe nō penitēti.xxiij.q.ij. lega.⁊ glo.no.iiij.dis.dem q⁹ dicit se cus in venia pene. ¶ Et ideo mortuis nō ꝑdest venia culpe sm Bald.no.in.l.
2 fernis ad fi.C.delega. ¶ + Sed dō quero quis dicatur fraudare gabellā. Respō. q⁹ is qui cū mercibus transit et gabellam nō solut etiā si gabellari⁹ eū nō interpellet ad soluendū:cuz tacere possit donec trāseat.⁊ illo nō ꝑntante merces nō soluēte gab.pōt ei merces auferri ꝑ gabellarium.casus est not.in.l.fi-§.dui.i.⁊ ibi Bar.⁊ ho. ff.de publi. ¶ Qō limita verū si dolose trāsiuit nō si per errorem:qz tūc res que inciderūt in commissum liberari videnī solutione duple gab.o.l.fi-§.dui.ij.⁊ dicē.j.xv.q.ij.in.q. xxviij. Itē verū si gabellarius erat in loco alias trāsiens nō est in culpa vt cōsuluit dñs Alex.de imo.ꝑsi. clxxj.ij.parte in ꝓ dubio. Itē verū nisi gabellari⁹ remiserit trāseunti gabellā.o.l.fi-§.si quis ꝓfessus. Remissio enim facta gabellario excusat a pena vt ibi etiā per Bart. qui dicit esse verū q̄n gabellarius exigebat gab.ꝓ se sz cōtati solucbat vel fisco partum.vel etiā si habens generale mādatū ad exigendū tanq̄ officialis gabellaꝝ exigebat ⁊ officiuz exercebat: nō si solū speciale mandatum habebat ad exigendū qz tūc nō posset gab.remittere.ar.l.mādato generali.ff.de ꝓcur. ⁊.l.j-§.magistratū.ff.de exercitoria sm Bar.vbi.§.q̄ perpetuo tene mēti.idē est ēt in exactore collectaruz qui nō pōt eas remittere.l.iij.C.de anno.⁊ tribu.li. x. ¶ Aduertas aūt q⁹ si gabellarius fecit licentiā trāseundi ⁊ postādi merces per territoriū in casibus supradictis.s. q̄n pōt dare licentiā ⁊ remittere talisli cētia durat septē dieb⁹.vnde si post trāsit ⁊ non soluat gab.dicit fraudare sm Bal.no.in.l.j.C.de tractori.li.xij. et Lu. pō.in rubri.de arb.xxij.col.⁊ ꝑe.de sun. in.l.j.iiij.col.C.de sen.que ꝓ eo q⁹ interꝓfe. Et no.verū esse etiā si tēporis licētie intret in tpis successoris sm Ludo. pon.in.l.mācipia-§.interdū.ff.de pub. sed vide ꝓsiliū Bal. visa licentia ꝛc. In cōtrariū tñ facit glo.in.l.j.C. de postul. Itē ꝓtra facit doctrina Car.Zaba.i cle. fi.v.q.de elec. dicētis licentiā durare ꝑ petuo nisi ad certū tps vel certuz vsum cōcessa sit.⁊ facit de cōmodato.c.j.de prebē.sicut.li.vj.debet em̄ tanq̄ gratia ampliari:qz licentia est quedā gratia per quālz qō alias nō liceret vt ibi per Card.qui etiā singulariter subdit qō nec pōt talis licētia reuocari sine cā nisi re integra:sed ex cā pōt etiā per successorē concedentis nec expirat morte concedē

tis: ꝑpter qꝫ infert q etiã mortuo epi-
scopo concedente licentiam capiendi or-
dines sacros a quocũq; episcopo ꝑt cle-
ricus ea vti. pro hoc.c.si cui. de prebẽ.li.
vj. ¶Unum tñ nõ omitto q licentia ex-
trahendi merces de territorio non spe-
cificata quantitate mercium intelligi-
tur de prima extractione ⁊ prima vice
ꝯtecũq; extrahunt. l. boue. §. hic sermo-
ne. de ver. sig. sicut securitas fm Jo. de
platea. in. l.j. C. de nauicula. libr. xj. ⁊
Bart. in. l. dotis. ff. de iure dot. ar. tex. ibi
⁊ in. l.j. ff. ad. l. iul. maie. itẽ qꝫ ꝓcessio in
materia restringibili intelligit ꝓ pri-
ma vice sicut dispensatio de retinendis
duobus beneficijs curatis intelligit de
primis impetrandis. c. non pẽt de ꝓbẽ.
in. vj. ¶Itẽ obligatus presentare libe-
rat ꝑ primã presentationẽ fm Pau.
de ca. in. l. duob⁹. §. j. ff. de iureiu. ⁊ Alex.
3 in cõsi. xix. par. ¶† Sed posset dubitari
circa ꝺicta qũo res dicant incidere in
cõmissum ⁊ dic quod aut est ꝓmissa ꝓ-
fessio ⁊ sol. gab. qꝫ trãseũtes nõ ꝺicũt ga
bellario quid portent nec gabellam sol
uunt de eo qꝺ portat. ⁊ tũc tota res per
ꝺikt ipso iure. i. eius dominiũ trãsit in ga
bellariũ. vt. l. cõmissa. ⁊ ibi Bar. ff. de pu
blica. nõ tñ possessio fm glo. ⁊ Bar. ibi.
⁊ no. in. l. fi. C. de sac. sanc. ec. ⁊ in. l. cum
duob⁹. §. idem rñdit. ff. ꝓ socio. ⁊ ibi Bar.
ꝑpter qꝺ infert in. ꝺ. l. cõmissa. Ad sta-
tutum q quis priuet ipso iure dominio
rei: qꝫ nõ intelligit q ꝓmat etiã possẽ-
sione quod sing. not. ¶† Et limita quod
supra ꝺictũ est de ꝓfessione rerũ omissa
⁊ de solutiõe qñ ꝑ dolũ fuerint omisse
nõ si ꝑ errorem fm Dy. Quo casu si
error ꝓuenit facto publicami res cadit
in commissum al's sic per. l. fi. §. diui. ij. de
publi. sed si ꝓfessio nõ est omissa sed so-
lutio tñ ⁊ tunc duplicat q solui debuit
pro gab. ꝺ. §. diui. ⁊ ita determinat Sa-
li. no. in. l. ij. C. de vec. ⁊ cõmi. ⁊ Bar. ⁊ mo
der. in. ꝺ. l. cõmissa. ff. de pub. que omnia
4 tene mẽti. ¶† Tertio q̃ro que sit pena
de iure cõi inducta ꝙ fraudãtes gab.
rñ. q res que vehuntur de quibus non
sit facta ꝓfessio ⁊ solutio gab. incidũt in
cõmissum. i. confiscantur fisco cui debuit
ꝓ eis solui gab. l.j. ⁊. ij. C. de vec. ⁊ com-
mis. l. omissa. in prin. ⁊ ibi doc. ff. de pub.
qꝫ est verum si pro fisco gab. exigat al's
vero ꝺz applicari ꝺcto⁹ gab. vez taz
res q̃ incidit in cõmissum ꝙ pena ꝓ-
fraudantes inducta ꝑ statutũ. casus est
sing. in. l. si qꝭ. sine. C. de vec. ⁊ cõmi. et
ibi Bal. ⁊ Sali. qui ꝺicit verũ etiã si ꝺe
hoc nihil fuerit actũ in locatiõe cũ suffi-
ciat actũ nõ esse ꝓtrariũ. Idem tz Sali.
in. l.j. C. eo. ti. ⁊ Cy. in addi. in. l. creditor
§. j. ff. de act. emp. ⁊ Bal. in. l. ij. de sen.
cogni. ⁊ in. l.j. iij. colũ. C. de fruc. et litis
expen. ⁊ Ang. in. l. ait, vbi ff. de peti. he-
red. per. l. fi. §. diui. ff. de pub. ⁊ colligitur
ex no. per Bar. in. l. in pupillari. §. si ego
ff. de ope. no. nun. ⁊ Bal. in. l.j. in fi. C. si
ꝑpter pub. pensi. ⁊ Alex. de imo. contra
Ang. in. ꝺ. l. si qꝭ id qꝺ. ff. de iurisdi. om.
iud. ⁊ Bar. cepo. in. l. inter publica. §. pu
blica. iiij. q. de ver. signifi. et ꝺixi. §. de lo-
ca. gabel. xix. q. vbi ꝺide. ꝓ quo facit qꝫ
bona occidẽtis cẽm applicanda sunt ec
clesie lese cui⁹ eps erat rector ⁊ ꝓfessꝰ.
xvij. q. iiij. si quis deinceps. et glo. in. c.
si qꝭ in atrio. ⁊ ita nup rñdi in cã illorũ
ciuiuz qui hoc anno prima die quadra
gesime interfecerũt ꝺo. Jo. bap. penta-
gatũ ꝺe capranica eẽm firmanũ. Et q̃
sit pena occidentis episcopum vide in
c. si qꝭ deinceps. c. c. qꝫ subdiaconũ. ⁊ in
ꝺc. j. ꝓtotũ. ⁊ in. §. q̃ oia. ꝺe penis ⁊ in. c.
in qbusdã ꝺe penis: sed pena occidẽtis
vel capiẽtis cardinalẽ ponit in. c. felicis
ꝺe penis in. vj. ¶Sed qꝺ ꝺe ciuitate et
populo interficiẽte cẽm vel cardinalẽ q̃
bus penis affi. ciat vide in. ꝺ. ꝺc. j. §. cun-
tas ⁊ in. ꝺ. c. felicis. §. si. vbi idẽ tz ꝺe au-
xiliatoribꝰ vide ibi qꝫ nõ ẽ materia nra.
⁊ adde tex. no. xxv. di. ⁊ ita nos ibi Archi.
¶Qꝺ aũt supra ꝺixi applicari res fisco
sic intellige q ipso iure transeat ꝺomi-
nium sed requirat facti ꝺois. i. q̃ aufe-
rat possessio fm Bal. in. l. si qꝭ in tanta
xiiij. col. C. vñ vi. ⁊ al's supra ꝺixim⁹ tene
menti. ¶† Quarto qꝫ supra ꝺixi quę sit
pena fraudãtis gab. ꝺe iure cõi quero
infra quantũꝫ ꝑs possit fiscus vel cõitas
vẽdicare res q̃ inciderint in commissuz
rõne gab. nõ solute. rñ. q ifra quinquẽ
nium non post. casus est no. ⁊ ibi Bart.
Bal. Sali. ⁊ doc. in. l. ij. C. de vec. ⁊ ꝓmis-

& Barto.in.l.commissa.in princip.ff.de Pub.qui infert.in fine princip. ad statutum non contra allibrantes vel describentes bona in catastro vel estimo communis vt illa habeantur pro publicatis quia intelligitur.s.dūtamen fiscus ea vendicet infra quinquennium quo elapso ius in eis fisco non competit quod etiam tenet Bald.in.l.fi.C.si propter pub.pensi. et Salice.in.d.l.iij.vbi ideo Bal.infert quod si fraudator gab. infra quinquennium moriatur non tenetur in foro conscientie quia potest fiscus eum de peccato extrahere infra quinq; annos de quo aliter dixi.§.j.q. Qui etiam subdit ibi Bald.quod infra quinquennium non tenetur fraudator de casu contingente in rebus que inciderint in commissum. Item nec de culpa leui et leuiss.ma sed de lata. ¶ Ex quo infert quod vadens contra denetum cum frumento si piratis obviat et perobatur nō tenetur fisco licet frumētum inciderit in commissum: quod est bene notandum. ¶ † Quinto queritur an potest fiscus vel gabellarius vendicare res que inciderint in commissum etiam ab herede fraudantis mortui. Respō.quod sicut tenet Bar.in.d.l.ij.C. de vet.iu.& commissimo etiam vendicat a singulari possessore.casus est in.d.cō missa.in princi.et ibi Barto.& doc.ratio est q; dominiū ipso iure transiuit in fiscū.ergo & pena trāsiit in heredē: ita in quemlibet possessorē vt ibi probat. Item in heredem datur actio quatenus ad eum perueniet.l.si publicanus. in prin. de pub.& adde no.per Barto.l.j.in pri. C.ne ex delic.defun. Illud tā not.quod licet fraudator dicto casu priuetur dominio tamen requiritur factum hominis s. quod expellatur de possessione rei p sententiam.alias enim frustra daretur vēdicatio sm Bal.in.l.si ds in tantum xij.col.C.vñ vi.cuius dictū sic dz intelligi: & alias dixim⁹ Ż.eo. ¶ † Sexto quero vtrum si mercatori sit cessa licentia extrahendi merces possit multo portās eas cū bulleta licentie molestari a gabellarijs cum in scriptura licentie sit nominat⁹ dns mercis et nō mulio.nū.q; nō per

ter.no.in.l.parphipū.in fi.& ibi Bart.C. de cursu pub.lib.xij. Coniecture vero ex qualitate personarum rerū et literarū quas portat tūc iudicabunt cuius sunt merces portate per mulionem sm Bal. & Sali.in.l.iij.C.de nau.feno. Aduertat autem is qui licentiā habuit vel qui aliter est exemptus a gab.q; non mentiatur dicens res socij suas esse vt sic existimat eum solutione gab.q; cognita fraude res incidūt in cōmissum.l.j.& ibi Bar. C.de nauiculis nō excusa.lib.xj.& in.l. fi.C.de anno.& tribu.lib.x. quod facit etiā contra rusticos ementes sub nomine ciuis res vel possessiones in fraudē collectarum sm Bar.in.d.l.j.& Bald.in l.sacrosan.C.de sacrosan.ec. ¶ † Septimo quero an gabellarius possit vendere res que incidit in commissum sicut fiscus. Respon.quod sic.l.creditor.§.j.et ibi Bar.ff.de act.emp.qō est verū etiam eidem cuius fuerūt.i.quondam domino qui fraudauit gab.l.fina.in princip.et. l.cotem ferro.§.eam rē.& ibi Barto.& in l.cōmissa.in princi.per Barto.ff.de pub. facit.l.si tibi mandauero.§.si hi.ff.mandati.& Cyn.i.l.j.q.C.si seruus extero.& Bald.& Salice.in.d.l.iij.C.de nau.feno. vbi Bald.dicit esse compositionem proprie & nō venditionem imo potest dominus alteri committere redemptionem secundum Bald.in.d.l.j.C.si seruus extero. ¶ Item pōt vendi etiā heredi eius ad quē trāsmittitur redimēdi potestas sm gloss.Barto.& doct.in.d.l.commissa. ¶ Predictorum ratio esse potest q; gabellarius habet ius in re.i.in iure gabellarum & dicit procurator in rem suā vnde potest vendere & facere sicut posset dominus a quo gabellas condurit sm Bar.in.l.iij.§.si ego.ff.de ope.no.nū.& in.l.j.ff.de loco.publi.fru.& in.l.j.§. quod autem.ff.de superfi.et idem in questione nostra tenet Bald.in.l.j.C.si propter pu. pensi. ¶ Idem dicas in bonis de quib⁹ nō fuit ſ oluta collecta que solui debuerit.l.j.& ibi glo.& Barto.C.de vendit.re.fisca.li.x.& d.l.creditor.in princi.et ibi Barto.quod verum est etiam pro pena sm Bald.in.l.fin.C.si adner. fiscum. ¶ Item verū.ſ.rē ipsam tantum

de qua non sit soluta collecta.nō alia p ea vna ſm Bald.in.l.j.C. ſi propter pu=9
blī.penſ.z Bar.in.l.ſi.C. de iure emphi.
¶Item verum ſ. factis ſubhaſtationi-
bus.d.l.z ibi Bal.que loquitur in mino
re qui debet requiri vt compareat legi
time z eius tutoris autoritas requirit
in cauſe cognitione non in ipſa vēditio-
ne.d.l.ſi.z ibi Bal.nec reſcindetur vēdi-
tio legitime facta ſi poſtea offeratur col
lecta vel gab.d.l.j.z ibi Bal.ſi ꝓpter pu
blī.pen.¶Poſſunt aūt tales res emi ſal
ua cōſcientia ſm Bal.in.l.inbemus. la
j.de ſac.ſan.ec.z Jo.an.in.c. eos.de im-
mu.eccleſia.in.vj.q omnia no.¶Octa-
no quero ſi quis portat multas res de
quarū parte dz ſolui gab.de parte vero
non.an omnes incidāt in cōmiſſum ſi ga
bel.non ſoluatur de his de quibus ſolui
debuit.rñ.q non:ſed illicite tantum cau
ſa eſt in.l.ſi publicanus.§.de reb⁹.z ibi
Bar.z doc.ff.de publī.licet in contra riū
videatur tex.not.in.l.iij.C.de nau.feno.
z in.l.cotem ferro.§.dñs.z ibi Bar.ff.de
pub.qō Bar.ibi dicit verū niſi portans
licita cū illicitis contra deuetū puniret
pena capitis z pu.bo.d.§.dñs.ſec⁹ ſi for
ma ſtatuti puniretur alia pena.z ita lo
quitur.§.de rebus.z ſentit Cy.in.l.j.C.
de nau.feno.ſed Ange.vbi ſupra dixit
alr.vez q ſi res licite z illicite erāt eius-
dem perſone oēs publicantur.d.§.dñs.
ſecus ſi diuerſarū perſonarū.d.§.de re-
bus.z.l.fraudanti.§.j.eo.tit.ſed Bar.in
d.l.iij.de nau.feno.dicit ſimpliciter q ra
tionevni⁹ rei illicite pñt alle licite auſer
ri.Bal.vero ibi tz cōtrariū niſi qñ eſſet
ſtatutū vel cōſuetudo quoꝝ vtrunqꝫ va
leret ḡnetiā ſubdit q dñs rei licite amiſ
ſe propter illicitas alteri⁹ hz regreſſum
contra alterum portantem res illicitas
cū licitis.qō ēt tenet Bar.Jo.de imo.et
Ange.de perigl.in.d.§.dñs.tu vero al-
tius diſtinguendo circa predicta dicas
ſm Sali.in.d.l.iij.C.de nau.feno.q̄ que-
ritur in rebus que portari pñt licite ſed 10
non ſine ſolutione gabelle z in illis licen
tia data de certa quantitate tranſeat ſi
ne ſolutione gabel.ſi quid amplius por-
tatur q non denuntietur z gab.non ſol-
uat illud plus perditur z incidit in com
miſſum z nō aliud de quo gab.ſolui nō
debuit.d.§.de rebus.¶Et ideo Bal.in
dicta.l.iij.dicit q habens licentiam ex-
trahendi duas ſalmas mercis ſi extra-
hat tres perdit vnam tm̄:vel ſi habet li
centiam ꝓ ſuis rebus tm̄ portat res
etiam alienas cum ſuis aliene tm̄ res
incidant in commiſſum.aut quēritur in
rebus que licite portari non pñt etiam
cum ſolutione gabelle vt ſunt res de q̄
bus in dicta.l.iij.cum gl.de nau.feno.et
ſi ſunt alterius q̄ portantis et domin⁹
rerum non fuit conſcius non publicān-
tur licite ſed illicite tm̄.dict.§.dominus.
in fine.et.C.de emictione.l.j.et.l.ſmali.C.
de ero.mili.anno.libro duodecimo.et
argumen.l.j.C.vt ne.prius.et hoc niſi ex
preſſum aliud ſtatuto caueatur ſm bal.
in dicta.l.iij.ſed nauta vel nullo tene-
tur ad intereſſe damnum paſſo.l.inbe-
mus.§.nulla.de ſacroſanc.eccle.l.memi
nerint.C.vnde vi.l.imperatores de pu-
blica.l.ſi.in ſi.de pign.act.z Jac.bu.in.d.
l.j.C.vt ne.prius.¶Et ideo Bar.in.l.ij.
C.de nauicu non exeu.lib.xj.dicit multo
nem portantē res meas ſ deuetū tene-
ri fiſco ad eſtimationē rerum vt ſic dam
nūſit ſuū non meū per.d.c.q̄ multo tene
tur de periculo rez quas portat ſm Bar.
in.d.l.iij.z ita iudicaui ceſſene.ſi vero res
licite z illicite ſunt portātis z tūc ſi de iu
re cōi oia bona ſua ſunt publicanda ꝓ-
pter talem portationem ꝓcedit ſolutio
bar.dicētis tūc publicari licita cū illici-
citis ex pēa delicti nō ex pēa rez per.d.
§.dñs.ſed ſi oia veniūt ꝓfiſcāda z tunc
ſi licita portātur ſeparatim cū illicitis pu-
taſuper diuerſis animalibus vel cur-
ribus vel nauib⁹ nō ꝓfiſcanē licita pro-
pter illicita.ar.l.ſi.de calū.z ita Cy.in-
tellexit.d.§ō reb⁹.z doc.cōiter eū ſequū
tur.Si vero portanē ſup codē mulo vel
curru vel nauī z tūc eſt dubia qō.z ſm
quoſdā ideē eſt vt fiat ſeparatio niſi aliud
ſit exꝑſſum.alij dicūt ſtūū per.d.§.dñs.ſz
dicyt.ſ.ſm cōez opi.z no.¶Item ōro
ſucceſſiue vtrū ſtatutū prohibens extrā-
ctionem farine vel mercis ſine ſolone
gabel.ſub pena ꝓfiſcatiōis rerū z mulo
rū vel currus cū quibus fieret extractio
nēat locū qñ beſtie vel curr⁹ ſunt aliene.

Rñd.q sic si dñs bestiarum vel currus fuerit scies alis secus nisi statutum vel consuetudo sit q etiam aliene bestie cõfiscẽtur cum mercibus portatis in fraudẽ gab.qr tũc etiã in alienis statutũ vel consuetudo seruatur:sed domino bestiarum succurrit contra portatorẽ vel mittentem bestias cum mercibus contra deuetum.ar.l.ſi.ff.de pign.act.et doct.et
1 Barto.in.d.§.dñs. ¶† Decimo quero si statutum puniat fraudantem gabel.in amissione saline vel mercis vel farine extracte sine licentia an intelligatur vt ꝛ animal.ſ.mulus cũ quo extrahitur vel nauis vel currus perdatur ꝛ cõfiscetur. Rñ.q nõ quia in penis fit stricta interpretatio.l.interpretatione.ff.de penis. fm Bald.ꝛ Sali.in.l.iij.C.de nau.feno. vbi etiã idem dicunt econtra q si statutum publicat animalia cum quib⁹ fiat extractio farine vel mercis nõ intelligitur publicare salinas mercis vel res eadem ratione. Nec ob.l.cotem ferro.§.do minus.qr loquit in phibitis a iure communibus vero loquimur in phibitis a
2 iure municipali: fm Sali.vbi.§. ¶† Undecimo quero pone quod statutũ velit confiscari currũ cum quo fiat extractio nec aliquid dicit de animalibus:puta bobus vel bubalis trahentibus currũ an ꝛ ipsa sint confiscanda.videtur q sic tanq̃ accessoria ad currum sine quibus currus ire nõ posset.arg.l.nam quod liquide,de penu leg.Itẽ ꝛ qr talia a talia p tunc videntur pars currus.ar.l.pecuniũ.§.quadrige.de leg.ij. Sed ꝛrariũ verũ⁹ est quia nõ sunt pars currus.ꝛ qr aliud est in quadriga:qõ est notãdum collectiuum consistens ex pluribus nec est eius accessio cum alterum sine altero stare possit. Quinimo hic de odio agitur ibi de fauore:ergo strictius agi dz.c. odia.de regu.iur.lib.vj.et ita determinat Salice.in.d.l.iij.C.de nautico feno.
3 ¶† Duodecimo quero si statutum dicit q extrahens farinam perdat illam an intelligatur etiam de sacco cum quo farina portatur extra territorium. Rñ.q non scẽm Bald.in dicta l.iij.C.de nau. feno.qõ not.ad multa. ¶ Decimotertio quero quid si dicit statutũ q extrahens farinam perdat animal vel nauim nec aliqd dicit de scapha vel pullo animali an scapha vel pull⁹ publicẽtur. Respõdeo quod non quia statutum penale et odiosum non debet extendi scm Bald. in.d.l.iij.de nau.et feno. Jn legato vero animalis vel nauis etiam puto non venire scapham vel pullum.ar.l.legatis.§. ouibus,de leg.iij.vbi ouibus legatis nõ veniunt agni nisi cõsuetudo sit in cõtrarium q agni intelligant ones vt quando tonsi sunt:vt ibi per Bart.ꝛ in.l.cum quid.in.j.col.ff.ſi cer.pet.adde casum.l. vacce,de evicti.ꝛ Bar.in.l.ſi qõ ex pamphila.de lega.ij.et in.l.ſi vt certo.§.vlꝝ adeo.ff.commo.que omnia tene menti.
14 ¶† Decimoquarto quero an dicatur fraudare gabellam is qui transit cum mercibus sine bulleta per viam non rectam sed inusitatam. Rñ.q sic per.l.qui fiscales.ꝛ ibi Bart.C.de nauicu.lib.xj. et.l.iij.ꝛ ibi Bal.ꝛ Sali.C.de nau.feno. et Barto.in.l.ſi presidibus.C.de cursu pub.lib.xij.facit.l.ſi quis.eo.titu.et.ff. de excu.tuto.l.non solet.§.annus et argu. in dicta.l.iij.ꝛ quod no.per glo.in.l.cos. .§ ſi.ff de fal.Item tenet Bal.in dicta l. iij.vbi dicit idem in portante res prohibitas extrahi.et tenet Bald in.l.j.ij.col. C,de edil.edic.ꝛ in.l.cum ante.C.de donatione ante nupt.sed limita verum esse nisi iusta causa motus quis inerit per viam inusitatam ꝛ non rectam:puta quia via recta erat ab aquis inundata:vel a latrunculis occupata vel hostibus ar.l.ij. .§.ſi quis tamen.ff.ſi quis cau.l.imo.de lib.causa.l.cesar.ff.de pul.fm.Salic.singulariter in.d.l.iij.in fi. ¶ Item verum etiam si repertum in loco suspecto ꝛ inusitato peniteat quia non est amplius liber ꝛ in suo arbitrio postq̃ captus est fm Flo.not.in.l.arboribus.§.idem tractat.ff.de vsufru.ꝛ Bal.in.l.ſi fugitiui.C. de seruis fugi.ꝛ Jo.an.in addi. Specul. de consti.§.j.ver.sed incidit.sed si sponte peniteat quia reuertebatur cum fuit deprehensus nõ tenetur ad penam:secus si,requieſcebat forte in tugurio vel capana cum animalibus ꝛ rebus prohibitis extrahi forte propter pluuiam: quia non creditur ei q penituerit sine

alīs indicijs ſm Joan.and.ſingu.in.d. addi.quod no.quia nemo alius dicit de legiſtis q̄ ego viderim:et eſt quotidianum et vtile. ¶Item verū etiam ſi extractio nondū ſit conſummata.q̄ ſufficit eſſe repertum in via non recta licet nondum exierit de territorio vt per Albe.de roſa.in tracta.ſtatutorum.ij.parte.iij.q.2 Bart.in.d.l.qui fiſcales.quod eſt verum ſi ſtatutum dicat de extrahēte:ita q̄ loquatur per verbum preſentis temporis vel preteriti imperfecti. Secus ſi per verbum preteriti pfecti:puta extraxerit.quia tunc ſtatutū non habet locum ſed requiritur actus perfectus et conſummatus ſm Bald.2 Jac.bu.in.l.ſi quis non dicam rapere.ij.col.C.de epiſc.2cleri.2 in.l.ſi fugitiui.ij.colum.C.de ſeruis fugi.2 in.d.l.iij.2 ibi Sali.C.de nau.feno.vbi etiā doc.moder.2 tenet Ang.in d.§.idē tractat.2 infra dicē.2 idē tenet Bal.2 Alex.de imo.in.l.qui rome.§.callimachus.de ver.oblig.vbi etiam no.q̄ dicitur pficiſci etiā qui arripit iter.vt ibi per Ange.illud tū not.q̄ tunc eſt mitior pena imponenda.ſ.arbitraria ſm Bal.in.d.l.ſi quis non dicā.2 in.d.l.ſi fugitiui:vez dimidia pena eius que a ſtatuto ſit impoſita p actu conſummato ſm Bal.ſignāter in.d.l.iij.de nau.feno. Et ſiut originale dictum Specu.quē Bal. non allegat in tit.de conſti.§.j.ver.pone ergo ſtatutum 2c.ibi dicit tamen q̄ pena debet mitigari vt ſi pena ſit dupli ſimplum amittat ſi ſimpli tunc medietatem:2 hanc doctrinam tradit etiā Sali. in.l.j.ver.ex predictis infero 2c.C.de rapto,virgi.quod net.perpetuo q̄ pauci ſciūt 2 eſt quotidianū. ¶Circa predicta vero bene aduertas tu index gabellarum q̄ ſi reperitus in via nō recta cum rebus prohibitis cōfiteatur ſe velle extrahere pena cōmittitur: vt.ſ.dimid⁹. ſi vero neget dicēs ſe portare ad domū ſuam vel ad vicinum vel ad molendinū cum portat frumentum debet inſpici: an per illam viam vltra locum in quo repertus eſt ſit domus ſua vel domus vicini qui idē fateatur non ſi negat vel ſi ſit molendinum vt tunc excuſetur alīs ſecus ſm Jo.an.no.in addi.ſpec.de pſti. §j.verſi.ſed incidit hec queſtio.et tenet Sali.in.d.l.iij.que non alleg.Joan.an. ¶Et ſubdit Sali.q̄ etiam commictitur fraude ſi pbetur per teſtes quibus ipſe dixerit ſe velle extrahere contra denetū vel per alias coniecturas ex qualitate perſonarum 2 rerum ex arbi.iudi.quod bene no.2 idē tenet Flo.in.d.§.idem tractat.2 Sal.in.d.l.ſi fugitiui. ¶Idem dicendum eſt quando quis reperitur in loco ſuſpecto vt in littore maris cum rebus prohibitis extrahi in frumento vel graſſia ſm Bal.no.in.l.non qua.C.que res ven.non poſ.Et ideo Flor.vbi.§.dicit eſſe puniendum illum qui reperitur in limine territorij vel in territorio vicino per cuſtodes deuetū:quod etiam tenet Bal.in dicta.l.ſi fugitiui.Sed idem Bal.in.l.cū ante.C.de pena.ante nupt. dicit quod repertus in via non tenetur tanq̄ extrahens quia actus non eſt cōſummatus quod requirit in ſtatutis 2 propterea ibidem dicit q̄ ſtatutum de accedente cum armata ad domum alicuius habet locum nō in eo qui in itinere repertus eſt ſed ad domum nondum appulit.quod etiam tene mēti. ¶Illud etiam no.q̄ ſi reperitur quis in loco nō ſuſpecto ſed in via recta credendum eſt eius iuramento quod nō portet contra deductum ſm Bal.2.d.l.ſi quis non dicam rapere.iij.col.C.de epi.2 cle.per.l.j. C.de iti.cuſto.li.xij. ¶Cautela tū eſt ſm Bar.in.d.l.j.q̄ volens portare frumentum vel alias res prohibitas vadat ad officiales cuſtodie 2 eis notificet locum ad quem iturus eſt cum frumento 2 tūc tutus erit vt de extractione accuſari nō poſſit quod bene no.pro bānimētis que quotidie fiunt in ciuitate noſtra q̄ nullus vadat cum frumento ad molendina ſine bulleta officialis. Poſtremo ſcire debes quod ſtatutū permittens ferri victualia per vias rectas intelligitur ſi ture.ſunt ſcōm Alber.de roſa.in opere ſtatu.j.parte.vij.q.et Bar.ccpo.in.l.iij. vij.colum.ff.de verb.ſigni.quod eſt notandum. ¶Decimoquinto quero an gabellarius teneatur interpellare trāſeūtes cū meritō q̄ ſoluāt gab.rū.q̄ nō ſed q̄ tranſit debet ſoluere etiā nō interr-

pellatus: q̄ scire dz se teneri ad solutionem gabel. casus est no. in. l. fi. ℣ diui. j. ꝛ ibi Bar. ꝛ doc. ff. de pub. q̄ō verum si gabellarius reperiatur tunc in loco alꝫ transiens non est in culpa ſm Alex. ā. de imo. in consi. clxxj. ij. parte in primo dubio. ꝛ in. j. col. ꝛ diui. ℈. ij. q. q̄ō no. etiā pro his qui trāseūtes cum non inuenīt gabellariū in loco passagij dimittunt pecuniam in fenestra domus vel sub lapide vt eam gabellarius reuersus inueniat: quia sic ostēditur eum nō habuisse animum fraudandi passagium prout quandoq; vidi obseruari de facto. ¶ Decimo sexto quero quid si minor non soluat gabel. vide. ℈. vij. ꝑte. xxij. q. ¶ + Decimo septimo quero an dicitur fraudasse gabellā is qui in via repertus non est passus se perscrutari a gabellario. respon. q̄ non debet aut de sola resistentia puniri. l. ij. ꝛ ibi Bart. C. de cur. pub. li. xij. ꝛ hoc sepe de facto contingit. ¶ + Decimo octauo quero an fraudans gabel. capi possit pro represaliis. respon. q̄ sic quia soluens gab. non posset capi occasione represaliarum ſm Bald. in. c. j. que sint rega. in vſi. feu. post Odof. in auten. habita. C. ne filius pro patre. ꝛ Bart. cepo. in. Leum qui vectigal. vlti. col. de verbo. signi. ¶ Decimonono quero statuto cauetur q̄ venditor non soluens gab. non possit petere pretium. vtrum emptori rem petenti contra vēditorem possit vē ditor excipere de pretio non soluto. Rñ. q̄ sic: quia statutum excludēs a petitione pretij non excludit ab excipiendo q̄ pretium soluatur quia per statutū non tollitur equitas naturalis que est q̄ ds non habeat rem ꝛ pretium. Itē quedam denegantur agendo que non denegantur excipiendo. ff. de in ius vocan. l. liber tus. de bo. libe. l. qui cum maior. ℣. libertus. ita Bal. ꝛ Sali. in. l. fi C. de pericu. ꝛ cōmo. rei. ven. contra Bart. o. in. l. bonafides. ff. de acti. emp. Et subdit ibi Salic. q̄ dictum statutum haberet locū q̄n vēditor rem tradidisset emptori: quia volens petere pretium non audiretur propter obstaculum statuti ex capite fraudate gab. vel haberet locum si rem non tradidisset sed rem offerret et pretium peteret quia tunc posset opponi contra eum de statuto ꝛ de gab. non soluta. q̄n etiaz infert ibi Sali. singulariter quod statutum repellens bānitum a iudicio vt non audiatur si bānitus vendat rem suam obstabit ei pretium petēti: sed nō tenetur tradere rem nisi pretium persoluat: quod est no. dignum. ¶ Et facit quod tenet Bald. in. l. peremptorias. vſ colum. C. senten. rescin. non pos. vbi dicit exceptionem dari bannito cui ex forma statuti actio denegetur quod est verum in ciuilibus. nam in criminalibus omnino repelletur ſm Barto. in. l. j. ℣. sublata. ff. ad treb. adde quod diui. ℈. de gab. iudi. vel litis in fine. ꝛ quod dicemus. j. in. q. sequen. ¶ + Vigesimo quero vtruz statutum disponens non audiri in iudicio tam ciuili q̄ criminali cum qui non soluit sed fraudat gabellas habeat locum etiam in criminalibus vt pro eo ad sui iniuriam puniendam nō possit iudex inquirere ex officio contra offendentem ꝛ videtur q̄ non: sed possit iudex inquirere. ar. l. ij ℣. vſq; adeo. ff. de iniur. item ꝛ quia cui denegatur actio etiam p statutum non denegatur officium iudi. ſm glo. docto. ꝛ Ange. are. insti. de actio. in prin. ꝛ Barto. cepo. in. l. verbum oportebit. de verb. significa. in. ℣. actionis. Jo. de pra. in. l. fed ꝛ hę. ℣. nō solum. ff. de p̄cura. facit quod no. per Bar. in. l. ij. ℣. et parui. ff. quod vi aut clam. sed cōtrariū est verius ſm Barto. no. in. l. non solum. ℣. ℣. ff. de iniur. ꝛ in. l. quesitum. de in ius vocan. Bal. in. l. j. C. si a nō compe. iudi. ꝛ in. l. cum mulier. antepenul. colum. ff. sol. mat. vbi vide omnino ꝛ q̄ per bar. in. l. j. ℣. sublata. ff. ad treb. ꝛ in. l. j. ℣. q̄ō autem. ff. de aleato. ꝛ in suo cōsilio a domino Cy. ꝛc. ꝛ Jaco. bu. in. l. que adulterium. C. de adulte. ꝛ Bald. in. l. j. ℣. offili⁹ ff. ne quis eum qui in ius vocā. est vi exi. et in. l. falsi. C. de falsis. ꝛ ibi Ang. ꝛ in. c. domino guerram hic fi. lex contra. ꝛ Ange. in. l. si vacātia ad fi. C. de bo. vacā. li. x. ꝛ in. l. iurisgentium. ℣. si paciscar. ff. de pac. ꝛ in. l. j. de his q̄ sunt sui vel alie. iur. ꝛ in. d. ℣. ℣. vbi plenius p Aler. de imo. et Sali. in dicta. l. falsi. ꝛ Petrus de ancha. in. c. nulli. de accu. tu distingue vt p

Bal.in.d.l.cū mulier.ꝛ Ang.in.d.l.falsi. adde Bar.in.l.transigētiū.C.de trāsa.et in.l.inter oēs.§.recte.de furtis.ꝛ p bal. in.l.si quis in hoc genus.de epīs ꝛ clericis.et in.l.non dubium.vlti.q.C.de legi. ¶Et in proposito non omittas q si adulteretur vxor non soluentis collectas vel gab.potest inquiri cōtra adulteriū etiam stante statuto q nō audiatur is qui gab.vel collectam nō soluit qz talis remissio pene non pōt fieri per pactū.l. transigere.C.de trāsa.ergo nec per statutum fm Bald.in.d.l.nō dubium. post Jac.de bel.in sua.q.statuto cauetur ꝛc. Quinimo etiam si statutū diceret bānitum posse impune offendi non possent offendi per modū adulterij per tert.in aut.de lenoni.§.j. Ratio est qz per adulterium nō iniuriatur solus maritus sed affines ꝛ res publica.ar.l.j.§.vsq; adeo. ꝛ.l.ij.cum ibi not.ff.de iniur.ꝛ ita tenet Alex.in.d.§.quāq;.vbi vide ꝛ tene mēti
19 perpetuo. ¶ † Vigesimoprimo quero an forēsis intrans ad portam ciuitatis cū rebus de quibus sit soluenda gab.si eas nō presentat gabellarijs dicat fraudem cōmittere.Rñ.q sic qz videt facere cōtra consuetudinē generalē que est qō vbiq; soluatur gab.fm Bald.nota.in.l. leges in fin.la tertia.C.de legi.vbi dicit verum nisi gab.esset noua et inusitata. Adde.§.qui te.ad gab.v.q.j.co.q.xxviij.
20 ꝛ no. ¶ † Vigesimosecūdo quero an contra fraudantē.i.nō soluentem gab.ferri possit sententia diffinitiua lite non cōtest.Respon.quod sic.arg.l.ij.fm Guil. de cu.Barto.ꝛ Bal.in.c.vbi quis decur. vbi habet de obligato ad publicas functiones.alij casus multi sunt in quibus vz sententia lite nō contest.vz quando pōt de plano procede fm Jnn.in.c.olim. de accus.ꝛ Lafran.bzix.in cle.sepe.ver. de plano.de ver.signi.Itē in causa vsuraria decimali ꝛ beneficiali fm Lafrā. ibidē doc.¶Itē quando est questio iuris fm Jnno.in.c.cum inter.de cōsue.et Lafran.vbi supra. Itē in causa resti.in integ.vel cum agitur officio iudi.contra absentem secundum Jnno.in.c.dudum. de elec.ꝛ Ange.in.l.si.§.illud.C.de temp. app.in aut.si omnes.et ibi Bartol.C.si vt se ab here.absti.ꝛ ibi Cyn.barto.in.l. incen.§.causa.ff.de mino.quē etiam vide in.l.diuus.in fi.de restitu.in integ.ꝛ in.l. ab hostibus.§.sed quod simpliciter.ff.ex qui.cau.maio.¶Itē in causa appellationis nisi vtraq; pars sit presens.d.l. fi.§.illud.ꝛ ibi doct.Barto.bal.ꝛ Ange. ꝛ Bar.in.d.§.sed qō simpliciter.vij.col. vide in.c.per tuas.et ibi doct.de appel. quod sufficit lite contest.facta in causa principali.ꝛ tenet Bal.in rub.C.de vsu. ꝛ fruc.leg.et in aut.hodie.de iura.calū. vbi dicit non requiri parte contumace per.c.interposita.in fi.de appel.ꝛ Bald. in marga.ver.lite contesta.ver.iiij.et in aut.qua in prouincia.C. vbi de cri.agi opor.ꝛ in.l.ita demum.C.de procur.domini de rota in decis.viij.fuit dubitatum ꝛc.in nouis.tenet lit.contest.requiri in appellatione a diffinitiua vtraq; parte presente secus altera absente.et idē tenet in decis.cccclxv.sed in decis. cccclxx.Audito ꝛc.tenet eam requiri si in cā principali fuit omissa vide Oldra. consi.xij.ꝛ in Specu.de lit.contesta.§.ij. ver.sed cum in causa.ꝛ de libel.concept. §.nunc dicēdum,versic.sed nunquid in causa quod requiritur ꝛ vide no.in.c.ū. de iura.calū.in principio.vj.¶In appellatione vero ab interlocutoria semper requiritur etiam si pars sit contumax.secundum Rotam in.d.decis.cccclvj.alias.cccclxx.ꝛ Abb.in.c.raynaldus ix.colum.de testa.vide Bartol.in.l.eius qui.de appella.reci.ꝛ in Specu.de offi. omi.iudi.§.vj.versiculo.j.et recus.§.vj.et Philip.ꝛ docto.in.d.c.per tuas.ꝛ in.d.c. interposita.¶Item et quando non est satis consultum per primum ꝛ secundū decretum secundum Barto.in.l.fin.vbi pup.edu.debe.et in dicta aut.si omnes vt quando petitur liberatio cessio vel cessatio instrumenti fm Bar.vbi.et in.l. penul.§.j.C.ad trebe.ꝛ in.l.si finita.§.illa.de dam.infec.ꝛ Bal.in Spec.de primo ꝛ secūdo decreto.ver.vbi non cadit. ¶Itē in causa beneficiali cōtra contumaces.c.j.ꝛ ibi doc.de eo qui mit.in pos. causa rei seruan.in.vj.¶Item in causa querele fm Bar.in.d.aut.si omnes. ¶Item in notorijs cōtra absentem fm

Bal.in Spe.de.de noto.cri.versic.in no
tolje.¶Item contra prelatum dilapi
datorem bonorum ecclesie fm Inno.in
c.cum ex officij.de prescrip.et Ludo.pō.
in sing.ver.sententia diffinitiua.¶Item
in iudicio fini.regun.cōtra cōtumacem
fm Bar.cōtra glo.in.l.si quis super.C.
fini.regun.sed Bal.ibi tenet cōtra Bar.
et idem doc.in.c.qz incidente.de pscrip.
¶Item in casu auc.qua in provincia
vbi de cri.agi opor.fm Bar.ibi.¶Item
odium actoris fm Barto.in auc.qui se
mel.C.qūo et qñ iudex.¶Sed an in cau
sa rei criminali vide Barto.in.d.l.fin.ff.
vbi pub.edu.debe.et de hoc articulo vi
de per Bal.plene in.l.incerti.C.de in
terdic.et per Bart.in.l.iij.§.hoc autem
vij.q.de dam.infec.et in cle.dispendiosaz.
de iudi.et in Specu.de citatio.§.ij.et de
iurisdi.om.iudi.§.fi.versi.vj.et de teste.
§.nunc tractemus.¶Et adde qd nec re
quiritur lit.contesta.in causa electionis
vel confirmationis.d.clemen.sepe.et cle
mentina dispendiosam et doc.contra gl.
in.c.ad probandū.de re iudi.¶Item
nec in causa restit.in integ.propter lapsuz fa
taliū fm Rotā in decisi.tr.Si petatur an
no.¶Item nec in causa restit.in integr.
ad appellandū fm Rotā in decisi.xlvij.
in restitutione in not.¶Item nec com
petitur declari quem incidisse in excō
cationem late sententie pro iniectione
manus in clericū vel simili fm Rotaz in
decisi.lvij.si petitur in not.¶Item nec
requiritur in inquisitione de persona p
mouendifm Cardi.in scle.j.iij.q.de cō
cess.preben.¶Item nec in causa nullita
tis sententie secundum Bald.in Spec.
de lit.contesta.versi.fina.et ibi p Spec.
§.penulti.versi.qui de causa.et ibi Joā.
and.et Bal.in Spe.de sententia.versi.cā
nullitatis.et Oldr.consi.xij.qō veruz est
si est notoria fm Rotā in decisi.ccexlij.
fuit dubitatū ꝛc.et Abb.sicu.in.c.audi
tis.de procur.¶Item verum nisi nullī
tas principaliter deducatur per viam
actionis vt in Specu.de libel.concep.§.
x.ver.penul.et Car.in cle.j.xvij.q.de re
iudi.secus si per viā acceptionis Spec.
eo.titu.§.v.ver.quid de causa.¶Item
in causis nullitatis testamenti in qua
non speratur diffinitiua sententia fm
Bald.in.l.j.penulti.col.C.de ordi.cogni.
¶Item nec quando tertius comparet
pro interesse suo ad causam fm Innoc.
in.c.cum super.de re iudi.¶Item nec in
causa in qua non sit certus aduersari⁹
secundum Bald.et Ange.in.l.quinqua
ginta.de excu.tuto.et Barto.in.l.fi. vbi
pupi.edu.debe.¶Item nec in causa in
qua ex forma statuti potest procedi sine
scriptura secundum Ange.in auten.vt
iudi.sine quoquo suffra.§.necessitatem.
¶Item nec in publicatione instrumen
torum vel testium fm Bald.in.l.in pu
blicati.j.col.C.de testamen.¶Item nec
in quisitione generali scōm Abba.in.c.
cum t.et a.de re iudi.et Alexan.de imo.
in.l.ab hostibus.ff.ex quibus cau.maio.
¶Item nec in causis bonorum.possess.
quando non contradictor.alias sic fm
Baldum in.l.pendente.C.de bono.pos
sess.scōm tabu.et in.l.fi.vj.qō.C.de edi
cto diui adri.tol.vide Cardi.in clemen.
iij.de iudi.contra glo.in.c.per venera
bilem.§.preterea.qui filij sint legitimi.
¶Item nec in causa in qua persona rei
non est necessaria secundum Bald.in
d.l.fi.vj.qō.¶Item in cis breuibus et
partis in Specu.de lite contesta.§.pe
nulti.versicu.quid de breuibus.¶Item
nec contra eum qui non soluit collectas
l.ij.C.vbi quis de.¶Item nec in causa
illegitimitatis.vt in Specu.de sentētia
§.vj.versicu.si autem.¶Item nec in p
batione fame secundum Cardi.in cle
men.j.vij.questio.de offic.ordi.¶Item
nec super examinatiōe testium ad per
petuam rei memoriam que fit officio iu
dic.secundum Bal.in auten.si quis.C.
de testi.¶Item super offitio iudicis im
plorato pro tutore dando in Specu.de
officio om.iudi.§.secundo.versicu.porro.
¶Item nec super officio iudicanciden
ter intentato secus si principaliter se
cundum doct.in.c.accedens.vt lite non
contesta.et in.c.fin.de offi.iudi.et in.l.j.
§.de qua.ff.de postu.et glo.in.l.pompo
nius.de mino.ciui.et in auten.si omnes.
C.si vt se ab heredi.absti.et in spe.de offi.
iudi.§.j.et.ij.§.vj.et Alexan.de imo.in.d.
l.ab hostibus.et in.l.ij §.si publico.ff.de

adulte. Nunc ad materiam redeamus.
21 ¶ † Vigesimotertio quero quomodo intelligatur statutum quod fraudans vel non soluens gabel. non audiatur. Respondeo quod intelligitur scilicet tam in foro seculari q̃s ecclesia. secundū Bal. in.c.j.§.si quis per.v.colū.si de feu.fue. contro. in vñ. feud. ¶ Vigesimoquarto quero an ad obuiandum fraudib⁹ possit gabellarius interesse mensurationibus rerum venditarum puta olei frumenti vel vini ꝛ venditionibus rerum. respon. quod sic. l.si quis. et ibi Bald. C.
22 de vecti. ꝛ commis. ¶ † Vigesimoquinto quero an dicatur fraudare gabellam vini qui vendit acetum vel aquatitiū. Respon. quod nō vt consuluit dominus Simon siculus in cōsil. statuto cauetur quod vendens vinum per. l. si quis vinum. ff. de vino tri. ꝛ oleo leg. ꝛ dixi. §. de gab. rerum inanimatarum. xvij. q̃stio.
23 ¶ † Vigesimosexto quero si gabellari⁹ inueniat mulum oneratum mercibus euntem sine ductore vel mulione vltra terminum vel in via non recta an possit illum arripere ꝛ confiscare tanq̃ inciderit in cōmissum. respon. quod nō quia posset esse q̃ mulus aufugerit patrono inuito. vnde sit cautus inde⁹ inquirens vt asserat in inquisitione q̃ mulio eum ducebat alias inquisitio nō cōcludit intentionem gabellarij. casus est no. et ibi Barto. ꝛ doc. in. l. fi. §. serui. ff. de publica. animal enim cū sensu careat non potest dici dolo versari nec per iniuriā damnū dare vt in specu. de iureiuran. ꝛ 24 to. §. ij. quod not. ¶ † Vigesimoseptimo quero de pulchra. q. dicit statutū quod animal cū quo merces extrahitur sine solutione gab. publicetur an si plures cū eodem mulo vel asello quis extraxerit res vetitas non solutæ gabel. debeat idē animal pluries publicari. rñ. q̃ non quia in eadem re nō possunt cōcurrere plures causæ lucratiue fin Bar. sing. in l. mentis. §. duobus. de legā. ij. in fin. sed fiscus in penis dicit habere causam lucratiuam. vt ibi. ꝛ tenet Bar. in. l. j. ff. solmat. ¶ Ex quo alias dicitur q̃ fiscus nō venit in tributum cū creditoribus delinquentis habentibus causam onerosam. C. in penis fisc. credi prefer. lib. x. et ibi Barto. l. j. ꝛ glos. in. l. rescriptum. ff. de pact. per. l. fin. §. licentiam. C. de iur. deli. ¶ Ad idem facit q̃ in speciebus nō cadit duplicatio pene fm Bar. in. d. §. duobus. pe. col. et in. l. lucius. §. impubere. de leg. ij. ꝛ in. l. fideicō. §. si quis. x. de leg. iij. ꝛ in. l. vulgaris. ff. de fur. ꝛ Bal. in. l. j. vlt. col. C. de sen. que sine cer. q̃titate. pfe. et Bald. Raf. ꝛ Imol. in. l. ex facto. §. j. ff. de vulg. ꝛ pupil. cōclude ergo dictū animal semel tantū confiscari debere: quod not.
¶ Vigesimooctauo quero an transeuntes per territoriū alienum cū mercibus teneātur explorare de gab. si soluatur vel nō. respon. q̃ sic. imo non explorare culpa est fm Bal. in. l. ij. C. de nau. feno. qui dicit ꝓpterea non excusari trāseuntem etiam ignarum: q̃ fuit in culpa si nō explorauit. q̃ nō. ꝛ adde q̃ dixi. §. q. xxj. ꝛ in tit. qui tene. ad gab. q. v. ꝛ. j. ꝓxi.
25 q. ꝛ. §. eo. in. ij. q. vbi vide. ¶ † Vigesimonono quero an gabellarijs sint assignāde res que portantur a transeuntibus. Respondeo q̃ sic etiā si sunt tales de q̃bus non debeat solui gabella. casus est no. ꝛ ibi doc. in. l. fi. §. diuus. ff. de publi. ꝛ Cardi. gaba. in cle. fin. iij. q. de censibus.
¶ Et Bar. in. d. §. infert ad questionē de scholare portante libros a gabellis exemptos per. l. vniuersi. ꝛ ibi Salic. C. de vec. ꝛ commis. q̃ si vadat sine bulleta nō incidant in cōmissum libri quos defert: sed quia in cōtrarium est. l. fi. §. quoties eodē. titu. ibi distinguit quod aut quis portat ea de quib⁹ liquet gabellario q̃ solui non debet gabel. quia iam soluta sit ꝛ tunc non debet peti bulleta. d. §. tiuus. Aut gabellario nō liquet vt quod quis porter causa sui vsus ꝛ tunc debet peti bulleta. vnde cum ei non constet eū esse scholarem debet petere bulletam alias libri incidunt in commissum. et ita loquitur dicto §. quoties. secus si esset res ex qua non deberet solui gabella ex forma statuti quia tunc bulleta non est petenda et res non possunt incidere in commissum secundum Bartol. et doct.
¶ Ex his infert ibi Bartol. ad questionem de sindico vt debeat denuntiare maleficia etiā impunibilia de qua ibi p

Bart.& Jo.de imo.et per Bar.et Ludo. in.l.si quis in gram.C.si heres.ff.ad sille.et in.l.j.§.qui denuntiationem.pe. q.ff.ad turpil.et Bal.in Specu.de accu. ver.sed an teneatur & in.l.ij.& ibi Ange. C.vt nemo prima.et in.l.data.C.qui accusa.non pos.et Salice.in.l.ea quidem. co.tit.& Ange.ar.et.in tracta.maleficio. versi.ad denuntian. ¶Quid autem si oriatur questio inter gabellarium & clericum vel scholarem q̄ non sit clericus vel q̄ res non sint eius vel q̄ res sint mercannles.vide per glo.et Cardina.in.d. clemen.fina.iij.et.v.q.de censibus.& diximus supra.vij.parte.vij.q.vbi vide.

6 ¶† Trigesimo quero si vnus sociorum portat rem communem cum altero et gabellam non soluit an incidat in commissum pro parte socij inscij. Respondeo q̄ non sed pro parte fraudantis tantū l.fraudanti.§.j.ff.de publi.et ibi docto. et Barto.quod facit ad.q.de extrahenda rem communem prohibitam extrahi vt tantum pars sua publicetur. ¶Idez si res sunt plures que possunt separari: nam solummodo res fraudatoris incidunt in cōmissum non res sociorum inscio rum: secus tamen si & ipsi sciant.l.si publicanus.§.j.et.l.coré.§.dominus co. titu.et tenet Ange.de periglis in.d.l. fraudati vbi Bart.infert ad.q.de heredib⁹ emphyteote.vt altero canonē non soluente pars eius sola ad ecclesiam reuertatur:sed contrarium firmat ibi post glo.in.l.communi diuidun.ff.communi dividun.et tenet Barto. Ange.et Baldus in.l.si necessarias.§.si vnus.ff.de pigno. act.et Ange.in.l.si seruus.§. si plurium si quis can.et in Specul.loca. §.nunc aliqua versi.xxxij. et verticu. lxxj.vbi addit q̄ vnus primar⁹ iure suo culpa socij agit & tra alterū ad interesse iudicio famil.her.q̄ est notādū ad.q.de gab.vt si res sit cōis & indiuisibilis q̄ incideret in commissum culpa vnius socij gabellario cedat tota sed socius fraudās teneatur socio inscio ad interesse p parte illius.Et de predicta.q.emphyteosis vide etiam Bal.in.l.j.§.j.iij. colū. C.de cadu.tollen.et Joan.de imo.in.c. potuit,de loca,vbi etiam Alegan,de nomo.versi.& ex predictis & per Lafran.in tractatu de arbit.vij.parte. ix.questio. Joan.de porto.in.l.v.§.fi.et.§.cato. de verborum obligatio. ¶Et adde secus esse dicendum si a principio fuerūt duo emphyteote:quia vnius cessatio nocet sibi tantum in parte sua et non socio secundum docto.et Barto.in.d.l.fraudati.in fin.et Bald.in.l.j.§.in primo.C.de cadu.tollen.& in addi.Spe.de loca.versicu.si duobus. ¶Et subdit Barto.in.d. l.fraudati quod si sunt duo emphyteote vnius fundi quorum quilibet quolibet anno debet soluere duos denarios si vnus soluit duos defi.tam in primo q̄m in secundo anno et alter non q̄ ista particularis solutio,pdest socio qui non solut.& habet ac si pro vno anno soluti essent quatuor denarij inter vtrunq̄ emphyteotā & sic solutio vnius pro secundo anno,facta iungitur cuz solutione p primo anno in fauorez socij qui non solvit vt res non reuertatur et in commissum non incidat:quod est singulariter notandum.Sed intellige sm Ange.de periglis verum esse si simpliciter fuit facta solutio secus vero si specifice pro primo anno & pro secundo vt videtur sentire Wald.in.l.solennibus.C.de rei vēdi. dum dicit non referre a quo solutus sit canon.et ibi idem dicit in feudatario quod not. ¶Sed quid si vnus heredum soluit totum canonem. Respondeo quod emphyteosis non reuertitur sed socius a socio reperit partem canonis per eum soluti secundum Joan.and.de imo.in d.c. potuit. versicu. ex predictis quod

27 nota. ¶† Trigesimoprimo quero an statutum de fraudantibus pecuniis communis habeat locum in fraudante gabellas a cōmunitate vel loco venditas priuate persone. Respondeo q̄ non quia mutatione personarum mutātur priuilegia sm Pet.de ancha. consilio. In xpi nōie amen cuiusq̄ matris &c.qđ etiam subscripsit do.Anto.de but.que consilia originalia sub sigillis ego vidi. ¶Et ex hoc ego in ciuitate Phani determinaui q̄ statutum de fauore pōstando per officiales ad exigendas pecunias communis non habet locum p ga

bellis vēditis per cōmunitatem ad instantiam emptoris earum contra debitores gabellarum: sed solum contra ipsum emptorem ad instantiam cōmunitatis volentis exigere pretium earū
28 quod no. ¶ Trigesimosecundo quero & penultimo an mulier que denuntiauit fraudatorem gabelle possit esse testis p gabellario accusatore cōtra fraudantem. respondeo q sic vt in terminis cōsuluit Sali. in consilio. In nomine domini amen casus talis ponitur canetur in paucis datū vini &c. & in l. ea q̄dem. C. de accusa. Bal. vero tenuit contrarium in consilio. In nomine dñi amen. an mulier admittatur ad denunciandum. Tu potes concordare opia simili quod dicitur in sindico denuntiante maleficium vt possit a iudice inquirente ex officio recipi in testem super maleficio non quando proceditur super eius denuntia. fm Bar. in l. diuus. de custo. reo. per. c. licet Hely. de simo. et Salic. in d. l. ea quidē. xij. q. et Ang. de imo. in. l. q̄ bona. §. damni. de dam. infec. & Ang. arcti. in opere maleficiorum ver. ad denūciandū. vj. colū. Bar. vero in. l. j. §. cura. de offi. prefec. vt dicit sindico credi ad inquirendū nō ad condemnādum: licet §. petitu. de accusa. §. j. in fi. dicat sindico credi nisi contrarium probet denuntiatus.
29 ¶ Trigesimotertio et vltimo quero si mercator assignauit gabellario tres petias panni lane & vnam lini & de his petijt fieri sibi billetā extrahēdi de ciuitate: & gabellarius fecit billetā de petijs pānī lane tantū an petia pānī lini omissa inciderit in cōmissum. respondeo q nō: q̄ error in scriptura gabellarij commissus non debet nocere mercatori bona fide versatori & que assignauit etiam petiam panni lini. vt consuluit notanter Alexan. de imel. apud cesenam in consilio. cc xiij. secunda parte quod incipit. Redemptoris &c. Visis probationib⁹ &c.

¶ Finit perutilis Tractatus de Gabellis seu de Uectigalib⁹ per clarissimū I. U. doctorem dominum Joannē Bertachinum editus cum summarijs nunc primum adiectis.

¶ Excudebat Lugduni Benedictus Bonnyn sumptibus honesti viri Uincentij de Portonarijs de Tridino de monte Ferrato. Anno publice salutis. M. cccccxxx. ij. Mensis Septēbris die xvij.

Regestum.

A a U B C D E F G. Omnes sunt quaternones.